

सिरि उसहदेव सामिस्स णमो । सिरि गोडी - जिराउला - व्विदयपासणाहाणं णमो । नमोत्थुणं समणस्स भगवओ महइमहावीर वद्धमाणसामिस्स । सिरि गोयम - सोहम्माइ सव्व गणहराणं णमो । सिरि सुगुरु- देवाणं णमो । **पणवणासुत्तं १. पढमं पणवणापदं ॐ नमो वीतरागाय ।** पणवणा सुत्तं १. मंगलं अभिधेयं च नमो अरिहंताणं । नमो सिद्धाणं । नमो आयरियाणं । नमो उवज्झायाणं । नमो लोए सव्व साहुणं । १. ववगयजर-मरणभए सिद्धे अभिवंदितुण ति विहेणं । वंदामि जिणवरिंदं तेलोक्कगुरुं महावीरं ॥१॥ सुययणनिहाणं जिणवरेण भवियजणणिव्वुइकरेण । उवदंसिया भयवया पणवणा सव्वभावाण ॥२॥ वायगवरवंसाओ तेवीसइमेण धीरपुरिसेण । दुद्धरधरेण मुणिणा पुव्वसुयसमिद्धबुद्धीण ॥१॥ सुयसागरा विणेऊण जेण सुययणमुत्तमं दिन्नं । सीसगणस्स भगवओ तस्स नमो अज्जसामस्स ॥२॥ [पक्खित्तं गाहाजुयलयं] अज्जयणमिणं चित्तं सुययणं दिट्ठिवायणीसंदं । जह वणिणयं भगवया अहमवि तह वण्णइस्सामि ॥३॥ [सुत्ताइं २-३. छत्तीसपयनामाणि पणवणोवक्कमो य] २. पणवणा १ ठाणाइं २ बहुवत्तव्वं ३ ठिई ४ विसेसा य ५ । वक्कंती ६ उस्सासो ७ सण्णा ८ जोणी य ९ चरिमाइं १० ॥४॥ भासा ११ सरीर १२ परिणाम १३ कसाए १४ इंदिए १५ पओगे य १६ । लेसा १७ कायठिई या १८ सम्मत्ते १९ अंतकिरिया य २० ॥५॥ ओगाहणसंठाणे २१ किरिया २२ कम्मे ति यावरे २३ । कम्मस्स बंधए २४ कम्मवेदए २५ वेदस्स बंधए २६ वेयवेयए २७ ॥६॥ आहारे २८ उवओगे २९ पासणया ३० सण्णि ३१ संजमे ३२ चेव । ओही ३३ पवियारण ३४ वेयणा य ३५ तत्तो समुग्घाए ३६ ॥७॥ ३. से किं तं पणवणा ? पणवणा दुविहा पन्नत्ता । तं जहा-जीवपणवणा य १ अजीवपणवणा य २ । [सुत्ताइं ४-१३. अजीवपणवणा] ४. से किं तं अजीवपणवणा ? अजीवपणवणा दुविहा पणत्ता । तं जहा-रूविअजीवपणवणा य १ अरूविअजीवपणवणा य २ । [सुत्तं ५. अरूविअजीवपणवणा] ५. से किं तं अरूविअजीवपणवणा ? अरूविअजीवपणवणा दसविहा पन्नत्ता । तं जहा-धम्मत्थिकाए १ धम्मत्थिकायस्स देसे २ धम्मत्थिकायस्स पदेसा ३, अधम्मत्थिकाए ४ अधम्मत्थिकायस्स देसे ५ अधम्मत्थिकायस्स पदेसा ६, आगासत्थिकाए ७ आगासत्थिकायस्स देसे ८ आगासत्थिकायस्स पदेसा ९ अब्बासमए १० । से तं अरूविअजीवपणवणा । [सुत्ताइं ६-१३. रूविअजीवपणवणा] ६. से किं तं रूविअजीवपणवणा ? रूविअजीवपणवणा चउव्विहा पणत्ता । तं जहा-खंधा १ खंधदेसा २ खंधप्पएसा ३ परमाणुपोग्गला ४ । ७. ते समासतो पंचविहा पणत्ता । तं जहा-वण्णपरिणया १ गंधपरिणया २ रसपरिणया ३ फासपरिणया ४ संठाणपरिणया ५ । ८. १ जे वण्णपरिणया ते पंचविहा पणत्ता । तं जहा-काल-वण्णपरिणया १ नीलवण्णपरिणया २ लोहियवण्णपरिणया ३ हालिद्ववण्णपरिणया ४ सुक्किलवण्णपरिणया ५ । २ जे गंधपरिणता ते दुविहा पन्नत्ता । तं जहा-सुब्धिगंधपरिणता य १ दुब्धिगंधपरिणता य २ । ३ जे रसपरिणता ते पंचविहा पन्नत्ता । तं जहा-तित्तरसपरिणता १ कडुयरसपरिणता २ कसायरसपरिणता ३ अंबिलरसपरिणता ४ महुररसपरिणता ५ । ४ जे फासपरिणता ते अट्ठविहा पणत्ता । तं जहा-कक्खडफासपरिणता १ मउयफासपरिणता २ गरुयफासपरिणता ३ लहुयफासपरिणता ४ सीयफासपरिणता ५ उसिणफासपरिणता ६ निद्धफासपरिणता ७ लुक्खसफासपरिणता ८ । ५ जे संठाणपरिणता ते पंचविहा पणत्ता । तं जहा-परिमंडल-संठाणपरिणता १ वट्टसंठाणपरिणता २ तंससंठाणपरिणता ३ चउरंससंठाणपरिणता ४ आयतसंठाणपरिणता ५ । २५। ९. १ जे वण्णओ कालवण्णपरिणता ते गंधओ सुब्धिगंधपरिणता वि दुब्धिगंधपरिणता वि, रसओ तित्तरसपरिणता वि कडुयरसपरिणता वि कसायरसपरिणता वि अंबिलरसपरिणता वि महुररसपरिणता वि, फासओ कक्खडफासपरिणता वि मउयफासपरिणता वि गरुयफासपरिणता वि लहुयफासपरिणता वि सीयफासपरिणता वि उसिणफासपरिणता वि निद्धफासपरिणता वि लुक्खफासपरिणता वि, संठाणओ परिमंडलसंठाणपरिणता वि वट्टसंठाणपरिणता वि तंससंठाणपरिणता वि चउरंससंठाणपरिणता वि आयतसंठाणपरिणता वि २० । २ जे वण्णओ नीलवण्णपरिणता ते गंधओ सुब्धिगंधपरिणता वि दुब्धिगंधपरिणता वि, रसओ तित्तरसपरिणता वि कडुयरसपरिणता वि कसायरसपरिणता

सौजन्य :- शाह धन्वनीयरींग कुं गांधीधाम - भेराठ. (५२७)

वि गरुयफासपरिणता वि लहुयफासपरिणता वि सीतफासपरिणता वि उसिणफासपरिणता वि निद्धफासपरिणता वि लुक्खफासपरिणता वि २० । ५ जे संठाणतो आयतसंठाणपरिणता ते वण्णतो कालवण्णपरिणता वि नीलवण्णपरिणता वि लोहियवण्णपरिणता वि हालिद्धवण्णपरिणता वि सुक्किलवण्णपरिणता वि, गंधतो सुब्भिगंधपरिणता वि दुब्भिगंधपरिणता वि, रसतो तित्तरसपरिणता वि कडुयरपरिणता वि कसायरसपरिणता वि अंबिलरसपरिणता वि महुररसपरिणता वि, फासतो कक्खडफासपरिणता वि मउयफासपरिणता वि गरुयफासपरिणता वि लहुयफासपरिणता वि सीतफासपरिणता वि उसिणफासपरिणता वि निद्धफासपरिणता वि लुक्खफासपरिणता वि २०।१००।५। से तं रूविअजीवपण्णवणा । से तं अजीवपण्णवणा । [सुत्ताइं १४-१४७. जीवणवणा ?] १४. से किं तं जीवपण्णवणा ? जीवपण्णवणा दुविहा पण्णत्ता । तं जहा—संसारसमावण्णजीवपण्णवणा य १ असंसारसमावण्णजीवपण्णवणा य २ । [सुत्ताइं १५-१७. असंसारसमावण्णजीवपण्णवणा] १५. से किं तं असंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ? असंसारसमावण्णजीवपण्णवणा दुविहा पण्णत्ता । तं जहा—अणंतरसिद्धअसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा य १ परंपरसिद्धअसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा य २ । १६. से किं तं अणंतरसिद्धअसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ? अणंतरसिद्धअसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा पन्नरसविहा पन्नत्ता । तं जहा— तित्थसिद्धा १ अतित्थसिद्धा २ तित्थगरसिद्धा ३ अतित्थगरसिद्धा ४ सयंबुद्धसिद्धा ५ पत्तेयबुद्धसिद्धा ६ बुद्धबोहियसिद्धा ७ इत्थीलिंगसिद्धा ८ पुरिसलिंगसिद्धा ९ नपुंसकलिंगसिद्धा १० सलिंगसिद्धा ११ अणलिंगसिद्धा १२ गिहिलिंगसिद्धा १३ एगसिद्धा १४ अणेगसिद्धा १५ । से तं अणंतरसिद्धअसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा १७. से किं तं परंपरसिद्धअसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ? परंपरसिद्धअसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा अणेगविहा पण्णत्ता । तं जहा—अपढमसमयसिद्धा दुसमयसिद्धा तिसमयसिद्धा चउसमयसिद्धा जाव संखेज्जसमयसिद्धा असंखेज्जसमयसिद्धा अणंतसमयसिद्धा । से तं परंपरसिद्धअसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा । से तं असंसारसमावण्णजीवपण्णवणा । [सुत्ताइं १८-१४७. संसारसमावण्णजीवपण्णवणा] १८. से किं तं संसारसमावण्णजीवपण्णवणा ? संसारसमावण्णजीवपण्णवणा पंचविहा पन्नत्ता । तं जहा—एगिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा १ बेइंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा २ तेंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ३ चउरेंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ४ पंचेंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ५ । [सुत्ताइं १९-५५. एगिंदियजीवपण्णवणा] १९. से किं तं एगेंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ? एगेंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा पंचविहा पण्णत्ता । तं जहा— पुढविकाइया १ आउकाइया २ तेउकाइया ३ वाउकाइया ४ वणस्सइकाइया ५ । [सुत्ताइं २०-२५. पुढवीकायजीवपण्णवणा] २०. से किं तं पुढविकाइया ? पुढविकाइया दुविहा पण्णत्ता । तं जहा— सुहुमपुढविकाइया य बादरपुढविकाइया य । २१. से किं तं सुहुमपुढविकाइया ? सुहुमपुढविकाइया दुविहा पण्णत्ता । तं जहा— पज्जत्तसुहुमपुढविकाइया य अपज्जत्तसुहुमपुढविकाइया य । से तं सुहुमपुढविकाइया । २२. से किं तं बादरपुढविकाइया ? दुविहा पन्नत्ता तं जहा सण्हबादरपुढविकाइया य खरबादरपुढविकाइया य । २३. तं सण्हबादरपुढविकाइया ? सण्हबादरपुढविकाइया सत्तविहा पन्नत्ता । तं जहा—किण्हमत्तिया १ नीलमत्तिया २ लोहियमत्तिया ३ हालिद्धमत्तिया ४ सुक्किल्लमत्तिया ५ पंडुमत्तिया ६ पणगमत्तिया ७ । से तं सण्हबादरपुढविकाइया । २४. से किं तं खरबादरपुढविकाइया ? खरबादरपुढविकाइया अणेगविहा पण्णत्ता । तं जहा— पुढवी य १ सक्करा २ वालुया य ३ उवले ४ सिला य ५ लोणूसे ६-७ । अय ८ तंब ९ तउय १० सीसय ११ रुप १२ सुवण्णे य १३ वइरे य १४ ॥८॥ हरियाले १५ हिंगुलुए १६ मणोसिला १७ सासगंडजण १८-१९ पवाले २० । अब्भपडल २१ ऽब्भवालुय २२ बादरकाए मणिविहाणा ॥९॥ गोमेज्जए २३ रुपए २४ अंके २५ फलिहे य २६ लोहियक्खे य २७ । मरगय २८ मसारगल्ले २९ भुयमोयग ३० इंदनीले य ३१ ॥१०॥ चंदण ३२ गेरुय ३३ हंसे ३४ पुलए ३५ सोगंधिए य ३६ बोधव्वे । चंदप्पभ ३७ वेरुलिए ३८ जलकंते ३९ सूरकंते य ४० ॥११॥ जे यावण्णे तहप्पगारा । २५. १ ते समासतो दुविहा पन्नत्ता । तं जहा— पज्जत्तगा य

अपज्जत्तगा य । २ तत्थ णं जे ते अपज्जत्तगा ते णं असंपत्ता । ३ तत्थ णं जे ते पज्जत्तगा एतेसि णं वण्णादेसेणं गंधादेसेणं रसादेसेणं फासादेसेणं सहस्सग्गसो विहाणाइं, संखेज्जाइं जोणिप्पमुहसयसहस्साइं । पज्जत्तगणिस्साए अपज्जत्तगा वक्कमंति—जत्थ एगो तत्थ णियमा असंखेज्जा । से तं खरबादरपुढविकाइया । से तं बादरपुढविकाइया । से तं पुढविकाइया । [सुत्ताइं २६- २८. आउक्कायजीवपणवणा] २६. से किं तं आउक्काइया ? आउक्काइया दुविहा पणत्ता । तं जहा—सुहुमआउक्काइया य बादरआउक्काइया य । २७. से किं तं सुहुमआउक्काइया ? सुहुमआउक्काइया दुविहा पणत्ता । तं जहा—पज्जत्तसुहुमआउक्काइया य अपज्जत्तसुहुमआउक्काइया य । से तं सुहुमआउक्काइया । २८. १ से किं तं बादरआउक्काइया ? बादरआउक्काइया अणेगविहा पणत्ता । तं जहा—ओसा हिमण महिया करए हरतणूए सुद्धोदए सीतोदए उसिणोदए खारादए खट्ठोदए अंबिलोदए लवणोदए वारुणोदए खीरोदए घओदए खोतोदए रसोदए, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा—पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । ३ तत्थ णं जे ते अपज्जत्तगा ते णं असंपत्ता । ४ तत्थ णं जे ते पज्जत्तगा एतेसि णं वण्णादेसेणं गंधादेसेणं रसादेसेणं फासादेसेणं सहस्सग्गसो विहाणाइं, संखेज्जाइं जोणीपमुहसयसहस्साइं । पज्जत्तगणिस्साए अपज्जत्तगा वक्कमंति—जत्थ एगो तत्थ णियमा असंखेज्जा । से तं बादरआउक्काइया । से तं आउक्काइया । [सुत्ताइं २९- ३१. तेउक्कायजीवपणवणा] २९. से किं तं तेउक्काइया ? तेउक्काइया दुविहा पणत्ता । तं जहा सुहुमतेउक्काइया य बादरतेउक्काइया य । ३०. से किं तं सुहुमतेउक्काइया सुहुमतेउक्काइया दुविहा पणत्ता तं जहा—पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । से तं सुहुमतेउक्काइया । ३१. १ से किं तं बादरतेउक्काइया ? बादरतेउक्काइया अणेगविहा पणत्ता । तं जहा—इंगाले जाला मुम्मरे अच्छी अलाए सुद्धागणी उक्का विज्जू असणी णिग्घाए संघरिससमुट्ठिए सूरकंतमणिणिस्सिए, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा—पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । ३ तत्थ णं जे ते अपज्जत्तगा ते णं असंपत्ता । ४ तत्थ णं जे ते पज्जत्तगा एतेसि णं वण्णदेसेणं गंधादेसेणं रसादेसेणं फासादेसेणं सहस्सग्गसो विहाणाइं, संखेज्जाइं जोणिप्पमुहसयसहस्साइं । पज्जत्तगणिस्साए अपज्जत्तगा वक्कमंति—जत्थ एगो तत्थ णियमा असंखेज्जा । से तं बादरतेउक्काइया । से तं तेउक्काइया । [सुत्ताइं ३२- ३४. वाउकायजीवपणवणा] ३२. से किं तं वाउक्काइया ? वाउक्काइया दुविहा पणत्ता । तं जहा—सुहुमवाउक्काइया य बादरवाउक्काइया य । ३३. से किं तं सुहुमवाउक्काइया ? सुहुमवाउक्काइया दुविहा पणत्ता । तं जहा—पज्जत्तगसुहुमवाउक्काइया य अपज्जत्तगसुहुमवाउक्काइया य । से तं सुहुमवाउक्काइया । ३४. १ से किं तं बासरवाउक्काइया ? बादरवाउक्काइया अणेगविहा पणत्ता । तं जहा—पाईणसाए पडीणवाए दाहिणवाए उट्ठवाए अहोवाए तिरिवाए विदिसीवाए वाउक्कलिया वायमंडलिया उक्कलियावाए मंडलियावाए गुंजावाए झंझावाए संवट्ठगवाए घणवाए तणुवाए सुद्धवाए, जे या वऽण्णे तहप्पगारे । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा—पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । ३ तत्थ णं जे ते अपज्जत्तगा ते णं असंपत्ता । ४ तत्थ णं जे ते पज्जत्तगा एतेसि णं वण्णदेसेणं गंधादेसेणं रसादेसेणं फासादेसेणं सहस्सग्गसो विहाणाइं, संखेज्जाइं जोणिप्पमुहसयसहस्साइं । पज्जत्तगणिस्साए अपज्जत्तगा वक्कमंति—जत्थ एगो तत्थ णियमा असंखेज्जा । से तं बादरवाउक्काइया । से तं वाउक्काइया । [सुत्ताइं ३५—५५. वणस्सइकायजीवपणवणा] ३५. से किं तं वणस्सइकाइया ? वणस्सइकाइया दुविहा पणत्ता । तं जहा—सुहुमवणस्सइकाइया य बादरवणस्सइकाइया य । ३६. से किं तं सुहुमवणस्सइकाइया ? सुहुमवणस्सइकाइया दुविहा पणत्ता । तं जहा—पज्जत्तसुहुमवणस्सइकाइया य अपज्जत्तसुहुमवणस्सइकाइया य । से तं सुहुमवणस्सइकाइया । ३७. से किं तं बादरवणस्सइकाइया ? बादरवणस्सइकाइया दुविहा पणत्ता । तं जहा—पत्तेयसरीरबादरवणप्फइकाइया य साहारणसरीरबादरवणप्फइकाइया य साहारणसरीरबादरवणप्फइकाइया य । ३८. से किं तं पत्तेयसरीरबादरवणप्फइकाइया ? पत्तेयसरीरबादरवणप्फइकाइया दुवालसविहा पणत्ता । तं जहा—रुक्खा १ गुच्छा २ गुम्मा ३ लता य ४ वल्ली य ५ पव्वगा चेव ६ । तण ७ वलय ८ हरिय ९ ओसहि १० जलरुह ११ कुहणा य १२ बोधव्वा ॥१२॥ ३९. से किं तं रुक्खा ? रुक्खा दुविहा पणत्ता । तं जहा—एगट्ठिया य

बहुबीयगा य । ४० से किं तं एगट्टिया ? एगट्टिया अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— णिंबंब जंबु कोसंब साल अंक्रोल्ल पीलु सेलू य । सल्लइ मोयइ मालुय वउल पलासे करंजे य ॥१३॥ पुत्तंजीवयऽरिट्ठे बिभेलए हरडए य भल्लाए । उंबेभरिया खीरिणि बोधव्वे धायइ पियाले ॥१४॥ पूईकरंज सेण्हा(सण्हा) तह सीसवा य असणे य । पुण्णाग णागरुक्खे सीवण्णि तहा असोणे य ॥१५॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । एतेसि णं मूला वि असंखेज्जजीविया, कंदा वि खंधा वि तया वि साला वि पवाला वि । पत्ता पत्तेयजीविया । पुप्फा अणेगजीविया । फला एगट्टिया । से तं एगट्टिया । ४१. से किं तं बहुबीयगा ? बहुबीयगा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— अत्थिय तिंदु कविट्ठे अंबाडग माउलिंग बिल्ले य । आमलग फणस दाडिम आसोत्थे उंपर वडे य ॥१६॥ णग्गोह णंदिरुक्खे पिप्परि सयरी पिलुक्खरुक्खे य । काउंबरि कुत्थंभरि बोधव्वा देवदाली य ॥१७॥ तिलए लउए छत्तोह सिरीसे सत्तिवण्ण दहिवन्ने । लोद्ध धव चंदणऽज्जुण णीमे कुडए कयंबे य ॥१८॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । एसि णं मूला वि असंखेज्जजीविया, कंदा वि खंधा वि तया वि साला वि पवाला वि । पत्ता पत्तेयजीविया । पुप्फा अणेगजीविया । फला बहुबीया । से तं बहुबीयगा । से तं रुक्खा । ४२. से किं तं गुच्छा ? गुच्छा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— वाइंगण सल्लइ बोंडई य तहा कच्छुरी य जासुमणा । रूवी आढइ नीली तुलसी तह माउलिंगी य ॥१९॥ कत्थुंभरि पिप्पलिया अतसी बिल्ली य कायमाई या । चुच्चु पडोला कंदलि बाउच्चा वत्थुले बदरे ॥२०॥ पत्तउर सीयउरए हवति तहा जवसए य बोधव्वे । णिग्गुंडि अक्क तूवरि आढई चेव तलऊडा ॥२१॥ सण वाण कास मद्दग अगघाडग साम सिंदुबारे य । करमद्द अद्दरुसग करीर एरावण महित्थे ॥२२॥ जाउलग माल परिली गयमारिणि कुच्च कारिया भंडी । जावइ केयइ तह गंज पाडला दासि अंकोल्ले ॥२३॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं गुच्छा । ४३. से किं तं गुम्मा ? गुम्मा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— सेरियए णोमालिय कोरंटय बंधुजीवग मणोज्जे । पीईय पाण कणइर कुज्जय तह सिंदुबारे य ॥२४॥ जाई मोग्गर तह जूहिया य तह मल्लिया य वासंती । वत्थुल कच्छुल सेवाल गंठि मगदंतिया चेव ॥२५॥ चंपगजाती णवणीइया य कुदो तहा महाजाई । एवमणेगागारा हवंति गुम्मा मुणेयव्वा ॥२६॥ से तं गुम्मा । ४४. से किं तं लयाओ ? लयाओ अणेगविहाओ पणत्ताओ । तं जहा— पउमलता नागलता असोण-चंपयलता य चूतलता । वणलय वासंतिलया अइमत्तय-कुंद-सामलता ॥२७॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं लयाओ । ४५. से किं तं वल्लीओ ? वल्लीओ अणेगविहाओ पणत्ताओ । तं जहा— पूसफली कालिंगी तुंबी तउसी य एलवालुंकी । घोसाडई पडोला पंचंगुलिया य णालीया ॥२८॥ कंगूया कहुइया कक्कोडइ कारियल्लई सुभगा । कुवधा(या) य वागली पाववल्लि तह देवदारु य ॥२९॥ अप्फोया अइमुत्तय णागलया कण्ह-सूरवल्ली य । संघट्ट सुमणसा वि य जासुवण कुविदंवल्ली य ॥३०॥ मुद्दिय अप्पा भल्ली छीरविराली जियंति गोवाली । पाणी मासावल्ली य वच्छाणी ॥३१॥ ससबिंदु गोत्तफुसिया गिरिकण्णइ मालुया य अंजणई । दहफुल्लइ कागणि मोगली य तह अक्कबोंदी य ॥३२॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं वल्लीओ । ४६. से किं तं पव्वगा ? पव्वगा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— इक्खू य इक्खुवाडी वीरण तह एकडे भमासे य । सुंबे सरे य वेते तिमिरे सतपोरग णले य ॥३३॥ वसे वेलू कणए कंकावंसे य चाववंसे य । उदए कुडए कुडए विमए कंडावेलू य कल्लाणे ॥३४॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं पव्वगा । ४७. से किं तं तणा ? तणा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— सडिय भत्तिय होत्तिय डब्भ कुसे पव्वए य पोडइला । अज्जुण असाढए रोहियंसा सुय वेय खीर तुसे ॥३५॥ एरंडे कुरुविदे कक्खड सुंठे तहा विभंगू य । महरतण लुणय सिप्पय बोधव्वे सुंकलितणा य ॥३६॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं तणा । ४८. से किं तं वलया ? अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— ताल तमाले तक्कलि तेयलि सारे य सारकल्लणे । सरले जावति केयइ कंदलि तह धम्मरुक्खे य ॥३७॥ भुयरुक्ख हिंगरुक्खे लवंगरुक्खे य होति बोधव्वे । पूयफली खज्जूरी बोधव्वा नालिएरी य ॥३८॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं वलया । ४९. से किं तं हरिया ? हरिया अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— अज्जोरुह वोडाणे हरितग तह तंदुलेज्जग तणे य । वत्थुल पारग मज्जार पाइ बिल्ली य पालक्का ॥३९॥ दगपिप्पली य दव्वी सोत्थियसाए तहेव मंडुक्की । मूलग सरिसव अंबिलसाए य जियंतए चेव ॥४०॥ तुलसी कण्ह उराले फणिज्जए अज्जए य भूयणए । चोरग दमणग मरुयग सयपुप्फंदीवरे य तहा ॥४१॥ जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं हरिया । ५०. से किं तं ओसहीओ ? ओसहीओ अणेगविहाओ पणत्ताओ । तं

जहा— साली १ वीही २ गोधूम ३ जवजवा ४ कल ५ मसूर ६ तिल ७ मुग्गा ८ । मास ९ निष्काव १० कुलत्थ ११ अलिसंद १२ सतीण १३ पलिमंथा १४ ॥४२॥
 अयसी १५ कुसुंभ १६ कोद्व १७ कंगू १८ रालग १९ वरसामग २० कोदूसा २१ । सण २२ सरिसव २३ मूलग २४ बीय २५ जा यावऽण्णा तहपगारा ॥४३॥ से
 तं ओसहीओ । ५१. से किं तं जहा— उदए अवए पणए सेवाले कलंबुया हे कसेरुया कच्छा भाणी उप्पले पउमे कुमुदे नलिणे सुभए सुगंधिए पोंडरीए महापोंडरीए
 सयपत्ते सहस्सपत्ते ककल्हारे कोकणदे अरविदे तामरसे भिसे भिसमुणाले पोक्खले पोक्खलत्थिभए, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं जलरुहा । ५२. से किं तं
 कुहणा ? कुहणा अणेगविहा पण्णत्ता । तं जहा— आए काए कुहणे कुणक्के दव्वहलिया सप्पाए सज्जाए सित्ताए वंसी णहिया कुरए, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं
 कुहणा । ५३. णाणाविहसंठाणा रुक्खाणं एगजीविया पत्ता । खंधो वि एगजीवो ताल-सरल-नालिएरीणं ॥४४॥ जह सगलसरिसवाणं सिलेसमिस्साण वट्ठिया वट्ठी ।
 पत्तेयसरीराणं तह होंति सरीरसंघाया ॥४५॥ जह वा तिलपप्पडिया बहुएहिं तिलेहिं संहिता संती । पत्तेयसरीराणं तह होंति सरीरसंघाया ॥४६॥ से तं
 पत्तेयसरीरबादरवणप्फइकाइया । ५४. १ से किं तं साहारणसरीरबादरवणस्सइकाइया ? साहारणसरीरबादरवणस्सइकाइया अणेगविहा पण्णत्ता । तं जहा—
 अवए पणए सेवाले लोहिणी मिहू त्थिहू त्थिभगा । असकणी सीहकणी सिउंढि तत्तो मुसुंढी य ॥४७॥ रुरु कंडुरिया जारू छीरविराली तहेव किट्ठीया । हलिदा
 सिंगबेरे य आलूगा मूलए इय ॥४८॥ कंबू य कण्हकडबू महुओ वलई तहेव महुसिंगी । णिरुहा सप्पसुयंधा छिण्णरुहा चेव बीयरुहा ॥४९॥ पाढा मियवालुंकी
 महुसरसा चेव रायवल्ली य । पउमा य माढरी दंती चंडी किट्ठि त्ति यावरा ॥५०॥ मासपणी मुग्गपणी जीविय रसभेय रेणुया चेव । काओली खीरकाओली तहा भंगी
 णही इ य ॥५१॥ किमिरासि भद्दमुत्था णंगलई पलुगा इ य । किण्हे पउले य हटे हरतणुया चेव लोयाणी ॥५२॥ कण्हे कंदे वज्जे सूरणकंदे तहेव खल्लूडे । एए
 अणंतजीवा, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥५३॥ २ तणमूल कंदमूले वंसमूले त्ति यावरे । संखेज्जमसंखेज्जा बोधव्वाऽणंतजीवा य ॥५४॥ सिंघाडगस्स गुच्छो अणेगजीवो
 उ होति पायव्वो । पत्ता पत्तेयजिवा, दोण्णि य जीवा फले भणिता ॥५५॥ ३ जस्स मूलस्स भग्गस्स समो भंगो पदीसए । अणंतजीवे उ से भूले, जे यावऽण्णे
 तहाविहा ॥५६॥ जस्स कंदस्स भग्गस्स समो भंगो पदीसए । अणंतजीवे उ से कंदे, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥५७॥ जस्स खंदस्स भग्गस्स समो भंगो पदीसई ।
 अणंतजीवे उ से खंधे, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥५८॥ जीसे तयाए भग्गाए समो भंगो पदीसए । अणंतजीवा तया सा उ, जा या वउत्था तहाविहा ॥५९॥ जस्स
 सालस्स भग्गस्स समो भंगो पदीसई । अणंतजीवे उ से साले, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥६०॥ जस्स पवालस्स भग्गस्स समो भंगो पदीसई । अणंतजीवे पवाले से,
 णीसे तयाए भग्गाए समो भंगो पदीसए, अणंतजीवा तया सा उ जे यावऽण्णे तहाविहा ॥६१॥ जस्स पत्तस्स भग्गस्स समो भंगो पदीसई । अणंतजीवे उ से पत्ते, जे
 यावऽण्णे तहाविहा ॥६२॥ जस्स पुप्फस्स भग्गस्स समो भंगो पदीसई । अणंतजीवे उ से पुप्फे, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥६३॥ जस्स फलस्स भग्गस्स समो भंगो
 पदीसती । अणंतजीवे फले से उ, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥६४॥ जस्स बीयस्स भग्गस्स समो भंगो पदीसई । अणंतजीवे उ से बीए, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥६५॥ ४
 जस्स मूलस्स भग्गस्स हीरो भंगे पदीसई । परित्तजीवे उ से मूले, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥६६॥ जस्स कंदस्स भग्गस्स हीरो भंगे पदीसई । परित्तजीवे उ से कंदे, जे
 यावऽण्णे तहाविहा ॥६७॥ जस्स खंधस्स भग्गस्स हीरो भंगे पदीसई । परित्तजीवे उ से खंधेले, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥६८॥ जीसे तयाए भग्गस्स हीरो भंगे
 पदीसई । परित्तजीवे तया सा उ, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥६९॥ जस्स सालस्स भग्गस्स हीरो भंगे पदीसती । परित्तजीवे उ से साले, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥७०॥
 जस्स पवालस्स भग्गस्स हीरो भंगे पदीसति । परित्तजीवे पवाले उ, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥७१॥ जस्स पत्तस्स भग्गस्स हीरो भंगे पदीसति । परित्तजीवे उ से पत्ते,
 जे यावऽण्णे तहाविहा ॥७२॥ जस्स पुप्फस्स भग्गस्स हीरो भंगे पदीसति । परित्तजीवे उ से पुप्फे, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥७३॥ जस्स फलस्स भग्गस्स हीरो भंगे
 पदीसति । परित्तजीवे फले से उ, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥७४॥ जस्स बीयस्स भग्गस्स हीरो भंगे पदीसति । परित्तजीवे उ से बीए, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥७५॥ ५
 जस्स मूलस्स कट्ठाओ छल्ली बहलतरी भवे । अणंतजीवा उ सा छल्ली, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥७६॥ जस्स कंदस्स कट्ठाओ छल्ली बहलतरी भवे । अणंतजीवा

तु सा छल्ली, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥७७॥ जस्स खंधस्स कट्ठाओ छल्ली बहलतरी भवे । अणंतजीवा उ सा छल्ली, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥७८॥ जीसे सालाए कट्ठाओ छल्ली बहलतरी भवे । अणंतजीवा उ सा छल्ली, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥७९॥ ६ जस्स मूलस्स कट्ठाओ छल्ली तणुयतरी भवे । परित्तजीवा उ सा छल्ली, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥८०॥ जस्स कंदस्स कट्ठाओ छल्ली तणुयतरी भवे । परित्तजीवा उ सा छल्ली, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥८१॥ जस्स खंधस्स कट्ठाओ छल्ली तणुयतरी भवे । परित्तजीवा उ सा छल्ली, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥८२॥ जीसे सालाए कट्ठाओ छल्ली तणुयतरी भवे । परित्तजीवा उ सा छल्ली, जा यावऽण्णा तहाविहा ॥८३॥ ७ चक्कागं भज्जमाणस्स गंठी चुण्णघणो भवे । पुढविसरिसेण भेएण अणंतजीवं वियाणाहि ॥८४॥ गूढछिरागं पत्तं सच्छीरं जं च होति णिच्छीरं । जं पि य पणट्ठसंघिं अणंतजीवं वियाणाहि ॥८५॥ ८ पुप्फा जलया थलया य वेंटबद्धा य णालबद्धा य । संखेज्जमसंखेज्जा बोधव्वाऽणंतजीवा य ॥८६॥ जे केइ नालियाबद्धा पुप्फा संखेज्जजीविया भणिता । णिहुया अणंतजीवा, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥८७॥ पउमुप्पलिणीकंदे अंतरकंदे तहेव झिल्ली य । एते अणंतजीवा एगो जीवो भिस-मुणाले ॥८८॥ पलडू-लहसणकंदे य कंदली य कुसुंबए । एए परित्तजीवा, जे यावऽण्णे तहाविहा ॥८९॥ पउमुप्पल-नलिणाणं सुभग-सोगंधियाण य । अरविंद-कोकणाणं सववत्त-सहस्सवत्ताणं ॥९०॥ वेंटं बाहिरपत्ता य कणिया चेव एगजीवस्स । अब्भितरगा पत्ता पत्तेयं केसरा मिंजा ॥९१॥ वेणु णल इक्खुवाडिय मसमा सइखू य इक्केडेरंडे । करकर सुंठि विहुंगुं तणाण तह पव्वगाणं च ॥९२॥ अच्छिं पव्वं बलिमोडओ य एगस्स होंति जीवस्स । पत्तेयं पत्ताइं पुप्फाइं अणेगजीवाइं ॥९३॥ पुस्सफलं कालिंगं तुबं तउसेलवालु वालुंकं । घोसाडयं पडोलं तिंदूयं चेव तेंदूसं ॥९४॥ विटं समसं-कडाइं एयाइं होंति एगजीवस्स । पत्तेयं पत्ताइं सकेसरमकेसरं मिंजा ॥९५॥ सप्फाए सज्जाए उव्वेहलिया य कुहण कंदुक्के । एए अणंतजीवा कंदुक्के होति भयणा उ ॥९६॥ ९ जोणिपब्भूए बीए जीवो वक्कमइ सो व अण्णो वा । जो वि य मूले जीवो सो वि य पत्ते पढमताए ॥९७॥ सव्वो वि किसलओ खलु उग्गममाणो अणंतओ भणिओ । सो चेव विवडुंतो होइ परित्तो अणंतो वा ॥९८॥ १० समयं वक्कंताणं समयं तेसिं सरीरनिव्वत्ती । समयं आणुगहणं समयं ऊसास-नीसासे ॥९९॥ एकस्स उ जं गहणं बहूणं साहारणाण तं चेव । जं बहुयाणं गहणं समासओ तं पि एगस्स ॥१००॥ साहारणमाहरो साहारणमाणुपाणगहणं च । साहारणजीवाणं साहारणलक्खणं एयं ॥१०१॥ जह अयगोलो धंतो जाओ तत्तवणिज्जसंकासो । सव्वो अगणिपरिणतो निगोयजीवे तहा जाण ॥१०२॥ एगस्स दोण्ह तिण्ह व संखेज्जाण व न पासिउं सक्का । दीसंति सरीराइं णिओयजीवाणऽणंतानं ॥१०३॥ ११ लोगागासपएसे णिओयजीवं ठवेहि एक्केक्कं । एवं भवेज्जमाणा हवंति लोया अणंता उ ॥१०४॥ लोगागासपएसे परित्तजीवं ठवेहि एक्केक्कं । एवं मविज्जमाणा हवंति लोया असंखेज्जा ॥१०५॥ पत्तेया पज्जत्ता पयरस्स असंखभागमेत्ता उ । लोगाऽसंखाऽपज्जत्ताण साहारणमणंता ॥१०६॥

[एएहिं सरीरेहिं पच्चक्खं ते परूविया जीवा । सुहुमा आणागेज्झा चक्खुप्फासं ण ते एंति ॥१॥] [पक्खित्ता गाहा] जे यावऽण्णे तहप्पगाराः ५५. १ ते समासओ दुविहा पणत्ता । तं जहा-पज्जत्ता य अपज्जत्ता य । २ तत्थ णं जे ते अपज्जत्ता ते णं असंपत्ता । ३ तत्थ णं जे ते पज्जत्ता तेसिं वण्णादेसेणं गंधादेसेणं रसादेसेणं फासादेसेणं सहस्सग्गसो विहाणाइं, संखोज्जाइं जोणिप्पमुमुहसयसहस्साइं । पज्जत्ताणस्साए अपज्जत्ता वक्कमंति-जत्थ एगो तत्थ सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा सिय अणंता । एएसि णं इमाओ गाहाओ अणुगंतव्वाओ । तं जहा- कंदा य १ कंदमूला य २ रुक्खमूला इ ३ यावरे । गुच्छा य ४ गुम्म ५ वल्ली य ६ वेलुराणि ७ तणाणि य ८ ॥१०७॥ पउमुप्पल ९-१० संघाडे ११ हडे य १२ सेवाल १३ किण्हए १४ पणए १५ । अवए य १६ कच्छ १७ भाणी १८ कंदुक्केक्कणवीसइमे १९ ॥१०८॥ तय-छल्लि-पवालेसु य पत्त-पुप्फ-फलेसु य । मूलऽग्ग-मज्झ-बीएसु जोणी कस्स य कित्तिया ? ॥१०९॥ से तं साहारणसरीरबादरवणस्सइकाइया । से तं बादरवणस्सइकाइया । से तं वणस्सइकाइया । से तं एगिंदिया ।

[सुत्तं ५६. बेइंदियजीवपणवणा] ५६. १ से किं तंबेदिया ? बेदिया (? से किं तं बेइंदियसंसारसमावणजीवपणवणा ? बेइंदियसंसारसमावणजीवपणवणा) अणेगविहा पन्नत्ता । तं जहा - पुलाकिमिया कुच्छिकिमिया गंडूयलगा गोलोमा णेउरा सोमंगलगा वंसीमुहा सूइमुहा गोजलोया जलोया जलोउया संखा संखणगा घुल्ला खुल्ला वराडा सोत्तिया मोत्तिया कलुया वासा एगओवत्ता दुहओवत्ता

णंदियावत्ता संवुक्का माईवाहा सिप्पिसंपुडा चंदणा समुद्धलिक्खा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । सव्वेते समुच्छिमा नपुंसगा । २ ते समासतो दुविहा पन्नत्ता । तं जहा - पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । एसि णं एवमादियाणं बेइंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं सत्त जाइकुलकोडिजोणीपमुहसतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । से तं बेइंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा । [सुत्तं ५७. तेइंदियजीवपण्णवणा] ५७. १ से किं तं तेंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ? तेंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा अणेगविहा पन्नत्ता । तं जहा - ओवत्तया रोहिणीया कुंथू पिपीलिया उदंसगा उदेहिया उक्कलिया उप्पाया उक्कडा उप्पडा तणाहारा कट्टाहारा मालुया पत्ताहारा तणविंटिया पत्तविंटिया पुप्फविंटिया फलविंटिया बीयविंटिया तेदुरणमज्जिया तउसमिंजिया कप्पासट्टिसमिंजिया हिल्लिया झिल्लिया झिंगिरा किंगिरिडा पाहुया सुभगा सोवच्छिया सुयविंटा इंदिकाइया इंदगोवया उरुलुंगचा कोत्थलवाहगा जूया हालाहला पिसुया सतवाइया गोम्ही हत्थिसोंडा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । सव्वेते सम्मुच्छिम-णपुंसगा । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा - पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । एसि णं एवमाइयाणं तेइंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं अट्ठ जातिकुलकोडिजोणिप्पमुहसतसहस्सा भवंतीति मक्खायं । से तं तेंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा । [सुत्तं ५८. चउरिंदियजीवपण्णवणा] ५८. १ से किं तं चउरिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ? चउरिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा - अंधिय णेतिय मच्छिय मगमिगकीडे तहा पयंगे य । ढिंकुण कुक्कुड कुक्कुह णंदावत्ते य सिंगिरिडे ॥ ११० ॥ किण्हपत्ता नीलपत्ता लोहियपत्ता अलिहपत्ता सुक्किलपत्ता चित्तपक्खा विचित्तपक्खा ओभंजलिया जलचारिया गंभीरा णीणिया तंतवा अच्छिरोडा अच्छिवेहा सारंगा णेउला दोला भमरा भरिली जरुला तोट्टा विच्छुता पत्तविच्छुया छाणविच्छुया जलविच्छुया पियंगाला कणगा गोमयकीडगा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । सव्वेते समुच्छिमा नपुंसगा । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा - पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । एतेसि णं एवमाइयाणं चउरिंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं णव जातिकुलकोडिजोणिप्पमुहसयसहस्सा भवंतीति मक्खायं । से तं चउरिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा । [सुत्ताइं ५९-१४७. पंचिंदियजीवपण्णवणा] ५९. से किं तं पंचिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ? पंचिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा चउव्विहा पणत्ता । तं जहा - नेरइयपंचिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णव १ तिरिक्खजोणियपंचिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणाणा २ मणुस्सपंचिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णवणा ३ देवपंचिंदियसंसारसमावण्णजीवपण्णव ४णा । [सुत्तं ६०. नेरइयजीवपण्णवणा] ६०. से किं तं नेरइया ? नेरइया सत्तविहा पणत्ता । तं जहा - रयणप्पभापुढविनेरइया १ सक्करप्पभापुढविनेरइया २ वालुयप्पभापुढविनेरइया ३ पंकप्पभापुढविनेरइया ४ धूमप्पभापुढविनेरइया ५ तमप्पभापुढविनेरइया ६ तमतमप्पभापुढविनेरइया ७ । ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा - पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । से तं नेरइया । [सुत्ताइं ६१-९१. तिरिक्खजोणियजीवपण्णवणा] ६१. से किं तं पंचिंदियतिरिक्खजोणिया ? पंचिंदियतिरिक्खजोणिया तिविहा पणत्ता । तं जहा - जलयरपंचिंदियतिरिक्खजोणिया १ थलयरपंचिंदियतिरिक्खजोणिया २ खहयरपंचिंदियतिरिक्खजोणिया ३ । ६२. से किं तं जलयरपंचिंदियतिरिक्खजोणिया ? जलयरपंचिंदियतिरिक्खजोणिया पंचविहा पणत्ता । तं जहा - मच्छा १ कच्छहा २ गाहा ३ मगरा ४ सुंसुमारा ५ । ६३. से किं तं मच्छा ? मच्छा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा - सण्हमच्छा खवल्लमच्छा जुगमच्छा विज्झिडियमच्छा हलिमच्छा मगरिमच्छा रोहियमच्छा हलीसागरा गागरा वडा वडगरा तिमी तिमिंगिला णक्का तंदुलमच्छा कणिक्कामच्छा सालिसच्छियामच्छा लंमणमच्छा पडागा पडागातिपडागा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं मच्छा । ६४. से किं तं कच्छभा ? कच्छभा दुविहा पणत्ता । तं जहा - अट्टिकच्छभा य मंसकच्छभा य । से तं कच्छभा । ६५. से किं तं गाहा ? गाहा पंचविहा पणत्ता । तं जहा - दिली १ वेढला २ मुद्धया ३ पुलगा ४ सीमागरा ५ । से तं गाहा । ६६. से किं तं मगरा ? मगरा दुविहा पणत्ता । तं जहा - सोहडमगरा य मट्टमगरा य । से तं मगरा । ६७. से किं तं सुंसुमारा ? सुंसुमारा एगागरा पणत्ता । से तं सुंसुमारा । जे यावऽण्णे तहप्पगारा । ६८. १ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा - सम्मुच्छिमा य गब्भवक्कंतिया य । २ तत्थ

णं जे ते सम्मुच्छि ते सव्वे नपुंसगा । ३ तत्थ णं जे ते गब्भवक्कंतिया ते तिविहा पणत्ता । तं जहा - इत्थी १ पुरिसा २ नपुंसगा ३ । ४ एतेसि णं एवमाइयाणं जलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं अब्धतेरस जाइकुलकोडिजोणिप्पमुहसयसहस्सा भवंतीति मक्खायं । से तं जलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया ६९. से किं तं थलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया ? थलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया दुविहा पणत्ता । तं जहा - चउप्पयजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया य परिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया य । ७०. से किं तं चउप्पयथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया ? चउप्पयथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया चउव्विहा पणत्ता । तं जहा - एगखुरा १ दुखुरा २ गंडीपदा ३ सणप्फदा ४ । ७१. से किं तं एगखुरा ? एगखुरा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा - अस्सा अस्सतरा घोडगा गद्दमा गोरक्खरा कंदलगा सिरिकंदलगा आवत्ता, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं एगखुरा । ७२. से किं तं दुखुरा ? दुखुरा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा - उट्टा गोणा गवया रोज्झा पसया महिसा मिया संवरा वराहा अय-एलग-रुरु सरभ-चमर-कुरंग-गोकणमादी । से तं दुखुरा । ७३. से किं तं गंडीपया ? गंडीपया अणेगविहा पणत्ता । तं जहा - हत्थी पूयणया मंकुणहत्थी खग्गा गंडा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं गंडीपया । ७४. से किं तं सणप्फदा ? सणप्फदा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा- सीहा वग्घा दीविया अच्छा तरच्छा परस्सरा सियाला बिडाला सुणगा कोलसुणगा [ग्रन्थाग्रम् ५००] कोकंतिया ससगा चित्तगा चित्तलगा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं सणप्फदा । ७५. १ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा- सम्मुच्छिमा य गब्भवक्कंतिया य । २ तत्थ णं जे ते सम्मुच्छिमा ते सव्वे णपुंसगा । ३ तत्थ णं जे ते गब्भवक्कंतिया ते तिविहा पणत्ता । तं जहा-इत्थी १ पुरिसा २ णपुंसगा ३ । ४ एतेसि णं एवमादियाणं थलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया पज्जत्तापज्जत्ताणं दस जाईकुलकोडिजोणिप्पमुहसयसहस्सा हवंतीति मक्खातं । से तं चउप्पयथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया ७६. से किं तं परिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया ? परिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया दुविहा पणत्ता । तं जहा-उरपरिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया य भुयपरिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया य । ७७. से किं तं उरपरिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया ? उरपरिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया चउव्विहा पणत्ता । तं जहा-अही १ अयगरा २ आसालिया ३ महोरगा ४ । ७८. से किं तं अही ? अही दुविहा पणत्ता । तं जहा - दव्वीकरा य मउलिणो य । ७९. से किं तं दव्वीकरा ? दव्वीकरा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा- आसीविसा दिट्ठीविसा उग्गविसा भोगविसा तयाविसा लालविसा उस्सासविसा निस्सासविसा कण्हसप्पा सेदसप्पा काओदरा दज्झपुप्फा कोलहा मेलिमिंदा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं दव्वीकरा । ८०. से किं तं मउलिणो ? मउलिणो अणेगविहा पणत्ता । तं जहा- दिव्वागा गोणसा कसाहीया वइउला चित्तलिणो मंडलिणो मालिणो अही अहिसलागा पडागा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं मउलिणो । से तं अही । ८१. से किं तं अयगरा ? अयगरा एगागारा पणत्ता । से तं अयगरा । ८२. से किं तं आसालिया ? कहि णं भंते ! आसालिया सम्मुच्छति ? गोयमा ! अंतोमणुस्सखित्ते अट्ठाइज्जेसु दीवेषु, निव्वाघाएणं पण्णरससु कम्मभूमीसु, वाघातं पडुच्च पंचसु महाविदेहेसु, चक्कवट्ठिखंधावारेसु वा वासुदेवखंधावारेसु बलदेवखंधावारेसु मंडलियखंधावारेसु महामंडलियखंधावारेसु वा गामनिवेसेसु नगरनिवेसेसु निगमणिवेसेसु खेडनिवेसेसु कब्बडनिवेसेसु मडंबनिवेसेसु वा दोणमुहनिवेसेसु पट्टणनिवेसेसु आगरनिवेसेसु आसमनिवेसेसु संवाहनिवेसेसु रायहाणीनिवेसेसु एतेसि णं चेव विणासेसु एत्थ णं आसालिया समुच्छति, जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जइभागमेत्तीए ओगाहणाए उक्कोसेणं बारसजोयणाइं, तयणुरूवं च णं विक्खंभबाहल्लेणं भूमिं दालित्ताणं समुट्ठेति अस्सण्णी मिच्छदिट्ठी अण्णाणी अंतोमुहुत्तद्भाउया चेव कालं करेइ । से तं आसालिया । ८३. से किं तं महोरगा ? महोरगा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा अत्थेगइया अंगुलं पि अंगुलपुहत्तिया वि वियत्थिं पि वियत्थिपुहत्तिया वि रयणिं पि रयणिपुहत्तिया वि कुच्छिं पि कुच्छिपुहत्तिया वि धणुं पि धणुपुहत्तिया वि गाउयं पि गाउयपुहत्तिया वि जोयणं पि जोयणपुहत्तिया वि जोयणसत्तं नि जोयणसतपुहत्तिया वि जोयणसहस्सं पि । ते णं थले जाता जले वि चरंति थले वि चरंति । ते णत्थि इहं, बाहिरएसु दीव-समुद्दएसु हवंति, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं महोरगा । ८४. १ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा- सम्मुच्छिमा य गब्भवक्कंतिया य । २ तत्थ णं जे ते सम्मुच्छिमा ते सव्वे नपुंसगा । ३ तत्थ णं जे ते गब्भवक्कंतिया ते णं तिविहा पणत्ता । तं जहा- इत्थी १ पुरिसा

२ नपुंसगा ३ । ४ एसि णं एवमाइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं उरपरिसप्पाणं दस जाइकुलकोडीजोणिप्पमुहसतसहस्सा हवंतीति मक्खातं । से तं उरपरिसप्पा । ८५. १ से किं तं भुयपरिसप्पा ? भुयपरिसप्पा अणेगविहा पणत्ता । तं जहा-णउला गोहा सरडा सल्ला सरंठा सारा खारा घरोइला विस्संभरा मूसा मंगुसा पयलाइया छीरविरालिया जाहा चउप्पाइया, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं तहा-सम्मच्छिमा य गब्भवक्कंतिया य । ३ तत्थ णं जे ते सम्मुच्छिमा ते सव्वे णपुंसगा । ४ तत्थ णं जे ते गब्भवक्कंतिया ते णं तिविहा पणत्ता । तं जहा- इत्थी १ पुरिसा २ नपुंसगा ३ । ५ एतेसि णं एवमाइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं भुयपुंसपरिसप्पाणं णव जाइकुलकोडिजोणीपमुहसतसहस्सा हवंतीति मक्खायं । से तं भुयपरिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणा । से तं परिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया । ८६. से किं तं खहयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया ? खहयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया चउव्विहा पणत्ता । तं जहा-चम्मपक्खी १ लोमपक्खी २ समुग्गपक्खी ३ वियतपक्खी ४ । ८७. से किं तं चम्मपक्खी ? चम्मपक्खी अणेगविहा पणत्ता । तं जहा-वग्गुली जलोया अडिला भारंडपक्खी जीवंचीवा समुद्वासया कण्णत्तिया पक्खिबिराली, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं चम्मपक्खी । ८८. से किं तं लोमपक्खी ? लोमपक्खी णेगविहा पणत्ता । तं जहा-ढंका कंका कुरला वायसा चक्कागा हंसा कलहंसा पायहंसा रायहंसा अडा सेडी बगा बलागा पारिप्पवा कोंचा सारसा मेमेसरा मसूरा मयूरा सतवच्छा गहरा पोंडरीया कागा कामंजुगा वंजुलगा तित्तिरा वट्टगा लावगा कवोया कविंजला पारेवया चिडगा चासा कुक्खुडा सुगा बरहिणा मदनसलागा कोइला सेहा वरेल्लगमादी । से तं लोमपक्खी । ८९. से किं तं समुग्गपक्खी ? समुग्गपक्खी एगागारी पणत्ता । ते णं णत्थि इहं, बाहिरएसु दीव-समुद्दएसु भवंति । से तं समुग्गपक्खी । ९०. से किं तं विततपक्खी ? विततपक्खी एगागारा पणत्ता । ते णं नत्थि इहं, बाहिरएसु दीव-समुद्दएसु भवंति । से तं विततपक्खी । ९१. १ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा—सम्मच्छिमा य गब्भवक्कंतिया य । २ तत्थ णं जे ते सम्मुच्छिमा ते सव्वे नपुंसगा । ३ तत्थ णं जे ते गब्भवक्कंतिया ते णं तिविहा पणत्ता । तं जहा—इत्थी १ पुरिसा २ नपुंसगा ३ । ४ एसि णं एवमाइयाणं खहयरपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं बारस जातीकुलकोडीजोणिप्पमुहसतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । सत्तट्ठ जातीकुलकोडिलक्ख नव अब्बतेरसाइं च । दस दस य होंति णवगा तह बारस चेव बोधव्वा ॥१११॥ से तं खहयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिया । से तं पंचेंदियतिरिक्खजोणिया । से तं तिरिक्खजोणिया । [सुत्ताइं ९२-१३८. कणुस्सजीवपणवणा] ९२. से किं तं मणुस्सा ? मणुस्सा दुविहा पणत्ता । तं जहा—सम्मच्छिमणुस्सा य गब्भवक्कंतियमणुस्सा य । ९३. से किं तं सम्मुच्छिमणुस्सा ? कहि णं भंते ! सम्मुच्छिमणुस्सा सम्मुच्छंति ? गोयमा ! अंतोमणुस्सखेत्ते पणुतालीसाए जोयणसयसहस्सेसु अट्ठाइज्जेसु दीव-समुद्देसु पन्नरससु कम्मभूमीसु तीसाए अकम्मभूमीसु उप्पण्णाए अंतरदीवएसु गब्भवक्कंतियमणुस्साणं चेव उच्चारएसु वा १ पासवणेसु वा २ खेलेसु वा ३ सिंघाणेसु वा ४ वंतेसु वा ५ पित्तेसु वा ६ पूएसु वा ७ सोणिएसु वा ८ सुक्केसु वा ९ सुक्कपोगलपरिसाडेसु वा १० विगतजीवकलेवरेसु वा ११ थी-पुरिसंजोएसु वा १२ [गाकणिद्धमणेसु वा १३] णगरणिद्धमणेसु वा १४ सव्वेसु चेव असुइएसु ठाणेसु, एत्थ णं सम्मुच्छिमणुस्सा सम्मुच्छंति । अंगुलस्स असंखेज्जभागमेत्तीए ओगाहणाए असण्णी मिच्छद्दिट्ठी सव्वाहिं पज्जत्तीहिं अपज्जत्तगा अंतोमुहुत्ताउया चेव कालं करेंति । से तं सम्मुच्छिमणुस्सा । ९४. से किं तं गब्भवक्कंतियमणुस्सा ? गब्भवक्कंतियमणुस्सा तिविहा पणत्ता । तं जहा—कम्मभूमगा १ अकम्मभूमगा २ अंतरदीवगा ३ । ९५. से किं तं अंतरदीवगा ? अंतरदीवगा अट्ठावीसतिविहा पणत्ता । तं जहा—एगोरुया १ आभासिया २ वेसाणिया ३ णंगोली ४ हयकणा ५ गयकणा गोकणा ७ सुक्कुलिकणा ८ आयंसमुहा ९ मेंढमुहा १० अयोमुहा ११ गोमुहा १२ आसमुहा १३ हत्थिमुहा १४ सीहमुहा १५ वग्घमुहा १६ आसकणा १७ सीहकणा १८ अकणा १९ कणा उरणा २० उक्कामुहा २१ मेहमुहा २२ विज्जुमुहा २३ विज्जुदंता २४ घनदंता २५ लट्ठदंता २६ गूढदंता २७ सुद्धदंता २८ । से तं अंतरदीवगा । ९६. से किं तं अकम्मभूमगा तीसतिविहा पणत्ता । तं जहा—पंचहिं हेमवएहिं पंचहिं हिरणवएहिं पंचहिं हरिवासेहिं पंचहिं रम्मगवासेहिं पंचहिं देवकुरुहिं पंचहिं उत्तरकुरुहिं । से तं अकम्मभूमगा । ९७. १ से किं तं कम्मभूमया पण्णरसविहा पणत्ता । तं जहा—पंचहिं भरदेहिं पंचहिं एरवतेहिं पंचहिं महाविदेहिं । २

ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा— आरिया य मिलक्खू य । ९८. से किं तं मिलक्खू ? मिलक्खू अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— सग-जवण-चिलाय-सबर-बब्-काय-मुसुडोह-भडग-णिण्णग-पक्कणिय-कुलक्ख-गोंड-सिंहल-पारस-गोंधोंठंब-दमिल-चिल्लल-पुलिंद-हारोस-डोंब वोक्काण-गंधाहारग-बहलिय-अज्ज-रोम-पास-पउस-मलया य चुंचुया यमूयलि-कोंकणग-मेय-पल्हव-मालव-गग्गर-आभासिय-णक्क-चीणा ल्हसिय-खस-खासिय-णेडूर-मंढ-डोंबिलग-लउस-बउस-केक्कया अरवागा हूण-रोसग-भरुग-रुय-विलायविसयवासी य एवमादी । से तं मिलक्खू । ९९. से किं तं आरिया ? आरिया दुविहा पणत्ता । तं जहा— इड्ढिपत्तारिया यअणिड्ढिपत्तारिया य । १००. से किं तं इड्ढिपत्तारिया ? इड्ढिपत्तारिया छव्विहा पणत्ता । तं जहा— अरहंता १ चक्कवट्ठी २ बलदेवा ३ वासुदेवा ४ चारणा ५ विज्जाहरा ६ । से तं इड्ढिपत्तारिया । १०१. से किं तं अणिड्ढिपत्तारिया ? अणिड्ढिपत्तारिया णवविहा पणत्ता । तं जहा— खेत्तारिया २ कुलारिया ३ कम्मरिया ४ सिप्पारिया ५ भासारिया ६ णाणारिया ७ दंसणारिया ८ चरित्तारिया ९ । १०२. से किं तं खेत्तारिया अद्धछव्वीसतिविहा पणत्ता तं जहा— रायगिह मगह १, चंपा अंगा २, तह तामलित्ति वंगा य ३ । कंचणपुरं कलिंगा ४, वाणारसि चेव कासी य ५ ॥११२॥ साएय कोसला ६, गयपुरं च कुरु ७, सोरियं कुसट्ठा य ८ । कंपिल्लं पंचाला ९ अहिछत्ता जहगला चेव १० ॥११३॥ बारवती य सुरट्ठा ११, महिल विदेहाय १२, वच्छ कोसंबी १३ । णंदिपुरं संडिल्ला १४ भद्विलपुरमेव मलया य १५॥११४॥ वइराड वच्छ १६, वरणा अच्छा १७, तह भत्तियावइ दसण्णा १८ । सुत्तीमई य चेदी १९, वीइभयं सिंधुसोवीरा २० ॥११५॥ महुरा य सूरसेणा २१ पावा भंगी य २२ मासपुरि वट्ठा २३ । सावत्थी य कुणाला २४, कोडीवरिसं च लाढा य २५ ॥११६॥ सेयविया वि य णयरी केयइअद्धं च २५ ॥आरियं भणितं । एत्थुप्पत्ति जिणाणं चक्कीणं राम-कहाणं ॥११७॥ से तं खेत्तारिया । १०३. से किं तं जातिआरिया ? जातिआरिया छव्विहा पणत्ता । तं जहा— अंबट्ठा १ य कालिंदा २ विदेहा ३ वेदगा ४ इ य । हरिया ५ चुंचुणा ६ चेव, उ एया इब्भगातिओ ॥११८॥ से तं जातिआरिया । १०४. से किं तं कुलारिया ? कूलारिया छव्विहा पणत्ता । तं जहा— उग्गा १ भोगा २ राइण्णा ३ इक्खागा ४ णाता कोरव्वा ६ । से तं कुलारिया । १०५. से किं तं कम्मरिया ? कम्मरिया अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— दोस्सिया सोत्तिया कप्पसिया सुत्तवेयालिया भंडवेयालिया कोलालिया णरदावणिया, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं कम्मरिया । १०६. से किं तं सिप्पारिया ? सिप्पारिया अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— तुण्णागा तंतुवाया पट्टगारा देयडा वरणा छव्विया कट्टपाउयारा मुंजपाउयारा छत्तारा वज्झारा पोत्थारा लेप्पारा चित्तारा संखारा दंतारा भंडारा जिज्झगारा सेल्लगारा कोडिगारा, जे यावऽण्णे तहप्पगारा । से तं सिप्परिया । १०७. से किं तं भासारिया ? भासारिया जे णं अद्धमागहाए भासाए भासिंति, जत्थ वि य णं बंभी लिवी पवत्तइ । बंभीए णं लिवीए अट्टारसविहे लेक्खविहाणे पणत्ते । तं जहा— बंभी १ जवणालिया २ दोसापुरिया ३ खरोट्ठी ४ पुक्खरसारिया ५ भोगवईया ६ पहराईयाओ य ७ अंतक्खरिया ८ अक्खरपुट्टिया ९ वेणइया १० णिणइया ११ अंकलिवी १२ गणितलिवी १३ गंधव्वलिवी १४ आयंसलिवी १५ माहेसरी १६ दामिली १७ पोलिंदी १८ । से तं भासारिया । १०८. से किं तं णाणारिया ? णारिया पंचविहा पणत्ता । तं जहा— आभिणिबोहियणाणारिया १ सुयणाणारिया २ ओहिणाणारिया ३ मणपज्जवणाणारिया ४ केवलणाणारिया ५ । से तं णाणारिया । १०९. से किं तं दंसणारिया ? दंसणारिया दुविहा पणत्ता । तं जहा— सरागदंसणारिया य वीररागदंसणारिया य । ११०. से किं तं सरागदंसणारिया दसविहा पणत्ता । तं जहा— निस्सग्गुवएसरुई १-२ आणारुइ ३ सुत्त४-बीयरुइ५ मेव । अहिगम६-वित्थाररुई७ किरिया८-संखेव९-धम्मरुई१० ॥११९॥ भूअत्थेणाधिगया जीवाऽजीवं च पुण्ण-पावं च । सहसम्मइयाऽऽसव-संवरे य रोएइ उ णिसग्गो ॥१२०॥ जो जिणदिट्ठे भावे चउव्विहे सद्वहाइ सयमेव । एमेव णऽण्णह त्ति य णिस्सग्गरुइ त्ति णायव्वो १ ॥१२१॥ एते चेव उ भावे उवदिट्ठे जो परेण सद्वहइ । छउमत्थेण जिणेव व उवएसरुइ त्ति नायव्वो २ ॥१२२॥ जो हेउमयाणंतो आणाए रोयए पवयणं तु । एमेव णऽण्णह त्ति य एसो आणारुई नाम ३ ॥१२३॥ जो सुत्तमहिज्जंतो सुएण ओगाहई उ सम्मंतं । अंगेण बाहिरेण व सो सुत्तरुइ त्ति णायव्वो ४ ॥१२४॥ एगपएऽणेगाइं पदाइं जो पसरई उ सम्मंतं । उदए व्व तेल्लबिंदू सो बीयरुइ त्ति णायव्वो ५ ॥१२५॥ सो होइ अहिगमरुई सुयणाणं जस्स अत्थओ दिट्ठं । एक्कारस अंगाइं पइण्णगं

दिट्ठिवाओ य ६ ॥१२६॥ दव्वाण सव्वभावा सव्वपमाणेहिं जस्स उवलद्धा । सव्वाहिं णयविहीहिं वित्थारुइ त्ति णायव्वो ७ ॥१२७॥ दंसण-णाण-चरित्ते तव-
 विणए सव्वसमिइ-गुत्तीसु । जो किरियाभावरुई सो खलु किरियारुई णाम ८ ॥१२८॥ अणभिग्गहियकुदिट्ठी संखेवरुइ त्ति होइ णायव्वो । अविसारओ पवयणे
 अणभिग्गहिओ य सेसेसु ९ ॥१२९॥ जो अत्थिकायधम्मं सुयधम्मं खलु चरित्तधम्मं च । सद्दहइ जिणाभिहियं सो धम्मरुइ त्ति नायव्वो १० ॥१३०॥ परमत्थसंथवो
 वा सुदिट्ठपरमत्थसेवणा वा वि । वावण्ण-कुदंसणवज्जणा य सम्मत्तसद्दहणा ॥१३१॥ निस्संकिय १ निक्कंखिय २ निव्वित्तिगिच्छा ३ अमूढदिट्ठी ४ य । उववूह ५
 थिरीकरणे ६ वच्छल्ल ७ पभावणे ८ अट्ठ ॥१३२॥ से तं सरागदंसणारिया । १११. से किं तं वीरागदंसणारिया ? वीयरागदंसणारिया दुविहा पण्णत्ता । तं जहा—
 उवसंतकसायवीयरायदंसणारिया खीणकसायवीरायदंसणारिया । ११२. से किं तं उवसंतकसायवीरायदंसणारिया ? उवसंतकसायवीयरायदंसणारिया दुविहा
 पण्णत्ता । तं जहा— पढमसमयउवसंतकसायवीरायदंसणारिया अपढमसमयउवसंतकसायवीयरायदंसणारिया, अहवा चरिमसमयउवसंतकसायवीयरायदंसणारिया
 य अचरिमसमयउवसंतकसायवीयरायदंसणारिया य । ११३. से किं तं खीणकसायवीयरायदंसणारिया ? खीणकसायवीयरायदंसणारिया दुविहा पण्णत्ता । तं
 जहा— छउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया य केवलखीणकसायवीयरागदंसणारिया य । ११४. से किं तं छउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया ?
 छउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया दुविहा पण्णत्ता । तं जहा-सयंबुद्धछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया य बुद्धबोहियछउमत्थखीण-
 कसायवीयरागदंसणारिया य । ११५. से किं तं सयंबुद्धछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया ? सयंबुद्धछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया दुविहा पण्णत्ता । तं
 जहा पढम-समयसयंबुद्धछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया य अपढमसमयसयंबुद्धछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया य, अहवा
 चरिमसमयसयंबुद्धछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया य अचरिमसमयसयंबुद्धछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया य । से तं
 सयंबुद्धछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया । ११६. से किं तं बुद्धबोहियछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया ? बुद्धबोहियछउमत्थखीणकसायवीयरा-
 गदंसणारिया दुविहा पण्णत्ता । तंजहा- पढमसमयबुद्धबोहियछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया य अपढमसमयबुद्धबोहियछउमत्थखीणक-
 सायवीयरागदंसणारिया य, अहवा चरिमसमयबुद्धबोहियछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया य अचरिमसमयबुद्धबोहियछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया
 य । से तं बुद्धबोहियछउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया । से तं छउमत्थखीणकसायवीयरागदंसणारिया । ११७. से किं तं
 केवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया ? केवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया दुविहा पण्णत्ता । तं जहा- सजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया य
 अजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया य । ११८. से किं तं सजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया ? सजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया
 दुविहा पण्णत्ता । तं जहा पढमसमयसजोगिकेवल-खीणकसायवीतरागदंसणारिया य अपढमसमयसजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया य, अहवा
 चरिमसमयसजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया य अचरिमसमयसजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया य । से तं
 सजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया । ११९. से किं तं अजोगिकेवलखीणक-सायवीतरागदंसणारिया ? अजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया
 दुविहा पण्णत्ता । तं जहा पढमसमयअजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया य अपढमसमयअजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया य, अहवा
 चरिमसमयअजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया य अचरिमसमयअजोगिकेवलखी-णकसायवीतरागदंसणारिया य । से तं
 अजोगिकेवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया । से तं केवलखीणकसायवीतरागदंसणारिया । से तं खीणकसायवीतरागदंसणारिया । से तं वीयरायदंसणारिया ।
 से तं दंसणारिया । १२०. से किं तं चरित्तारिया ? चरित्तारिया दुविहा पण्णत्ता । तं जहा सरागचरित्तारिया य वीयरागचरित्तारिया य । १२१. से किं तं
 सरागचरित्तारिया ? सरागचरित्तारिया दुविहा पण्णत्ता । तं जहा सुहुमसंपरायसरागचरित्तारिया य बायरसंपरायसरागचरित्तारिया य । १२२. से किं तं

सामाइयचरित्तारिया १ छेदोवट्टावणियचरित्तारिया २ परिहारविसुद्धियचरित्तारिया ३ सुहुमसंपरायचरित्तारिया ४ अहक्खायचरित्तारिया ५ । १३४. से किं तं सामाइयचरित्तारिया ? सामाइयचरित्तारिया दुविहा पणत्ता । तं जहा इतरियसामाइयचरित्तारिया य आवकहियसामाइयचरित्तारिया य । से तं सामारियचरित्तारिया । १३५. से किं तं छेदोवट्टावणियचरित्तारिया ? छेदोवट्टावणियचरित्तारिया दुविहा पणत्ता । तं जहा साइयारछेदोवट्टावणियचरित्तारिया य णिरइयारछेदोवट्टावणियचरित्तारिया य । से तं छेदोवट्टावणियचरित्तारिया । १३६. से किं तं परिहारविसुद्धियचरित्तारिया ? परिहारविसुद्धियचरित्तारिया दुविहा पणत्ता । तं जहा निव्विसमाणपरिहारविसुद्धियचरित्तारिया य निव्विट्ठकाइयपरिहारविसुद्धियचरित्तारिया य । से तं परिहारविसुद्धियचरित्तारिया । १३७. से किं तं सुहुमसंपरायचरित्तारिया ? सुहुमसंपरायचरित्तारिया दुविहा पणत्ता । तं जहा संकिलिस्समाणसुहुमसंपरायचरित्तारियाय विसुज्झमाणसुहुमसंपरायचरित्तारियाय । से तं सुहुमसंपरायचरित्तारिया । १३८. से किं तं अहक्खायचरित्तारिया ? अहक्खायचरित्तारियादुविहा पणत्ता । तं जहा छउमत्थअहक्खायचरित्तारिया य केवलिअहक्खायचरित्तारिया य । से तं अहक्खायचरित्तारिया । से तं चरित्तारिया । से तं अणिट्ठिपत्तारिया । से तं आरिया । से तं कम्मभूमगा । से तं गम्भवक्कंतिया । से तं मणुस्सा । **[सुत्ताइं १३९-१४७. देवजीवपणवणा]** १३९. से किं तं देवा ? देवा चउव्विहा पणत्ता । तं जहा भवणवासी १ वाणमंतरा २ जोइसिया ३ वेमाणिया ४ । १४०. १ से किं तं भवणवासी ? भवणवासी दसविहा पन्नत्ता । तं जहा-असुरकुमारा १ नागकुमारा २ सुवण्णकुमारा ३ विज्जुकुमारा ४ अण्णिकुमारा ५ दीवकुमारा ६ उदहिकुमारा ७ दिसाकुमारा ८ वाउकुमारा ९ थणियकुमारा १० । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । से तं भवणवासी । १४१. १ से किं तं वाणमंतरा ? वाणमंतरा अट्ठविहा पणत्ता । तं जहा किन्नरा १ किंपुरिसा २ महोरगा ३ गंधव्वा ४ जक्खा ५ रक्खसा ६ भूया ७ पिसाया ८ । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । से तं वाणमंतरा । १४२. १ से किं तं जोइसिया ? जोइसिया पंचविहा पन्नत्ता । तं जहा चंदा १ सूरा २ गहा ३ नक्खत्ता ४ तारा ५ । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । से तं जोइसिया । १४३. से किं तं वेमाणिया ? वेमाणिया दुविहा पणत्ता । तं जहा कप्पोवगा य कप्पातीता य । १४४. १ से किं तं कप्पोवगा ? कप्पोवगा बारसविहा पणत्ता । तं जहा सोहम्मा १ ईसाणा २ सणंकुमारा ३ माहिंदा ४ बंभलोया ५ लंतया ६ सुक्का ७ सहस्सारा ८ आणता ९ पाणता १० आरणा ११ अच्युता १२ । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । से तं कप्पोवगा । १४५. से किं तं कप्पातीया ? कप्पातीया दुविहा पणत्ता । तं जहा गेवेज्जगा य अणुत्तरोववाइया य । १४६. १ से किं तं गेवेज्जगा ? गेवेज्जगा णवविहा पणत्ता । तं जहा हेट्ठिमहेट्ठिमगेवेज्जगा १ हेट्ठिममज्झिमगेवेज्जगा २ हेट्ठिमउवमिगेवेज्जगा ३ मज्झिमहेट्ठिमगेवेज्जगा ४ मज्झिममज्झिमगेवेज्जगा ५ मज्झिमउवरिमगेवेज्जगा ६ उवरिमहेट्ठिमगेवेज्जगा ७ उवरिममज्झिमगेवेज्जगा ८ उवरिमउवरिमगेवेज्जगा ९ । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा-पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । से तं गेवेज्जगा । १४७. १ से किं तं अणुत्तरोववाइया ? अणुत्तरोववाइया पंचविहा पणत्ता । तं जहा विजया १ वेजयंता २ जयंता ३ अपराजिता ४ सब्बट्ठसिद्धा ५ । २ ते समासतो दुविहा पणत्ता । तं जहा पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य । से तं अणुत्तरोववाइया । से तं कप्पाईया । से तं वेमाणिया । से तं देवा । से तं पंचिंदिय । से तं संसारसमावण्णजीवपणवणा । से तं जीवपणवणा । से तं पणवणा । **॥ पणवणाए भगवईए पढं पणवणापयं समत्तं ॥ ॥ ॥ २. बिइयं ठाणपयं सुत्ताइं ॥ ॥ ॥ १४८-१५०. पुढविकायठाणाइं १४८. कहिणं भंते ! बातरपुढविकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सट्ठाणेणं अट्ठसु पुढविसु । तं जहा-रयणप्पभाए १ सक्करप्पभाए २ वालुयप्पभाए ३ पंकप्पभाए ४ धूमप्पभाए ५ तमप्पभाए ६ तमतमप्पभाए ७ इसीपब्भाराए ८-१, अहोलोए पायालेसु भवणेसु भवणपत्थडेसु णिरएसु निरयावलियासु निरयपत्थडेसु २, उट्ठलोए कप्पेसु विमाणेसु विमाणावलियासु विमाणपत्थडेसु ३, तिरियलोए टंकेसु कूडेसु सेलेसु सिहरीसु पब्भारेसु विजएसु वक्खारेसु वासेसु वासहरपव्वएसु वेलासु वेइयासु दारेसु तोरणेसु दीवेसु समुद्देसु**

णक, एत्थ णं बादरपुढविकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । १४९. कहि णं भंते ! बादरपुढविकाइयाणं अपज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! जत्थेव बादरपुढविकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा तत्थेव बादरपुढविकाइयाणं अपज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता । तं जहा उववाएणं सव्वलोए, समुग्घाएणं सव्वलोए, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । १५०. कहि णं भंते ! सुहुमपुढविकाइयाणं पज्जत्तगाणं अपज्जत्तगाणं य ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सुहुमपुढविकाइया जे पज्जत्तगा जे य अपज्जत्तगा ते सव्वे एगविहा अविसेसा अणाणत्ता सव्वलोयपरियावण्णा पणत्ता समणाउसो ! । [सुत्ताइं १५१-१५३. आउक्कायठाणाइं] १५१. कहि णं भंते ! बादरआउक्काइयाणं पज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सट्ठाणेणं सत्तसु घणोदधीसु सत्तसु घणोदधिवलएसु १, अहोलोए पायालेसु भवणेसु भवणपत्थडेसु २ उट्ठलोए कप्पेसु विमाणेसु विमाणावलियासु विमाणपत्थडेसु ३, तिरिलोए अगडेसु तलाएसु नदीसु दहेसु वावीसु पुक्खरिणीसु दीहियासु गुंजालियासु सरेसु सरपंतियासु सरसरपंतियासु बिलेसु बिलपंतियासु उज्झरेसु निज्झरेसु चिल्ललेसु पल्ललेसु वप्पिणेसु दीवेसु समुद्देसु सव्वेसु चेव जलासएसु जलट्ठाणेसु ४, एत्थ णं बादरआउक्काइयाणं पज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । १५२. कहि णं भंते ! बादरआउक्काइयाणं अपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! जत्थेव बादरआउक्काइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा तत्थेव बादरआउक्काइयाणं अपज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं सव्वलोए, समुग्घाएणं सव्वलोए, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । १५३. कहि णं भंते ! सुहुमआउक्काइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सुहुमआउक्काइया जे पज्जत्तगा जे य अपज्जत्तगा ते सव्वे एगविहा अविसेसा अणाणत्ता सव्वलोयपरियावण्णा पणत्ता समणाउसो ! [सुत्ताइं १५४-१५६. तेउक्कायठाणाइं] १५४. कहि णं भंते ! बादरतेउकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सट्ठाणेणं अंतोमणुस्सखेत्ते अट्ठइज्जेसु दीव-समुद्देसु निव्वाघाएणं पण्णरससु कम्मभूमीसु, वाघायं पडुच्च पंचसु महाविदेहेसु एत्थ णं बादरतेउकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । १५५. कहि णं भंते ! बादरतेउकाइयाणं अपज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! जत्थेव बादरतेउकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा तत्थेव बादरतेउकाइयाणं अपज्जत्तगाणे ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स दोसुद्धकवाडेसु तिरिलोयतट्ठे य, समुग्घाएणं सव्वलोए, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । १५६. कहि णं भंते ! सुहुमतेउकाइयाणं पज्जत्तगाणं अपज्जत्तगाणं य ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सुहुमतेउकाइया जे पज्जत्तगा जे य अपज्जत्तगा ते सव्वे एगविहा अविसेसा अणाणत्ता सव्वलोयपरियावण्णा पणत्ता समणाउसो ! । [सुत्ताइं १५७-१५९. वाउकायठाणाइं] १५७. कहि णं भंते ! बादरवाउकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सट्ठाणेणं सत्तसु घणवाएसु सत्तसु घणवायवलएसु सत्तसु तणुवाएसु सत्तसु तणुवायवलएसु १, अहोलोए पायालेसु भवणेसु भवणपत्थडेसु भवणछिद्देसु भवणणिखुडेसु निरएसु निरयावलियासु णिरयपत्थडेसु णिरयछिद्देसु णिरयणिखुडेसु २, उट्ठलोए कप्पेसु विमाणेसु विमाणावलियासु विमाणपत्थडेसु विमाणछिद्देसु विमाणणिखुडेसु ३, तिरिलोए पाईश-पडीणदाहिणउदीण सव्वेसु चेव लोगागासछिद्देसुलोगनिखुडेसु य ४, एत्थ णं बायरवाउकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जेसु भागेसु, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जेसु भोगेसु, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जेसु भोगेसु । १५८. कहि णं भंते ! अपज्जत्तबादरवाउकाइयाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! जत्थेव बादरवाउकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा तत्थेव बादरवाउकाइयाणं अपज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं सव्वलोए, समुग्घाएणं सव्वलोए, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जेसु भोगेसु । १५९. कहि णं भंते ! सुहुमवाउकाइयाणं पज्जत्तगाणं अपज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सुहुमवाउकाइया जे य पज्जत्तगा जे य अपज्जत्तगा ते सव्वे एगविहा अविसेसा अणाणत्ता सव्वलोयपरियावण्णा पणत्ता समणाउसो ! । [सुत्ताइं १६०-१६२ वणस्सइकायठाणाइं] १६०. कहि णं भंते ! बादरवणस्सकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सट्ठाणेणं सत्तसु घणोदहीसु सत्तसु घणोदधिवलएसु १, अहोलोए पायालेसु भवणेसु भवणपत्थडेसु २, उट्ठलोए कप्पेसु विमाणेसु विमाणावलियासु विमाणपत्थडेसु ३, तिरिलोए अगडेसु तडागेसु नदीसु दहेसु वावीसु

पुक्खरिणीसु दीहियासु गुंजालियासु सरेसु सरपंतियासु सरसरपंतियासु बिलेसु बिलपंतियासु उज्झरेसु निज्झरेसु चिल्ललेसु पल्ललेसु वप्पिणेसु दीवेसु समुद्देसु सव्वेसु चेव जलासएसु जलट्टाणेसु ४, एत्थ णं बादरवणस्सइकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पन्नत्ता । उववाएणं सव्वलोए, समुग्घाएणं सव्वलोए, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । १६१. कहि णं भंते ! बादरवणस्सइकाइयाणं अपज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! जत्थेव बादरवणस्सइकाइयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा तत्थेव बादरवणस्सइकाइयाणं अपज्जत्तगाणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं सव्वलोए, समुग्घाएणं सव्वलोए, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । १६२. कहि णं भंते ! सुहुमवणस्सइकाइयाणं पज्जत्तगाणं अपज्जत्तगाणं य ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! सुहुमवणस्सइकाइया जे य पज्जत्तगा जे य अपज्जत्तगा ते सव्वे एगविहा अविसेसा अणाणत्ता सव्वलोयपरियावण्णा पणत्ता समणाउसो ! । [सुत्तं १६३. बेइंदियठाणाइं] १६३. कहि णं भंते ! बेइंदियाणं पज्जत्तयाणं पज्जत्तगाणं ठाणा पन्नत्ता ? गोयमा ! उट्ठलोए तदेक्कदेसभागे १, अहोलोए तदेक्कदेसभागे २, तिरियलोए अगडेसु तलाएसु नदीसु दहेसु वावीसु पुक्खरिणीसु दीहियासु गुंजालियासु सरेसु सरपंतियासु सरसरपंतियासु बिलेसु बिलपंतियासु उज्झरेसु निज्झरेसु चिल्ललेसु पल्ललेसु वप्पिणेसु दीवेसु समुद्देसु सव्वेसु चेव जलासएसु जलट्टाणेसु ३, एत्थ णं बेइंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । [सुत्तं १६४. तेइंदियठाणाइं] १६४. कहि णं भंते ! तेइंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! उट्ठलोए तदेक्कदेसभागे १, अहोलोए तदेक्कदेसभागे २, तिरिलोए अगडेसु तलाएसु नदीसु दहेसु वावीसु बुक्खरिणीसु दीहियासु गुंजालियासु सरेसु सरपंतियासु सरसरपंतियासु बलेसु बलपंतियासु उज्झरेसु निज्झरेसु चिल्ललेसु पल्ललेसु वप्पिणेसु दीवेसु समुद्देसु सव्वेसु चेव जलासएसु जलट्टाणेसु ३, एत्थ णं तेइंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । [सुत्तं १६५. चउरिंदियठाणाइं] १६५. कहि णं भंते ! चउरिंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! उट्ठलोए तदेक्कदेसभागे १, अहोलोए तदेक्कदेसभागे २, तिरिलोए अगडेसु तलाएसु नदीसु दहेसु वावीसु पुक्खरिणीसु दीहियासु गुंजालियासु सरेसु सरपंतियासु सरसरपंतियासु बिलेसु बिलपंतियासु उज्झरेसु निज्झरेसु चिल्ललेसु पल्ललेसु वप्पिणेसु दीवेसु समुद्देसु सव्वेसु चेव जलासएसु जलट्टाणेसु ३, एत्थ णं चउरिंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पन्नत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । [सुत्तं १६६. पंचिंदियाइं] १६६. कहि णं भंते ! पंचिंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! उट्ठलोए तदेक्कदेसभागे २, तिरियलोए अगडेसु तलाएसु नदीसु दहेसु वावीसु बिलपंतियासु उज्झरेसु निज्झरेसु चिल्ललेसु पल्ललेसु वप्पिणेसु दीवेसु समुद्देसु सव्वेसु चेव जलासएसु जलट्टाणेसु ३, एत्थ णं पंचिंदियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । [सुत्ताइं १६७-१७४. नेरइयठाणाइं] १६७. कहि णं भंते ! नेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! नेरइया परिवसंति ? गोयमा ! सट्ठणेणं सत्तसु पुढवीसु । तं जहा— रयणप्पभाए सक्करप्पभाए वालुयप्पभाए पंकप्पभाए धूमप्पगाए तमप्पभाए तमतमप्पभाए, एत्थ णं नेरइयाणं चउरासीति गिरयावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खायं । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरसा अहे खुरप्पसंठाणसंठिता णिच्चंधयारतमसा ववगयगह-चंद-सूर-णक्खत्त जोइसपहा मेदवसापूय-रुहिरमंसचिक्खिल्ललित्ताणुलेवणतला असुई वीसा परमदुब्भिगंधा काऊअगणिवण्णाभा कक्खडफासा दुरहियासा असुभा णरगा असुभा णरगेसु वेयणाओ, एत्थ णं नेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । एत्थ णं बहवे नेरइया परिवसंति काला कालोमासा गंभीरलोमहरिसा भीमा उत्तासणगा परमकण्हा वण्णेणं पणत्ता समणाउसो ! ते णं तत्थ णिच्चं भीता णिच्चं तत्था णिच्चं तसिया णिच्चं उविग्गि णिच्चं परममसुहं संबद्धं णरगभयं पच्चणुभवमाणा विहरंति । १६८. कहि णं भंते ! रयणप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! रयणप्पभापुढविनेरइया परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए

असीउत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एगं जोयणसहस्सं ओगाहिता हेट्टा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे अट्टहत्तरे जोयणसतंसहस्से, एत्थ णं रयणप्पभापुढविनेरइयाणं तीसं णिरयावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरंसा णिरयावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरंसा अहे खुरप्पसंठाणसंठिता णिच्चंधयारतमसा ववगयगह-चंद-सूर-णक्खत्तजोइसप्पभा मेदवसापूयपडलरुहिर - मंसचिक्खिल्ललित्ताणुलेवणतला असुई वीसा परमदुब्धिगंधा काऊअगणिवण्णाभा कक्खडफासा दुरहियासा असुभा णरगा असुभा णरगेसु वेयणाओ, एत्थ णं रयणप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घातेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । एत्थ णं बहवे रयणप्पभापुढविनेरइया परिवसंति काला कालोभासा गंभीरलोमहरिसा भीमा उत्तासणगा परमकिण्हा वण्णेणं पणत्ता समणाउसो ! । ते णं णिच्चं भीता णिच्चं तत्था णिच्चं तसिया णिच्चं उव्विग्गा णिच्चं परममसुहं संबद्धं णरगभयं पच्चभवमाणा विहरंति । १६९. कहि णं भंते ! सक्करप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! सक्करप्पभापुढविनेरइया परिवसंति ? गोयमा ! सक्करप्पभाए पुढवीए बत्तीसुत्तरजोयणसयसहस्सबाहल्लाए उवरिं एगं जोयणसहस्सं ओगाहिता हेट्टा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे तीसुत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं सक्करप्पभापुढविनेरइयाणं पणवीसं णिरयावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरंसा अहे खुरप्पसंठाणसंठिता णिच्चंधयारतमसा ववगयगह-चंद-सूर-णक्खत्तजोइसप्पहा मेद-वसा-पूयपडल-रुहिर-मंसचिक्खिल्ललित्ताणुलेवणतला असुई वीसा परमदुब्धिगंधा काऊअगणिवण्णाभा कक्खडफासा दुरहियासा असुभा नरगा असुभा नरगेसु वेयणाओ, एत्थ णं सक्करप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे सक्करप्पभापुढविनेरइया परिवसंति काला कालोभासा गंभीरलोमहरिसा भीमा उत्तासणगा परमकिण्हा वण्णेणं पणत्ता समणाउसो ! । ते णं णिच्चं भीता णिच्चं तत्था णिच्चं तसिया णिच्चं उव्विग्गा णिच्चं परममसुहं संबद्धं नरगभयं पच्चणुभवमाणा विहरंति । १७०. कहिं णं भंते ! वालुयप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! वालुयप्पभाए पुढवीए अट्ठावीसुत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एगं जोयणसहस्सं ओगाहेत्ता हेट्टा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे छव्वीसुत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं वालुयप्पभापुढविनेरइयाणं पण्णरस णिरयावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरंसा अहे खुरंसा अहे खुरप्पसंठाणसंठिता णिच्चंधयारतमसा ववगयगह-चंद-सूर-नक्खत्तजोइसप्पहा मेद-वसा -पूयपडल-रुहिर-मंसचिक्खिल्ललित्ताणुलेवणतला असुई वीसा परमदुब्धिगंधा काऊअगणिवण्णाभा कक्खडफासा दुरहियासा असुभा नरगा असुभा नरएसु वेदणाओ, एत्थ णं वालुयप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे वालुयप्पभापुढविनेरइया परिवसंति काला कालोभासा गंभीरलोमहरिसा भीमा उत्तासणगा परमकिण्हा वण्णेणं पणत्ता समणाउसो ! । ते णं णिच्चं भीता णिच्चं तत्था णिच्चं तसिता णिच्चं उव्विग्गा णिच्चं परममसुहं संबद्धं णरगभयं पच्चणुभवमाणा विहरंति । १७१. कहि णं भंते ! पंकप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! पंकप्पभाए पुढवीए वीसुत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एगं जोयणसहस्सं ओगाहिता हिट्टा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे अट्ठारसुत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थे णं पंकप्पभापुढविनेरइयाणं दस णिरयावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरंसा अहे खुरप्पसंठाणसंठिता णिच्चंधयारतमसा ववगयगह-चंद-सूर-नक्खत्तजोइसपहा मेदवसापूयपडल-रुहिर-मंसचिक्खिल्ललित्ताणुलेवणतला असुई वीसा परमदुब्धिगंधा काऊअगणिवण्णाभा कक्खडफासा दुरहियासा असुभा नरगा असुभा नरगेसु वेयणाओ, एत्थ णं पंकप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे पंकप्पभापुढविनेरइया परिवसंति काला कालोभासा गंभीरलोमहरिसा भीमा उत्तासणगा परमकिण्हा वण्णेणं पणत्ता समणाउसो ! । ते णं निच्चं भीता निच्चं तत्था निच्चं तसियानिच्चं

उव्विग्गा निच्चं नरममसुहं संबद्धं णरगभयं पच्चणुभवमाणा विहरंति । १७२. कहि णं भंते ! धूमप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! धूमप्पभाए पुवीए अट्टारसुत्तरजोयणसयसहस्सबाहल्लाए उवरिं एणं जोयणसहस्सं ओगाहिता हिट्ठा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे सोलसुत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं धूमप्पभापुढविनेरइयाणं तिन्नि निरयावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरंसा अहे खुरप्पसंठाणसंठिता णिच्चंधयारतमसा ववगयगह-चंद-सूर-नक्खत्तजोइसपहा मेद-वसा-पूयपडल-रुहिर-मंसचिक्खिल्ललित्ताणुलेवणतला असुई वीसा परमदुब्धिगंधा काऊअगणिवण्णाभा कक्खडफासा दुरहियासा असुभा नरगा असुभा णरगेसु वेयणाओ, एत्थ णं धूमप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे धूमप्पभापुढविनेरइया परिवसंति काला कालोभासा गंभीरलोमहरिसा भीमा उत्तासणगा परमकिण्हा वण्णेणं पणत्ता समणाउसो ! । ते णं णिच्चं भीता णिच्चं तत्था णिच्चं तसिया णिच्चं उव्विग्गा णिच्चं परमसुहं संबद्धं णरगभयं पच्चणुभवमाणा विहरंति । १७३. कहि णं भंते ! तमप्पभापुढविदेरइयाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! तमप्पभाए पुवीए सोलसुत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एणं जोयणसहस्सं ओगाहिता हिट्ठा वि एणं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे चोदसुत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं तमप्पभापुढविनेरइयाणं एगे पंचूणे णरगावाससतसहस्से हवंतीति मक्खातं । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरंसा अहे खुरप्पसंठाणसंठिता निच्चंधयारतमसा ववगयगह-चंद-सूर-नक्खत्तजोइसपहा मेद-वसा-पूयपडल-रुहिर-मंसचिक्खिल्ललित्ताणुलेवणतला असुई वीसा परमदुब्धिगंधा कक्खडफासा दुरहियासा असुभा णरगा असुभा नरगेसु वेदणाओ, एत्थ णं तमप्पभापुढविनेरइयाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे तमप्पभापुढविनेरइया परिवसंति काला कालोभासा गंभीरलोमहरिसा भीमा उत्तासणगा परमकिण्हा वण्णेणं पणत्ता समणाउसो ! । ते णं णिच्चं भीता णिच्चं तत्था णिच्चं तसिया णिच्चं उव्विग्गा णिच्चं परमसुहं संबद्धं नरगभयं पच्चणुभवमाणा विहरंति । १७४. कहि णं भंते ! तमतमापुढविनेरइयाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! तमतमाए पुढवीए अट्ठोत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं अब्भतेवण्णं जोयणसहस्साइं ओगाहिता हिट्ठा वि अब्भतेवण्णं जोयणसहस्साइं वज्जेत्ता मज्झे तिसु जोयणसहस्सेसु, एत्थ णं तमतमापुढविनेरइयाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं पंचदिसिं पंच अणुत्तरा महइमहालया महाणिरया पणत्ता, तं जहा-काले १ महाकाले २ रोरुए ३ महारोरुए ४ अपइट्ठाणे ५ । ते णं णरगा अंतो वट्ठा बाहिं चउरंसा अहे खुरप्पसंठाणसंठिता निच्चंधयारतमसा ववगयगह-चंद-सूर-नक्खत्त-जोइसपहा मेद-वसा-पूयपडल-रुहिर-मंसचिक्खिल्ललित्ताणुलेवणतला असुई वीसा परमदुब्धिगंधा कक्खडफासा दुरहियासा असुभा नरगा असुभा नरगेसु वेयणौ, एत्थ णं तमतमापुढविनेरइयाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे तमतमापुढविनेरइया परिवसंति काला कालोभासा गंभीरलोमहरिसा भीमा उत्तासणगा परमकिण्हा वण्णेणं पणत्ता समणाउसो ! । ते णं णिच्चं भीता णिच्चं तत्था णिच्चं तसिया णिच्चं उव्विग्गा णिच्चं परमसुहं संबद्धं णरगभयं पच्चणुभवमाणा विहरंति । आसीतं १ बत्तीसं २ अट्ठावीसं च होइ ३ वीसं च ४ । अट्टारस ५ सोलसगं ६ अट्ठुत्तरमेव ७ हिट्ठिमया ॥ १३३॥ अडहुत्तरं च तीसं २ छव्वीसं चेव सतसहस्सं तु ३ । अट्टारस ४ सोलसगं ५ चोदसमहियं तु छट्ठीए ६ ॥ १३४॥ अब्भतिवण्णसहस्सा उवरिमडे वज्जिऊण तो भणियं । मज्झे उ तिसु सहस्सेसु होंति नरगा तमतमाए ७ ॥ १३५॥ तीसा य १ पण्णवीसा २ पण्णरस ३ दसेव सयसहस्साइं ४ । तिण्णि य ५ पंचूणेगं ६ पंचेव अणुत्तरा नरगा ७ ॥ १३६॥

[सुत्तं १७५. पंचिंदियतिरिक्खजोणियठाणाइं] १७५. कहि णं भंते ! पंचिंदियतिरिक्खजोणियाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? गोयमा ! उट्ठलोए तदेक्कदेसभाए १, अट्ठलोए तदेक्कदेसभाए २, तिरियलोए अगडेसु तलाएसु नदीसु दहेसु वावीसु पुक्खरिणीसु दीहियासु गुंजालियासु सरेसु सरपंतियासु सरसरपंतियासु बिलेसु

बिलपंतियासु उज्झरेसु निज्झरेसु चिल्ललेसु पल्ललेसु वप्पिणेषु दीवेषु समुद्देषु सव्वेषु चेव जलासएसु जलट्ठाणेषु ३, एत्थ णं पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोगस्स असंखेज्जइभागे । [सुत्तं १७६. मणुस्सठाणइं] १७६. कहिणं भंते ! मणुस्साणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? गोयमा ! अंतोमणुस्सखेत्ते पणतालीसाए जोयणसतसहस्सेसु अट्ठाइज्जेसु दीवसमुद्देषु पण्णरससु कम्मभूमीसु तीसाए अकम्मभूमीसु छप्पण्णाए अंतरदीवेषु, एत्थ णं मणुस्साणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं सव्वलोए, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । [सुत्ताइं १७७-८७. भवणवासिदेवठाणाइं] १७७. कहि णं भंते ! भवणवासीणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! भवणवासी देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए असीउत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एणं जोयणसहस्सं ओगाहिता हेट्ठा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झिमअट्ठहत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं भवणवासीणं देवाणं सत्त भवणकोडीओ बावत्तरिं च भवणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खवातं । ते णं भवणा बाहिं वट्ठा अंतो समचउरंसा अहे पुक्खरकणियासंठाणसंठिता उक्किण्णंतरविउलगंभीरखात-परिहा पागार-डट्ठालय-कवाड-तोरण-पडिदुवारदेसभागा जंत-सयग्धि-मुसल-मुसुंढिपरियरिया अउज्झा सदाजता सदागुत्ता अडयालगोट्टगरइया अडयालकयवणमाला खेमा सिवा किं करामरदंडोवरक्खिया लाउल्लोइयमहिया गोसीस-सरसरत्तचंदणदहरदिण्णपंचंगुलितला उवचियचंदणकलसा चंदणघडसुकततोरणपडिदुवारदेसभागा आसत्तोसत्तविउलवट्ठवग्घारियमल्लदामकलावा पंचवण्णसरससुरहिमुक्कपुप्फपुंजोवयारकलिया [ग्रन्थाग्रम् १०००] कालागुरु-पवरकुंदुरुक्क-तुरक्कधूवमधमधेतंगंधुब्बुयाभिरामा सुगंधवरगंधगंधिया गंधवट्ठिभूता अच्छरगणसंघसंविगिण्णा दिव्वतुडितसहसंपणदिता सव्वरयणामया अच्छा सण्हा लण्हा घट्ठा मट्ठा णीरया णिम्मला निप्पंका निक्कंकडच्छाया सप्पहा सस्सिरिया समरिया सउज्जोया पासातीता दरसणिज्जा अभिरूवा पडिरूवा, एत्थ णं भवणवासीणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । उववाएणं लोगस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोगस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे भवणवासी देवा परिवसंति । तं जहा- असुरा १ नाग २ सुवण्णा ३ विज्जू ४ अग्गी य ५ दीव ६ उदही य ७ । दिसि ८ पवण ९ थणिय १० नामा दसहा एए भवणवासी ॥ १३७॥ चूडामणिमउडरयण १- भूसणणागफड २- गरुल ३ वइर ४- पुण्णकलसविउप्फेस ५- सीह ६- हयवर ७- गयअंक ८- मगर ९- वद्धमाण १० निज्जुत्तचित्तचिंधगता सुरूवा महिट्ठीया महज्जुतीया महायसा महब्बला महाणुभागा महासोक्खा हारविराइयवच्छा कडगतुडियथंभियभुया अंगद-कुंडल-मट्ठगंडतलकण्णपीढधारी विचित्तहत्थाभरणा विचित्तमालामउलीमउडा कल्लाणगपवरवत्थपरिहिया कल्लाणगपवरमल्लाणुलेवणधरा भासुरबोंदी पलंबवणमालधरा दिव्वेणं वव्वेणं दिव्वेणं गंधेणं दिव्वेणं फासेणं दिव्वेणं संघयणेणं दिव्वेणं संठाणेणं दिव्वाए इट्ठीए दिव्वाए जुतीए दिव्वाए पभाए दिव्वाए छायाए दिव्वाए अच्चीए दिव्वेणं तेएणं दिव्वाए लेसाए दसदिसाओ उज्जोवेमाणा पभासेमाणा । ते णं तत्थ साणं साणं भवणावाससयसहस्साणं साणं साणं सामाणियसाहस्सीणं साणं साणं तायत्तीसगाणं साणं साणं लोगपालाणं साणं साणं अग्गमहिसीणं साणं साणं परिसाणं साणं साणं अणियाणं साणं साणं अणियाहिवतीणं साणं साणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं भवणवासीणं देवाण य देवीण य आहेवच्चं पोरेवच्चं सामित्तं भट्ठित्तं महयरगत्तं आणाईसरसेणावच्चं कारेमाणा पालेमाणा महताऽहतनट्ठ-गीत-वाइततंती-तल-ताल-तुडिय-घणमुयंग- पडुप्पवाइयरवेण दिव्वाइं भोगभोगाइं भुंजमाणा विहरंति । १७८. १ कहि णं भंते ! असुरकुमाराणं देवारं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! असुरकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रतणप्पभाए पुढवीए असीउत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एणं जोयणसहस्सं ओगाहिता हेट्ठा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे अट्ठहत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं असुरकुमाराणं देवाणं चोवट्ठिहिं वट्ठा अंतो चउरंसा अहे पुक्खरकणियासंठाणसंठिता उक्किण्णंतरविउल-गंभीरखाय-परिहा पागार-डट्ठालय-कवाड-तोरण-पडिदुवारदेस-भागा जंतसयग्धि-मुसल-मुसुंढिपरियरिया अओज्झा सदाजया सदागुत्ता अडयालकोट्टगरइया अडयालकयवणमाला खेमा सिवा किं करामरदंडोवरक्खियालोउल्लोइयमहिमा गोसीस-

सरसरत्तचंदणदहरदिण्णपंचंगुलितला उवचितचंदणकलसा चंदणघडसुकयतोरणपडिदुवारदेसभागा आसत्तोसत्तविउलवट्टवग्गघरियमल्लदामकलवा पंचवण्णसरससुरभिमुक्कपुप्फपुजोवयारकलिया कालागरु- पवरकुंदुरक्क -तुरुक्कधूवमघमघेंतगंधुद्धयाभिरामा सुगंधवरगंधगंधिया गंधवट्टिभूता अच्छरगणसंघसंविगिण्णा दिव्वतुडितदसंपणदिया सव्वरयणामया अच्छा सण्हा लण्हा घट्ठा मट्ठ णीरया निम्मला निप्पंका णिक्कं कडच्छाया सप्पभा समरीया सउज्जोया पासाईया दरसणिज्जा अभिरूवा, एत्थ णं असुरकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताडपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, समुग्घाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे, सट्ठाणेणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे असुरकुमारा देवा परिवसंति काला लोहियक्ख-बिंबोट्टा धवलपुप्फदंता असियकेसा वामेयकुंडलधरा अद्वचंदणाणुलित्तगता, ईसीसिलिंधपुप्फपगासाइं असंकिलिट्ठाइं सुहुमाइं वत्थाइं पवर परिहिया, वयं च पढमं समइक्कंता, बिइयं च असंपत्ता, भदे जोव्वणे वट्टमाणा, तलभंगयतुडितपवरभूसणनिम्मलमणिरयणमंडितभुया महायसा महब्बला महाणुभागा महासोक्खा हारविराइयवच्छा कडय-तुडियथंभियभुया अंगयकुंडलमट्टगंडयलकण्णपीढधारी विचित्तहत्थाभरणा विचित्तमाला-मउली कल्लाणगपवरवत्थपरिहिया कल्लाणगपवरमल्लाणुलेवणधरा भासुरबोंदी पलंबवणमालधरा दिव्वेणं वण्णेणं दिव्वेणं गंधेणं दिव्वेणं फासेणं दिव्वेणं संघयणेणं दिव्वेणं संठाणेणं दिव्वाए इट्ठीए दिव्वाए गंधेणं दिव्वाए जुईए दिव्वाए पभाए दिव्वाए छायाए दिव्वाए अच्छीए दिव्वेणं तेएणं दिव्वाए लेसाए दस दिसाओ उज्जोवेमाणा पभासेमाणा । ते णं तत्थ साणं साणं भवणावाससतसहस्साणं साणं साणं सामाणियसाहस्सीणं साणं साणं तावत्तीसाणं साणं साणं लोगपलाणं साणं साणं अग्गमहिशीणं साणं साणं परिसाणं साणं साणं अणियाणं साणं साणं अणियाधिवतीणं साणं साणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं भवणवासीणं देवाणं य आहेवच्चं पोरवच्चं सामिच्चं भट्ठित्तं महत्तरगत्तं आणाईसरसेणावच्चं कारेमाणा पालेमाणा महताऽहतणट्टगीत-वाइवतंती-तल-ताल-तुडिय-घणमुइंगपडुप्पवाइयरवेणं दिव्वाइं भोगभोगाइं भुंजेमाणा विहरंति । २ चमर-बलिणो यऽत्थ दुवे असुरकुमाररिंदा असुरकुमाररयाणो परिवसंति काला महानीलसरिसा णीलगुलियगवलअयसिकुसुमप्पगासा वियसियसयवत्तणिम्मलइसीसितरत्ततंबणयणा गरुलाययउज्जुतुंगणासा ओयवियसिलप्पवालबिंबफलसन्निभाहरोट्टा पंडरससिसगलविमलनिम्मलदहिघणसंखगोखीरकुंददगरयमुणालियाधवलदंतसेढी हुयवहणिद्धंतधोयतत्तवणिज्जरत्ततलतालुजीहा अंजण-घणकसिणरुयगरमणिज्जणिद्धकेसा वामेयकुंडलधरा अद्वचंदणाणुलित्तगता, ईसीसिलिंधपुप्फपगासाइं असंकिलिट्ठाइं सुहुमाइं वत्थाइं पवर परिहिया, वयं च पढमं समइक्कंता, बिइयं तु असंपत्ता, भदे जोव्वणे वट्टमाणा, तलभंगय-तुडित-पवरभूसण-निम्मलमणि-रयणमंडितभुया दसमुद्दामंडतग्गहत्था चूडामणिचित्तचिंधगता सुरूवा महिट्ठीया महज्जुइया महासया महाबला महाणुभागा महासोक्खा हारविराइयवच्छा कडय-तुडितथंभियभुया अंगद-कुंडल-मट्टगंडतलकण्णपीढधारी विचित्तहत्थाभरणा-विचित्तमाला-मउली कल्लाणगपवरवत्थपरिहिया भासारबोंदी पलंबवणमालधरा दिव्वेणं वण्णेणं दिव्वेणं गंधेणं दिव्वेणं फासेणं दिव्वेणं संघयणेणं दिव्वेणं संठाणेणं दिव्वाए इट्ठीए दिव्वाए जुतीए दिव्वाए भासाए दिव्वाए छायाए दिव्वाए पहाए दिव्वाए अच्छीए दिव्वेणं तेएणं दिव्वाए लेसाए दस दिसाओ उज्जोवेमाणा पभासेमाणा । ते णं तत्थ साणं साणं भवणावाससतसहस्साणं साणं साणं सामाणियसाहस्सीणं साणं साणं तावत्तीसाणं साणं साणं लोगपालाणं साणं साणं अग्गमहिशीणं साणं साणं परिसाणं साणं साणं अणियाणं साणं साणं अणियाधिवतीणं साणं साणं आतरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं भवणवासीणं देवाणं य देवीणं य आहेवच्चं पोरेवच्चं सामित्तं भट्ठित्तं महयरगत्तं आणाईसरसेणावच्चं कारेमाणा पालेमाणा महताऽतनट्ट-गीत-वाइततंती-तलतालतुडितघणमुइंगपडुप्पवाइतरवेणं दिव्वाइं भोगभोगाइं भुंजमाणा विहरंति । १७९. १ कहि णं भंते ! दाहितणल्लाणं असुरकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताडपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! दाहिणिल्ला असुरकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! जंबुद्दीवे दीवे मंदरस्स पव्वतस्स दाहिणेणं इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए असीउत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एगं जोयणसहस्सं ओगाहिता हेट्टा वेगं जोयणसहस्सं वज्जित्ता मज्झे अट्टहत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं दाहिणिल्लाणं असुरकुमाराणं देवाणं चोत्तीसं भवणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भवणा बाहिं वट्टा अंतो चउरंसा, सो

च्चेव वण्णओ [सु. १७८ १] जाव पडिरूवा । एत्थ णं दाहिणिल्लाणं असुरकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जभागे । तत्थ णं बहवे दाहिणिल्ला असुरकुमारा देवा य देवीओ य परिवसंति । काला लोहियक्खा तहेव [सु. १७८] १ जाव भुंजमाणा विहरंति । एतेसि णं तहेव तायत्तीसगलोगपाला भवंति । एवं सब्बत्थ भाणितव्वं भवणवासीणं । २ चमरे अत्थ असुरकुमारिदे असुरकुमारराया परिवसंति काले महानीलसरिसे जाव [सु. १७७ १] पभासेमाणे । से णं तत्थ चोत्तीसाए भवणावाससतसहस्साणं चउसट्ठीए सामाणियसाहस्सीणं तावत्तीसाए तावत्तीसाणं चउण्हं लोगपालाणं पंचण्ह अग्गमहिशीणं सपरिवाराणं तिण्हं परिसाणं सत्तण्हं अणियाणं सत्तण्हं अणियाधिवतीणं चउण्ह य चउसट्ठीणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं दाहिणिल्लाणं देवाणं देवीण य आहेवच्चं पोरेवच्चं जाव [सु. १७८] २ विहरति । १८०. १ कहि णं भंते ! उत्तरिल्लाणं असुरकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! उत्तरिल्ला असुरकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! जंबुद्दीवे दीवे मंदरस्स पव्वयस्स उत्तरेणं इमीसे रयणप्पभाए पुडवीए [ग्रन्थाग्रम् ११००] असीउत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एगं जोयणसहस्सं ओगाहेत्ता हेट्ठा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे अट्ठहत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं उत्तरिल्लाणं असुरकुमाराणं देवाणं तीसं भवणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भवणा बाहिं वट्ठा अंतो चउरंसा, सेसं जहा दाहिणिल्लाणं सु. १७१ १ जाव विहरंति । २ बली यऽत्थ वइरोयणिदे वइरोयणराया परिवसति काले महानीलसरिसे जाव [सु. १७७] २ पभासेमाणे । से णं तत्थ तीसाए भवणावाससयसहस्साणं सट्ठीए सामाणियसाहस्सीणं तावत्तीसाए तावत्तीसगाणं चउण्हं लोगपालाणं पंचण्हं अग्गमहिशीणं सपरिवाराणं तिण्हं परिसाणं सत्तण्हं अणियाणं सत्तण्हं अणियाधिवतीणं चउण्ह य सट्ठीणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं उत्तरिल्लाणं असुरकुमाराणं देवाण य देवीण य आहेवच्चं पोरेवच्चं कुव्वमाणे विहरति । १८१. १ कहि णं भंते ! णागकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! णागकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए पुडवीए असीउत्तरजोयणसयसहस्सबाहल्लाए उवरिं एगं जोयणसहस्सं ओगाहिता हेट्ठा वेगं जोयणसहस्सं वज्जिऊण मज्झे अट्ठहत्तरे जोयणसयसहस्से, एत्थ णं णागकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं चुलसीइ भवणावाससयसहस्सा हवंतीति मक्खातं । ते णं भवणा बाहिं वट्ठा अंतो चउरंसा जाव [सु. १७७] १ पडिरूवा । तत्थ णं णागकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जभागे । तत्थ णं बहवे णागकुमारा देवा परिवसंति महिद्धीया महाजुतीया, सेसं जहा ओहियाणं [सु. १७७ १] जाव विहरंति । २ धरण-भूयाणंदा एत्थ दुवे णागकुमारिंदा णागकुमाररायाणो परिवसंति महिद्धीया, सेसं जहा ओहियाणं जाव [सु. १७७] २ विहरंति । १८२. १ कहि णं भंते ! दाहिणिल्लाणं णागकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! दाहिणिल्ला णागकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! जंबुद्दीवे दीवे मंदरस्स पव्वयस्स दाहिणेणं इमीसे रयणप्पभाए पुडवीए असीउत्तरजोयणसयसहस्सबाहल्लाए उवरिं एगं जोयणसहस्सं ओगाहेत्ता हेट्ठा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे अट्ठहत्तरे जोयणसयसहस्से, एत्थ णं दाहिणिल्लाणं णागकुमाराणं देवाणं चोयालीसं भवणावाससयसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भवणा बाहिं वट्ठा अंतो चउरंसा जाव पडिरूवा । एत्थ णं दाहिणिल्लाणं णागकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जभागे । एत्थ णं बहवे दाहिणिल्ला णागकुमारा देवा परिवसंति महिद्धीया जाव [सु. १७७] १ विहरंति । २ धरणे वऽत्थे णागकुमारिदे णागकुमारराया परिवसति महिद्धीए जाव [सु. १७७] २ पभासेमाणे । से णं तत्थ चोयालीसाए भवणावाससयसहस्साणं छण्हं सामाणियसाहस्सीणं तावत्तीसाए तावत्तीसगाणं चउण्हं लोगपालाणं पंचण्हं अग्गमहिशीणं सपरिवाराणं तिण्हं परिसाणं सत्तण्हं अणियाणं सत्तण्हं अणियाधिवतीणं चउव्वीसाए आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं दाहिणिल्लाणं णागकुमाराणं देवाण य देवीण य आहेवच्चं पोरेवच्चं कुव्वमाणे विहरति । १८३. १ कहि णं भंते ! उत्तरिल्लाणं णागकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! उत्तरिल्ला णागकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! जंबुद्दीवे दीवे मंदरस्स पव्वतस्स उत्तरेणं इमीसे रयणप्पभाए

पुढवीए असीउत्तरजोयणसतसहस्सबाहल्लाए उवरिं एणं जोयणसहस्सं ओगाहेत्ता हेट्ठा वेगं जोयणसहस्सं वज्जेत्ता मज्झे अट्ठहत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं उत्तरिल्लाणं णागकुमाराणं देवाणं चत्तालीसं भवणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भवणा बाहिं वट्ठा सेसं जहा दाहिणिल्लाणं [सु. १८२] १ जाव विहरंति । २ भूयाणंदे यऽत्थ णागकुमारिदे नागकुमाराया परिवसति पहिड्डीए जाव [सु. १७७] २ पभासेमाणे । से णं तत्थ चत्तालीसाए भवणावाससतसहस्साणं आहेवच्चं जाव [सु. १७७] २ विहरंति । १८४. १ कहि णं भंते ! सुवण्णकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! सुसण्णकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए जाव एत्थ णं सुवण्णकुमारा देवाणं बावत्तरिं भवणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भवणा बाहिं वट्ठा जाव पडिरूवा । तत्थ णं सुवण्णकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगसतस असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे सुवण्णकुमारा देवा परिवसंति महिड्ढिया, सेसं जहा ओहियाणं [सु. १७७] १ जाव विहरंति । २ वेणुदेवा-वेणुदाली यऽत्थ दुवे सुवण्णकुमारिंदा सुवण्णकुमाररायणो परिवसंति महिड्ढिया जाव [सु. १७७] २ विहरंति । १८५. १ कहि णं भंते ! दाहिणिल्लाणं सुवण्णकुमाराणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! दाहिणिल्ला सुवण्णकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे जाव मज्झे अट्ठहत्तरे जोयणसतसहस्से, एत्थ णं दाहिणिल्लाणं सुवण्णकुमाराणं अट्ठत्तीसं भवणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भवणा बाहिं वट्ठा जाव पडिरूवा । एत्थ णं दाहिणिल्लाणं सुवण्णकुमाराणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जइभागे । एत्थ णं बहवे सुवण्णकुमारा देवा परिवसंति । २ वेणुदेवे यऽत्थ सुवण्णिदे सुवण्णकुमारराया परिवसइ । सेसं जहा णागकुमाराणं [सु. १८२] २ । १८६. १ कहि णं भंते ! उत्तरिल्लाणं सुवण्णकुमाराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणं पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! उत्तरिल्ला सुवण्णकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए जाव एत्थ णं उत्तरिल्लाणं सुवण्णकुमाराणं चोत्तीसं भवणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भवणा जाव एत्थ णं बहवे उत्तरिल्ला सुवण्णकुमारा देवा परिवसंति महिड्ढिया जाव [सु. १७७] १ विहरंति । २ वेणुदाली यऽत्थ सुवण्णकुमारिदे सुवण्णकुमारराया परिवसति महिड्ढीए, सेसं जहा णागकुमाराणं [सु. १८३] २ । १८७. एवं जहा सुवण्णकुमाराणं वत्तव्वया भणिता तहा सेसाण वि चोदसण्हं दाणं भाणितव्वा । नवरं भवणानाणत्तं इंदणाणत्तं वण्णणाणत्तं परिहाणाणत्तं च इमाहिं गाहाहिं अणुगंतव्वं— चोवट्ठिं असुराणं १ चुलसीती चेव होंति णागाणं २ । बावत्तरिं सुवण्णे ३ वाउकुमाराण छण्णउई ४ ॥१३८॥ दीव-दिसा-उदहीणं विज्जुकुमारिंद-थणिय-मग्गीणं । छण्हं पि जुवलयाणं छावत्तरि मो सतसहस्सा १० ॥१३९॥ चोत्तीसा १ चोयाला २ अट्ठत्तीसं च सयसहस्साइं ३ । पण्णा ४ चत्तालीसा ५-१० दाहिणओ होंति भवणाइं ॥१४०॥ तीसा १ चत्तालीसा २ चोत्तीसं चेव सयसहस्साइं ३ । छायाला ४ छत्तीसा ५-१० उत्तरओ होंति भवणाइं ॥१४१॥ चउसट्ठी १ सट्ठी २ खलु छ च्च सहस्सा ३-१० उ असुरवज्जाणं । सामाणियाउ एए, चउग्गुणा आयरक्खा उ ॥ १४२॥ चमरे १ धरणे २ तह वेणुदेव ३ हरिकंत ४ अग्गिसीहे य ५ । पुण्णे ६ जलकंते या ७ अमिय ८ विलंबे य ९ घोसे य १० ॥१४३॥ बलि १ भूयाणंदे २ वेणुदालि ३ हरिस्सहे ४ अग्गिमाणव ५ वसिट्ठे ६ । जलप्पहे ७ अमियवाहण ८ पभंजणे या ९ महाघोसे १० ॥१४४॥ उत्तरिल्लाणं जाव विहरंति । काला असुरकुमारा, णागा उदही य पंडरा दो वि । वरकणगणिहसगोरा होंति सुवण्णा दिसा थणिया ॥१४५॥ उत्तकणगवन्ना विज्जू अग्गी य होंति दीवा य । सामा पियंगुवण्णा वाउकुमारा मुणेयव्वा ॥१४६॥ असुरेसु होंति रत्ता, सिलिंधपुप्फप्पभा य नागुदही । आसासगवसणधरा होंति सुवण्णा दिसा थणिया ॥१४७॥ णीलाणुरागवसणा विज्जू अग्गी य होंति दीवा य । संझाणुरागवसणा वाउकुमारा मुणेयव्वा ॥१४८॥ [सुत्ताइं १८८-१९४. वाणमंतरदेवठाणाइं] १८८. कहि णं भंते ! वाणमंतराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! वाणमंतरा देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए रयणामयस्स कंडस्स जोयणसहस्सबाहल्लस्स उवरिं एणं जोयणसतं ओगाहिता हेट्ठा वि एणं जोयणसतं वज्जेत्ता मज्झे अट्ठसु जोयणसएसु, एत्थ णं वाणमंतराणं देवाणं तिरियमसंखेज्जा भोमेज्जणगरावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भोमेज्जा णगरा बहिं वट्ठा अंतो चउरंसा अहे पुक्खरकणियासंठाणसंठिता उक्किणंतरविउगंभीरखाय-परिहा पागार-ऽट्ठालय-कवाडतोरणपडिदुवारदेसभागा जंतसयग्घिमुसलमुसुंढिपरियरिया

अओज्झा सदाजता सदागुत्ता अडयालकोट्टगरइया अडयालकयवणमाला खेमा सिवा किंकरामरदंडोवरक्खिया लाउल्लोट्टगरइया अडयालकयवणमाला खेमा सिवा किंकरामरदंडोवरक्खिया लाउल्लोइयमहिया गोसीस -सरसरत्तचंदणदहरदिन्नपंचंगुलितला उवचितचंदणकलसा चंदणघडसुकयतोरणपडिदुवारदेसभागा आसत्तोससतविउलवट्टवगधारियमल्लदामकलावा पंचवणसरससुरभिमुक्कपुप्फपुंजोवयारकलिया कालागरुपवरकुंदुरुक्कतुरुक्कधूवमघमघेंतजंधुद्धयाभिरामा सुगंधवरगंधगंधिया गंधवट्टिभूता अच्छरगणसंघसंविकिण्णा दिव्वतुडितसददसंपणदिता पडागमालाउलाभिरामा सव्वरयणामया अच्छा सण्हा लण्हा घट्ठा मट्ठा नीरया निम्मला निप्पंका णिक्कंडच्छाया सप्पभा समरीया सउज्जोता पासातीता दरसणिज्जा अभिरूवा पडिरूवा, एत्थ णं वाणमंतराणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे वाणमंतरा देवा परिवसंति । तं जहा— पिसाया १ भूया २ जक्खा ३ रक्खसा ४ किन्नरा ५ किंपुरिसा ६ भुयगवइणो य महाकाया ७ गंधवगणा य निउणगंधव्वगीतरइणो ८ अणवणिय १ -पणवणिय २ -इसिवाइय ३ -भूयवाइय ४ कंदित ५ महाकंदिया य ६ कुहंड ७ पयगदेवा ८ चंचलचलचवलचित्तकीलण -दवप्पिया गहिरहसिय -गीय -णच्चणरई वणमाला -मेल-मउल-कुंडल-सच्छंदविउव्वियाभरणचारुभूसणधरा सव्वोउयसुरभिकुसुमसुरइयपलंबसोहंतकंतवियसंतचित्तवणमालरइयवच्छा कामकामा कामरूवदेहधारी णाणाविहवणणविहवणणरागवरवत्थचित्तचिल्ल ल गणियंसणा विविहदेसिणेवच्छगहियवेसा पमुइयकंदप्पकलहकेलिकोलाहलप्पिया हास-बोलबहुला असि-मोग्गर-सत्ति-कोंत-हत्था अणेगमणि-रयणविहणिजुत्तविचित्तचिंधगया सुरूवा महिद्धीया महज्जुतीया महायसा महाबला महाणुभागा महासोक्खा हारविराइयवच्छा कडयतुडितथंभियभुया अंगयकुंडलमट्टगंडयलकन्नपीढधारी विचित्तहत्थाभरणा विचित्तमालामउली कल्लाणगपवरवत्थपरिहिया कल्लाणगपवरमल्लाणुलेवणधरा भासुरबोंदी पलंबवणमालधरा दिव्वेणं वण्णेणठ गंधेणं दिव्वेणं फासेणं दिव्वेणं संघयणेणं दिव्वेणं संठाणेणं दिव्वाए इट्ठीए दिव्वाए जुतीए दिव्वाए पभाए दिव्वाए छायाए दिव्वाए अच्छीए दिव्वेणं तेएणं दिव्वाए लेस्साए दस दिसाओ उज्जोवेमाणा पभासेमाणा । ते णं तत्थ साणं साणं भोमेज्जगणगरावाससतसहस्साणं साणं साणं सामाणियसाहस्सीणं साणं साणं अग्गमहिस्सीणं साणं साणं परिसाणं साणं साणं अणियाणं साणं साणं अणियाधिवतीणं साणं साणं आयक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूण वाणमंतराणं देवाण य देवीण य आहेवच्चं सामित्तं भट्टित्तं महयरगत्तं आणाईसरसेणावच्चं कारेमाणा पालेमाणा महयाऽहतणट्ट -गीयवाइयतंतीतलतालतुडियघडमुइंगपडुप्पवाइयरवेणं दिव्वइं भोगभोगाईं भुंजमाणा विहरंति । १८९. १ कहि णं भंते ! पिसायाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहिं णं भंते ! पिसाया देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए रयणामयस्स कंडस्स जोयणसहस्सबाहल्लस्स उवरिं एगं जोयणसतं ओगाहिता हेट्ठा वेगं जोयणसतं वज्जेत्ता मज्झे अट्टसु जोयणसएसु, एत्थ णं पिसायाणं देवाणं तिरियमसंखेज्जा भोमेज्जगणगरावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं भोमेज्जगणरा बाहिं वट्ठा जहा ओहिओ भवणवण्णओ [सु. १७७] तहा भाणितव्वो जाव पडिरूवा । एत्थ णं पिसायाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे पिसाया देवा परिवसंति महिद्धिया जहा ओहिया जाव [सु. १८८] विहरंति । २ काल-महाकाला यऽत्थ पिसायइंदा पिसायरायाणो परिवसंति महिद्धिया महज्जुइया जाव [सु. १८८] विहरंति । १९०. १ कहि णं भंते ! दाहिणिल्लाणं पिसायाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! दाहिणिल्ला पिसाया देवा परिवसंति ? गोयमा ! जंबुद्धीवे दीवे मंदरस्स पव्वयस्स दाहिणेणं इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए रयणामयस्स कंडस्स जोयणसहस्सबाहल्लस्स उवरिं एगं जोयणसतं ओगाहिता हेट्ठा वेगं जोयणसतं वज्जेत्ता मज्झे अट्टसु जोयणसएसु, एत्थ णं दाहिणिल्लाणं पिसायाणं देवाणं तिरियमसंखेज्जा भोमेज्जनगरावाससतसहस्सा भवंतरति मक्खातं । ते णं भोमेज्जगणरा बाहिं वट्ठा जहा ओहिओ भवणवण्णओ [सु. १७७] तहा भाणियव्वो जाव पडिरूवा । एत्थ णं दाहिणिल्लाणं पिसायाणं देवाणं पज्जत्तापज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे दाहिणिल्ला पिसाया देवा परिवसंति महिद्धिया जहा ओहिया जाव [सु. १८८] विहरंति । २ काले यऽत्थ पिसायइंदे पिसायराया परिवसति महिद्धीए [सु. १८८] जाव पभासेमाणे । से णं तत्थ

तिरियमसंखेज्जाणं भोमेज्जगनगरावाससतसहस्साणं चउण्हं सामाणियसाहस्सीणं चउण्हमग्गमहिंसीरं सपरिवाराणं तिण्हं परिसाणं सत्तण्हं अणियाणं सत्तण्हं अणियाधिवत्तीणं सोलसण्हं आतरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं दाहिणिल्लाणं वाणमंतराणं देवाणं य देवीणं य आहेवच्चं [सु. १८८] जाव विहरति । १९१. १ उत्तरिल्लाणं पुच्छा । गोयमा ! जहेव दाहिणिल्लाणं वत्तव्वया [सु. १९०] १ तहेव उत्तरिल्लाणं पि । नवरं मंदरस्स पव्वयस्स उत्तरेणं । २ महाकाले यत्थे पिसायइंदे पिसायराया परिवसति जाव [सु. १९०] २ विहरति । १९२. एवं जहा पिसायाणं [सु. १८९-१९०] तहा भूयाणं पि जाव गंधव्वाणं । णवरं इंदेसु णाणत्तं भाणियव्वं इमेण विहिणाभूयाणं सुरूवपडिरूवा, जक्खवाणं पुण्णभद्दमाणिभद्दा, रक्खवाणं भीम-महाभीमा, किण्णराणं किण्णर-किंपुरिसा, किंपुरिसाणं सप्पुरिस-महापुरिसा, महोरगाणं अइकाय-महाकाया, गंधव्वाणं गीतरती-गीतजसे जाव [सु. १८८] विहरति । काले य महाकाले १ सुरूव पडिरूव २ पुण्णभद्दे य । अमरवइ माणिभद्दे ३ भीमे य तहा महाभीमे ४ ॥१४९॥ किण्णर किंपुरिसे खलु ५ सप्पुरिसे खलु तहा महापुरिसे ६ । अइकाय महाकाय ७ गीयरई चेव गीतजसे ८ ॥१५०॥ १९३. १ कहि णं भंते ! अणवन्नियाणं देवाणं [पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं] ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! अणवणिया देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए रयणामयस्स मंडस्स जोयणसहस्सबाहल्लस्स उवरिं हेट्ठा य एगं जोयणसयं वज्जेता मज्झे अट्ठसु जोयणसतेसु, एत्थ णं अणवणियाणं देवाणं तिरियमसंखेज्जा णगरावाससयसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं जाव [सु. १८८] पडिरूवा । एत्थ णं अणवणियाणं देवाणं ठाणा । उववाएणं लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे अणवन्निया देवा परिवसंति महिइया जहा पिसाया [सु. १८९ १] जाव विहरंति । २ सन्निहिय-सामाणा यत्थे दुवे अणवणिंदा अणवणियकुमाररायाणो परिवसंति महिइया जहा काल-महाकाला [सु. १८९ २] । १९४. एवं जहा काल-महाकालाणं दोण्हं पि दाहिणिल्लाणं उत्तरिल्लाणं य भणिया [सु. १९०] २, [१९१ २] तहा सन्निहिय-सामाणा ई णं पि भाणियव्वा । संगहणिगाहा- अणवन्निया १ पणवन्निया २ इसिवाइय ३ भूयवाइया चेव ४ । कंद ५ महाकंदिय ६ कुहंडे ७ पययदेवा ८ इमे इंदा ॥१५१॥ सण्णिहिया सामाणा १ धाय विधाए २ इसी य इसिपाले ३ । ईसर महेसरे या ४ हवइ सुवच्छे विसाले य ॥१५२॥ हासे हासरई वि य ६ सेते य तहा वे महासेते ७ । पयते पययपई वि य ८ नेयव्वा आणुपुव्वीए ॥१५३॥ [सुत्तं १९५. जोइसियदेवठाणाइं] १९५. १ कहि णं भंते ! जोइसियाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! जोइसिया देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रतणप्पभाए पुढवीए बहुसमरमणिज्जाओ भूमिभागाओ सत्ताणउते जोयणसते उट्ठं उप्पइत्ता दसुत्तरे जोयणसतबाहल्ले तिरिमसंखेज्जे जोतिसविसये, एत्थ णं जोइसियाणं देवाणं तिरियमसंखेज्जा जोइसियविमाणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं विमाणा अब्बकविट्ठगंठाणसंठिता सव्वफालियामया अब्भुग्गयमूसियपहसिया इव विविहमणिकणगरतणभत्तिचित्ता वाउद्धतविजयवेजयंतीपडागच्छत्ताइच्छत्ताइत्तकलिया तुंगा गगणतलमणुलिहमाणसिहारा जालंतररयण-पंजरुम्लिय व्व मणि-कणगथूभियागा वियसियसयवत्तपुंडरीया(य-) तिलयरयणब्बचंदचित्ता णाणामणिमयदामालंकिया अंतो बहिं च सण्हा तवणिज्जरुइलवालुयापत्थडा सुहफासा सस्सिरीया सुरूवा पासाईया दरसणिज्जा अभिरूवा पडिरूवा । एत्थ णं जोइसियाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखिज्जतिभागे । तत्थ णं बहवे जोइसिया देवा परिवसंति, तं जहा— बहस्सती चंदा सूरा सुक्का सणिच्छरा राहू धूमकेऊ बुहा अंगारगा तत्ततवणिज्जकणगवण्णा, जे य गहा जोइसम्मि चारं चरंति केतू य गइरइया अट्ठावीसतिहिहा य नक्खत्तदेवयगणा, णाणासंठाणसंठियाओ य पंचवण्णाओ तारयाओ, ठिलिस्सा चारिणो अविस्साममंडलगई पत्तेयणामंकपागडियचिंधमउडा महिइया जाव [सु. १८८] पभासेमाणा । तेणं तत्थ साणं साणं विमाणावाससतसहस्साणं साणं साणं सामाणियसाहस्सीणं साणं साणं अग्गमहिंसीणं सपरिवाराणं साणं साणं परिसाणं साणं अणियाणं साणं साणं अणियाधिवत्तीणं साणं साणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं जोइसियाणं देवाणं य देवीणं य आहेवच्चं पोरेवच्चं जाव [सु. १८८] विहरंति । २ चंदिम-सूरिया यत्थ दुवे जोइसिंदा जोससियरायाणो परिवसंति महिइया जाव

[सु. १८८] पभासेमाणा । ते णं तत्थ साणं साणं जोइसियविमाणावाससतसहस्साणं चउण्हं सामाणियसाहस्सीणं चउण्हं अग्गमहिस्सीणं सपरिवाराणं तिण्हं परिसाणं सत्तण्हं अणियाणं सत्तण्हं अणियाधिवतीणं सोलसण्हं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं जोइसियाणं य देवीणं य ओहवच्चं पोरेवच्चं जाव विहरंति । [सुत्ताइं १९६-२१०. वेमाणियदेवठाणाइं] १९६. कहि णं भंते ! वेमाणियाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं णं भंते ! वेमाणिया देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रतणप्पभाए पुढवीए बहुसम्मरमणिज्जातो भूमिभागातो उड्ढं चंदिम-सूरियगहणक्खत्ततारारूवाणं बहूइं जोयणसताइं बहूइं जोयणसहस्साइं बहूइं जोयणसयसहस्साइं बहुगीओ जोयणकोडी बहुगीओ जोयणकोडाकोडीओ उड्ढं दूरं उप्पइत्ता एत्थ णं सोहम्मीसाणसणं कुमारमाहिंदबंभलोयलंतगमहासुक्कसहस्सारआणयपाणयआरणअच्चुतगेवेज्जअणुत्तरेसु एत्थ णं वेमाणियाणं देवाणं चउरासीइ विमाणावाससतसहस्सा सत्ताणउइं च सहस्सा तेवीसं च विमाणा भवंतीति मक्खातं । ते णं विमाणा सव्वरतणामया अच्छा सण्हा लण्हा घट्ठा मट्ठा नीरया निम्मला निप्पंका निक्कं कडच्छाया सप्पभा सस्सिरीया सउज्जोया पासातीता दरसणिज्जा अभिरूवा पडिरूवा । एत्थ णं वेमाणियाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पन्नत्ता । तिसु वि लोयस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे वेमाणिया देवा परिवसंति । तं जहा— सोहम्मीसाणसणं कुमारमाहिंदबंभलोगलंतगमहासुक्क सहस्सारआणयपाणयआरणऽच्चुयगेवेज्जगाऽच्चुयगेवेज्जगाऽणुत्तरोववाइया देवा । ते णं भिग १ - महिस २ - वराह ३ - सीह ४ - छगल ५ - दहुर ६ - हय ७ - गयवइ ८ - भुयग ९ - खग्ग १० - उसभंक ११ - विडिम १२ - पागडियचिंधमउडा पसढिलवरमउड-तिरीडधारिणो वर-कुंडलुज्जोइयाणणा मउडवित्तिसिरया रत्ताभा पउमपम्हगोरा सेया सुहवण्ण-गंध-फासा उत्तमवेउव्विणो पवरवत्थ-गंध-मल्लानुलेवणधरा महिड्डीया महाजुइया महायसा महाबला महानुभागा महासोक्खा हारविराइयवच्छा कडय -तुडियथंभियभुया अंगद-कुंडल-मट्ठगंडतलकण्ण -पीढधारी विचित्तहत्थाभरणा विचित्तमाला-मउली कल्लाणगपवरवत्थपरिहिया कल्लाणगपवरमल्लाऽणुलेवणा भासरबोदी पलंबवणमालधरा दिव्वेणं वण्णेणं दिव्वेणं गंधेणं दिव्वेणं फासेणं दिव्वेणं संघयणेणं दिव्वेणं संठाणेणं दिव्वाए इड्डीए दिव्वाए जुतीए दिव्वाए पभाए दिव्वाए छायाए दिव्वाए अच्छीए दिव्वेणं तेएणं दिव्वाए लेस्साए दस दिसाओ उज्जोवेमाणा पभासेमाणा । ते णं तत्थ साणं साणं विमाणावाससयसहस्साणं साणं साणं सामाणियसाहस्सीणं साणं साणं तावत्तीसगाणं साणं साणं लोगपालाणं साणं साणं अग्गमहिस्सीणं सपरिवाराणं साणं साणं परिसाणं साणं साणं अणियाणं साणं साणं अणियाधिवतीणं साणं साणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं वेमाणियाणं देवाणं देवीणं य आहेवच्चं पोरेवच्चं सामित्तं भट्ठित्तं महयरगतं आणाईसरसेणावच्चं कारेमाणा पालेमाणा महताऽहतनट्ठ-गीय-वाइततंती-तल-ताल-तुडित-घणमुइंगपडुप्पवाइतरवेणं दिव्वाइं भोगभोगाइं भुंजमाणा विहरंति । १९७. १ कहि णं भंते ! सोहम्मगदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! सोहम्मगदेवा परिवसंति ? गोयमा ! जंबुद्वीवे दीवे मंदरस्स पव्वतस्स दाहिणेणं इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए बहुसम्मरमणिज्जाओ भूमिभागाओ उड्ढं चंदिम-सूरिय-गह-नक्खत्ततारारूवाणं बहूणि जोयणसताणि बहूइं जोयणसहस्साइं बहूइं जोयणसतसहस्साइं बहुयाओ जोयणकोडीओ बहुगीओ जोयणकोडाकोडीओ उड्ढं दूरं उप्पइत्ता एत्थ णं सोहम्मे णामं कप्पे पण्णते पाईण-पडीणायते उदीण-दाहिणवित्थिण्णे अब्बचंदसंठाणसंठिते अच्चिमालिभासरासिवण्णाभे असंखेज्जाओ जोयणकोडीओ असंखेज्जाओ जोयणकोडाकोडीओ आयाम-विक्रवंभेणं, असंखेज्जाओ जोयणकोडीओ परिक्रवेणं, सव्वरयणामए अच्छे जाव [सु. १९६] पडिरूवे । तत्थ णं सोहम्मगदेवाणं बत्तीसं विमाणावाससतसहस्सा हवंतीति मक्खातं । ते णं विमाणा सव्वीयणामया अच्छा जाव [सु. १९६] पडिरूवा ! तेसि णं विमाणाणं बहुमज्झदेसभागे पंच वडेंसया पण्णत्ता । तं जहा— असोगवडेंसए १ सत्तिवण्णवडेंसया सव्वरयणामया अच्छा जाव [सु. १९६] पडिरूवा । एत्थ णं सोहम्मगदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तीसु वि लोगस्स असंखेज्जइभागे । ते णं तत्थ साणं साणं विमाणावाससतसहस्साणं साणं साणं सामाणियसाहस्सीणं एवं जहेव ओहियाणं [सु. १९६] तहेव एतेसिं पि भाणितव्वं जाव आयरक्खदेवसाहस्सीणं एवं जहेव ओहियाणं [सु. १९६] तहेव एतेसिं पि भाणितव्वं जाव आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं सोहम्मगकप्पवासीणं

वेमाणियाणं देवाण य देवीण य आहेवच्चं पोरेवच्चं जाव [सु. १९६] विहरंति । २ सक्के यऽत्थ देविदे देवराया परिवसति वज्जपाणी पुरंदरे सतक्कतू सहस्सक्खे मघवं पागसासणे दाहिणह्लोगाधिवती बत्तीसविमाणावाससतसहस्साधिवती एरावणवाहणे सुरिंदे अयरयंबरवत्थधरे आलइयमाल-मउडे णवहेमचारुचित्तचंचलकुंडलविलिहिज्जमाणगंडे महिह्मिण जाव [सु. १९६] पभासेमाणे । से णं तत्थ बत्तीसाए विमाणावाससतसहस्साणं चउरासीए सामाणियसाहस्सीणं तावत्तीसाए तावत्तीसगाणं चउण्हं लोगपालाणं अट्ठण्हं अग्गमहिशीणं सपरिवाराणं तिण्हं परिसाणं सत्तण्हं अणियाणं सत्तण्हं अणियाधिवतीणं चउण्हं चउरासीईणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं सोहम्मगकप्पवासीणं वेमाणियाणं देवाण य देवीण य आहेवच्चं पोरेवच्चं कुव्वमाणे जाव [सु. १९६] विहरइ । १९८. १ कहि णं भंते ! ईसाणगदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहिं णं भंते ! ईसाणगदेवा परिवसंति ? गोयमा ! जंबुदीवे दीवे मंदरस्स पव्वतस्स उत्तरेणं इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए बहुसमरमणिज्जाओ भूमिभागाओ उड्डं चंदिम- सुरिय -गहगण -णक्खत्त -ताराख्वाणं बहूइं जोयणसताइं बहूइं जोयणसहस्साइं जाव [सु. १९७] १ उप्पइत्ता एत्थ णं ईसाणे णामं कप्पे पण्णत्ते पाईण-पडीणायते उदीण -दाहिणविच्छिण्णे एवं जहा सोहम्मे [सु. १९७] १ जाव पडिख्वा । तत्थ णं ईसाणगदेवाणं अट्ठावीसं विमाणावाससतसहस्सा हवंतीति मक्खातं । ते णं विमाणा सव्वरयणामया जाव पडिख्वा । तेसिं णं बहुमज्झदेसभाए पंच वडेंसगा पण्णत्ता, जं जहा— अंकवडेंसए १ फलिहवडेंसए २ रतणवडेंसए ३ जातरूवडेंसए ४ मज्झे एत्थ ईसाणवडेंसए ५ । ते णं वडेंसया सव्वरयणामया जाव [सु. १९६] पडिख्वा । एत्थ णं ईसाणाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जतिभागे । सेसं जहा सोहम्मगदेवाणं जाव [सु. १९७] १ विहरंति । २ ईसाणे यऽत्थ देविदे देवराया परिवसति सूलपाणी वसभवाहणे उत्तरह्लोगाधिवती अट्ठासीसविमाणावाससतसहस्साधिवती अयरयंबरवत्थधरे सेसं जहा सक्करस [सु. १९७] २ जाव पभासेमाणे । से णं तत्थ अट्ठावीसाए विमाणावाससतसहस्साणं असीतीए सामाणियसाहस्सीणं तिण्हं परिसाणं सत्तण्हं अणियाणं सत्तण्हं अणियाधिवत्तीणं चउण्हं असीतीणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं ईसाणकप्पवासीणं वेमाणियाणं देवाण य देवीण य आहेवच्चं पोरेवच्चं कुव्वमाणे जाव [सु. १९६] विहरति । १९९. १ कहि णं भंते ! सणंकुमारदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! सणंकुमारा देवा परिवसंति ? गोयमा ! सोहम्मस्स कप्पस्स उप्पिं सपक्खिं सपडिदिसिं बहूइं जोयणाइं बहूइं जोयणसताइं बहूइं जोयणसहसहस्साइं बहूइं जोयणसतसहस्साइं बहुगीओ जोयणकोडीओ बहुगीओ जोयणकोडाकोडीओ उड्डं दूरं उप्पइत्ता एत्थ णं सणंकुमारे णामं कप्पे पाईण-पडीणायते उदीण-दाहिण-विच्छिण्णे जहा सोहम्मे [सु. १९७] १ जाव पडिख्वा । एत्थ णं सणंकुमाराणं देवाणं बारस विमाणावाससतसहस्सा भवंतीति मक्खातं । ते णं विमाणा सव्वरयणामया जाव [सु. १९६] पडिख्वा । तेसिं णं विमाणाणं बहुमज्झदेसभागे पंच वडेंसगा पण्णत्ता । तं जहा— असोगवडेंसए १ सत्तिवण्णवडेंसए २ चंपगवडेंसए ३ चूयवडेंसए ४ मज्झे यऽत्थ सणंकुमारवडेंसए ५ । ते णं वडेंसया सव्वरयणामया अच्छा जाव [सु. १९६] पडिख्वा । एत्थ णं सणंकुमारदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे सणंकुमारा देवा परिवसंति महिह्मिया जाव [सु. १९६] पभासेमाणा विहरंति । णवरं अग्गमहिशीओ णत्थि । २ सणंकुमारे यऽत्थ देविदे देवराया परिवसति, अयरयंबरवत्थधरे सेसं जहा सक्कस्स [सु. १९७] २ । से णं तत्थ बारसण्हं विमाणावाससतसहस्साणं बावत्तरीए सामाणियसाहस्सीणं सेसं जहा सक्कस्स [सु. १९७] २ अग्गमहिशीवज्जं । णवरं चउण्हं बावत्तरीणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं जाव [सु. १९६] विहरइ । २००. १ कहि णं भंते ! माहिंदाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! माहिंदगदेवा परिवसंति ? गोयमा ! ईसाणस्स कप्पस्स उप्पिं सपक्खिं सपडिदिसिं बहूइं जोयणाइं जाव [सु. १९९] १ बहुगीओ जोयणकोडाकोडीओ उड्डं दूरं उप्पइत्ता एत्थ णं माहिंदे णामं कप्पे पायीण-पडीणायए एवं जहेव सणंकुमारे [सु. १९९] १ , णवरं अट्ठ विमाणावाससतसहस्सा । वडेंसया जहा ईसाणे [सु. १९८] १, णवर मज्झे यऽत्थ माहिंदवडेंसए । एवं सेसं जहा सणंकुमारगदेवाणं [सु. १९६] जाव विहरति । २ माहिंदे यऽत्थ देविदे देवराया परिवसति अयरयंबरवत्थधरे, एवं जहा सणंकुमारे [सु. १९९] २ जाव विहरति । णवरं अट्ठण्हं विमाणावाससतसहस्साणं सत्तरीए

सामाणियसाहस्सीणं चउण्हं सत्तरीणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं जाव [सु. १९६] विहरइ । २०१. १ कहि णं भंते ! बंभलोगदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! बंभलोगदेवा परिवसंति ? गोयमा ! सणंकुमार-माहिंदाणं कप्पाणं उप्पिं सपक्खिं सपडिदिसिं बहूइं जोयणाइं जाव [सु. १९९] १ उप्पइत्ता एत्थ णं बंभलोए णामं कप्पे पाईण-पडीणायए उदीण-दाहिणविच्छिण्णे पडिपचन्नचंदंठाणसंठिते अच्चिमाली-भासरासिप्पभे अवसेसं जहा अणंकुमाराणं [सु. १९९] १, णवरं चत्तारि विमाणावाससतसहस्सा । वडिंसगा जहा सोहम्मवडेंसया [सु. १९७] १, णवरं चत्तारि विमाणावाससतसहस्सा । वडिंसगा जहा सोहम्मवडेंसया [सु. १९७] १, णवरं मज्झे यऽत्थ बंभलोयवडेंसए । एत्थ णं बंभलोगाणं देवाणं ठाणा पज्जत्ता । सेसं तहेव जाव [सु. १९६] विहरंति । २ बंभे यऽत्थ देविदे देवराया परिवसति अरयंवरवत्थधरे, एवं जहा सणंकुमारे [सु. १९९] २ जाव विहरति । णवरं चउण्हं विमाणावाससतसहस्साणं सट्ठीए सामाणियसाहस्सीणं चउण्ह य सट्ठीणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं जाव [सु. १९६] विहरति । २०२. १ कहि णं भंते ! लंतगदेवा परिवसंति ? गोयमा ! बंभलोगस्स कप्पस्स उप्पिं सपक्खिं सपडिदिसिं बहूइं जोयणसयाइं जाव [सु. १९९] १ बहुगीओ जोयणकोडाकोडीओ उड्ढं दूरं उप्पइत्ता एत्थ णं लंतए णामं कप्पे पण्णत्ते पाईणपडीणायए जहा बंभलोए [सु. २०१] १, णवरं पण्णासं विमाणावाससहस्सा भवंतीति मक्खातं । वडेंसगा [सु. २०१] १, णवरं पण्णासं विमाणावाससहस्सा भवंतीति मक्खातं । वडेंसगा जहा ईसाणवडेंसगा [सु. १९८] १, णवरं मज्झे यऽत्थ लंतगवडेंसए । देवा तहेव जाव [सु. १९६] विहरंति । २ लंतए यऽत्थ देविदे देवराया परिवसति जहा सणंकुमारे । [सु. १९९] २ णवरं चत्तालिसाए विमाणावाससहस्साणं चत्तालिसाए सामाणियसाहस्सीणं चउण्ह य चत्तालिसाणं आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं जाव [सु. १९६] विहरति । २०३. १ कहि णं भंते ! महासुक्काणं देवाणं पज्जत्ताऽत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! महासुक्का देवा परिवसंति ? गोयमा ! लंतयस्स कप्पस्स उप्पिं सपक्खिं सपडिदिसिं जाव [सु. १९९] १ उप्पइत्ता एत्थ णं महासुक्के णामं कप्पे पण्णत्ते पायणी-पडीणायए उदीण-दाहिणविच्छिण्णे जहा बंभलोए [सु. २०१] १, णवरं चत्तालीसं विमाणावाससहस्सा भवंतीति मक्खातं । वडेंसगा जहा सोहम्मवडेंसगा [सु. १९७] १, णवरं मज्झे यऽत्थ महासुक्कवडेंसए जाव [सु. १९६] विहरति । २ महासुक्के यऽत्थ देविदे देवराया जहा सणंकुमारे [सु. १९९] २, णवरं चत्तालीसाए विमाणावाससहस्साणं चत्तालीसाए सामाणियसाहस्सीणं चउण्ह य चत्तालीसाणं अयरक्खदेवसाहस्सीणं जाव [सु. १९६] विहरति । २०४. १ कहि णं भंते ! संस्सारदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! सहस्सारदेवा परिवसंति ? गोयमा ! महासुक्कस्स कप्पस्स उप्पिं सपक्खिं सपडिदिसिं जाव [सु. १९९] १ उप्पइत्ता एत्थ णं सहस्सारे णामं कप्पे पण्णत्ते पाईण-पडीणायते जहा बंभलोए [सु. २०१] १, णवरं छव्विमाणावाससहस्सा भवंतीति मक्खातं । देवा तहेव [सु. १९७] १ जाव वडेंसगा जहा ईसाणस्स वडेंसगा [सु. १९८] १, णवरं मज्झे यऽत्थ सहस्सारवडेंसए जाव [सु. १९६] विहरंति । २ सहस्सारे यऽत्थे देविदे देवराया परिवसति जहा सणंकुमारे [सु. १९९] २, णवरं उण्हं विमाणावाससहस्साणं तीसाए सामाशियसाहस्सीणं चउण्ह य तीसाए आयरक्खसेवासाहस्सीणं जाव [सु. १९६] आहेवच्चं कारेमाणे विहरति । २०५. १ कहि णं भंते ! आणय-पाणयाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता ? कहि णं भंते ! आणय-पाणया देवा परिवसंति ? गोयमा ! सहस्सारस्स कप्पस्स उप्पिं सपक्खिं सपडिदिसिं जाव [सु. १९९] १ उप्पइत्ता एत्थ णं आणय-पाणयनामेणं दुवे कप्पा पण्णत्ता पाईण-पडीणायता उदीण-दाहिणविच्छिण्णा अब्बचंदंठाणसंठिता अच्चिमाली-भासरासिप्पभा, सेसं जहा सणंकुमारे [सु. १९९] १, णवरं मज्झे पाणयवडेंसए । ते णं वडेंसगा जहा सोहम्मे [सु. १९७] १, णवरं मज्झे पाणयवडेंसए । ते णं वडेंसगा सव्वरयणामया अच्छा जाव पडिख्वा [सु. १९६] । एत्थ णं आणय-पाणयदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पण्णत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जइभागे । तत्थ णं बहवे आणय-पाणयदेवा परिवसंति महिड्डीया जाव [सु. १९६] पभासेमाणा । ते णं तत्थ साणं साणं विमाणावससयाणं जाव [सु. १९६] विहरंति । २ पाणए यऽत्थ देविदे देवराया परिवसति जहा सणंकुमारे [सु. १९९] २, णवरं चउण्हं विमाणावाससयाणं वीसाए सामाणियसाहस्सीणं असीतीए आयरक्खदेवसाहस्सीणं अण्णेसिं च बहूणं जाव [सु. १९६] विहरति । २०६. १ कहि णं भंते ! आरण-ऽच्चुत्ताणं देवाणं

पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! आरण -ऽच्चुता देवा परिवसंति ? गोयमा ! आणय-पाणयाणं कप्पाणं उप्पिं सपक्खिं सपक्खिं सपडिदिसिं एत्थ णं आरणऽच्चुया णामं दुवे कप्पा पणत्ता, पाईण-पडीणायया उदीण-दहिणविच्छिण्णा अब्बचंदसंठाणसंठाणसंठिता अच्चिमाली-भासरासिवण्णाभा असंखेज्जाओ जोयणकोडाकोडीओ आयामविक्खंभेणं असंखेज्जाओ जोयणकोडाकोडीओ परिक्खेवेणं सव्वरयणामया अच्छा सण्हा लण्हा घट्ठा भट्ठा नीरया निम्मला विप्पंका निक्कंकडच्छाया सप्पभा सस्सिरीया सउज्जोया पासाईया दरसणिज्जा अभिरूवा पडिरूवा, एत्थ णं आरणऽच्चुताणं देवाणं तिन्नि विमाणावाससता हवंतीति मक्खायं । ते णं विमाणा सव्वरयणामया अच्छा सण्हा लण्हा घट्ठा मट्ठा नीरया निम्मला पिप्पंका निक्कंकडच्छाया सप्पभा सस्सिरीया सउज्जोया पासाईया दरसणिज्जा अभिरूवा पडिरूवा । तेसि णं विमाणं बहुमज्झदेसभाए पंच वडेंसगा पणत्ता, तंजहा— अंकवडेंसए १ फलिहवडेंसए २ रयणवडेंसए ३ जायरूववडेंसए ४ मज्झे अऽत्थ अच्चुतवडेंसए ५ । ते णं वडेंसया सव्वरयणामया जाव [सु. २०६] १ पडिरूवा । एत्थ णं आरणऽच्चुयाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जिभागे । तत्थ णं बहवे आरणऽच्चुता देवा जाव [सु. १९६] विहरंति । २ अच्चुते यऽत्थ देविदे देवराया परिवसति जहा पाणए [सु. २०५] २ जाव विहरति । णवरं तिण्हं विमाणावासवताणं दसण्हं सामाणियसाहस्सीणं चत्तालीसाए आयरक्खदेवसाहस्सीणं आहेवच्चं कुव्वमाणे जाव [सु. १९६] विहरति । बत्तीस अट्ठवीसा बारस अट्ठ चउरो सतसहस्सा । पण्णा चत्तालीसा छ च सहस्सा सहस्सारे ॥१५४॥ आणय-पाणयकप्पे चत्तारि सयाऽऽरण-ऽच्चुए तिन्नि । सत्त विमाणसयाइं चउसु वि एएसु कप्पेसु ॥१५५॥ सामाणियसगहणीगाहा— चउरासीइ १ असीई २ बासत्तरि ३ सत्तरी य ४ सट्ठी य ५ । पण्णा ६ चत्तालीसा ७ तीसा ९-१० दस सहस्सा ११-१२ ॥१५६॥ एते चेव आयरक्खा चउगुणा । २०७. कहि णं भंते ! हेट्ठिमगे वेज्जगदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! हेट्ठिमगेवेज्जगा देवा परिवसंति ? गोयमा ! आरणच्चुताणं कप्पाणं उप्पिं जाव [सु. २०६] १ उड्ढं दूरं उप्पइत्ता एत्थ णं हेट्ठिमगेवेज्जगाणं देवाणं तओ गेवेज्जविमाणपत्थडा पणत्ता पाईण-पडीणायया उदीण- दाहिणविच्छिण्णा पडिपुण्णचंदसंठाणसंठिता अच्चिमाली-भासरासिवण्णाभा सेसं जहा बंभलोगे जाव [सु. २०१] १ पडिरूवा । एत्थ णं हिट्ठिमगेवेज्जगाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखिज्जिभागे । तत्थ णं बहवे हेट्ठिमगेवेज्जगा देवा परिवसंति सव्वे समिद्धिया सव्वे समज्जुतीया सव्वे समजसा सव्वे समबला सव्वे समाणुभावा महासोक्खा अणिंदा अप्पेसा अपुरोहिया अहमिंदा णामं ते देवगणा पणत्ता समणाउसो ! । २०८. कहि णं भंते ! मज्झिमगाणं गेवेज्जगदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! मज्झिमगेवेज्जगा देवा परिवसंति ? गोयमा ! हेट्ठिमगेवेज्जगाणं उप्पिं सपक्खिं सपडिदिसिं जाव [सु. २०६] १ उप्पइत्ता एत्थ णं मज्झिमगेवेज्जगदेवा [सु. २०६] १ पडिरूवा । एत्थ णं मज्झिमगेवेज्जगाणं देवाणं जाव [सु. २०७] तिसु वि लोगस्स असंखेज्जिभागे । तत्थ णं बहवे मज्झिमगेवेज्जगा देवा परिवसंति जाव [सु. २०७] अहमिंदा नामं ते देवगणा पणत्ता समणाउसो ! । २०९. कहि णं भंते ! उवरिमगेवेज्जगदेवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! उवरिमगेवेज्जगा देवा परिवसंति ? गोयमा ! मज्झिमगेवेज्जगदेवाणं उप्पिं जाव [सु. २०६] १ उप्पइत्ता एत्थ णं उवरिमगेवेज्जगाणं देवाणं तओ गेवेज्जगविमाणपत्थडा पणत्ता पाईण-पडीणायता सेसं जहा हेट्ठिमगेवेज्जगाणं [सु. २०७], नवरं एगे विमाणावाससते भवतंति मक्खातं । सेसं तहेव भाणियव्वं [सु. २०७] जाव अहमिंदा णामं ते देवगणा पणत्ता समणाउसो ! । एक्कारसुत्तरं हेट्ठिमेसु सत्तुत्तरं च मज्झिमए । सयमेगं उवरिमए पंचेव अणुत्तरविमाणा ॥१५७॥ २१०. कहि णं भंते ! अणुत्तरोववाइयाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! अणुत्तरोववाइया देवा परिवसंति ? गोयमा ! इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए बहुसमरमणिज्जाओ भूमिभागाओ उड्ढं चंदिम-सूरिय-गह-नक्खत्त-तारावाणं बहूइं जोयणसयाइं बहूइं जोयणसहस्साइं बहूइं जोयणसतसहस्साइं बहुगीओ जोयणकोडीओ बहुगीओ जोयणकोडाकोडीओ उड्ढं दूरं उप्पइत्ता सोहम्मिसाण-सणंकुमार-माहिंद-बंभलोय-लतंग-सुक्क-सहस्सार-आणय-पाणय-आरण-अच्चुयकप्पा तिण्णि य अट्ठारसुत्तरे गेविज्जविमाणावाससते वीतीवत्तिता तेण परं दूरं गता णीरया निम्मला वितिमिरा विसुद्धा पंचदिसिं पंच अणुत्तरा महतिमहालया विमाणा पणत्ता । तं जहा-विजये १ वेजयंते २ जयंते ३ अपराजिते ४ सव्वट्ठसिद्धे ५ । ते णं

विमाणा सव्वरयणामया अच्छा सण्हा लण्हा घट्ठा मट्ठा नीरया निम्मला निप्पंका निक्कं कडच्छाया सप्पभा सस्सिरिया सउज्जोया पासाईया दरसणिज्जा अभिरूवा पडिरूवा, अत्थ णं अणुत्तरोववाइयाणं देवाणं पज्जत्ताऽपज्जत्ताणं ठाणा पणत्ता । तिसु वि लोगस्स असंखेज्जतिभागे । तत्थ णं बहवे अणुत्तरोववाइया देवा परिवसंति सव्वे समिद्धिया सव्वे समबला सव्वे समाणुभावा महासोक्खा अणिंदा अपेस्सा अपुरोहिता अहमिंदा णामं ते देवगणा पणत्ता समणाउसो ! । [सुत्तं २११.सिद्धठाणाइं] २११. कहि णं भंते ! सिद्धाणं ठाणा पणत्ता ? कहि णं भंते ! सिद्धा परिवसंति ? गोयमा ! सव्वट्ठसिद्धस्स महाविमाणस्स उवरिल्लाओ थूभियग्गाओ दुवालस जोयणे उट्ठं अबाहाए एत्थ णं ईसीपब्भारा णामं पुढवी पणत्ता, पणतालीसं जोयणसतसहस्साणि आयाम-विक्खंभेणं एगा जोयणकोडी बायालीसं च सतसहस्साइं तीसं च सहस्साइं दोण्णि य अउणापण्णे जोयणसते किंचि विसेसाहिए परिकखेवेणं पणत्ता । ईसीपब्भाराए णं पुढवीए बहुमज्झदेसभाए अट्ठजोयणिए खेत्ते अट्ठ जोयणाइं बाहल्लेणं पणत्ते, ततो अणंतं च णं माताए माताए पएसपरिहाणीए परिहायमाणी परिहायमाणी सव्वेसु चरिमंतं सु मच्छियपथातो तणुयरी अंगुलस्स असंखेज्जति भागं बाहल्लेणं पणत्ता । ईसीपब्भाराए णं पुढवीए दुवालस नामधिज्जा पणत्ता । तं जहा-ईसी ति वा १ ईसीपब्भारा इ वा २ तणू ति वा ३ तणुतणू ति वा ४ सिद्धी ति वा ५ सिद्धालए ति वा ६ मुत्ती इ वा ७ मुत्तालए ति वा ८ लोयग्गे इ वा ९ लोयग्गथूभिया ति वा १० लोयग्गपडिवुज्झणा इ वा ११ सव्वपाण-भूत-जीव-सत्तसुहावहा इ वा १२ । ईसीपब्भारा णं पुढवी सेता संखदलविमलसोत्थिय-मुणाल-दगरय-तुसार-गोक्खीर-हारवण्णा उत्ताणयछत्तसंठाण-संठिता सव्वज्जुणसुवण्णमती अच्छा सण्हा लण्हा घट्ठा मट्ठा नीरया निम्मला निप्पंका निक्कं कडच्छाया सप्पभा सस्सिरिया सउज्जोता पासातीता दरसणिज्जा अभिरूवा पडिरूवा । ईसीपब्भाराए णं सीताए जोयणम्मि लोगंतो । तस्स णं जोयणस्स जे से उवरिल्ले गाउए तस्स णं गाउयस्स जे से उवरिल्ले छब्भागे एत्थ णं सिद्धा भगवंतो सादीया अपज्जवसिता अणेगजाति-जरा-मरण-जोणिसंसारकलं--कलीभाव-पुणब्भवगब्भवासवसहीपवंचसमतिकंता सासयमणागतद्धं कालं चिट्ठंति । तत्थ वि य ते अवेदा अवेदणा निम्ममा असंगा य । संसारविप्पमुक्का पदेसनिव्वत्तसंठाणा ॥१५८॥ कहिं पडिहता सिद्धा ? कहिं सिद्धा पडिट्ठिता ? । कहिं बोदिं चइत्ता णं ? कहिं गंतूण सिज्झई ? ॥१५९॥ अलोए पडिहता सिद्धा, लोयग्गे य पडिट्ठिया । इहं बोदिं चाइत्ता णं तत्थ गंतूण सिज्झई ॥१६०॥ दीहं वा हुस्सं वा जं चरिमभवे हवेज्ज संठाणं । तत्तो तिभागहीणा सिद्धाणोगाहणा भणिया ॥१६१॥ जं संठाणं तु इहं भवं चयंतस्स चरिमसमयम्मि । आसी य पदेसघणं तं संठाणं तहिं तस्स ॥१६२॥ तिण्णि सया तेत्तीसा धणुत्तिभागे य होति बोधव्वो । एसा खलु सिद्धाणं उक्कोसोगाहणा भणिया ॥१६३॥ चत्तारि य रयणीओ रयणितिभागूणिया य बोद्धव्वा । एसा खलु सिद्धाणं मज्झिम ओगाहणा भणिया ॥१६४॥ एगा य होइ रयणी अट्ठेव य अंगुलाइं साहीया । एसा खलु सिद्धाणं जहण्ण ओगाहणा भणिता ॥१६५॥ ओगाहणाए सिद्धा भवत्तिभागेण होति परिहीणा । संठाणमणित्थं [ग्रन्थाग्रम् १५००] जरा-मरणविप्पमुक्काणं ॥१६६॥ जत्थ य एगो सिद्धो तत्थ अणंता भवक्खयविमुक्का । अण्णोणसमोगाढा पुट्ठा सव्वे वि लोयंतं ॥१६७॥ फुसइ अणंतं सिद्धे सव्वपएसेहिं नियमसो सिद्धो । ते वि असंखेज्जगुणा देस-पदेसेहिं जे पुट्ठा ॥१६८॥ असरीरा जीवघणा उवउत्ता दंसणे य नाणे य । सागरमणागारं लक्खणमेयं तु सिद्धाणं ॥१६९॥ केवलणाणुवउत्ता जाणंती सव्वभावगुण-भावे । पासंति सव्वतो खलु केवलदिट्ठीहणंताहिं ॥१७०॥ न वि अत्थि मणुसाणं तं सोक्खं न वि य सव्वदेवाणं । जं सिद्धाणं सोक्खं अव्वबाहं उवगयाणं ॥१७१॥ सुरगणसुहं समत्तं सव्वद्धापिंडितं अणंतगुणं । ण वि पावे मुत्तिसुहं णंताहिं वि वग्गवग्गूहिं ॥१७२॥ सिद्धस्स सुहो रासी सव्वद्धापिंडितो जइ हवेज्जा । सोऽणंठवग्गभइतो सव्वागासे ण माएज्जा ॥१७३॥ जह णाम कोइ मेच्छो णगरगुणे बहुविहे वियाणंतो । न चएइ परिकहेउं उवमाए तहिं असंतीए ॥१७४॥ इय सिद्धाणं सोक्खं अणोवमं, णत्थि तस्स ओवम्मं । किंचि विसेसेणेतो सारिक्खमिणं सुणह वोच्छं ॥१७५॥ जह सव्वकामगुणितं पुरिसो भोत्तूण भोयणं कोइ । तण्हा-छुहाविमुक्को अच्छेज्ज जहा अमियतित्तो ॥१७६॥ इय सव्वकालतित्ता अतुलं णेव्वाणमुवगया सिद्धा । सासयमव्वाबाहं चिट्ठंति सुही सुहं पत्ता ॥१७७॥ सिद्ध त्ति य बुद्ध त्ति य पारगत त्ति य

परंपरगत ति । उम्मुक्कम्मकवया अजरा अमरा असंगा य ॥१७८॥ णिच्छिन्नसव्वदुक्खा जाति-जरा-मरणबंधणविमुक्का । अब्बाबाहं सोक्खं अणुहुंती सासयं सिद्धा ॥१७९॥ ☆☆☆ ॥ पणवणाए भगवईए बिइयं ठाणपयं समत्तं ॥ ॥ग्रन्थाग्रम् १५२०॥ ☆☆☆. तइयं बहुवत्तव्यपयं सुत्तं ☆☆☆ [२१२. दिसाइसत्तावीसइदारनामाइं] २१२. दिसि १ गति २ इंदिय ३ काए ४ जोगे ५ वेदे ६ कसाय ७ लेस्सा य ८ । सम्मत्त ९ णाण १० दंसण ११ संजय १२ उवओग १३ आहारे १४ ॥१८०॥ भासग १५ परित्त १६ पज्जत्त १७ सुहुम १८ सण्णी १९ भवत्थिए २०-२१ चरिमे २२ । जीवे य २३ खेत्त २४ बंधे २५ पोगल २६ महदंडए २७ चेव ॥१८१॥ [सुत्ताइं २१३-२२४. पढमं दिसिदारं] २१३. दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा जीवा पच्चत्थिमेणं, पुरत्थिमेणं विसेसाहिया, दाहिणेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया । २१४. १ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा पुढविकाइया दाहिणेणं, उत्तरेणं विसेसाहिया, पुरत्थिमेणं विसेसाहिया, पच्चत्थिमेणं विसेसाहिया । २ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा आउक्काइया पच्चत्थिमेणं, पुरत्थिमेणं विसेसाहिया, दाहिणेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया । ३ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा तेउक्काइया दाहिणुत्तरेणं, पुरत्थिमेणं संखेज्जगुणा, पच्चत्थिमेणं विसेसाहिया । ४ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा वाउकाइया पुरत्थिमेणं, पच्चत्थिमेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया, दाहिणेणं विसेसाहिया । ५ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा वणस्सइकाइया पच्चत्थिमेणं, पुरत्थिमेणं विसेसाहिया, दाहिणेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया । २१५. १ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा बेइंदिया पच्चत्थिमेणं, पुरत्थिमेणं विसेसाहिया, दक्खिणेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया । २ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा तेइंदिया पच्चत्थिमेणं, पुरत्थिमेणं विसेसाहिया, दाहिणेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया । ३ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा चउरिंदिया पच्चत्थिमेणं, पुरत्थिमेणं विसेसाहिया, दाहिणेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया । २१६. १ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा नेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । २ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा रयणप्पभापुढविनेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ३ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा सक्करप्पभापुढविनेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ४ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा वालुयप्पभापुढविनेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ५ दिसाणुवातेणं सव्वत्थोवा पंकप्पभापुढविनेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ६ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा धूमप्पभापुढविनेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ७ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा तमप्पभापुढविनेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ८ दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा अहेसत्तमापुढविनेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । २१७. १ दाहिणिल्लेहिंतो अहेसत्तमापुढविनेरइएहिंतो छट्ठीए तमाए पुढवीए नेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं असंखेज्जगुणा, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । २ दाहिणिल्लेहिंतो तमापुढविनेरइएहिंतो पंचमाए धूमप्पभाए पुढवीए नेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं असंखेज्जगुणा, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ३ दाहिणिल्लेहिंतो धूमप्पभापुढविनेरइएहिंतो चउत्थीए पंकप्पभाए पुढवीए नेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं असंखेज्जगुणा, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ४ दाहिणिल्लेहिंतो पंकप्पभापुढविनेरइएहिंतो तइयाए वालुयप्पभाए पुढवीए नेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं असंखेज्जगुणा, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ५ दाहिणिल्लेहिंतो वालुयप्पभापुढविनेरइएहिंतो दुइयाए सक्करप्पभाए पुढवीए नेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं असंखेज्जगुणा, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । ६ दाहिणिल्लेहिंतो सक्करप्पभापुढविनेरइएहिंतो इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए नेरइया पुरत्थिम-पच्चत्थिम-उत्तरेणं असंखेज्जगुणा, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । २१८. दिसाणुवातेणं सव्वत्थोवा पंचेंदियतिरिक्खजोणिया पच्चत्थिमेणं, पुरत्थिमेणं विसेसाहिया, दाहिणेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया । २१९. दिसाणुवातेणं सव्वत्थोवा मणुस्सा दाहिणुत्तरेणं, पुरत्थिमेणं संखेज्जगुणा, पच्चत्थिमेणं विसेसाहिया । २२०. दिसाणुवातेणं सव्वत्थोवा भवणवासी देवा पुरत्थिम-पच्चत्थिमेणं, उत्तरेणं असंखेज्जगुणा, दाहिणेणं असंखेज्जगुणा । २२१. दिसाणुवातेणं सव्वत्थोवा वाणमंतरा देवा पुरत्थिमेणं, पच्चत्थिमेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया, दाहिणेणं विसेसाहिया । २२२. दिसाणुवातेणं सव्वत्थोवा जोइसिया देवा पुरत्थिम-पच्चत्थिमेणं, दाहिणेणं विसेसाहिया, उत्तरेणं विसेसाहिया । २२३. १ दिसाणुवातेणं

श्री आगमगुणमंजूषा - ९६८

श्री आगमगुणमंजूषा - ९६९

श्री आगमगुणमंजूषा - ९७०

શ્રી આગમગુણમંજૂષા - ૧૭૧

श्री आगमगुणमंजूषा - ९७२

श्री आगमगूणमंजूषा - ९७३

कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा मणजोगी १, वइजोगी असंखेज्जगुणा २, अजोगी अणंतगुणा ३, कायजोगी अणंतगुणा ४, सजोगी विसेसाहिया ५ । दारं ५ ॥ [सुत्तं २५३. छट्ठं वेयदारं] २५३. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सवेदगाणं इत्थीवेदगाणं पुरिसवेदगाणं नपुंसकवेदगाणं अवेदगाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा पुरिसवेदगा १, इत्थीवेदगा संखेज्जगुणा २, अवेदगा अणंतगुणा ३, नपुंसकवेदगा अणंतगुणा ४, सवेयगा विसेसाहिया ५ । दारं ६ ॥ [सुत्तं २५४. सत्तमं कसायदारं] २५४. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सकसाईणं कोहकसाईणं माणकसाईणं मायकसाईणं लोभकसाईणं अकसाईणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा अकसायी १, माणकसायी अणंतगुणा २, कोहकसायी विसेसाहिया ३, मायकसाई विसेसाहिया ४, लोहकसाई विसेसाहिया ५, सकसाई विसेसाहिया ६ । दारं ७ ॥ [सुत्तं २५५. अट्ठमं लेस्सादारं] २५५. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सलेस्साणं किण्हलेस्साणं नीललेस्साणं काउलेस्साणं तेउलेस्साणं पम्हलेस्साणं सुक्कलेस्साणं अलेस्साणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा सुक्कलेस्सा १, पम्हलेस्सा संखेज्जगुणा २, तेउलेस्सा संखेज्जगुणा ३, अलेस्सा अणंतगुणा ४, काउलेस्सा अणंतगुणा ५, नीललेस्सा विसेसाहिया ६, किण्हलेस्सा विसेसाहिया ७, सलेस्सा विसेसाधिया ८ । दारं ८ ॥ [सुत्तं २५६. नवमं सम्मत्तदारं] २५६. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सम्मद्दिट्ठीणं मिच्छद्दिट्ठीणं च कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा सम्मामिच्छद्दिट्ठी १, सम्मद्दिट्ठी अणंतगुणा २, मिच्छद्दिट्ठी अणंतगुणा ३ । दारं ९ ॥ [सुत्ताइं २५७-२५९. दसमं णाणदारं] २५७. एतेसि णं भंते ! जीवाणं आभिणिबोहियणाणीणं सुथणाणीणं ओहिणाणीणं मणपज्जवणाणीणं केवलणाणीणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा मणपज्जवणाणी १, ओहिणाणी असंखेज्जगुणा २, आभिणिबोहियणाणी सुयणाणी दो वि तुल्ला विसेसाहिया ३, केवलणाणी अणंतगुणा ४ । २५८. एतेसि णं भंते ! जीवाणं मइअण्णाणीणं सुतअण्णाणीणं विहंगणाणीणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा विभंगणाणी १, मइअण्णाणी सुतअण्णाणी दो वि तुल्ला अणंतगुणा २ । २५९. एतेसि णं भंते ! जीवाणं आभिणिबोहियणाणीणं सुयणाणीणं ओहिणाणीणं मणपज्जवणाणीणं केवलणाणीणं मतिअण्णाणीणं सुतअण्णाणीणं विमंगनाणीयं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा मणपज्जवणाणी १, ओहिणाणी असंखेज्जगुणा २, आभिणि बोहियणाणी सुतणाणी य दो वि तुल्ला विसेसाहिया ३, विहंगणाणी असंखेज्जगुणा ४, केवलणाणी अणंतगुणा ५, मइअण्णाणी सुतअण्णाणी य दो वि तुल्ला अणंतगुणा ६ । दारं १० ॥ [सुत्तं २६०. एक्करसमं दंसणदारं] २६०. एतेसि णं भंते ! जीवाणं चक्खुदंसणीणं अचक्खुदंसणीणं ओहिदंसणीणं केवलदंसणीणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा ओहिदंसणी १, चक्खुदंसणी असंखेज्जगुणा २, केवलदंसणी अणंतगुणा ३, अचक्खुदंसणी अणंतगुणा ४ । दारं ११ ॥ [सुत्तं २६१. दुवालसमं संजयदारं] २६१. एतेसि णं भंते ! जीवाणं संजयाणं असंजयाणं संजयसंजयाणं नोसंजयनोअसंजयनोसंजतासंजराणं कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा संजता १, संजयासंजता असंखेज्जगुणा २, नोसंजतनोअसंजतनोसंजतासंजता अणंतगुणा ३, असंजता अणंतगुणा ४ । दारं १२ ॥ [सुत्तं २६२. तेरसमं उवओगदारं] २६२. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सागारोवउत्ताणं अणागारोवत्ताणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा अणागारोवउत्ता १, सागारोवउत्ता संखेज्जगुणा २ । दारं १३ ॥ [सुत्तं २६३. चोदसमं आहारदारं] २६३. एतेसि णं भंते ! जीवाणं आहारगाणं अणाहारगाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा अणाहारगा १, आहारगा असंखेज्जगुणा २ । दारं १४ ॥ [सुत्तं २६४. पनरसमं भासगदारं]

२६४. एतेसि णं भंते ! जीवाणं भासगाणं अभासगाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ? सव्वत्थोवा जीवा भासगा १, अभासगा अणंतगुणा २ । दारं १५ ॥ [सुत्तं २६५. सोलसमं परित्तदारं] २६५. एतेसि णं भंते ! जीवाणं परित्ताणं अपतरत्ताणं नोपरित्तनोअपरित्ताणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा परित्ता १, नोपरित्तनोअपरित्ता अणंतगुणा २, अपरित्ता अणंतगुणा ३ । दारं १६ ॥ [सुत्तं २६६. सत्तरसमं पज्जत्तदारं] २६६. एसि णं भंते ! जीवाणं पज्जत्ताणं अपज्जत्ताणं नोपज्जत्तनोअपज्जत्ताणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा नोपज्जत्तगनोअपज्जत्तगा १, अपज्जत्तगा अणंतगुणा २, पज्जत्तगा संखेज्जगुणा ३ । दारं १७ ॥ [सुत्तं २६७. अट्ठारसमं सुहुमदारं] २६७. एसि णं भंते ! जीवाणं सुहुमाणं बादराणठ नोसुहुमनोबादराणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा णोसुहुमणोबादरा १, बादरा अणंतगुणा २, सुहुमा असंखेज्जगुणा ३ । दारं १८ ॥ [सुत्तं २६८. एगूणवीसइमं सण्णिदारं] २६८. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सण्णीणं असण्णीणं नोसण्णीणोअसण्णीणो य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा सण्णी १, णोसण्णीणोअसण्णी अणंतगुणा २, असण्णी अणंतगुणा ३ । दारं १९ ॥ [सुत्तं २६९. वीसइमं भवदारं] २६९. एतेसि णं भंते ! जीवाणं भवसिद्धियाणं अभवसिद्धियाणं णोभवसिद्धियणोअभवसिद्धियाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा अभवसिद्धिया १, णोभवसिद्धियणोअभवसिद्धिया अणंतगुणा २, भवसिद्धिया अणंतगुणा ३ । दारं २० ॥ [सुत्ताइं २७०-२७३. एगवीसइमं अत्थिकायदारं] २७०. एतेसि णं भंते ! धम्मत्थिकाय - अधम्मत्थिकाय - आगासत्थिकाय - जीवत्थिकाय - पोग्गलत्थिकाय - अब्बासमयाणं दव्वट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! धम्मत्थिकाए अधम्मत्थिकाए आगासत्थिकाए य एए तिन्नि वि तुल्ला दव्वट्ठयाए सव्वत्थोवा १, जीवत्थिकाए दव्वट्ठयाए अणंतगुणे २, पोग्गलत्थिकाए दव्वट्ठयाए अणंतगुणे ३, अब्बासमए दव्वट्ठयाए अणंतगुणे ४ । २७१. एसि णं भंते धम्मत्थिकाय - अधम्मत्थिकाय - आगासत्थिकाय - जीवत्थिकाय - पोग्गलत्थिकाय - अब्बासमयाणं पदेसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! धम्मत्थिकाए अधम्मत्थिकाए य एते णं दो वि तुल्ला पदेसट्ठयाए सव्वत्थोवा १, जीवत्थिकाए पदेसट्ठयाए अणंतगुणे २, पोग्गलत्थिकाए पदेसट्ठयाए अणंतगुणे ३, अब्बासमए पदेसट्ठयाए अणंतगुणे ४, आगासत्थिकाए पदेसट्ठयाए अणंतगुणे ५ । २७२. १ एतस्स णं भंते ! धम्मत्थिकायस्स दव्वट्ठ-पदेसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे एगे धम्मत्थिकाए दव्वट्ठयाए, से चेव पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणे । २ एतस्स णं भंते ! अधम्मत्थिकायस्स दव्वट्ठ-पदेसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे एगे अधम्मत्थिकाए दव्वट्ठयाए, से चेव पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणे । ३ एतस्स णं भंते ! आगासत्थिकायस्स दव्वट्ठ-पदेसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे एगे आगासत्थिकाए दव्वट्ठयाए, से चेव पदेसट्ठयाए अणंतगुणे । ४ एतस्स णं भंते ! जीवत्थिकायस्स दव्वट्ठ-पदेसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे जीवत्थिकाए दव्वट्ठयाए, से चेव पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणे । ५ एतस्स णं भंते ! पोग्गलत्थिकायस्स दव्वट्ठ-पदेसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे पोग्गलत्थिकाए दव्वट्ठयाए, से चेव पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणे । ६ अब्बासमए ण पुच्छिज्जइ पदेसाभावा । २७३. एतेसि णं भंते ! धम्मत्थिकायअधम्मत्थिकायआगासत्थिकायजीवत्थिकायपोग्गलत्थिकायअब्बासमयाणं दव्वट्ठपदेसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! धम्मत्थिकाए अधम्मत्थिकाए आगासत्थिकाए य एते णं तिण्णि वि तुल्ला दव्वट्ठयाए सव्वत्थोवा १, धम्मत्थिकाए अधम्मत्थिकाए य एते णं दोण्णि वि तुल्ला पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणा २, जीवत्थिकाए दव्वट्ठयाए अणंतगुणे ३, से चेव पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणे ४,

पोग्गलत्थिकाए दव्वट्ठयाए अणंतगुणे ५, से चेव पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणे ६, अब्बासमए दव्वट्ठ-पदेसट्ठयाए अणंतगुणे ७, आगासत्थिकाए पएसट्ठयाए अणंतगुणे ८ । दारं २१ ॥ [सुत्तं २७४. बावीसइमं चरिमदारं] २७४. एतेसि णं भंते ! जीवाणं चरिमाणं अचरिमाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा अचरिमा १, चरिमा अणंतगुणा २ । दारं २२ ॥ [सुत्तं २७५. तेवीसइमं जीवदारं] २७५. एतेसि णं भंते ! जीवाणं पोग्गलाणं अब्बासमयाणं सव्वदव्वाणं सव्वपदेसाणं सव्वपज्जवाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा १, पोग्गला अणंतगुणा २, अब्बापमया अणंतगुणा ३, सव्वदव्वा विसेसाहिया ४, सव्वपदेसा अणंतगुणा ५, सव्वपज्जवा अणंतगुणा ६ । दारं २३ ॥ [सुत्ताइं २७६-३२४. चउवीसइमं खेत्तदारं] २७६. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा जीवा उट्ठलोयतिरियलोए १, अहेलोयतिरियलोए विसेसाहिया २, तिरियलोए असंखेज्जगुणा ३, तेलोक्के असंखेज्जगुणा ४, उट्ठलोए असंखेज्जगुणा ५, अहेलोए विसेसाहिया ६ । २७७. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा नेरइया तेलोक्के १, अहोलोकतिरियलोए असंखेज्जगुणा २, अहेलोए असंखेज्जगुणा ३ । २७८. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा तिरिक्खिज्जोणिया उट्ठलोयतिरियलोए १, अहेलोयतिरियलोए विसेसाहिया २, तिरियलोए असंखेज्जगुणा ३, तेलोक्के असंखेज्जगुणा ४, उट्ठलोए असंखेज्जगुणा ५, अधेलोए विसेसाहिया ६ । २७९. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवाओ तिरिक्खिज्जोणिणीओ उट्ठलोए १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणाओ २, तेलोक्के संखेज्जगुणाओ ३, अधेलोयतिरियलोए संखेज्जगुणाओ ४, अधेलोए संखेज्जगुणाओ ५, तिरियलोए संखेज्जगुणाओ ६ । २८०. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा मणुस्सा तेलोक्के १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणा २, अधेलोयतिरियलोए संखेज्जगुणा ३, उट्ठलोए संखेज्जगुणा ४, अधेलोए संखेज्जगुणा ५, तिरियलोए संखेज्जगुणा ६ । २८१. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवाओ मणुस्सीओ तेलोक्के १, उट्ठलोयतिरियलोए संखेज्जगुणाओ २, अधेलोयतिरियलोए संखेज्जगुणाओ ३, उट्ठलोए संखेज्जगुणाओ ४, अधेलोए संखेज्जगुणाओ ५, तिरियलोए संखेज्जगुणाओ ६ । २८२. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा देवा उट्ठलोए १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणा २, तेलोक्के संखेज्जगुणा ३, अधेलोयतिरियलोए संखेज्जगुणा ४, अधेलोए संखेज्जगुणा ५, तिरियलोए संखेज्जगुणा ६ । २८३. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवाओ देवीओ उट्ठलोए १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणाओ २, तेलोक्के संखेज्जगुणाओ ३, अधेलोयतिरियलोए संखेज्जगुणाओ ४, अधेलोए संखेज्जगुणाओ ५, तिरियलोए संखेज्जगुणाओ ६ । २८४. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा भवणवासी देवा उट्ठलोए १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणा २, तेलोक्के संखेज्जगुणा ३, अधेलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणा ४, तिरियलोए असंखेज्जगुणा ५, अधेलोए असंखेज्जगुणा ६ । २८५. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवाओ भवणवासिणीओ देवीओ उट्ठलोए १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणाओ २, तेलोक्के संखेज्जगुणाओ ३, अधेलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणाओ ४, तिरियलोए असंखेज्जगुणाओ ५, अधेलोए असंखेज्जगुणाओ ६ । २८६. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा वाणमंतरा देवा उट्ठलोए १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणा २, तेलोक्के संखेज्जगुणा ३, अधेलोयतिरिलोए असंखेज्जगुणा ४, अहेलोए संखेज्जगुणा ५, तिरियलोए संखेज्जगुणा ६ । २८७. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवाओ वाणमंतरीओ देवीओ उट्ठलोए १ उट्ठलोयतिरिलोए असंखिज्जगुणाओ २, तेलोक्के संखिज्जगुणाओ ३, अधेलोयतिरियलोए असंखिज्जगुणाओ ४, अधेलोए संखिज्जगुणाओ ५, तिरियलोए संखिज्जगुणाओ ६ । २८८. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा जोइसिया देवा उट्ठलोए १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणा २, तेलोक्के संखेज्जगुणा ३, अधेलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणा ४, अधेलोए संखेज्जगुणा ५, तिरियलोए असंखेज्जगुणा ६ । २८९. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवाओ जोइसिणीओ देवीओ उट्ठलोए १, उट्ठलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणाओ २, तेलोक्के संखेज्जगुणाओ ३ अधेलोयतिरियलोए असंखेज्जगुणाओ ४ अधेलोए संखेज्जगुणाओ ५, तिरियलोए असंखेज्जगुणाओ ६ । २९०. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवा वेमाणिया देवा ग्रन्थाग्रम् २००० उट्ठलोयतिरियलोए १, तेलोक्के संखेज्जगुणा २, अधेलोयतिरियलोए संखेज्जगुणा ३, अधेलोए संखेज्जगुणा ४, तिरियलोए संखेज्जगुणा ५, उट्ठलोए असंखेज्जगुणा ६ । २९१. खेत्ताणुवाएणं

श्री आगमगुणमंजूषा - ९७८

तिरियलोए असंखेज्जगुणा ४, उड्डलोए असंखेज्जगुणा ५, अधेलोए विसेसाहिया ६ । ३२७. दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवा पोग्गला उड्डदिसाए १, अधेदिसाए विसेसाहिया २, उत्तरपुरत्थिमेणं दाहिणपच्चत्थिमेण य दो वि तुल्ला असंखेज्जगुणा ३, दाहिणपुरत्थिमेणं उत्तरपच्चत्थिमेण य दो वि तुल्ला विसेसाधिया ४, पुरत्थिमेणं असंखेज्जगुणा ५, पच्चत्थिमेणं विसेसाहिया ६, दाहिणेणं विसेसाहिया ७, उत्तरेणं विसेसाहिया ८ । ३२८. खेत्ताणुवाएणं सव्वत्थोवाइं दव्वाइं तेलोक्के १, उड्डलोयतिरियलोए अणंतगुणाइं २, अधेलोयतिरियलोए विसेसाहियाइं ३, उड्डलोए असंखेज्जगुणाइं ४, अधेलोए अणंतगुणाइं ५, तिरियलोए संखेज्जगुणाइं ६ । ३२९. दिसाणुवाएणं सव्वत्थोवाइं दव्वाइं अधेदिसाए १, उड्डदिसाए अणंतगुणाइं २, उत्तरपुरत्थिमेणं दाहिणपच्चत्थिमेण य दो वि तुल्लाइं असंखेज्जगुणाइं ३, दाहिणपुरत्थिमेणं उत्तरपच्चत्थिमेण य दो वि तुल्लाइं विसेसाहियाइं ४, पुरत्थिमेणं असंखेज्जगुणाइं ५, पच्चत्थिमेणं विसेसाहियाइं ६, दाहिणेणं विसेसाहियाइं ७, उत्तरेणं विसेसाहियाइं ८ । ३३०. एतेसि णं भंते ! परमाणुपोग्गलाणं संखेज्जपदेसियाणं असंखेज्जपदेसियाणं अणंतपदेसियाणं य खंधाणं दव्वट्टयाए पदेसट्टयाए दव्वट्टपदेसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा अणंतपदेसिया खंधा दव्वट्टयाए १, परमाणुपोग्गला दव्वट्टयाए अणंतगुणा २, संखेज्जपदेसिया खंधा दव्वट्टयाए संखेज्जगुणा ३, असंखेज्जपदेसिया खंधा दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा ४, पदेसट्टयाए - सव्वत्थोवा अणंतपदेसिया खंधा पएसट्टयाए १, परमाणुपोग्गला अपदेसट्टयाए अणंतगुणा २, संखेज्जपदेसिया खंधा पदेसट्टयाए संखेज्जगुणा ३, असंखेज्जपदेसिया खंधा पएसट्टयाए असंखेज्जगुणा ४; दव्वट्टपदेसट्टयाए-सव्वत्थोवा अणंतपदेसिया खंधा दव्वट्टयाए १, ते चेव पदेसट्टयाए अणंतगुणा २, परमाणुपोग्गला दव्वट्टापदेसट्टयाए अणंतगुणा ३, संखेज्जपदेसिया खंधा दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा ४, ते चेव पदेसट्टयाए संखेज्जगुणा ५, असंखेज्जपदेसिया खंधा दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा ६, ते चेव पएसट्टयाए असंखेज्जगुणा ७ । ३३१. एतेसि णं भंते ! एगपदेसोगाढाणं संखेज्जपएसोगाढाणं असंखेज्जपएसोगाढाणं य पोग्गलाणं दव्वट्टयाए पदेसट्टयाए दव्वट्टपदेसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा एगपदेसोगाढा पोग्गला दव्वट्टयाए १, संखेज्जपदेसोगाढा पोग्गला दव्वट्टयाए संखेज्जगुणा २, असंखेज्जपएसोगाढा पोग्गला दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा ३; पएसट्टयाएसव्वत्थोवा एगपएसोगाढा पोग्गला पएसट्टयाए १, संखेज्जपएसोगाढा पोग्गला पदेसट्टयाए संखेज्जगुणा २, असंखेज्जपएसोगाढा पोग्गला पएसट्टयाए असंखेज्जगुणा ३; दव्वट्टपएसट्टयाएसव्वत्थोवा एगपएसोगाढा पोग्गला दव्वट्टपएसट्टयाए १, संखेज्जपएसोगाढा पोग्गला दव्वट्टयाए संखेज्जगुणा २, ते चेव पएसट्टयाए संखेज्जगुणा ३, असंखेज्जपदेसोगाढा पोग्गला दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा ४, ते चेव पदेसट्टयाए असंखेज्जगुणा ५ । ३३२. एतेसि णं भंते ! एगसमयठितीयाणं संखेज्जसमयठितीयाणं असंखेज्जसमयठितीयाणं य पोग्गलाणं दव्वट्टयाए पदेसट्टयाए दव्वट्टपएसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा एगसमयठितीया पोग्गला दव्वट्टयाए १, संखेज्जसमयठितीया पोग्गला दव्वट्टयाए संखेज्जगुणा २, असंखेज्जसमयठितीया पोग्गला दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा ३; पदेसट्टयाए-सव्वत्थोवा एगसमयठितीया पोग्गला अपदेसट्टयाए १, संखेज्जसमयठितीया पोग्गला पदेसट्टयाए संखेज्जगुणा २, असंखेज्जसमयठितीया पोग्गला पदेसट्टयाए असंखेज्जगुणा ३; दव्वट्टपदेसट्टयाए - सव्वत्थोवा एगसमयठितीया पोग्गला दव्वट्टापदेसट्टयाए १, संखेज्जसमयठितीया पोग्गला दव्वट्टयाए संखेज्जगुणा २, ते चेव पदेसट्टयाए संखेज्जगुणा ३, असंखेज्जसमयठितीया पोग्गला दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा ४, ते चेव पदेसट्टयाए असंखेज्जगुणा ५ । ३३३. एतेसि णं भंते ! एगगुणकालगाणं संखेज्जगुणकालगाणं असंखेज्जगुणकालगाणं अणंतगुणकालगाणं य पोग्गलाणं दव्वट्टयाए पदेसट्टयाए दव्वट्टपदेसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! जहा परमाणुपोग्गला [सु. ३३०] तहा भाणितव्वा । एवं संखेज्जगुणकालयाणं वि । एवं सेसा वि वण्ण-गंध-रसा भाणितव्वा । फासाणं कक्खड-मउय-गरुय-लहुयाणं जथा एगपदेसोगाढाणं [सु. ३३१] भणितं तहा भाणितव्वं । अवसेसा फासा जथा वण्णा भणिता तथा भाणितव्वा । दारं २६ ॥ [सुत्तं ३३४. सत्तावीसइमं

महादंडयदारं] ३३४. अह भंते ! सव्वजीवप्पबहुं महादंडयं वत्तइस्सामि-सव्वत्थोवा गब्भवक्कंतिया मणुस्सा १, मणुस्सीओ संखेज्जगुणाओ २, बादरतेउक्काइया पज्जत्तया असंखेज्जगुणा ३, अणुत्तरोववाइया देवा असंखेज्जगुणा ४, उवरिमगेवेज्जगा देवा संखेज्जगुणा ५, मज्झिमगेवेज्जगा देवा संखेज्जगुणा ६, हेट्ठिमगेवेज्जगा देवा संखेज्जगुणा ७, अच्युते कप्पे देवा संखेज्जगुणा ८, आरणे कप्पे देवा संखेज्जगुणा ९, पाणए कप्पे देवा संखेज्जगुणा १०, आणए कप्पे देवा संखेज्जगुणा ११, अधेसत्तमाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा १२, छट्ठीए तमाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा १३, सहस्सारे कप्पे देवा असंखेज्जगुणा १४, महासुक्के कप्पे देवा असंखेज्जगुणा १५, पंचमाए धूमप्पभाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा १६, लंतए कप्पे देवा असंखेज्जगुणा १७, चउत्थीए पंकप्पभाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा १८, बंभलोए कप्पे देवा असंखेज्जगुणा १९, तच्चाए वालुयप्पभाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा २०, माहिदे कप्पे देवा असंखेज्जगुणा २१, सणंकुमारे कप्पे देवा असंखेज्जगुणा २२, दोच्चाए सक्करप्पभाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा २३, सम्मुच्छिममणुस्सा असंखेज्जगुणा २४, ईसाणे कप्पे देवा असंखेज्जगुणा २५, ईसाणे कप्पे देवीओ संखेज्जगुणाओ २६, सोहम्मे कप्पे देवा संखेज्जगुणा २७, सोहम्मे कप्पे देवीओ संखेज्जगुणाओ २८, भवणवासी देवा असंखेज्जगुणा २९, भवणवासिणीओ देवीओ संखेज्जगुणाओ ३०, इमीसे रतणप्पभाए पुढवीए नेरइया असंखेज्जगुणा ३१, खहयरपंचंदियतिरिक्खजोणिया पुरिसा असंखेज्जगुणा ३२, खहयरपंचंदियतिरिक्खजोणिणीओ संखेज्जगुणाओ ३३, थलयरपंचंदियतिरिक्खजोणिया पुरिसा संखेज्जगुणा ३४, थलयरपंचंदियतिरिक्खजोणिणीओ संखेज्जगुणाओ ३५, जलयरपंचंदियतिरिक्खजोणिया पुरिसा संखेज्जगुणा ३६, जलयरपंचंदियतिरिक्खजोणिणीओ संखेज्जगुणाओ ३७, वाणमंतरा देवा संखेज्जगुणा ३८, वाणमंतरीओ देवीओ संखेज्जगुणाओ ३९, जोइसिया देवा संखेज्जगुणा ४०, जोइसिणीओ देवीओ संखेज्जगुणाओ ४१, खहयरपंचंदियतिरिक्खजोणिया णपुंसया संखेज्जगुणा ४२, थलयरपंचंदियतिरिक्खजोणिया णपुंसया संखेज्जगुणा ४३, जलयरपंचंदियतिरिक्खजोणिया णपुंसया संखेज्जगुणा ४४, चउरिंदिया पज्जत्तया संखेज्जगुणा ४५, पंचंदिया पज्जत्तया विसेसाहिया ४६, बेइंदिया पज्जत्तया विसेसाहिया ४७, तेइंदिया पज्जत्तया विसेसाहिया ४८, पंचिंदिया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ४९, चउरिंदिया अपज्जत्तया विसेसाहिया ५०, तेइंदिया अपज्जत्तया विसेसाहिया ५१, बेइंदिया अपज्जत्तया विसासाहिया ५२, पत्तेयसरीरबादरवणप्फइकाइया पज्जत्तया असंखेज्जगुणा ५३, बादरणिगोदा पज्जत्तया असंखेज्जगुणा ५४, बादरपुढविकाइया पज्जत्तया असंखेज्जगुणा ५५, बादरआउकाइया पज्जत्तया असंखेज्जगुणा ५६, बादरवाउकाइया पज्जत्तया असंखेज्जगुणा ५७, बादरतेउकाइया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ५८, पत्तेयसरीरबादरवणप्फइकाइया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ५९, बादरणिगोदा अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ६०, बादरपुढविकाइया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ६१, बादरआउकाइया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ६२, बादरवाउकाइया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ६३, सुहुमतेउकाइया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ६४, सुहुमपुढविकाइया अपज्जत्तया विसेसाहिया ६५, सुहुमआउकाइया अपज्जत्तया विसेसाहिया ६६, सुहुमवाउकाइया अपज्जत्तया विसेसाहिया ६७, सुहुमतउकाइया पज्जत्तया संखेज्जगुणा ६८, सुहुमपुढविकाइया पज्जत्तया विसेसाहिया ६९, सुहुमआउकाइया पज्जत्तया विसेसाहिया ७०, सुहुमवाउकाइया पज्जत्तया विसेसाहिया ७१, सुहुमणिगोदा अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ७२, सुहुमणिगोदा पज्जत्तया संखेज्जगुणा ७३, अभवसिद्धया अणंतगुणा ७४, परिवडितसम्मत्ता अणंतगुणा ७५, सिद्धा अणंतगुणा ७६, बादरवणस्सतिकाइया पज्जत्तया अणंतगुणा ७७, बादरपज्जत्तया विसेसाहिया ७८, बादरवणस्सइकाइया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ७९, बादरअपज्जत्तया विसेसाहिया ८०, बादरा विसेसाहिया ८१, सुहुमवणस्सतिकाइया अपज्जत्तया असंखेज्जगुणा ८२, सुहुमा अपज्जत्तया विसेसाहिया ८३, सुहुमवणस्सइकाइया पज्जत्तया संखेज्जगुणा ८४, सुहुमपज्जत्तया विसेसाहिया ८५, सुहुमाविसेसाहिया ८६, भवसिद्धिया विसेसाहिया ८७, निगोदजीवा विसेसाहिया ८८, वणप्फतिजीवा विसेसाहिया ८९, एगिंदिया विसेसाहिया ९०, तिरिक्खजोणिया विसेसाहिया ९१, मिच्छदिट्ठी विसेसाहिया ९२, अविरता विसेसाहिया ९३,

श्री आगमगुणमंजूषा - ९८१

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[सुत्ताइं ३९०-३९२. मणुस्सठिइपण्णवणा]

[illegible]

श्री आगमगुणमंजूषा - ९८७

[illegible]

श्री आगमगुणमंजूषा - ९८९

जीवपञ्जवा] ४३९. जीवपञ्जवा णं भंते ! किं संखेज्जा असंखेज्जा अणंता ? गोयमा ! णो संखेज्जा, नो असंखेज्जा, अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जीवपञ्जवा नो संखेज्जा नो असंखेज्जा अणंता ? गोयमा ! असंखेज्जा नेरइया, असंखेज्जा असुरा, असंखेज्जा णागा, असंखेज्जा सुव्वण्णा, असंखेज्जा विज्जुकुमारा, असंखेज्जा अग्गिकुमारा, असंखेज्जा दीवकुमारा, असंखेज्जा उदहिकुमारा, असंखेज्जा दिसाकुमारा, असंखेज्जा वाउकुमारा, असंखेज्जा थणियकुमारा, असंखेज्जा पुढविकाइया, असंखेज्जा आउकाइया, असंखेज्जा तेउकाइया, असंखेज्जा वाउकाइया, अणंता वणप्फइकाइया, असंखेज्जा बेइंदिया, असंखेज्जा तेइंदिया, असंखेज्जा चउरिंदिया, असंखेज्जा पंचिंदियतिरिक्खजोणिया, असंखेज्जा मणुस्सा, असंखेज्जा वाणमंतरा, असंखेज्जा जोइसिया, असंखेज्जा वेमाणिया, अणंता सिद्धा, से एणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति ते णं णो संखेज्जा, नो असंखेज्जा, अणंता । **[सुत्तं ४४०. नेरइयाणं पञ्जवा]** ४४०. नेरइयाणं भंते ! केवतिया पञ्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पञ्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति नेरइयाणं अणंता पञ्जवा पणत्ता ? गोयमा ! नेरइए नेरइयस्स दवट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठताए तुल्ले; ओगाहणट्ठताए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिए - जति हीणे असंखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा असंखेज्जगुणहीणे वा, अह अब्भहिए असंखेज्जभागब्भहिए वा संखेज्जभागब्भहिए वा संखेज्जगुणमब्भहिए वा असंखेज्जगुणमब्भहिए वा; ठिईए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिए - जइ हीणे असंखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा असंखेज्जगुणहीणे वा, अह अब्भहिए असंखेज्जइभागमब्भहिए वा संखेज्जइभागमब्भहिए वा संखेज्जइगुणमब्भहिए वा असंखेज्जइगुणमब्भहिए वा; कालवण्णपञ्जवेहिं सिय हीणे सिय तुल्ले सिय मब्भहिए - जदि हीणे अणंतभागहीणे वा असंखेज्जइभागहीणे वा संखेज्जइभागहीणे वा संखिज्जइगुणहीणे वा असंखिज्जइगुणहीणे वा अणंतगुणहीणे वा, अह अब्भहिए अणंतभागमब्भइए वा असंखेज्जतिभागमब्भहिए वा संखेज्जतिभागमब्भइए वा संखेज्जगुणमब्भहिए वा असंखेज्जगुणमब्भहिए वा अणंतगुणमब्भहिए वा; णीलवण्णपञ्जवेहिं लोहियवण्णपञ्जवेहिं हालिद्ववण्णपञ्जवेहिं सुक्किल्लवण्णपञ्जवेहिं य छट्ठाणवडिए; सुब्भिगंधपञ्जवेहिं दुब्भिगंधपञ्जवेहिं य छट्ठाणवडिए; तित्तरसपञ्जवेहिं कडुयरसपञ्जवेहिं कसायरसपञ्जवेहिं अंबिलरसपञ्जवेहिं महुररसपञ्जवेहिं य छट्ठाण वडिए; कक्खडफासपञ्जवेहिं मउयफासपञ्जवेहिं गरुयफासपञ्जवेहिं लहुयफासपञ्जवेहिं सीयफासपञ्जवेहिं उसिणफासपञ्जवेहिं निब्बफासपञ्जवेहिं लुक्खफासपञ्जवेहिं य छट्ठाणवडिए; आभिणिबोहियणाणपञ्जवेहिं सुयणाणपञ्जवेहिं ओहिणाणपञ्जवेहिं मतिअण्णाणपञ्जवेहिं सुयअण्णाणपञ्जवेहिं विभंगणाणपञ्जवेहिं चक्खुदंसणपञ्जवेहिं अचक्खुदंसणपञ्जवेहिं ओहिदंसणपञ्जवेहिं य छट्ठाणवडिते, से एणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति नेरइयाणं नो संखेज्जा, नो असंखेज्जा, अणंता पञ्जवा पणत्ता । **[सुत्ताइं ४४१-४४२. भवणवासीणं पञ्जवा]** ४४१. असुरकुमाराणं भंते ! केवतिया पञ्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पञ्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति असुरकुमाराणं अणंता पञ्जवा पणत्ता ? गोयमा ! असुरकुमारे असुरकुमारस्स दवट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठताए तुल्ले; ओगाहणट्ठताए चउट्ठाणवडिए, ठितीए चउट्ठाणवडिए, कालवण्णपञ्जवेहिं छट्ठाणवडिए, एवं णीलवण्णपञ्जवेहिं लोहियवण्णपञ्जवेहिं हालिद्ववण्णपञ्जवेहिं सुक्किल्लवण्णपञ्जवेहिं, सुब्भिगंधपञ्जवेहिं दुब्भिगंधपञ्जवेहिं, तित्तरसपञ्जवेहिं कडुयरसपञ्जवेहिं कसायरसपञ्जवेहिं अंबिलरसपञ्जवेहिं महुररसपञ्जवेहिं, कक्खडफासपञ्जवेहिं मउयफासपञ्जवेहिं निब्बफासपञ्जवेहिं लहुयफासपञ्जवेहिं सीतफासपञ्जवेहिं उसिणफासपञ्जवेहिं निब्बफासपञ्जवेहिं लुक्खफासपञ्जवेहिं, आभिणिबोहियणाणपञ्जवेहिं सुतणाणपञ्जवेहिं ओहिणाणपञ्जवेहिं, मतिअण्णाणपञ्जवेहिं सुयअण्णाणपञ्जवेहिं विभंगणाणपञ्जवेहिं, चक्खुदंसणपञ्जवेहिं अचक्खुदंसणपञ्जवेहिं ओहिदंसणपञ्जवेहिं य छट्ठाणवडिते, से तेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति असुरकुमाराणं अणंता पञ्जवा पणत्ता । ४४२. एवं जहा नेरइया जहा असुरकुमारा तहा नागकुमारा वि जाव थणियकुमारा । **[सुत्ताइं ४४३-४४७. एगिंदियाणं पञ्जवा]** ४४३. पुढविकाइयाणं भंते ! केवतिया पञ्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पञ्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति पुढविकाइयाणं अणंता पञ्जवा पणत्ता ? गोयमा ! पुढविकाइए पुढविकाइयस्स

दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले; ओगाहणट्टयाए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भइए-जदि हीणे असंखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा असंखेज्जगुणहीणे वा, अह अब्भहिए असंखेज्जतिभागअब्भतिए वा संखेज्जतिभागअब्भइए वा संखेज्जगुणअब्भहिए वा असंखेज्जगुणअब्भहिए वा ठितीए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भइएजति हीणे असंखेज्जभागहीणे वा संखेज्जभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा, अह अब्भतिए असंखेज्जभागअब्भतिए वा संखेज्जभागअब्भतिए वा संखेज्जगुणअब्भतिए वा; वण्हिं गंधेहिं रसेहिं फासेहिं, मतिअण्णाणपज्जवेहिं सुयअण्णाणपज्जवेहिं अचक्खदंसणपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते । ४४४. आउकाइयाणं भंते ! केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति आउकाइयाणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! आउकाइए आउकाइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तिट्ठाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फास-मति-अण्णाण-सुतअण्णाण-अचक्खदंसणपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते । ४४५. तेउक्काइयाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति तेउकाइयाणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! तेउक्काइए तेउक्काइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते ठितीए तिट्ठाणवडिते वण्ण गंध-रस-फास-मतिअण्णाण-सुय-अण्णाण अचक्खदंसणपज्जवेहिय छट्ठाणवडिते । ४४६. वाउक्काइयाणं पुच्छा । गोयमा ! वाउकाइयाणं अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति वाउक्काइयाणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! वाउक्काइए वाउक्काइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तिट्ठाणवडिते, वण्णगंधरसफासमतिअण्णाणसुयअण्णाणअचक्खदंसणपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते । ४४७. वणप्फइकाइयाणं भंते ! केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति वणप्फइकाइयाणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! वणप्फइकाइए वणप्फइकाइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाएवडिते, ठितीए तिट्ठाणवडिए, वण्णगंधरसफासमतिअण्णाणसुयअण्णाणअचक्खदंसणपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते, से तेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति वणस्सतिकाइयाणं अणंता पज्जवा पणत्ता । [सुत्ताइं ४४८-४५०. विगलिंदियाणं पज्जवा] ४४८. बेइंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति बेइंदियाणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! बेइंदिए बेइंदियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले; ओगाहणट्टयाए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिए-जति हीणे असंखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा असंखेज्जगुणहीणे वा, अह मब्भहिए असंखेज्जभागमब्भहिए वा संखेज्जभागमब्भइए वा संखेज्जगुणमब्भइए वा असंखेज्जगुणमब्भइए वा; ठितीए तिट्ठाणवडिते; वण्णगंधरसफासआभिणिबोहियणाणसुतणाणमतिअण्णाणसुतअण्णाणअचक्खदंसणपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते । ४४९. एवं तेइदिया वि । ४५०. एवं चउरिंदिया वि । णवरं दो दंसणा-चक्खदंसणं अचक्खदंसणं च । [सुत्तं ४५१. पंचिंदियतिरिक्खजोणियाणं पज्जवा] ४५१. पंचिंदियतिरिक्खजोणियाणं पज्जवा जहा नेरइयाणं तहा भाणितव्वा । [सुत्तं ४५२. मुस्साणं पज्जवा] ४५२. मणुस्साणं भंते ! केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति मणुस्साणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! मणुस्से मणुस्सस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फास-आभिणिबोहियणाण-सुतणाण-ओहिणाण-मणपज्जवणाणपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते, केवलणाणपज्जवेहिं तुल्ले, तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं उट्ठाणवडिते, केवलदंसणपज्जवेहिं तुल्ले । [सुत्तं ४५३. वाणमंतराणं पज्जवा] ४५३. वाणमंतरा ओगाहणट्टयाए ठितीए च चउट्ठाणवडिया, वण्णादीहिं छट्ठाणवडिता । [सुत्तं ४५४. जोइसिय-वेमाणियाणं पज्जवा] ४५४. जोइसिय-वेमाणिया वि एवं चेव । णवरं ठितीए तिट्ठाणवडिता । [सुत्ताइं ४५५-४६३. ओगाहणाइसु नेरइयाणं पज्जवा] ४५५. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! नेरइयाणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णोगाहणगाणं वेरइयाणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णोगाहणए नरइए जहण्णोगहणगस्स नेरइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए

तुल्ले, ओगाहणद्वयाए तूल्ले, ठितीए चउट्टाणवडिते, वण्णगंधरसफासपज्जवेहिं तिहिं णाणेहिं तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं य छट्टाणवडिते । २ उक्कोसोगाहणयाणं भंते ! नेरइयाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति उक्कोसोगाहणयाणं नेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! उक्कोसोगाहणयाए णेरइए उक्कोसोगाहणगस्स नेरइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए तुल्ले; ठितीए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिए - जति हीणे असंखेज्जभागहीणे वा संखेज्जभागहीणे वा, अह अब्भहिए असंखेज्जइभागअब्भइए वा संखेज्जइभागअब्भइए वा; वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं तिहिं णाणेहिं तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते । ३ अजहण्णुक्कोसोगाहणगाणं भंते ! नेरइयाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति अजहण्णुक्कोसोगाहणगाणं नेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अजहण्णुक्कोसोगाहणए णेरइए अजहण्णुक्कोसोगाहणगस्स णेरइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले; ओगाहणद्वयाए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिए-जति हीणे असंखेज्जभागहीणे वा संखेज्जभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा असंखेज्जगुणहीणे वा, अह अब्भहिए असंखेज्जतिभागअब्भहिए वा संखेज्जतिभागअब्भहिए वा संखेज्जगुणअब्भहिए वा असंखेज्जगुणअब्भहिए वा; ठितीए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिए-जति हीणे असंखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा असंखेज्जगुणहीणे वा, अह अब्भइए असंखेज्जतिभागअब्भइए वा संखेज्जतिभागअब्भहिए वा संखेज्जगुणअब्भइए वा असंखेज्जगुणअब्भहिए वा; वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं तिहिं णाणेहिं तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते, से तेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति अजहण्णुक्कोसोगाहणगाणं नेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता । ४५६. १ जहण्णठितीयाणं भंते ! नेरइयाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णठितीयाणं नेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णठितीए नेरइए जहण्णठितीयस्स नेरइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं तिहिं णाणेहिं तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं य छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसट्ठितीए वि । ३ अजहण्णुक्कोसट्ठितीए वि एवं चेव । णवरं सट्टाणे चउट्टाणवडिते । ४५७. १ जहण्णगुणकालयाणं भंते ! नेरइयाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णगुणकालयाणं नेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णगुणकालए नेरइए जहण्णगुणकालगस्स नेरइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसेहिं वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं तिहिं णाणेहिं तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं य छट्टाणवडिते, से तेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति जहण्णगुणकालयाणं नेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । णवरं कालवण्णपज्जवेहिं छट्टाणवडिते । ४५८ एवं अवसेसा चत्तारि वण्णा दो गंधा पंच रसा अट्ठ फासा भाणितव्वा । ४५९. १ जहण्णाभिणिबोहियणाणीणं भंते ! नेरइयाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णाभिणिबोहियणाणीणं णेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णाभिणिबोहियणाणीणं नेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णाभिणिबोहियणाणी णेरइए जहण्णाभिणिबोहियणाणिस्स नेरइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं छट्टाणवडिते, आभिणिबोहियणाणपज्जवेहिं तुल्ले, सुतणाण-ओधिणाणपज्जवेहिं छट्टाणवडिते, तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसामिणिबोहियणाणी वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसामिणिबोहियणाणी वि एवं चेव । नवरं आभिणिबोहियणाणपज्जवेहिं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ४६०. एवं सुतणाणी ओधिणाणी वि । णवरं जस्स णाणा तस्स अण्णाणा णत्थि । ४६१. जहा नाणा तहा अण्णाणा वि भाणितव्वा । नवरं जस्स अण्णाणा तस्स नाणा न भवंति । ४६२. १ जहण्णचक्खुदंसणीणं भंते ! नेरइयाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णचक्खुदंसणीणं नेरइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णचक्खुदंसणी णं नेरइए जहण्णचक्खुदंसणिस्स नेरइयस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं तिहिं

णाणेहिं तिहिं अण्णाणेहिं छट्ठाणवडिते, चक्खुदंसणपज्जवेहिं तुल्ले, अचक्खुदंसणपज्जवेहिं ओहिदंसणपज्जवेहिं य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसचक्खुदंसणी वि । ३ अजहणमणुक्कोसचक्खुदंसणी वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ४६३. एवं अचक्खुदंसणी वि ओहिदंसणी वि । [सुत्ताइं ४६४-४६५. ओगाहणाए भवणवासीणं पज्जवा] ४६४. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! असुरकुमाराणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णोगाहणगाणं असुरकुमाराणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णोगाहणाए असुरकुमारे जहण्णोगाहणगस्स असुरकुमारस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए तुल्ले, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वच्चादीहिं छट्ठाणवडिते, अभिणिबोहियणाण-सुतणाण-ओहिणाणपज्जवेहिं तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसोगाहणाए वि । एवं अजहन्नमणुक्कोसोगाहणाए वि । नवरं उक्कोसोगाहणाए वि असुरकुमारे ठितीए चउट्ठाणवडिते । ४६५. एवं जाव थणियकुमारा । [सुत्ताइं ४६६-४७२. ओगाहणाइसु एगिंदियाणं पज्जवा] ४६६. १ जहण्णोगाहणगाहणं भंते ! पुढविकाइयाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णोगाहणगाणं पुढविकाइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णोगाहणाए पुढविकाइए जहण्णोगाहणगस्स पुढविकाइयस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए तुल्ले, ठितीए तिट्ठाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फास-पज्जवेहिं दोहिं अण्णाणेहिं अचक्खुदंसणपज्जवेहिं य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसोगाहणाए वि । ३ अजहणमणुक्कोसोगाहणाए वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे चउट्ठाणवडिते । ४६७. १ जहण्णट्ठितीयाणं भंते ! पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णट्ठितीयाणं पुढविकाइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णठितीए पुढविकाइए जहण्णठितीयस्स पुढविकाइयस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं मतिअण्णाण-सुतअण्णाण-अचक्खुदंसणपज्जवेहिं य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसठितीए वि । ३ अजहणमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे तिट्ठाणवडिते । ४६८. १ जहण्णगुणकालयाणं भंते ! पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते । एवं वुच्चति जहण्णगुणकालयाणं पुढविकाइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णगुणकालए पुढविकाइए जहण्णगुणकालगस्स पुढविकाइयस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिते ट्ठितीए तिट्ठाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले अवसेसंहिं वण्ण गंध-रस कासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते, दोहिं अण्णाणेहिं अचक्खुदंसणपज्जवेहिं य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुण कालए वि ३ अजहणमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ४६९. एवं पंच वण्णा दो गंधा पंच रसा अट्ठ फासा भाणितव्वा । ४७०. १ जहण्णमतिअण्णाणीणं भंते ! पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णमतिअण्णाणीणं पुढविकाइयाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णमतिअण्णाणी पुढविकाइए जहण्णमतिअण्णाणिस्स पुढविकाइयस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तिट्ठाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फास-पज्जवेहिं छट्ठाणवडिते, मतिअण्णाणपज्जवेहिं तुल्ले, सुयअण्णाणपज्जवेहिं अचक्खुदंसणपज्जवेहिं य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसमतिअण्णाणी वि । ३ अजहणमणुक्कोसमइअण्णाणी वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ४७१. एवं सुयअण्णाणी वि । अचक्खुदंसणी वि एवं चेव । ४७२. एवं जाव वणप्फइकाइयाणं । [सुत्ताइं ४७३-४८०. ओगाहणाइसु विगलिंदियाणं पज्जवा] ४७३. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! बेइंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णोगाहणगाणं बेइंदियाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णोगाहण, बेइंदिए जहण्णोगाहणगस्स बेइंदियस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पएसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए तुल्ले, ठितीए तिट्ठाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं दोहिं णाणेहिं दोहिं अण्णाणेहिं अचक्खुदंसणपज्जवेहिं य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसोगाहणाए वि । नवरं णाणा णत्थि । ३ अजहणमणुक्कोसोगाहणाए जहा जहण्णोगाहणाए । नवरं सट्ठाणे ओगाहणाए चउट्ठाणवडिते । ४७४. १ जहण्णठितीयाणं भंते ! बेइंदियाणं पुच्छा ।

गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णठितीयाणं बेइंदियाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णठितीए बेइंदिए जहण्णठितीयस्स बेइंदियस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं दोहिं अण्णाणेहिं अचक्खुदंसणपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसठितीए वि । णवरं दो णाणा अब्भइया । ३ अजहण्णमणुक्कोसठितीए जहा उक्कोसठितीए । णवरं ठितीए तिट्ठाणवडिते । ४७५. १ जहण्णगुणकालयाणं बेइंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णगुणकालयाणं बेइंदियाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णगुणकालए बेइंदिए जहण्णगुणकालयस्स बेइंदियस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तिट्ठाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसहिं वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं दोहिं णाणेहिं दोहिं अण्णाणेहिं अचक्खुदंसणपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । णवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ४७६. एवं पंच वण्णा दो गंधा रसा अट्ठ फासा भाणितव्वा । ४७७. १ जहण्णाभिणिबोहियणाणीणं भंते ! बेइंदियाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णाभिणिबोहियणाणी बेइंदिए जहण्णाभिणिबोहियणाणिरस्स बेइंदियस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तिट्ठाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते, आभिणिबोहियणाणपज्जवेहिं तुल्ले, सुयणाणपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते, अचक्खुदंसणपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसभिणिबोहियणाणी वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसाभिणिबोहियणाणी वि एवं चेव । णवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ४७८. एवं सुतणाणी वि, सुतअण्णाणी वि, मतिअण्णाणी वि, अचक्खुदंसणी वि । णवरं जत्थ णाणा तत्थ अण्णाणा णत्थि, जत्थ अण्णाणा तत्थ णाणा णत्थि । जत्थ दंसणं तत्थ णाणा वि अण्णाणा वि । ४७९. एवं तेइंदियाणं वि । ४८०. चउरिंदियाण वि एवं चेव । णवरं चक्खुदंसणं अब्भतियं । [सुत्ताइं ४८१-४८८. ओगाहणाइसु पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पअवा] ४८१. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! पंचिंदियतिरिक्खजोणियाणं केवइया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जहण्णोगाहणगाणं पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं अणंता पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णोगाहणए पंचेंदियतिरिक्खजोणिए जहण्णोगाहणयस्स पंचेंदियतिरिक्खजोणियस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए तुल्ले, ठितीए तिट्ठाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं दोहिं णाणेहिं दोहिं अण्णाणेहिं दोहिं दंसणेहिं छट्ठाणवडिते । २ उक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । णवरं तिहिं णाणेहिं तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्ठाणवडिते । ३ जहा उक्कोसोगाहणए तहा अजहण्णमणुक्कोसोगाहणए वि । णवरं ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिए, ठिईए चउट्ठाणवडिए । ४८२. १ जहण्णठितीयाणं भंते ! पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णठितीए पंचेंदियतिरिक्खजोणिए जहण्णठितीयस्स पंचिंदियतिरिक्खजोणियस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं दोहिं अण्णाणेहिं दोहिं दंसणेहिं छट्ठाणवडिते । २ उक्कोसठितीए वि एवं चेव । णवरं दो नाणा दो अन्नाणा दो दंसणा । ३ अजहण्णमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । णवरं ठितीए चउट्ठाणवडिते, तिण्णि णाणा, तिण्णि अण्णाणा, तिण्णि दंसणा । ४८३. १ जहण्णगुणकालगाणं भंते ! पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा ! गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णगुणकालए पंचेंदियतिरिक्खजोणिए जहण्णगुणकालयस्स पंचेंदियतिरिक्खजोणियस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले, पदेसट्ठयाए तुल्ले, ओगाहणट्ठयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसेहिं वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं तिहिं णाणेहिं तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । णवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ४८४. एवं पंच वण्णा दो गंधा पंच रसा अट्ठ फासा । ४८५. १ जहण्णाभिणिबोहियणाणीणं भंते ! पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं केवतिया पज्जवा पण्णत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पण्णत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णाभिणिबोहियणाणी पंचेंदियतिरिक्खजोणिए जहण्णाभिणिबोहियणाणिरस्स पंचेंदियतिरिक्खजोणियस्स दव्वट्ठयाए तुल्ले,

पदेसद्वयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, वण्ण- गंध -रस -फासपज्जवेहिं छट्टाणवडिते, आभिणिबोहियणाणपज्जवेहिं तुल्ले, सुयणाणपज्जवेहिं छट्टाणवडिते, चक्खुदंसणपज्जवेहिं अचक्खुदंसणपज्जवेहिं य छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसाभिणिबोहियणाणी वि । नवरं ठितीए तिट्टाणवडिते, तिण्णि णाणा, तिण्णि दंसणा, सट्टाणे तुल्ले, सेसेसु छट्टाणवडिते । ३ अजहण्णुक्कोसाभिणिबोहियणाणी जहा उक्कोसाभिणिबोहियणाणी । नवरं ठितीए चउट्टाणवडिते, सट्टाणे छट्टाणवडिते । ४८६. एवं सुतणाणी वि । ४८७. १ जहण्णोहिणाणीं भंते ! पंचेदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णोहिणाणी पंचेदियतिरिक्खजोणिएजहण्णोहिणाणिस्स पंचेदियतिरिक्खजोणियस्स दव्वट्टयाते तुल्ले, पदेसद्वयाते तुल्ले, ओगाहणद्वयाते चउट्टाणवडिते, ठितीए तिट्टाणवडिते, वण्ण -गंध -रस -फासपज्जवेहिं आभिणिबोहियणाण -सुतणाणपज्जवेहिं य छट्टाणवडिते, ओहिणाणपज्जवेहिं तुल्ले, अण्णाणा णत्थि, चक्खुदंसणपज्जवेहिं अचक्खुदंसणपज्जवेहिं य छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसोहिणाणी वि । ३ अजहण्णुक्कोसोहिणाणी वि एवं चेव । नवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ४८८. जहा आभिणिबोहियणाणी तहा मइअण्णाणी य । जहा ओहिणाणी तहा विभंगणाणी वि । चक्खुदंसणी अचक्खुदंसणी य जहा आभिणिबोहियणाणी । ओहिदंसणी जहा ओहिणाणी । जत्थ णाणा तत्थ अण्णाणा णत्थि, जत्थ अण्णाणा तत्थ णाणा णत्थि, जत्थ दंसणा तत्थ णाणा वि अण्णाणा वि अत्थि त्ति भाणितव्वं । [सुत्ताइं ४८९-४९८. ओगाहणाइसु मणुस्साणं पज्जवा] ४८९. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! मणुस्साणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चइ जहण्णोगाहणगाणं मणुस्साणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णोगाहणए मणूसे जहण्णोगाहणगस्स मणूसस्स दव्वट्टयाते तुल्ले, पदेसद्वयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए तुल्ले, ठितीए तिट्टाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं तिहिं णाणेहिं दोहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते । २ उक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । नवरं ठितीए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिते-जति हीणे असंखेज्जतिभागहीणे, अह अब्भहिए असंखेज्जतिभागब्भहिते; दो णाणा दो अण्णाणा दोदंसणा । ३ अजहण्णमणुक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । नवरं ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, आइल्लेहिं चउहिं नाणेहिं छट्टाणवडिते, केवलणाणपज्जवेहिं तुल्ले, तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते, केवलदंसणपज्जवेहिं तुल्ले । ४९०. १ जहण्णठितीयाणं भंते ! मणुस्साणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णठितीए मणुस्से जहण्णठितीयस्स मणूसस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते ठितीए तुल्ले, वण्ण-गंध-रस-फास पदेसद्वयाए तुल्ले, पज्जवेहिं दोहिं अण्णाणेहिं दोहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसठितीए वि । नवरं दो णाणा, दोअण्णाणा, दो दंसणा । ३ अजहण्णमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं ठितीए चउट्टाणवडिते ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिए आदिल्लेहिं चउनाणेहिं छट्टाणवडिते, केवलनाणपज्जवेहिं तुल्ले, तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते, केवलदंसणपज्जवेहिं तुल्ले । ४९१. १ जहण्णगुणकालयाणं भंते ! मणुस्साणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णगुणकालए मणूसे जहण्णगुणकालगस्स मणूसस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसेहिं वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं छट्टाणवडिते, चउहिं णाणेहिं छट्टाणवडिते, केवलणाणपज्जवेहिं तुल्ले, तिहिं अण्णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते, केवलदंसणपज्जवेहिं तुल्ले । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । नवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ४९२. एवं पंच वण्णा दो गंधा पंच रसा अट्ठ फासा भाणितव्वा । ४९३. १ जहण्णभिणिबोहियणाणीं भंते ! मणुस्साणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णाभिणिबोहियणाणी मणूसे जहण्णाभिणिबोहियणाणिस्स मणूसस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं छट्टाणवडिते, आभिणिबोहियणाणपज्जवेहिं तुल्ले, सुतणाणपज्जवेहिं

तुल्ले, दोहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसाभिणिबोहियणाणी वि । नवरं आभिणिबोहियणाणपज्जवेहिं तुल्ले, ठितीए तिट्टाणवडिते, तिहिं णाणेहिं तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिते । ३ अजहणमणुक्कोसाभिणिबोहियणाणी जहा उक्कोसाभिणिबोहियणाणी । णवरं ठितीए चउट्टाणवडिते, सट्टाणे छट्टाणवडिते । ४९४. एवं सुतणाणी वि । ४९५. १ जहणोहिणाणीणं भंते ! मणुस्साणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्टेणंभंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहणोहिणाणी मणुस्से जहणोहिणाणिस्स मणूसस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए चउट्टाणवडिते, ठिईए तिट्टाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-फासपज्जवेहिं दोहिं नाणेहिं छट्टाणवडिए, ओहिणाणपज्जवेहिं तुल्ले, मणपज्जवणाणपज्जवेहिं छट्टणवडिए, तिहिं दंसणेहिं छट्टाणवडिए । २ एवं उक्कोसोहिणाणी वि । ३ अजहणमणुक्कोसोहिणाणी वि एवं चेव । णवरं सट्टाणे छट्टाणवडिए । ४९६. जहा ओहिणाणी तहा मणपज्जवणाणी वि भाणितव्वे । नवरं ओगाहणट्टयाए तिट्टाणवडिए । जहा आभिणिबोहियणाणी तहा मतिअण्णाणी सुतअण्णाणी य भाणितव्वे । जहा ओहिणाणी तहा विभंगणाणी वि भाणियव्वे । चक्खुदंसणी अचक्खुदंसणी य जहा आभिणिबोहियणाणी । ओहिदंसणी जहा ओहिणाणी । जत्थ णाणा तत्थ अण्णाणा णत्थि, जत्थ अण्णाणा तत्थ णाणा णत्थि, जत्थ दंसणा तत्थ णाणा वि अण्णाणा वि । ४९७. केवलणाणीणं भंते ! मणुस्साणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चइ केवलणाणीणं मणुस्साणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! केवलनाणी मणूसे केवलणाणिस्स मणूसस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए तिट्टाणवडिते, वण्ण -गंध -रस -फासपज्जवेहिं छट्टाणवडिते, केवलणाणपज्जवेहिं केवलदंसणपज्जवेहि य तुल्ले । ४९८. एवं केवलदंसणी वि मणूसे भाणियव्वे ।

[सुत्तं ४९९. ओगाहणाइसु वाणमंतराइणं पज्जवा] ४९९. १ वाणमंतरा जहा असुरकुमारा । २ एवं जोइसिया वेमाणिया । नवरं सट्टाणे ठितीए तिट्टाणवडिते भाणितव्वे । से तं जीवपज्जवा । **[सुत्ताइं ५००-५५८. अजीवपज्जवा]** ५००. अजीवपज्जवा णं भंते ! कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-रूविअजीवपज्जवा य अरूविअजीवपज्जवा य । ५०१. अरूविअजीवपज्जवा णं भंते ! कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दसविहा दुविहा पणत्ता । तं जहा-धम्मत्थिकाए १ धम्मत्थिकायस्स देसे २ धम्मत्थिकायस्स पदेसा ३ अधम्मत्थिकाए ४ अधम्मत्थिकायस्स देसे ५ अधम्मत्थिकायस्स पदेसा ६ आगासत्थिकाए ७ आगासत्थिकायस्स देसे ८ आगासत्थिकायस्स पदेसा ९ अब्बासमए १० । ५०२. रूविअजीवपज्जवा णं भंते ! कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! चउविहापणत्ता । तं जहा खंधा १ खंधदेसा २ खंधपदेसा ३ परमाणुपोग्गले ४ । ५०३. ते णं भंते ! किं संखेज्जा असंखेज्जा अणंता ? गोयमा ! नो संखेज्जा, नो असंखेज्जा, अणंता । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति नो संखेज्जा, नो असंखेज्जा, अणंता ? गोयमा ! अणंता परमाणुपोग्गला, अणंता दुपदेसिया खंधा जाव अणंता दसपदेसिया खंधा, अणंता संखेज्जपदेसिया खंधा, अणंता असंखेज्जपदेसिया खंधा, अणंता अणंतपदेसिया खंधा, से तेणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चति— ते णं नो संखेज्जा, नो असंखेज्जा, अणंता । ५०४. परमाणुपोग्गलाणं भंते ! केवतिया पज्जवा पणत्ता गोयमा ! परमाणुपोग्गलाणं अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति परमाणुपोग्गलाणं अणंता पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! परमाणुपोग्गले परमाणुपोग्गलस्स दव्वट्टयाते तुल्ले, पदेसट्टयाते तुल्ले, ओगाहणट्टयाते तुल्ले, ठितीए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिते-जाति हीणे असंखेज्जतिभागहीणे वा असंखेज्जतिभागहीणे वा असंखेज्जतिगुणहीणे वा, अह अब्भतिए असंखेज्जगुणतिभागअब्भहिते वा, संखेज्जतिभागमब्भहिए वा संखेज्जगुणअब्भहिए वा असंखेज्जगुणअब्भहिते वा; कालवणपज्जवेहिं सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिए-जति हीणे अणंतभागहीणे वा असंखेज्जतिभागहीणे वा संखेज्जभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा असंखेज्जगुणहीणे वा अणंतगुणहीणे वा, अह अब्भहिए अणंतभागमब्भहिते वा असंखेज्जतिभागमहिए वा संखेज्जतिभागमब्भमिते वा संखेज्जगुणमब्भहिए वा असंखेज्जगुणमब्भहिए वा अणंतगुणमब्भहिए वा; एवं अवसेसवण्ण-गंध-रस-फास-पज्जवेहिं छट्टाणवडिते, फासा णं सीय-उसिण-निद्ध-लुक्खेहिं छट्टाणवडिते, से तेणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चति पामाणुपोग्गलाणं अणंता पज्जवा पणत्ता । ५०५. दुपदेसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! दुपदेसिए दुपदेसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले;

ओगाहणद्वयाए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिते-जति हीणे पदेसहीणे, अह अब्भहिते पदेसमब्भहिते; ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादीहिं उवरिल्लेहिं चउहिं फासेहिं य छट्ठाणवडिते । ५०६. एवं तिपएसिए वि । नवरं ओगाहणद्वयाए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिते-जति हीणे पएसहीणे वा दुपएसहीणे वा, अह अब्भहिते पएसमब्भहिते वा दुपएसमब्भहिते वा । ५०७. एवं जाव दसपएसिए । नवरं ओगाहणाए पएसपरिवुद्धी कायव्वा जाव दसपएसिए णवपएसहीणे त्ति । ५०८. संखेज्जपदेसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! संखेज्जपएसिए खंधे संखेज्जपएसियस्स खंधस्स दव्वट्ठायाए तुल्ले; पदेसद्वयाए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय मब्भहिते-जति हीणे संखेज्जभागहीणे वा संखेज्जगुणहीणे वा, अह अब्भइए एवं चेव; ओगाहणद्वयाए वि दुट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि - उवरिल्लचउफासपज्जवेहिं य छट्ठाणवडिते । ५०९. असंखेज्जपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! असंखेज्जपएसिए खंधे असंखेज्जपएसियस्स खंधस्स दव्वट्ठायाए तुल्ले, पएसद्वयाए चउट्ठावडिते, ओगाहणद्वयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि -उवरिल्लचउफासहिं य छट्ठाणवडिते । ५१०. अणंतपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! अणंतपएसिए खंधे अणंतपएसियस्स खंधस्स दव्वट्ठायाए तुल्ले, पएसद्वयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्ण -गंध -रस -फासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते । ५११. एगपएसोगाढाणं पोग्गलोणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! एगपएसोगाढ पोग्गले एगपएसोगाढस्स पोग्गलस्स दव्वट्ठायाए तुल्ले, पएसद्वयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-उवरिल्लचउफासेहिं य छट्ठाणवडिते । ५१२. एवं दुपएसोगाढे वि जाव दसपएसोगाढे । ५१३. संखेज्जपएसोगाढाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! संखेज्जपएसोगाढे पोग्गले संखेज्जपएसोगाढस्स पोग्गलस्स दव्वयाए तुल्ले, पएसद्वयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए दुट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णाइ-उवरिल्लचउफासेहिं य छट्ठाणवडिते । ५१४. असंखेज्जपएसोगाढाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! असंखेज्जपएसोगाढे पोग्गले असंखेज्जपएसोगाढस्स पोग्गलस्स दव्वयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-अट्ठफासेहिं छट्ठाणवडिते । ५१५. एगसमयठितीयाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा पणत्ता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! एगसमयठितीए पोग्गले एगसमयठितीयस्स पोग्गलस्स दव्वयाए तुल्ले, पएसद्वयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्णादि छट्ठाणवडिते । ५१६. एवं जाव दससमयठिईए । ५१७. संखेज्जसमयठितीयाणं एवं चेव । नवरं ठितीए दुट्ठाणवडिते । ५१८. असंखेज्जसमयठितीयाणं एवं चेव । नवरं ठिईए चउट्ठाणवडिते । ५१९. एगगुणकालगाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! एगगुणकालए पोग्गले [ग्रन्थाग्रम् ३०००] एगगुणकालगस्स पोग्गलस्स दव्वट्ठायाए तुल्ले, पएसद्वयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसेहिं वण्ण-गंध रस-फासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते, अट्ठहिं फासेहिं छट्ठाणवडिते । ५२०. एवं जाव दसगुणकालए । ५२१. संखेज्जगुणकालए वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे दुट्ठाणवडिते । ५२२. एवं असंखेज्जगुणकालए वि । णवरं सट्ठाणे चउट्ठाणवडिते । ५२३. एवं अणंतगुणकालए वि । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ५२४. एवं जहा कालवण्णस्स वत्तव्वया भणिया तहा सेसाण वि वण्ण-गंध रस-फासाणं वत्तव्वया भाणितव्वा जाव अणंतगुणलुक्खे । ५२५. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! दुपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णोगाहणए दुपएसिए खंधे जहण्णोगाहणगस्स दुपएसियस्स खंधस्स दव्वट्ठायाए तुल्ले, पएसद्वयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए तुल्ले, ठितीए चउट्ठाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते, सेसवण्ण-गंध-रसपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते, सीय-उसिण-णिद्ध-लुक्खफासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते, से तेणट्ठेणं गोतमा ! एवं वुच्चति जहण्णोगाहणगाणं दुपएसियाणं पोग्गलाणं अणंता पज्जवा पणत्ता । २ उक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । ३ अजहण्णमणुक्कोसोगाहणओ नत्थि । ५२६. १ जहण्णोगाहणयाणं भंते ! तिपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता पज्जवा । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा !

जहा दुपएसिते जहण्णोगाहणते । २ उक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । ३ एवं अजहण्णमणुक्कोसोगाहण एत्थि वि । ५२७. १ जहण्णोगाहणयाणं भंते ! चउपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! जहा जहण्णोगाहणए दुपएसिते तहा जहण्णोगाहणए चउपएसिते । २ एवं जहा उक्कोसोगाहणए दुपएसिए तहा उक्कोसोगाहणए चउप्पएसिए वि । ३ एवं अजहण्णमणुक्कोसोगाहणओ वि चउप्पएसिते । णवरं ओगाहणद्वयाते सिय हीणे सिय तुल्ले सिय मब्भइए-जति हीणे णे पएसहीणे, अहउब्भइते पएसब्भतिए । ५२८. एवं जाव दसपएसिए णेयव्वं । णवरमजहण्णुक्कोसोगाहणए पदेसपरिवुद्धी कातव्वा, जाव दसपएसियस्स सत्त पएस पारिवट्ठिज्जंति । ५२९. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! संखेज्जपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णोगाहणगे संखेज्जपएसिए जहण्णोगाहणगस्स संखेज्जपएसियस्स दव्वद्वयाते तुल्ले, पएसद्वयाते दुट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाते तुल्ले, ठितीए चउट्ठाणवडिए, वण्णादि-चउफासपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसोगाहणए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । णवरं सट्ठाणे दुट्ठाणवडिते । ५३०. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! असंखेज्जपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णोगाहणे असंखेज्जपएसिए खंधे जहण्णोगाहणगस्स असंखेज्जपएसियस्स खंधस्स दव्वद्वयाए तुल्ले, पएसद्वयाते चउट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाते तुल्ले, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-उवरिल्लफासेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसोगाहणए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे चउट्ठाणवडिते । ५३१. १ जहण्णोगाहणगाणं भंते ! अणंतपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहण्णोगाहणए अणंतपएसिए खंधे जहण्णोगाहणगस्स अणंतपएसियस्स खंधस्स दव्वद्वयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए चउट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाते तुल्ले, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-उवरिल्लचउफासेहिं छट्ठाणवडिए । २ उक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । नवरं ठितीए वि तुल्ले । ३ अजहण्णमणुक्कोसोगाहणगाणं भंते ! अणंतपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! अजहण्णमणुक्कोसोगाहणए अणंतपएसिए खंधे अजहण्णमणुक्कोसोगाहणगस्स अणंतपदेसियस्स खंधस्स दव्वद्वयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए चउट्ठाणवडिए, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-अट्ठाफासेहिं छट्ठाणवडिते । ५३२. १ जहण्णठितीयाणं भंते ! परमाणुपोग्गलाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहण्णठितीए परमाणुपोग्गले जहण्णठितीयस्स परमाणुपोग्गलस्स दव्वद्वयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए तुल्ले, ओगाहणद्वयाए तुल्ले, ठितीए तुल्ले, वण्णादि-दुफासेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसठितीए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं ठितीए चउट्ठाणवडिते । ५३३. १ जहण्णठितीयाणं दुपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं भंते !? गोयमा ! जहण्णठितीए दुपएसिते जहण्णठितीयस्स दुपएसियस्स दव्वद्वयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए तुल्ले; ओगाहणद्वयाए सिय हीण सिय तुल्ले सिय अब्भहि-जति हीणे पदेसहीणे, अह अब्भतिए पदेसब्भतिते; ठितीए तुल्ले, वण्णादि-चउप्फासेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसठितीए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं ठितीए चउट्ठाणवडिते । ५३४. एवं जाव दसपदेसिते । नवरं पदेसपरिवुद्धी कातव्वा । ओगाहणद्वयाए तिसु वि गमएसु जाव दसपएसिए णव पएस पारिवट्ठिज्जंति । ५३५. १ जहण्णठितीयाणं भंते ! संखेज्जपदेसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहण्णठितीए संखेज्जपदेसिए खंधे जहण्णठितीयस्स संखेज्जपएसियस्स खंधस्स दव्वद्वयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए दुट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए दुट्ठाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्णादि-चउफासेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसठितीए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं ठितीए चउट्ठाणवडिते । ५३६. १ जहण्णठितीयाणं असंखेज्जपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहण्णठितीए असंखेज्जपएसिए जहण्णठितीयस्स असंखेज्जपएसियस्स दव्वद्वयाए तुल्ले, पदेसद्वयाते चउट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाते चउट्ठाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्णादि-उवरिल्लचउप्फासेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसठितीए वि । ३ अजहण्णमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं ठितीए चउट्ठाणवडिते । ५३७. १ जहण्णठितीयाणं अणंतपदेसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहण्णठितीए अणंतपएसिए जहण्णठितीयस्स अणंतपएसियस्स दव्वद्वयाए तुल्ले, पदेसद्वयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणद्वयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्णादि-अट्ठाफासेहि य छट्ठाणवडिते । २ एवं उक्कोसठितीए वि । ३

अजहणमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं ठितीए चउट्टाणवडिते । ५३८. १ जहणगुणकालयाणं परमाणुपोग्गलाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्टेणं ? गोयमा ! जहणगुणकालए परमाणुपोग्गले जहणगुणकालगस्स परमाणुपोग्गलस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए तुल्ले, ठितीए चउट्टाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसा वण्णा णत्थि, गंध-रस-फासपज्जवेहि य छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ एवमजहणमणुक्कोसगुणकालए वि । णवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ५३९. १ जहणगुणकालयाणं भंते ! दुपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्टेणं ? गोयमा ! जहणगुणकालए दुपएसिए जहणगुणकालगस्स दुपएसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भतिते-जति हीणे पदेसहीणे, अह अब्भतिए पएसमब्भतिए; ठितीए चउट्टाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसवण्णादि-उवरिल्लचउफासेहि य छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । णवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ५४०. एवं जाव दसपएसिते । णवरं पएसपरिवट्ठी, ओगाहणा तहेव । ५४१. १ जहणगुणकालयाणं भंते ! संखेज्जपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्टेणं ? गोयमा ! जहणगुणकालए संखेज्जपएसिए जहणगुणकालगस्स संखेज्जपएसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए दुट्टाणवडिते, ओगाहणट्टयाए दुट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसेहिं वण्णादि-उवरिल्लचउफासेहि य छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । नवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ५४२. १ जहणगुणकालयाणं भंते ! असंखेज्जपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्टेणं ? गोयमा ! जहणगुणकालए असंखेज्जपएसिए जहणगुणकालगस्स असंखेज्जपएसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, ओगाहणट्टयाए चउट्टाणवडिए, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसेहिं वण्णादि-उवरिल्लचउफासेहि य छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । णवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ५४३. १ जहणगुणकालयाणं भंते ! अणंतपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहणगुणकालए अणंतपएसिए जहणगुणकालयस्स अणंतपएसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए छट्टाणवडिते, ओगाहणट्टयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसेहिं वण्णादि-अट्टफासेहि य छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणकालए वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । नवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ५४४. एवं नील-लोहित-हालिद्-सुक्किल्ल-सुब्भिगंध-दुब्भिगंध-तित्त-कडुय-कसाय-अंबिल-महुररसपज्जवेहि य वत्तव्वया भाणियव्वा । नवरं परमाणुपोग्गलस्स सुब्भिगंधस्स दुब्भिगंधो न भण्णति, दुब्भिगंधस्स सुब्भिगंधो न भण्णति, तित्तस्स अवसेसा ण भण्णंति । एवं कडुयादीण वि । सेसं तं चेव । ५४५. १ जहणगुणकक्खडा अणंतपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्टेणं ? गोयमा ! जहणगुणकक्खडे अणंतपएसिए जहणगुणकक्खडस्स अणंतपदेसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए छट्टाणवडिते, ओगाहणट्टयाए चउट्टाणवडिते, ठितीए चउट्टाणवडिते, वण्ण-गंध-रसेहिं छट्टाणवडिते, कक्खडफासपज्जवेहिं तुल्ले, अवसेसेहिं सत्तफासपज्जवेहिं छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणकक्खडे वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणकक्खडे वि एवं चेव । नवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ५४६. एवं मउय-गरुय-लहुए वि भाणितव्वे । ५४७. १ जहणगुणसीयाणं भंते ! परमाणुपोग्गलाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्टेणं ? गोयमा ! जहणगुणसीते परमाणुपोग्गले जहणगुणसीतस्स परमाणुपोग्गलस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए तुल्ले, ठितीए चउट्टाणवडिते, वण्ण-गंध-रसेहिं छट्टाणवडिते, सीतफासपज्जवेहि य तुल्ले, उसिणफासो न भण्णति, णिद्ध-लुक्खफासपज्जवेहिं छट्टाणवडिते । २ एवं उक्कोसगुणसीते वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणसीते वि एवं चेव । नवरं सट्टाणे छट्टाणवडिते । ५४८. १ जहणगुणसीयाणं दुपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्टेणं ? गोयमा ! जहणगुणसीते दुपएसिए जहणगुणसीयस्स दुपएसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए तुल्ले; ओगाहणट्टयाए सिय हीणे सिय तुल्ले सिय अब्भहिते—जइ हीणे पएसहीणे, अह अब्भहिए पएसमब्भतिए; ठिईए चउट्टाणवडिए, वण्ण-गंध-रसपज्जवेहिं छट्टाणवडिए, सीतफासपज्जवेहिं तुल्ले, उसिण-णिद्ध-लुक्खफासपज्जवेहिं छट्टाणवडिए । २ एवं उक्कोसगुणसीए वि । ३

अजहणमणुक्कोसगुणसीते वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिए । ५४९. एवं जाव दसपएसिए । नवरं ओगाहणट्टयाए पदेसपरिवट्टी कायव्वा जाव दसपएसियस्स णव पएसो वट्ठिज्जंति । ५५०. १ जहणगुणसीयाणं संखेज्जपएसियाणं भंते ! पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहणगुणसीते संखेज्जपएसिए जहणगुणसीयस्स संखेज्जपएसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए दुट्ठाणवडिए, ओगाहणट्टयाए दुट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णाईहिं छट्ठाणवडिए, सीतफासपज्जवेहिं तुल्ले, उसिण-निद्ध-लुक्खेहिं छट्ठाणवडिए । २ एवं उक्कोसगुणसीए वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणसीए वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिए । ५५१. १ जहणगुणसीताणं असंखेज्जपएसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहणगुणसीते असंखेज्जपएसिए जहणगुणसीयस्स असंखेज्जपएसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादिपज्जवेहिं छट्ठाणवडिए, सीतफासपज्जवेहिं तुल्ले, उसिण-निद्ध-लुक्खफासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिए । २ एवं उक्कोसगुणसीते वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणसीते वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ५५२. १ जहणगुणसीताणं अणंतपदेसियाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहणगुणसीते अणंतपदेसिए जहणगुणसीतस्स अणंतपएसियस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादिपज्जवेहिं छट्ठाणवडिए, सीतफासपज्जवेहिं तुल्ले, लुक्खफासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिए । २ एवं उक्कोसगुणसीते वि । ३ अजहणमणुक्कोसगुणसीते वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ५५३. एवं उसिणे निद्धे लुक्खे जहा सीते । परमाणुपोग्गलस्स तहेव पडिवक्खो, सव्वेसिं न भण्णइ त्ति भाणितव्वं । ५५४. १ जहणपदेसियाणं भंते ! खंधाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहणपदेसिते खंधे जहणपएसियस्स खंधस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए तुल्ले; ओगाहणट्टयाए सिय हीण सिय तुल्ले सिय मब्भहिते-जति हीणे पदेसहीणे, अह अब्भतिए पदेसमब्भतिए; ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्ण-गंध-रस-उवरिल्लचउफासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते । २ उक्कोसपएसियाणं भंते ! खंधाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! उक्कोसपएसिए खंधे उक्कोसपएसियस्स खंधस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पएसट्टयाए तुल्ले, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-अट्ठफासपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते । ३ अजहणमणुक्कोसपदेसियाणं भंते ! खंधाणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! अजहणमणुक्कोसपदेसिए खंधे अजहणमणुक्कोसपदेसियस्स खंधस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-अट्ठफासपज्जवेहि य छट्ठाणवडिते । ५५५. १ जहणोगाहणगाणं भंते ! पोग्गलाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहणोगाहणए पोग्गले जहणोगाहणग्गस्स पोग्गलस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणट्टयाए तुल्ले, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-उवरिल्लफासेहि य छट्ठाणवडिते । २ उक्कोसोगाहणए वि एवं चेव । नवरं ठितीए तुल्ले । ३ अजहणमणुक्कोसोगाहणगाणं भंते ! पोग्गलाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! अजहणमणुक्कोसोगाहणए पोग्गले अजहणमणुक्कोसोगाहणग्गस्स पोग्गलस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए चउट्ठाणवडिते, वण्णादि-अट्ठफासपज्जवेहिं छट्ठाणवडिते । ५५६. १ जहणट्ठितीयाणं भंते ! पोग्गलाणं पुच्छा । गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहणट्ठितीए पोग्गले जहणट्ठितीयस्स पोग्गलस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए छट्ठाणवडिते, ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते, ठितीए तुल्ले, वण्णादि अट्ठफासयज्जवेहि य छट्ठाणवडिते, २ एवं उक्कोसठितीए वि । ३ अजहणमणुक्कोसठितीए वि एवं चेव । नवरं चउट्ठाणवडिते । ५५७. १ जहणगुणकालयाणं भंते ! पोग्गलाणं केवतिया पज्जवा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जहणगुणकालए पोग्गले जहणगुणकालयस्स पोग्गलस्स दव्वट्टयाए तुल्ले, पदेसट्टयाए छट्ठाणवडिते ओगाहणट्टयाए चउट्ठाणवडिते ठितीए चउट्ठाणवडिते कालवण्णपज्जवेहिं तुल्ले अवसेसेहिं वण्ण गंध-रस-फासपज्जवेहियं छट्ठाणवडिते से एणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति जहणगुणकालयाणं पोग्गलाणं अणंता पज्जवापणत्ता २ एवं उक्कोसगुणकालए वि ३ अजहणमणुक्कोसगुणकालए वि एवं चेव । नवरं सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । ५५८. एवं जहा कालवण्णपज्जवाणं वत्तव्वया भणिता तहा सेसाण वि वण्ण-गंध-रस-

फासपज्जवाणं वत्तव्वया भाणितव्वा, जाव अजहण्णमणुक्कोसलुक्खे सट्ठाणे छट्ठाणवडिते । से तं रुविअजीवपज्जवा । से तं अजीवपज्जवा । ☆☆☆ ॥ पणवणाए भगवईए पंचमं विसेसपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ☆☆☆ ६. छट्ठं वक्रतिपयं ☆☆☆ [५५९. अट्ठदारपरूवणं] ५५९. बारस १ चउवीसाइं २ सअंतरं ३ एगसमय ४ कत्तो य ५ । उव्वट्ठण ६ परभवियाउयं ७ च अट्ठेव आगरिसा ८ ॥ १८२ ॥ [सुत्ताइं ५६०-५६८.] पढमं बारसदारं ५६०. निरयगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५६१. तिरयगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५६२. मणुयगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५६३. देवगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५६४. सिद्धगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिता सिज्झणयाए पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं छम्मासा । ५६५. निरयगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिता उव्वट्ठणयाए पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५६६. तिरयगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिता उव्वट्ठणयाए पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५६७. मणुयगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिता उव्वट्ठणयाए पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५६८. देवगती णं भंते ! केवतियं कालं विरहिता उव्वट्ठणयाए पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । दारं १ ॥ [सुत्ताइं ५६९-६०८.] बिइयं चउबीसाइंदारं ५६९. रयणप्पभापुढविनेरइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ५७०. सक्करप्पभापुढविनेरइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं सत्त रातिंदियाणि । ५७१. वालुयप्पभापुढविनेरइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं अब्भमासं । ५७२. पंकप्पभापुढविनेरइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं मासं । ५७३. धूमप्पभापुढविनेरइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं दो मासा । ५७४. तमापुढविनेरइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चत्तारि मासा । ५७५. अधेसत्तमापुढविनेरइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं छम्मासा । ५७६. असुरकुमारा णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ५७७. नागकुमारा णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ५७८. एवं सुवण्णकुमाराणं विज्जुकुमाराणं अण्णिकुमाराणं दीवकुमाराणं उदहिकुमाराणं दिसाकुमाराणं वाउकुमाराणं थणियकुमाराणं य पत्तेयं पत्तेयं जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ५७९. पुढविकाइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! अणुसमयमविहियं उववाएणं पणत्ता । ५८०. एवं आउकाइयाणं वि तेउकाइयाणं वि वाउकाइयाणं वि वणप्फइकाइयाणं वि अणुसमयं अविरहिया उववाएणं पणत्ता । ५८१. बेइंदिया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं अंतोमुहुत्तं । ५८२. एवं तेइदिय - चउरिदिया । ५८३. सम्मुच्छिमपंचेंदियतिरिक्खजोणिया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ! गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं अंतोमुहुत्तं । ५८४. गब्भवक्कतियपंचेंदियतिरिक्खजोणिया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५८५. सम्मुच्छिममणुस्सा णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ५८६. गब्भवक्कतियमणुस्साणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं उक्कोसेणं बारस मुहुत्ता । ५८७. वाणमंतराणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ५८८. जोइसियाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ५८९. सोहम्मकप्पे देवा णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उववाएणं पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एगं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं

मुहुत्ता । ५९०. ईसाणे कप्पे देवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ५९१. राणंकुमार देवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं उक्कोसेणं नव रातिंदियाई वीसा यं मुहुत्ता । ५९२. माहिंददेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं बारस राइंदियाइं दस मुहुत्ता । ५९३. बंभलोए देवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं अब्दतेवीसं रातिंदियाइं । ५९४. लंतगदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं पणतालीसं रातिंदियाइं । ५९५. महासुक्कदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं असीतिं रातिंदियाइं । ५९६. सहस्सारदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं रातिंदियसतं । ५९७. आणयदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं संखेज्जा मासा । ५९८. पाणयदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं संखेज्जा मासा । ५९९. आरणदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं संखेज्जा वासा । ६००. अच्चुयदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं संखेज्जा वासा । ६०१. हेट्ठिमगेवेज्जाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं वाससताइं । ६०२. मज्झिमगेवेज्जाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं वाससहस्साइं । ६०३. उवरिमगेवेज्जगदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं संखिज्जाइं वाससतसहस्साइं । ६०४. विजय-वेजयंत-जयंताऽपराजितदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं असंखेज्जं कालं । ६०५. सव्वट्ठसिद्धदेवा णं भंते ! केवतियं कालं विरहिता उववाएणं पन्नत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं पलिओवमस्स संखेज्जइभागं । ६०६. सिद्धा णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया सिज्झणयाए पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं छम्मसा । ६०७. रयणप्पभापुढविनेरइया णं भंते ! केवतियं कालं विरहिया उव्वट्ठणाए पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं एणं समयं, उक्कोसेणं चउवीसं मुहुत्ता । ६०८. एवं सिद्धवज्जा उव्वट्ठणा वि भाणितव्वा जाव अणुत्तरोववाइय त्ति । नवरं जोइसिय-वेमाणिएसु चयणं ति अहिलावो कायव्वो । दारं २ ॥ [सुत्ताइं ६०९-६२५] तइयं सअंतरंदारं ६०९. नेरइया णं भंते ! किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६१०. तिरिक्खजोणिया णं भंते ! किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६११. मणुस्सा णं भंते ! किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६१२. देवा णं भंते ! किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६१३. रयणप्पभापुढविनेरइया णं भंते ! किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६१४. एवं जाव अहेसत्तमाए संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६१५. असुरकुमारा णं भंते ! देवा किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६१६. एवं जाव थणियकुमारा संतरं उववज्जंति, निरंतरं उववज्जंति गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं उववज्जंति । ६१७. पुढविकाइया णं भंते ! किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! नो संतरं उववज्जंति, निरंतरं उववज्जंति । ६१८. एवं जाव वणस्सइकाइया नो संतरं उववज्जंति, निरंतरं उववज्जंति । ६१९. बेइंदिया णं भंते ! किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६२०. एवं जाव पंचेदियतिरिक्खजोणिया । ६२१. मणुस्सा णं भंते ! किं संतरं उववज्जंति ? निरंतरं उववज्जंति ? गोयमा ! संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६२२. एवं वाणमंतरा जोइसिया सोहम्म-ईसाण-सणंकुमार-माहिंद-बंभलोय-लंतग-महासुक्क-सहस्सार-आणय-पाणय-आरण-ऽच्चुय-हेट्ठिमगेवेज्जग-मज्झिम-गेवेज्जग-उवरिमगेवेज्जग-विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजित-सवट्ठसिद्धदेवा य संतरं पि उववज्जंति, निरंतरं पि उववज्जंति । ६२३. सिद्धा णं भंते ! किं संतरं सिज्झंति ? निरंतरं सिज्झंति ? गोयमा ! संतरं पि सिज्झंति, निरंतरं पि सिज्झंति । ६२४. नेरइया णं भंते ! किं संतरं उव्वट्ठंति ? निरंतरं उव्वट्ठंति ? गोयमा ! संतरं पि उव्वट्ठंति, निरंतरं पि उव्वट्ठंति । ६२५. एवं जहा उववाओ भणितो तहा उव्वट्ठणा वि सिद्धवज्जा भाणितव्वा जाव वेमाणिता । नवरं जोइसिय-वेमाणिएसु चयणं ति अभिलावो कातव्वो । दारं ३ ॥ [सुत्ताइं ६२६-६३८] चउत्थं

एगसमयदारं ६२६. नेरइया णं भंते ! एगसमएणं केवतिया उववज्जंति ? गोयमा ! जहण्णेणं एगो वा दो वा तिणि वा, उक्कोसेणं संखेज्जा वा असंखेज्जा वा उववज्जंति । ६२७. एवं जाव अहेसत्तमाए । ६२८. असुरकुमारा णं भंते ! एगसमएणं केवतिया उववज्जंति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिणि वा, उक्कोसेणं संखेज्जवा वा असंखेज्जा वा । ६२९. एवं णागकुमारा जाव थणियकुमारा वि भाणियव्वा । ६३०. पुढविकाइयाणं भंते ! एगसमएणं केवतिया उववज्जंति ? गोयमा ! अणुसमय अविरहिय असंखेज्जा उववज्जंति । ६३१. एवं जाव वाउकाइया । ६३२. वणप्फतिकाइया णं भंते ! एगसमएणं केवतिया उववज्जंति ? गोयमा ! सट्ठाणुववायं पडुच्च अणुसमयं अविहिया अणंता उववज्जंति ? परट्ठाणुववायं पडुच्च अणुसमयं अविरहिया असंखेज्जा उववज्जंति । ६३३. बेइंदिया णं भंते ! केवतिया एगसमएणं उववज्जंति ? गोयमा ! जहण्णेणं एगो वा दो वा तिणि वा, उक्कोसेणं संखेज्जा वा असंखेज्जा वा । ६३४. एवं तेइंदिया चउरिंदिया सम्मुच्छिमपंचेंदियतिरिक्खजोणिया गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणिया सम्मुच्छिममणूसा वाणमंतर-जोइसिय-सोहम्मी-साण-सणकुमार-माहिंद-बंधलोय-लंतग-सुक्क-सहस्सारकप्पदेवा, एते जहा नेरइया । ६३५. गब्भवक्कंतियमणूस-आणय-पाणय-आरण-अच्चुय-गेवेज्जग-णुत्तरो-ववाइया य एते जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिणि वा, उक्कोसेणं संखेज्जा उववज्जंति । ६३६. सिद्धा णं भंते ! एगसमएणं केवतिया सिज्झंति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिणि वा, उक्कोसेणं अट्टसतं । ६३७. नेरइया णं भंते ! एगसमएणं केवतिया उव्वट्ठंति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिणि वा, उक्कोसेणं संखेज्जा वा असंखेज्जा वा उव्वट्ठंति । ६३८. एवं जहा उववाओ भणितो तहा उव्वट्ठणा वि सिद्धवज्जा भाणितव्वा जाव अणुत्तरोववाइया । णवरं जोइसिय -वेमाणियाणं चयणेणं अभिलावो कातव्वो दारं ४॥ [सुत्ताइं ६३९- ६६५. पंचमं कत्तोदारं] ६३९. १ नेरइयाणं भंते ! कतोहिंता उववज्जंति ? किं नेरइएहिंतो उववज्जंति ? तिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? मणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? देवेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! नेरइया नो नेरइएहिंतो उववज्जंति, तिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति, मणुस्सेहिंतो उववज्जंति, नो देवेहिंतो उववज्जंति । २ जदि तिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं एगिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? बेइंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? तेइंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? चउरिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? पंचिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! नो एगिंदिय० नो बेंदिय० नो तेइंदिय० नो चउरिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति, पंचिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति । ३ जति पंचिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं जलयरपंचिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? थलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? खहयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! जलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो वि उववज्जंति, थलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिं वि उववज्जंति, खहयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो वि उववज्जंति । ४ जइ जलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं सम्मुच्छिमजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? गब्भवक्कंतियजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! समुच्छिमजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो वि उववज्जंति, गब्भवक्कंतियजलयरपंचेंदिएहिंतो वि उववज्जंति । ५ जति समुच्छिमजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं पज्जत्तयसमुच्छिमजलयर-पंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? अपज्जत्तयसमुच्छिमजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! पज्जत्तयसमुच्छिमजलयर-पंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति, नो अपज्जत्तयसमुच्छिमजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति । ६ जति गब्भवक्कंतियजलयर-पंचेंदियतिरिक्खजोणिए उववज्जंति किं पज्जत्तयगब्भवक्कंतियजलयरपंचेंदिएहिंतो उववज्जंति ? अपज्जत्तयगब्भवक्कंतियजलयरपंचेंदियहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! पज्जत्तयगब्भवक्कंतियजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति, नो अपज्जत्तयगब्भवक्कंतियजलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति । ७ जइ थलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं चउप्पयथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? परिसप्पथलयरपंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ?

度！
方，
个
个
？
！
又
个
9
？
个
？
个
！
可

सम्मुच्छिममणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? गब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! नो सम्मुच्छिममणुस्सेहिंतो उववज्जंति, गब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति । २४ जइ गब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं कम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? अकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? अंतरदीवगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! कम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति, नो अकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति नो अंतरदीवगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति । २५ जति कम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं संखेज्जवासाउएहिंतो उववज्जंति ? असंखेज्जवासाउ,हिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! संखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति, नो असंखेज्जवासाउयकम्मभूमगग-
ब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति । २६ जति संखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं पज्जत्तगेहिंतो उववज्जंति ? अपज्जत्तगेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! पज्जत्तएहिंतो उववज्जंति, नो अपज्जत्तएहिंतो उववज्जंति । ६४०. एवं जहा ओहिया उववाइया तहा रयणप्पभापुढविनेरइया वि उववाएयव्वा । ६४१. सक्करप्पभापुढविनेरइयाणं पुच्छा । गोयमा ! एते वि जहा ओहिया तहेवोववाएयव्वा । नवरं सम्मुच्छिमेहिंतो पडिसेहो कातव्वो । ६४२. वालुयप्पभापुढविनेरइया । णं भंते ! कतोहिंतो उववज्जंति ? गोयमा जहा सक्करप्पहापुढवि नेरइया । नवरं भुयपरिसप्पेहिंतो वि पडिसेहो कातव्वो । ६४३. पंकप्पभापुढविनेरइयाणं पुच्छा । गोयमा ! जहा वालुयप्पभापुढविनेरइया । नवरं खहयरेहिंतो वि पडिसेहो कातव्वो । ६४४. धूमप्पभापुढविनेरइयाणं पुच्छश । गोयमा ! जहा पंकप्पभा पुढविनेरइया । नवरं चउप्पएहिंतो वि पडिसेहा कातव्वो । ६४५. १ तमापुढविनेरइया णं भंते ! कतोहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! जहा धूमप्पभापुढविनेरइया ! नवरं थलयरेहिंतो वि पडिसेहो कातव्वो । २ इमेणं अभिलावेणं-जति पंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं जलयरपंचेंदिएहिंतो उववज्जंति ? थलयरपंचेंदिएहिंतो उववज्जंति ? खहयरपंचिंदिएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! जलयरपंचेंदिएहिंतो उववज्जंति, नो थलयरेहिंतो नो खहयरेहिंतो उववज्जंति । ३ जति मणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं कम्मभूमएहिंतो अकम्मभूमएहिंतो अंतरदीवएहिंतो ? गोयमा ! कम्मभूमएहिंतो उववज्जंति, नो अकम्मभूमएहिंतो उववज्जंति, नो अंतरदीवएहिंतो । ४ जति कम्मभूमएहिंतो उववज्जंति किं संखेज्जवासाउएहिंतो असंखेज्जवासाउएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! संखेज्जवासाउएहिंतो उववज्जंति, नो असंखेज्जवासाउएहिंतो उववज्जंति । ५ जति संखेज्जवासाउएहिंतो उववज्जंति किं पज्जत्तएहिंतो उववज्जंति ? अपज्जत्तएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! पज्जत्तएहिंतो उववज्जंति, नो अपज्जत्तएहिंतो । ६ जति पज्जत्तयसंखेज्जवासाउयकम्मभूमएहिंतो उववज्जंति किं इत्थीहिंतो उववज्जंति ? पुरिसेहिंतो उववज्जंति । नपुंसएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! इत्थीहिंतो वि उववज्जंति पुरिसेहिंतो वि उववज्जंति, नपुंसएहिंतो वि उववज्जंति । ६४६. अधेसत्तमापुढविनेरइया णं भंते ! कतोहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! एवं चेव । नवरं इत्थीहिंतो वि पडिसेधो कातव्वो । ६४७. अस्सण्णी खलु पढमं, दोच्चं च सिरीसिवा, तइय पक्खी । सीहा जंति चउत्थिं, उरगा पुण पंचमी पुढविं ॥१८३॥ छट्ठिं च इत्थियाओ, मच्छा मणुया य सत्तमिं पुढविं । एसो परमुववाओ बोधव्वो नरयपुढवीणं ॥१८४॥ ६४८. असुरकुमारा णं भंते ! कतोहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! नो नेरइएहिंतो उववज्जंति, तिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति, मणुएहिंतो उववज्जंति, नो देवेहिंतो उववज्जंति । एवं जेहिंतो नेरइयाणं उववाओ तेहिंतो असुरकुमाराण वि भाणितव्वो । नवरं असंखेज्जवासाउय-अकम्मभूमग-अंतरदीवगमणुस्सतिरिक्खजोणिएहिंतो वि उववज्जंति । सेसं तं चेवा ६४९. एवं जाव थणियकुमारा । ६५०. १ पुढविकाइया णं भंते ! कओहिंतो उववज्जंति ? किं नेरइएहिंतो जाव देवेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! नो नेरइएहिंतो उववज्जंति, तिरिक्खजोणिएहिंतो मणुयजोणिएहिंतो देवेहिंतो वि उववज्जंति । २ जति तिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं एगिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! एगिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो वि उववज्जंति । ३ जति एगिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं पुढविकाइएहिंतो जाव वणप्फइकाइएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! पुढविकाइएहिंतो वि जाव वणप्फकाइएहिंतो वि उववज्जंति । ४ जति पुढविकाइएहिंतो उववज्जंति किं सुहुमपुढविकाइएहिंतो उववज्जंति ? बादरपुढविकाइएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! दोहिंतो वि उववज्जंति । ५ जति सुहुमपुढविकाइएहिंतो उववज्जंति किं

पज्जत्तसुहुमपुढविकाइएहिंतो उववज्जंति ? अपज्जत्तसुहुमपुढविकाइएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! दोहिंतो वि उववज्जंति । ६ जति बादरपुढविकाइएहिंतो उववज्जंति किं पज्जत्तएहिंतो अपज्जत्तएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! दोहिंतो वि उववज्जंति । ७ एवं जाव वणप्फतिकाइया चउक्कएणं भेदेणं उववाएयव्वा । ८ जति बेइंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं पज्जत्तयबेइंदिएहिंतो उववज्जंति ? अपज्जत्तयबेइंदिएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! दोहिंतो वि उववज्जंति । ९ एवं तेइंदिय-चउरंदिएहिंतो वि उववज्जंति । १० जति पंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं जलयरपंचेंदियेहिंतो उववज्जंति ? एवं जेहिंतो नेरइयाणं उववाओ भणितो तेहिंतो एतेसिं पि भाणितव्वो । नवरं पज्जत्तग-अपज्जत्तगेहिंतो वि उववज्जंति, सेसं तं चेव । ११ जति मणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं सम्मुच्छिममणूसेहिंतो उववज्जंति ? भव्वक्कतियमणूसेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! दोहिंतो वि उववज्जंति । १२ जति गव्वक्कतियमणूसेहिंतो उववज्जंति किं कम्मभूमगगव्वक्कतियमणूसेहिंतो उववज्जंति ? अकम्मभूमगगव्वक्कतियमणूसेहिंतो उववज्जंति ? सेसं जहा नेरइयाणं [सु. ६३९ ४-२६] । नवरं अपज्जत्तएहिंतो वि उववज्जंति । १३ जति देवेहिंतो उववज्जंति किं भवणवासि-वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिएहिंतो ? गोयमा ! भवणवासिदेवेहिंतो वि उववज्जंति जाव वेमाणियदेवेहिंतो वि उववज्जंति । १४ जति भवणवासिदेवेहिंतो उववज्जंति किं असुरकुमारदेवेहिंतो जाव थणियकुमारदेवेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! असुरकुमारदेवेहिंतो वि जाव थणियकुमारदेवेहिंतो वि उववज्जंति । १५ जति वाणमंतरेहिंतो उववज्जंति किं पिसाएहिंतो जाव गंधव्वेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! पिसाएहिंतो वि जाव गंधव्वेहिंतो वि उववज्जंति । १६ जइ जोइसियदेवेहिंतो उववज्जंति किं चंदविमाणेहिंतो जाव ताराविमाणेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! चंदविमाणजोइसियदेवेहिंतो वि जाव ताराविमाणजोइसियदेवेहिंतो वि उववज्जंति । १७ जति वेमाणियदेवेहिंतो उववज्जंति किं कप्पोवगवेमाणियदेवेहिंतो उववज्जंति ? कप्पातीतगवेमाणियदेवेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! कप्पोवगवेमाणियदेवेहिंतो उववज्जंति, नो कप्पातीयवेमाणियदेवेहिंतो उववज्जंति । १८ जति कप्पोवगवेमाणियदेवेहिंतो उववज्जंति किं सोहम्मिहिंतो जाव अचुएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! सोहम्मिणाणेहिंतो उववज्जंति, नो सणंकुमार जाव अचुएहिंतो उववज्जंति । ६५१. एवं आउक्काइया वि । ६५२. एवं तेउ-वाऊ वि । नवरं देववज्जेहिंतो उववज्जंति । ६५३. वणस्सइकाइया जहा पुढविकाइया । ६५४. बेइंदिय-तेइंदिय-चउरंदिआ एते जहा तेउ-वाऊ देववज्जेहिंतो भाणितव्वा । ६५५. १ पंचेंदियतिरिक्खजोणिया णं भंते ! कतोहिंतो उववज्जंति ? किं नेरइएहिंतो उववज्जंति ? जाव देवेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! नेरइएहिंतो वि तिरिक्खजोणिएहिंतो वि मणूसेहिंतो वि देवेहिंतो वि उववज्जंति । २ जति नेरइएहिंतो उववज्जंति किं रयणप्पभापुढविनेरइएहिंतो उववज्जंति ? जाव अहेसत्तमापुढविनेरइएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! रयणप्पभापुढविनेरइएहिंतो वि जाव अहेसत्तमापुढविनेरइएहिंतो वि उववज्जंति । ३ जति तिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं एगिंदिएहिंतो उववज्जंति ? जाव पंचेंदिएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! एगिंदिएहिंतो वि जाव पंचेंदिएहिंतो वि उववज्जंति । ४ जति एगिंदिएहिंतो उववज्जंति किं पुढविकाइएहिंतो उववज्जंति ? एवं जहा पुढविकाइयाणं उववाओ भणितो तहेव एएसिं पि भाणितव्वो । नवरं देवेहिंतो जाव सहस्सारकप्पोवगवेमाणियदेवेहिंतो वि उववज्जंति, नो आणयकप्पोवगवेमाणियदेवेहिंतो जाव अचुएहिंतो वि उववज्जंति । ६५६. १ मणुस्सा णं भंते ! कतोहिंतो उववज्जंति ? किं नेरइएहिंतो जाव देवेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! नेरइएहिंतो वि उववज्जंति जाव देवेहिंतो वि उवज्जंति । २ जति नेरइएहिंतो उववज्जंति किं रयणप्पभापुढविनेरइएहिंतो जाव अहेसत्तमापुढविनेरइएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! रतणप्पभापुढविनेरइएहिंतो वि जाव तमापुढविदेरइएहिंतो वि उववज्जंति, नो अहेसत्तमापुढविनेरइएहिंतो उववज्जंति । ३ जति तिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति किं एगिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति ? एवं जेहिंतो पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं उववाओ भणितो तेहिंतो मणुस्साण वि णिरवसेसो भाणितव्वो । नवरं अहेसत्तमापुढविनेरइय-तेउ-वाउकाइएहिंतो ण उववज्जंति । सव्वदेवेहिंतो वि उववज्जावेयव्वा जाव कप्पातीतगवेमाणिय-सव्वट्ठसिद्धदेवेहिंतो वि उववज्जावेयव्वा । ६५७. वाणमंतरदेवा णं भंते ! कओहिंतो उववज्जंति ? किं नेरइएहिंतो जाव देवेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! जेहिंतो असुरकुमारा । ६५८. जोइसियदेवा णं भंते ! कतोहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! एवं चेव । नवरं सम्मुच्छिमअसंखेज्जवासाउयखहयर-अंतरदीवमणुस्सवज्जेहिंतो

उववज्जावेयव्वा । ६५९. एवं चेव वेमाणिया वि सोहम्मीसाणगा भाणितव्वा । ६६०. एवं सणकुमारगा वि । णवरं असंखेज्जवासाउयकम्मभूमगवज्जेहिंतो उववज्जंति । ६६१. एवं जाव सहस्सारकप्पोवगवेमाणियदेवा भाणितव्वा । ६६२. १ आणयदेवा णं भंते ! कतोहिंतो उववज्जंति ? किं नेरइएहिंतो जाव देवेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! नो नेरइएहिंतो उववज्जंति, नो तिरिक्खजोणिएहिंतो उववज्जंति, मणुस्सेहिंतो उववज्जंति, नो देवेहिंतो । २ जति मणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं सम्मुच्छिममणुस्सेहिंतो गब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! गब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति, नो सम्मुच्छिममणुस्सेहिंतो । ३ जति गब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति, नो अकम्मभूमगेहिंतो उववज्जंति, नो अंतरदीवगेहिंतो । ४ जइ कम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं संखेज्जवासाउयेहिंतो उववज्जंति ? असंखेज्जवासाउएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! संखेज्जवासाउएहिंतो, नो असंखेज्जवासाउएहिंतो उववज्जंति । ५ जति संखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं पज्जत्तएहिंतो अपज्जत्तएहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! पज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति, णो अपज्जत्तएहिंतो । ६ जति पज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं सम्मदिट्ठिपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगेहिंतो उववज्जंति ? मिच्छदिट्ठिपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयेहिंतो उववज्जंति ? सम्मामिच्छदिट्ठिपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! सम्मदिट्ठिपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो वि उववज्जंति, मिच्छदिट्ठिपज्जत्तगेहिंतो वि उववज्जंति, णो सम्मामिच्छदिट्ठिपज्जत्तगेहिंतो उववज्जंति । ७ जति सम्मदिट्ठिपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं संजतसम्मदिट्ठीहिंतो ? असंजतसम्मदिट्ठिपज्जत्तएहिंतो ? संजयासंजयसम्मदिट्ठिपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! तीहिंतो वि उववज्जंति । ६६३. एवं जाव अच्युओ कप्पो । ६६४. एवं गेवेज्जगदेवा वि । णवरं असंजत-संजतासंजतेहिंतो वि एते पडिसेहेयव्वा । ६६५. १ एवं जहेव गेवेज्जगदेवा तहेव अणुत्तरोववाइया वि । णवरं इमं णाणत्तं-संजया चेव । २ जति संजतसम्मदिट्ठिपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणुस्सेहिंतो उववज्जंति किं पमत्तसंजतसम्मदिट्ठिपज्जत्तएहिंतो अपमत्तसंजतेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! अपमत्तसंजएहिंतो उववज्जंति, नो पमत्तसंजएहिंतो उववज्जंति । ३ जति अपमत्तसंजएहिंतो उववज्जंति किं इट्ठिपत्तअपमत्तसंजतेहिंतो उववज्जंति ? अणिट्ठिपत्तअपमत्तसंजतेहिंतो उववज्जंति ? गोयमा ! दोहिंतो वि उववज्जंति । दारं ५ ॥ [सुत्ताइं ६६६ - ६७६. छट्ठं उव्वट्ठणादारं] ६६६. १ नेरइया णं भंते ! अणंतरं उव्वट्ठित्ता कहिं गच्छंति ? कहिं उववज्जंति ? किं नेरइएसु उववज्जंति ? तिरिक्खजोणिएसु उववज्जंति ? मणुस्सेसु उववज्जंति ? देवेसु उववज्जंति ? गोयमा ! णो नेरइएसु उववज्जंति, तिरिक्खजोणिएसु उववज्जंति, मणुस्सेसु उववज्जंति, नो देवेसु उववज्जंति । २ जति तिरिक्खजोणिएसु उववज्जंति, किं एगिंदिय जाव पंचेंदियतिक्खजोणिएसु उववज्जंति ? गोयमा ! नो एगिंदिएसु जाव नो चउरिंदिएसु उववज्जंति, पंचिंदिएसु उववज्जंति । ३ एवं जेहिंतो उववाओ भणितो तेसु उव्वट्ठणा वि भाणितव्वा । णवरं सम्मुच्छिमेसु ण उववज्जंति । ६६७. एवं सव्वपुढवीसु भाणितव्वं । नवरं अहेसत्तमाओ मणुस्सेसु ण उववज्जंति । ६६८. १ असुरकुमारा णं भंते ! अणंतरं उव्वट्ठित्ता कहिं गच्छंति ? कहिं उववज्जंति ? किं नेरइएसु उववज्जंति ? जाव देवेसु उववज्जंति ? गोयमा ! णो नेरइएसु उववज्जंति, तिरिक्खजोणिएसु उववज्जंति, मणुस्सेसु उववज्जंति, नो देवेसु उववज्जंति । २ जइ तिरिक्खजोणिएसु उववज्जंति किं एगिंदिएसु जाव पंचेंदियतिक्खजोणिएसु उववज्जंति ? गोयमा ! एगिंदियतिक्खजोणिएसु उववज्जंति, नो बेइंदिएसु [ग्रन्थाग्रम् ३५००] जाव नो चउरिंदिएसु उववज्जंति, पंचेंदियतिक्खजोणिएसु उववज्जंति । ३ जति एगिंदिएसु उववज्जंति किं पुढविकाइयए गिंदिएसु जाव वणस्सइकाइयएगिंदिएसु उववज्जंति ? गोयमा ! पुढविकाइयएगिंदिएसु वि आउकाइयएगिंदिएसु वि उववज्जंति, नो तेउकाइएसु नो वाउकाइएसु उववज्जंति, वणस्सइकाइएसु उववज्जंति । ४ जति पुढविकाइएसु उववज्जंति किं सुहुमपुढविकाइएसु उववज्जंति ? बादरपुढविकाइएसु उववज्जंति ? गोयमा ! बादरपुढविकाइएसु

उववज्जंति, नो सुहुमपुढविकाइएसु । ५ जइ बादरपुढविकाइएसु उववज्जंति किं पज्जत्तगबादरपुढविकाइएसु उववज्जंति ? अपज्जत्तयबायरपुढविकाइएसु उववज्जंति ? गोयमा ! पज्जत्तएसु उववज्जंति, नो अपज्जत्तएसु । ६ एवं आउ-वणस्सतीसु वि भाणितव्वं । ७ पंचेंदियतिरिक्खजोणिय-मणूसेसु य जहा नेरइयाणं उव्वट्टणा सम्मुच्छिमवज्जा तहा भाणितव्वा । ८ एवं जाव थणियकुमारा । ६६९. १ पुढविकाइया णं भंते ! अणंतरं उव्वट्टिता कहिं गच्छंति ? कहिं उववज्जंति ? किं नेरइएसु जाव देवेसु ? गोयमा ! नो नेरइएसु उववज्जंति तिरिक्खजोणिय -मणूसेसु उववज्जंति, नो देवेसु । २ एवं जहा एतेसिं चेव उववाओ तहा उव्वट्टणा वि भाणितव्वा । ६७०. एवं आउ-वणस्सइ-बेइंदिय-तेइंदिय-चउरेंदिया वि । ६७१. एवं तेऊ वाऊ वि । णवरं मणुस्सवज्जेसु उववज्जंति । ६७२. १ पंचेंदियतिरिक्खजोणिया णं भंते ! अणंतरं उव्वट्टिता कहिं गच्छंति कहिं उववज्जंति ? किं नेरइएसु जाव देवेसु ? गोयमा ! नेरइएसु उववज्जंति जाव देवेसु उववज्जंति । २ जदि णेरइएसु उववज्जंति किं रयणप्पभाबुढविनेरइएसु उववज्जंति जाव अहेसत्तमापुढविनेरइएसु उववज्जंति ? गोयमा ! रयणप्पभापुढविनेरइएसु वि उववज्जंति जाव अधेसत्तमापुढविनेरइएसु वि उववज्जंति । ३ जइ तिरिक्खजोणिएसु उववज्जंति किं एगिंदिएसु जाव पंचेंदिएसु ? गोयमा ! एगिंदिएसु वि उववज्जंति जाव पंचेंदिएसु वि उववज्जंति । ४ एवं जहा एतेसिं चेव उववाओ उव्वट्टणा वि तहेव भाणितव्वा । नवरं असंखेज्जवासाउएसु वि एते उववज्जंति । ५ जति मणुस्सेसु उववज्जंति किं सम्मुच्छिममणुस्सेसु उववज्जंति गब्भवक्कंतियमणूसेसु उववज्जंति ? गोयमा ! दोसु वि उववज्जंति । ६ एवं जहा उववाओ तहेव उव्वट्टणा वि भाणितव्वा । नवरं अकम्मभूमग- अंतरदीवग - असंखेज्जवासाउएसु वि एते उववज्जंति त्ति भाणितव्वं । ७ जति देवेसु उववज्जंति किं भवणवतीसु उववज्जंति ? जाव किं वेमाणिएसु उववज्जंति ? गोयमा ! सव्वेसु चेव उववज्जंति । ८ जति भवणवतीसु उववज्जंति किं असुरकुमारेसु उववज्जंति ? जाव थणियकुमारेसु उववज्जंति ? गोयमा ! सव्वेसु चेव उववज्जंति । ९ एवं वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिसु निरंतरं उववज्जंति जाव सहस्सारो कप्पो ति । ६७३. १ मणुस्सा णं भंते ! अणंतरं उव्वट्टिता कहिं गच्छंति ? कहिं उववज्जंति ? किं नेरइएसु उववज्जंति जाव देवेसु उववज्जंति ? गोयमा ! नेरइएसु वि उववज्जंति जाव देवेसु वि उववज्जंति । २ एवं निरंतरं सव्वेसु ठाणेसु उववज्जंति, ण कहिंचि पडिसेहो कायव्वो जाव सव्वट्टगसिद्धदेवेसु वि उववज्जंति, अत्थेगतिया सिज्झंति बुज्झंति मुच्चंति परिणिव्वायंति सव्वदुक्खाणं अंतं करेति । ६७४. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिया सोहम्मीसाणा य जहा असुरकुमारा । नवरं जोइसियाणं वेमाणियाण य चयंतीति अभिलावो कातव्वो । ६७५. सणंकुमारदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! जहा असुरकुमारा । नवरं एगिंदिएसु ण उववज्जंति । एवं जाव सहस्सारगदेवा । ६७६. आणय जाव अणुत्तरोववाइया देवा एवं चेव । णवरं णो तिरिक्खजोणिएसु उववज्जंति, मणूसेसु पज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगब्भवक्कंतियमणूसु उववज्जंति । दारं ६ ॥ [सुत्ताइं ६७७-६८३. सत्तमं परभवियाउयंदारं] ६७७. नेरइया णं भंते ! कतिभागासेसाउया परमवियाउयं पकरेति ? गोयमा ! णियमा छम्मासावसेसाउया परमवियाउयं पकरेति । ६७८. एवं असुरकुमारा वि जाव थणियकुमारा । ६७९. पुढविकाइया णं भंते ! कतिभागावसेसाउया परभवियाउयं पकरेति ? गोयमा ! पुढविकाइया दुविहा पणत्ता । तं जहा- सोवक्कमाउया य निरुवक्कमाउया य । तत्थ णं जे ते निरुवक्कमाउया ते णियमा तिभागावसेसाया परभवियाउयं पकरेति । तत्थ णं जे ते सोवक्कमाउया ते सिय तिभागावसेसाउया परभवियाउयं पकरेति, सिय तिभागतिभागावसेसाउया परभवियाउयं पकरेति, सिय तिभागतिभागावसेसाउया परभवियाउयं पकरेति । ६८०. आउ-तेउ-वाउ-वणप्फइकाइयाणं बेइंदिय -चउरिंदियाण वि एवं चेव । ६८१. पंचेंदियतिरिक्खजोणिया णं भंते ! कतिभागावसेसाउया परभवियाउयं पकरेति ? गोयमा ! पंचेंदियतिरिक्खजोणिया दुविहा पणत्ता । तं जहा- संखेज्जवासाउया य असंखेज्जवासाउया य । तत्थ णं जे ते असंखेज्जवासाउया ते नियमा छम्मासावसेसाउया परभवियाउयं पकरेति । तत्थ णं जे ते संखेज्जवासाउया ते दुविहा पणत्ता । तं जहा-सोवक्कमाउया य निरुवक्कमाउया य । तत्थ णं जे ते निरुवक्कमाउया ते णियमा तिभागावसेसाउया परभवियाउयं पकरेति । तत्थ णं जे ते सोवक्कमाउया ते णं सिय तिभागे परभवियाउयं पकरेति, सिय तिभागतिभागे य परभवियाउयं पकरेति, सिय तिभागतिभागावसेसाउया परभवियाउयं पकरेति । ६८२. एवं मणूसा वि । ६८३. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिया जहा नेरइया । दारं ७ ॥ [सुत्ताइं ६८४.-६९२. अट्ठमं आगरिसदारं]

६८४. कतिविधे णं भंते ! आउयबंधे पण्णत्ते ? गोयमा ! छव्विधे आउयबंधे पण्णत्ते । तं जहा-जातिणामणिहत्ताउए १ गइनामनिहत्ताउए २ ठितीनामनिहत्ताउए ३ ओगाहणाणामणिहत्ताउए ४ पदेसाणामणिहत्ताउए ५ अणुभावणामणिहत्ताउए ६ । ६८५. नेरइयाणं भंते ! कतिविधे आउयबंधे पण्णत्ते ? गोयमा ! छव्विधे आउयबंधे पण्णत्ते । तं जहा - जातिपामनिहत्ताउए १ गतिणामनिहत्ताउए २ ठितीणामणिहत्ताउए ३ ओगाहणाणामनिहत्ताउए ४ पदेसाणामनिहत्ताउए ५ अणुभावणामनिहत्ताउए ६ । ६८६. एवं जाव वेमाणियाणं । ६८७. जीवा णं भंते ! जातिणामणिहत्ताउयं कतिहिं आगरिसेहिं पकरेंति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्केण वा दोहिं वा तीहिं वा, उक्कोसेणं अट्ठहिं । ६८८. नेरइयाणं भंते ! जाइनामनिहत्ताउयं कतिहिं आगरिसेहिं पकरेंति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्केण वा दोहिं वा तीहिं वा, उक्कोसेणं अट्ठहिं । ६८९. एवं जाव वेमाणिया । ६९०. एवं गतिणामणिहत्ताउए वि ठितीणामनिहत्ताउए वि ओगाहणाणामनिहत्ताउए वि पदेसाणामनिहत्ताउए वि अणुभावणामनिहत्ताउए वि । ६९१. एतेसि णं भंते ! जीवाणं जातिनामनिहत्ताउयं जहण्णेणं एक्केण वा दोहिं वा तीहिं वा उक्कोसेणं अट्ठहिं आगरिसेहिं पकरेमाणाणं कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा जातिणामणिहत्ताउयं अट्ठहिं आगरिसेहिं पकरेमाणा, सत्तहिं आगरिसेहिं पकरेमाणा संखेज्जगुणा, छहिं आगरिसेहिं पकरेमाणा संखेज्जगुणा, एवं पंचहिं संखेज्जगुणा, चउहिं संखेज्जगुणा, तिहिं संखेज्जगुणा, दोहिं संखेज्जगुणा, एगेणं आगरिसेणं पगेरेमाणा संखेज्जगुणा । ६९२. एवं एतेणं अभिलावेणं जाव अणुभावनिहत्ताउयं । एवं एते छ प्पि य अप्पाबहुदंडगा जीवादीया भाणियव्वा । दारं ८ ॥ **☆☆☆॥ पणवणाए भगवईए छट्ठं वक्रंतिपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ७. सत्तमं उस्सासपयं ☆☆☆ [सुत्तं ६९३. नेरइयाणं उस्सासविरहकालो] ६९३. नेरइया णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा पाणमंति वा ऊससंति वा नीससंति वा ? गोयमा ! सततं संतयामेव आणमंति वा पाणमंति वा ऊससंति वा नीससंति वा । [सुत्ताइं ६९४ - ६९६.] भवणवासीणं उस्सासविरहकालो ६९४. असुरकुमाराणं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा पाणमंति वा ऊससंति वा नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं सत्तण्हं थोवाणं, उक्कोसेणं सातिरेगस्स पक्खस्स वा आणमंति वा जाव नीससंति वा । ६९५. णागगुमारा णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा पाणमंति वा ऊससंति वा नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं सत्तण्हं थोवाणं, उक्कोसेणं मुहुत्तपुहुत्तस्स । ६९६. एवं जाव थणियकुमाराणं । ६९७-६९८. एगिंदियाईणं उस्सासविरहकालो ६९७. पुढविकाइया णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा पाणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! वेमायाए आणमंति वा जाव नीससंति वा । ६९८. एवं जाव मणूसा । [सुत्तं ६९९. वाणमंतराणं उस्सासविरहकालो] ६९९. वाणमंतरा जहा णागकुमारा । [सुत्तं ७००. जोइसियाणं उस्सासविरहकालो] ७००. जोइसिया णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा पाणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं मुहुत्तपुहुत्तस्स, उक्कोसेण वि मुहुत्तपुहुत्तस्स जाव नीससंति वा । [सुत्ताइं ७०१-७२४. वेमाणियाणं उस्सासविरहकालो] ७०१. वेमाणिया णं भंते ! केवइकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं मुहुत्तपुहुत्तस्स, उक्कोसेणं तेत्तीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७०२. सोहम्मगदेवा णं भंते ! केवइकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं मुहुत्तपुहुत्तस्स, उक्कोसेणं दोण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७०३. ईसाणगदेवा णं भंते ! केवइकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं सातिरेगस्स मुहुत्तपुहुत्तस्स, उक्कोसेणं सातिरेगाणं दोण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७०४. सणंकुमारदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं दोण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं सत्तण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७०५. माहिंदगदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं सातिरेगाणं दोण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं सातिरेगाणं सत्तण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७०६. बंभलोगदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं सत्तण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं दसण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७०७. लंतगदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं दसण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं**

चोदसण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७०८. महासुक्कदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं चोदसण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं सत्तरसण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७०९. सहस्सारगदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स आणमंति वा जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं सत्तरसण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं अट्ठारसण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१०. आणयदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं अट्ठारसण्हं पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं एकूणवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७११. पाणयदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं एगूणवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं वीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१२. आरणदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं वीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं एगवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१३. अच्युदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं एकवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं बावीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१४. हेट्ठिमहिट्ठिमगेविज्जगदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं बावीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं तेवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१५. हेट्ठिममज्झिमगेवेज्जगदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं तेवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं चउवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१६. हेट्ठिमउवरिमगेवेज्जगा णं देवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं चउवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं पणुवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१७. मज्झिमहेट्ठिमगेवेज्जगा णं भंते ! देवाणं केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं पणुवीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं छव्वीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१८. मज्झिममज्झिमगेवेज्जगदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं छव्वीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं सत्तावीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७१९. मज्झिमउवरिमगेवेज्जगा णं भंते ! देवा णं केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं सत्तावीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं अट्ठावीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७२०. उवरिमहेट्ठिमगेवेज्जगा णं भंते ! देवा णं केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं अट्ठावीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं एगूणतीसासाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७२१. उवरिमज्झिमगेवेज्जगा णं भंते ! देवा णं केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं एगूणतीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं तीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७२२. उवरिमउवरिमगेवेज्जगा णं भंते ! देवा णं केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं तीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं एकतीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७२३. विजय-वेजयंत-जयंतापराजितविमाणेसु णं भंते ! देवा केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! जहण्णेणं एकतीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा, उक्कोसेणं तेत्तीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ७२४. सव्वट्ठसिद्धगदेवा णं भंते ! केवतिकालस्स जाव नीससंति वा ? गोयमा ! अजहण्णमणुक्कोसेणं तेत्तीसाए पक्खाणं जाव नीससंति वा । ☆☆☆॥ पणवणाए भगवईए सत्तमं उस्सासपयं समत्तं ॥ ☆☆☆८. अट्ठमं सण्णापयं ☆☆☆ सुत्तं ७२५. सण्णाभेयपरूवणं ७२५. कति णं भंते ! सण्णाओ पण्णत्ताओ ? गोयमा ! दस सण्णाओ पण्णत्ताओ । तं जहा - आहारसण्णा १ भयसण्णा २ मेहूणसण्णा ३ परिग्गहसण्णा ४ कोहसण्णा ५ माणसण्णा ६ मायासण्णा ७ लोभसण्णा ८ लोगसण्णा ९ ओघसण्णा १० । [सुत्ताइं ७२६ - ७२९. नेरइयाईणं सण्णाओ] ७२६. नेरइयाणं भंते ! कति सण्णाओ पण्णत्ताओ ? गोयमा ! दस सण्णाओ पण्णत्ताओ । तं जहा - आहारसण्णा १ भयसण्णा २ मेहूणसण्णा ३ परिग्गहसण्णा ४ कोहसण्णा ५ माणसण्णा ६ मायासण्णा ७ लोभसण्णा ८ लोगसण्णा ९ ओघसण्णा १० । असुरकुमाराणं भंते ! कति सण्णाओ पण्णत्ताओ ? गोयमा ! दस सण्णाओ पण्णत्ताओ । तं जहा - आहारसण्णा जाव ओघसण्णा । ७२९. एवं पुढविकाइयाणं वेमाणियावसाणाणं णेयव्वं । [सुत्ताइं ७३०-७३१. नेरइयाणं सण्णावियारो] ७३०. नेरइया णं भंते ! किं आहारसण्णोवउत्ता भयसण्णोवउत्ता

मेहुणसण्णोवउत्ता परिग्गहसण्णोवउत्ता ? गोयमा ! ओसण्णकारणं पडुच्च भयसण्णोवउत्ता, संतइभावं पडुच्च आहारसण्णोवउत्ता वि जाव परिग्गहसण्णोवउत्ता वि । ७३१. एतेसि णं भंते ! नेरइयाणं आहारसण्णोवउत्ताणं भयसण्णोवउत्ताणं मेहुणसण्णोवउत्ताणं परिग्गहसण्णोवउत्ताणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा नेरइया मेहुणसण्णोवउत्ता, आहारसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा, परिग्गहसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा, भयसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा ।

[सुत्ताइं ७३२-७३३. तिरिक्खजोणियाणं सण्णावियारो] ७३२. तिरिक्खजोणियाणं भंते ! किं आहारसण्णोवउत्ता जाव परिग्गहसण्णोवउत्ता ? गोयमा ! ओसण्णकारणं पडुच्च आहारसण्णो वउत्ता, संतइभावं पडुच्च आहारसण्णोवउत्ता वि जाव परिग्गहसण्णोवउत्ता वि । ७३३. एतेसि णं भंते ! तिरिक्खजोणियाणं आहारसण्णोवउत्ताणं जाव परिग्गहसण्णोवउत्ताणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा तिरिक्खजोणिया परिग्गहसण्णोवउत्ता, मेहुणसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा, भयसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा, आहारसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा ।

[सुत्ताइं ७३४-७३५. मणुस्साणं सण्णाहियारो] ७३४. मणुस्सा णं भंते ! किं आहारसण्णोवउत्ता जाव परिग्गहसण्णोवउत्ता ? गोयमा ! ओसण्णकारणं पडुच्च मेहुणसण्णोवउत्ता, संततिभावं पडुच्च आहारसण्णोवउत्ता वि जाव परिग्गहसण्णोवउत्ता वि । ७३५. एतेसि णं भंते ! मणुस्साणं आहारसण्णोवउत्ताणं जाव परिग्गहसण्णोवउत्ताणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा मणूसा भयसण्णोवउत्ता, आहारसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा, परिग्गहसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा, मेहुणसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा ।

[सुत्ताइं ७३६-७३७. देवाणं सण्णावियारो] ७३६. देवा णं भंते ! किं आहारसण्णोवउत्ता जाव परिग्गहसण्णोवउत्ता ? गोयमा ! उस्सण्णकारणं पडुच्च परिग्गहसण्णोवउत्ता, संततिभावं पडुच्च आहारसण्णोवउत्ता वि जाव परिग्गहसण्णोवउत्ता वि । ७३७. एतेसि णं भंते ! देवाणं आहारसण्णोवउत्ताणं जाव परिग्गहसण्णोवउत्ताणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा देवा आहारसण्णोवउत्ता, भयसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा, मेहुणसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा, परिग्गहसण्णोवउत्ता संखेज्जगुणा ।

☆☆☆॥ पणवणाए भगवइए अट्ठमं सण्णापयं समत्तं

॥ ☆☆☆९. णवमं जोणीपयं सुत्ताइं ☆☆☆ [७३८-७५३. नेरइयाइसु सीयाइजोणीओ] ७३८. कतिविहा णं भंते ! जोणी पणत्ता ? गोयमा ! तिविहा जोणी पणत्ता ? तं जहा-सीता जोणी १ उसिणा जोणी २ सीतोसिणा जोणी ३ । ७३९. नेरइयाणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणा जोणी ? गोयमा ! सीता वि जोणी, उसिणा वि जोणी, नो सीतोसिणा जोणी । ७४०. असुरकुमारणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणा जोणी ? गोयमा ! नो सीता, नो उसिणा, सीतोसिणा जोणी । ७४१. एवं जाव थणियकुमारणं । ७४२. पुढविकाइयाणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणा जोणी ? गोयमा ! सीता वि जोणी, उसिणा वि जोणी, सीतोसिणा वि जोणी । ७४३. एवं आउ-वाउ-वणस्सति-बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदियाणं वि पत्तेयं भाणियव्वं । ७४४. तेउक्काइयाणं नो सीता, उसिणा, नो सीतोसिणा । ७४५. पंचेंदियतिक्खजोणियाणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणा जोणी ? गोयमा ! सीता वि जोणी, उसिणा वि जोणी, सीतोसिणा वि जोणी । ७४६. सम्मुच्छिमपंचेंदियतिक्खजोणियाणं एवं चेव । ७४७. गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिक्खजोणियाणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणाजोणी ? गोयमा ! नो सीता जोणी, नो उसिणा जोणी, सीतोसिणा जोणी । ७४८. मणुस्साणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणा जोणी ? गोयमा ! सीता वि जोणी, उसिणा वि जोणी, सीतोसिणा वि जोणी । ७४९. सम्मुच्छिममणुस्साणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणा जोणी ? गोयमा ! तिविहा वि जोणी । ७५०. गब्भवक्कंतियमणुस्साणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणा जोणी ? गोयमा ! नो सीता जोणी, नो उसिणा जोणी, सीतोसिणा जोणी । ७५१. वाणमंतरदेवाणं भंते ! किं सीता जोणी उसिणा जोणी सीतोसिणा जोणी ? गोयमा ! नो सीता, नो उसिणा जोणी, सीतोसिणा जोणी । ७५२. जोइसिय-वेमाणियाणं वि एवं चेव । ७५३. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सीतजोणिया णं उसिणजोणियाणं सीतोसिणजोणियाणं

अजोणियाण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा सीतोसिणजोणिया, उसिणजोणिया असंखेज्जगुणा, अजोणिया अणंतगुणा, सीतजोणिया अणंतगुणा । १॥ [सुत्ताइं ७५४-७६३. नेरइयाइसु सचित्ताइजोणीओ] ७५४. कतिविहा णं भंते ! जोणी पणत्ता ? गोयमा ! तेविहा जोणी पणत्ता । तं जहा - सचित्ता १ अचित्ता २ मीसिया ३ । ७५५. नेरइयाणं भंते ! किं सचित्ता जोणी अचित्ता जोणी मीसिया जोणी ? गोयमा ! नो सचित्ता जोणी, अचित्ता जोणी णो मीसिया जोणी । ७५६. असुरकुमाराणं भंते ! किं सचित्ता जोणी अचित्ता जोणी मीसिया जोणी ? गोयमा ! नो सचित्ता जोणी, अचित्ता जोणी, नो मीसिया जोणी । ७५७. एवं जाव थणियकुमाराणं । ७५८. पुढविकाइयाणं भंते ! किं सचित्ता जोणी अचित्ता जोणी मीसिया जोणी ? गोयमा ! सचित्ता वि जोणी, अचित्ता वि जोणी, मीसिया वि जोणी । ७५९. एवं जाव चउरिंदियाणं । ७६०. सम्मुच्छिमपंचिंदियतिरिक्खजोणियाणं सम्मुच्छिमणुस्साण य एवं चेव । ७६१. गम्भवक्कंतियपंचेदियतिरिक्खजोणियाणं गम्भवक्कंतियमणुस्साण य नो सचित्ता, नो अचित्ता, मीसिया जोणी । ७६२. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणियाणं जहा असुरकुमाराणं । ७६३. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सचित्तजोणीणं अचित्तजोणीणं मीसजोणीणं अजोणीणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा मीसजोणिया, अचित्तजोणिया असंखेज्जगुणा, अजोणिया अणंतगुणा, सचित्तजोणिया अणंतगुणा । २॥ [सुत्ताइं ७६४ - ७७२. नेरइयाइसु संवुडाइजोणीओ] ७६४. कतिविहा णं भंते ! जोणी पणत्ता ? गोयमा ! तिविहा जोणी पणत्ता । तं जहा-संवुडा जोणी १ वियडा जोणी २ संवुडवियडा जोणी ३ । ७६५. नेरइयाणं भंते ! किं संवुडा जोणी वियडा जोणी संवुडवियडा जोणी ? गोयमा ! संवुडा जोणी, नो वियडा जोणी, नो संवुडवियडा जोणी । ७६६. एवं जाव वणस्सइकाइयाणं । ७६७. बेइंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! नो संवुडा जोणी, वियडा जोणी, णो संवुडवियडा जोणी । ७६८. एवं जाव चउरिंदियाणं । ७६९. सम्मुच्छिमपंचिंदियतिरिक्खजोणियाणं सम्मुच्छिमणुस्साण य एवं चेव । ७७०. गम्भवक्कंतियपंचेदियतिरिक्खजोणियाणं गम्भवक्कंतियमणुस्साण य नो संवुडा जोणी, नो वियडा जोणी, संवुडवियडा जोणी । ७७१. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणियाणं जहा नेरइयाणं । ७७२. एतेसि णं भंते ! जीवाणं संवुडजोणियाणं वियडजोणियारणं संवुडवियडजोणियाणं अजोणियाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा संवुडवियडजोणिया, वियडजोणिया असंखेज्जगुणा, अजोणिया अणंतगुणा, संवुडजोणिया अणंतगुणा । ३॥ [सुत्तं ७७३. मणुस्सेसु तिविहा जोणी] ७७३. १ कतिविहा णं भंते ! जोणी पणत्ता ? गोयमा ! तिविहा जोणी पणत्ता । तं जहा - कुम्मुणया १ संखावत्ता २ वंसीपत्ता ३ । २ कुम्मुणया णं जोणी उत्तमपुरिसमाऊणं । कुम्मुणयाए णं जोणिए उत्तमपुरिसा गम्भे वक्कमंति । तं जहा - अरहंता चक्कवट्ठी बलदेवा वासुदेवा । ३ संखावत्ता णं जोणी इत्थिरयणस्स । संखावत्ताए णं जोणीए बहवे जीवा य पोग्गला य वक्कमंति विउक्कमंति चयंति उवचयंति, नो चेव णं निप्फज्जंति । ४ वंसीपत्ता णं जोणी पिहुजणस्स । वंसीपत्ताए णं जोणीए पिहुजणे गम्भे वक्कमंति । ४ ॥ ☆☆☆ ॥ पणवणाए भगवइए णवमं जोणीपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ १०. दसमं चरिमपयं सुत्ताइं ☆☆☆ [७७४-७७६. लोगालोगाणं चरिमाचरिमविभागो] ७७४. कति णं भंते ! पुढवीओ पणत्ताओ ? गोयमा ! अट्ठ पुढवीओ पणत्ताओ । तं जहा - रयणप्पभा १ सक्करप्पभा २ वालुयप्पभा ३ पंकप्पभा ४ धूमप्पभा ५ तमप्पभा ६ तमतमप्पभा ७ ईसीपब्भारा ८ । ७७५. इमा णं भंते ! रयणप्पभा पुढवी किं चरिमा अचरिमा चरिमाइं अचरिमाइं चरिमंतपदेसा अचरिमंतपदेसा ? गोयमा ! इमा णं रतणप्पभा पुढवी नो चरिमा नो अचरिमा नो चरिमाइं नो अचरिमाइं नो चरिमंतपदेसा नो अचरिमंतपदेसा, णियमा अचरिमं च चरिमाणि य चरिमंतपदेसा य अचरिमंतपएसा य । ७७६. एवं जाव अहेसत्तमा पुढवी । सोहम्मादी जाव अणुत्तरविमाणा एवं चेव । ईसीपब्भारा वि एवं चेव । लोगे वि एवं चेव । एवं अलोगे वि । [सुत्ताइं ७७७-७८०. चरिमाचरिमपयाणं अप्पबहुत्तं] ७७७. इमीसे णं भंते ! रयणप्पभाए पुढवीए अचरिमस्स य चरिमाण य चरिमंतपएसाण य अचरिमंतपएसाण य दव्वट्ठयाए पएसट्ठयाए दव्वट्ठपएसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे इमीसे रतणप्पभाए पुढवीए दव्वट्ठयाए एगे अचरिमे, चरिमाइं असंखेज्जगुणाइं, अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं ।

पदेसट्टयाए सव्वत्थोवा इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए चरिमंतपदेसा, अचरिमंतपएसा असंखेज्जगुणा, चरिमंतपएसा य अचरिमंतपएसा य दो वि विसेसाहिया । दव्वट्टपदेसट्टयाए सव्वत्थोवा इमीसे रतणप्पभाए पुढवीए दव्वट्टयाए एगे अचरिमे, चरिमाइं असंखेज्जगुणाइं, अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं, चरिमंतपएसा असंखेज्जगुणा, अचरिमंतपएसा असंखेज्जगुणा, चरिमंतपएसा य अचरिमंतपएसा य दो वि विसेसाहिया । ७७८. एवं जाव अहेसत्तमा । सोहम्मस्स जाव लोगस्स य एवं चेव । ७७९. अलोगस्स णं भंते ! अचरिमस्स य चरिमाण य चरिमंतपएसाण य अचरिमंतपएसाण य दव्वट्टयाए पदेसट्टयाए दव्वट्टपदेसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे अलोगस्स दव्वट्टयाए एगे अचरिमे, चरिमाइं असंखेज्जगुणाइं, अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं । पदेसट्टयाए सव्वत्थोवा अलोगस्स चरिमंतपदेसा, अचरिमंतपदेसा अणंतगुणा चरिमंतपदेसा य अचरिमंतपदेसा य दो वि विसेसाहिया । दव्वट्टपदेसट्टयाए सव्वत्थोवे अलोगस्स दव्वट्टयाए एगे अचरिमे, चरिमाइं असंखेज्जगुणाइं, अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं, चरिमंतपदेसा असंखेज्जगुणा, अचरिमंतपदेसा अणंतगुणा, चरिमंतपएसा य अचरिमंतपएसा य दो वि विसेसाहिया । ७८०. लोगलोगस्स णं भंते ! अचरिमस्स च चरिमाण य चरिमंतपए साण य अचरिमंतपएसाण य दव्वट्टयाए पदेसट्टयाए दव्वट्टपएसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे लोगलोगस्स दव्वट्टयाए एगमेगे अचरिमे, लोगस्स चरिमाइं असंखेज्जगुणाइं, अलोगस्स चरिमाइं विसेसाधियाइं, लोगस्स य अलोगस्स य अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाधियाइं । पदेसट्टयाए सव्वत्थोवा लोगस्स चरिमंतपदेसा, अलोगस्स चरिमंतपदेसा विसेसाहिया, लोगस्स अचरिमंतपदेसा, असंखेज्जगुणा, अलोगस्स अचरिमंतपदेसा अणंतगुणा, लोगस्स य अलोगस्स य चरिमंतपदेसा य अचरिमंतपदेसा य दो वि विसेसाहिया । दव्वट्टपदेसट्टयाए सव्वत्थोवे लोगलोगस्स दव्वट्टयाए एगमेगे अचरिमे, लोगस्स चरिमाइं असंखेज्जगुणाइं, अलोगस्स चरिमाइं विसेसाहियाइं, लोगस्स य अलोगस्स य अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं, लोगस्स चरिमंतपएसा असंखेज्जगुणा, अलोगस्स चरिमंतपएसा विसेसाहिया, लोगस्स अचरिमंतपएसा असंखेज्जगुणा, अलोगस्स अचरिमंतपएसा अणंतगुणा, लोगस्स य अलोगस्स य चरिमंतपएसा य अचरिमंतपएसा य दो वि विसेसाहिया, सव्वदव्वा विसेसाहिया, सव्वपएसा अणंतगुणा, सव्वपज्जवा अणंतगुणा । [सुत्ताइं ७८१- ७९०. परमाणुपोग्गलाईणं चरिमाचरिमाइविभागो] ७८१. परमाणुपोग्गले णं भंते ! किं चरिमे १ अचरिमे २ अवत्तव्वए ३ ? चरिमाइं ४ अचरिमाइं ५ अवत्तव्वयाइं ६ ? उदाहु चरिमे य अचरिमे य ७ उदाहु चरिमे य अचरिमाइं च ८ उदाहु चरिमाइं च अचरिमे य ९ उदाहु चरिमाइं च अचरिमाइं च १० ? पढमा चउभंगी, उदाहु चरिमे य अवत्तव्वए य ११ उदाहु चरिमे य अवत्तव्वयाइं च १२ उदाहु चरिमाइं च अवत्तव्वए य १३ उदाहु चरिमाइं च अवत्तव्वयाइं च १४ ? बीया चउभंगी, उदाहु अचरिमे य अवत्तव्वए य १५ उदाहु अचरिमे य अवत्तव्वयाइं च १६ उदाहु अचरिमे य अवत्तव्वए य १७ उदाहु अचरिमाइं च अवत्तव्वयाइं च १८ ? तइया चउभंगी, उदाहु चरिमे य अचरिमे य अवत्तव्व य १९ उदाहु चरिमे य अचरिमे य अवत्तव्वयाइं च २० उदाहु चरिमे य अचरिमाइं च अवत्तव्वए य २१ उदाहु चरिमे य अचरिमाइं च अवत्तव्वयाइं च २२ उदाहु चरिमाइं च अचरिमे य अवत्तव्वए य २३ उदाहु चरिमाइं च अचरिमे य अवत्तव्वयाइं च २४ उदाहु चरिमाइं च अचरिमाइं च अवत्तव्वए य २५ उदाहु चरिमाइं च अचरिमाइं च अवत्तव्वयाइं च २६ ? एवं एते छव्वीसं भंगा, गोयमा ! परमाणुपोग्गले नो चरिमे १ नो अचरिमे २ नियमा अवत्तव्वए ३, सेसा २३ भंगा पडिसेहेयव्व । ७८२. दुपएसिए णं भंते ! खंधे पुच्छा । गोयमा ! दुपएसिए खंधे सिय चरिमे १ नो अचरिमे २ सिय अवत्तव्वए सेसा २३ भंगा पडिसेहेयव्व । ७८३. तिपएसिए णं भंते ! खंधे पुच्छा । गोयमा ! तिपएसिएहिं खंधे सिय चरिमे १ नो अचरिमे २ सिय अवत्तव्वए ३ नो चरिमाइं ४ णो अचरिमाइं ५ नो अवत्तव्वयाइं ६, नो चरिमे य अचरिमे य ७ नो चरिमे य अचरिमाइं ८ सिय चरिमाइं च अचरिमे य ९ नो चरिमाइं च अचरिमाइं च १०, सिय चरिमे य अवत्तव्वए य ११, सेसा १५ भंगा पडिसेहेयव्व । ७८४. चउपएसिए णं भंते ! खंधे पुच्छा । गोयमा !

[illegible]

चरिमे य अचरिमाइं च अवत्तव्वयाइं च २२ सिय चरिमाइं च अचरिमे य अवत्तव्वए य २३ सिय चरिमाइं च अचरिमे य अवत्तव्वयाइं च २४ सिय चरिमाइं च अचरिमाइं च अवत्तव्वए य २५ सिय चरिमाइं च अचरिमाइं च अवत्तव्वयाइं च २६ । ७८९. संखेज्जपएसिए असंखेज्जपएसिए अणंतपएसिए खंधे जहेव अट्ठपदेसिए तहेव पत्तेयं भाणितव्वं । ७९०. परमाणुम्मि य ततिओ पढमो ततिओ य होति दुपदेसे । पढमो ततिओ नवमो एक्कारसमो य तिपदेसे ॥१८५॥ पढमो ततिओ नवमो दसमो एक्कारसो य बारसमो । भंगा चउप्पदेसे तेवीसइमो य बोद्धव्वो ॥१८६॥ पढमो ततिओ सत्तम नव दस एक्कार बार तेरसमो । तेवीस चउव्वीसो पणुवीसइमो य पंचमए ॥१८७॥ बि चउत्थ पंच छट्ठं पणरस सोलं च सत्तरऽट्ठारं । वीसेक्कवीस बावीसगं च वज्जेज्ज छट्ठम्मि ॥१८८॥ बि चउत्थ पंच छट्ठं पणर सोलं च सत्तरऽट्ठारं । बावीसइमविहूणा सत्तपदेसम्मि खंधम्मि ॥१८९॥ बि चउत्थ पंच छट्ठं पणर सोलं च सत्तरऽट्ठारं । एते वज्जिय भंगा सेसा सेसेसु खंधेसु ॥१९०॥

[सुत्ताइं ७९१-८०६. संठाणविवक्खाए चरिमाइविभागाइ] ७९१. कति णं भंते ! संठाणा पणत्ता ? गोयमा ! पंच संठाणा पणत्ता । तं जहा - परिमंडले १ वट्ठे २ तंसे ३ चउरंसे ४ आयते ५ । ७९२. परिमंडला णं भंते ! संठाणा किं संखेज्जा असंखेज्जा अणंता ? गोयमा ! णो संखेज्जा, नो असंखेज्जा, अणंता । एवं जाव आयता । ७९३. परिमंडले णं भंते ! संठाणे किं संखेज्जपएसिए असंखेज्जपएसिए अणंतपएसिए ? गोयमा ! सिय संखेज्जपएसिए सिय असंखेज्जपदेसिए सिय अणंतपदेसिए । एवं जाव आयते । ७९४. परिमंडले णं भंते ! संठाणे संखेज्जपदेसिए किं संखेज्जपदेसोगाढे असंखेज्जपएसोगाढे अणंतपएसोगाढे ? गोयमा ! संखेज्जपएसोगाढे, नो असंखेज्जपएसोगाढे नो अणंतपएसोगाढे । एवं जाव आयते । ७९५. परिमंडले णं भंते ! संठाणे असंखेज्जपदेतसए किं संखेज्जपदेसोगाढे असंखिज्जपदेसोगाढे अणंतपएसोगाढे ? गोयमा ! सिय संखेज्जपएसोगाढे सिय असंखेज्जपदेसोगाढे, णो अणंतपदेसोगाढे । एवं जाव आयते । ७९६. परिमंडले णं भंते ! संठाणे अणंतपएसिए किं संखेज्जपएसोगाढे असंखेज्जपएसोगाढे अणंतपएसोगाढे ? गोयमा ! सिय संखेज्जपएसोगाढे सिय असंखेज्जपएसोगाढे, नो अणंतपएसोगाढे । एवं जाव आयते । ७९७. परिमंडले णं भंते । संठाणे संखेज्जपदेसिए संखेज्जपएसोगाढे किं चरिमे अचरिमे चरिमाइं अचरिमाइं चरिमंतपदेसा अचरिमंतपदेसा ? गोयमा ! परिमंडले णं संठाणे संखेज्जपदेसिए संखेज्जपदेसोगाढे ना चरिमे नो अचरिमे नो चरिमाइं नो अचरिमाइं नो चरिमंतपदेसा नो अचरिमंतपदेसा, नियमा अचरिमं च चरिमाणि य चरिमंतपदेसा य अचरिमंतपदेसा य । एवं जाव आयते । ७९८. परिमंडले णं भंते ! संठाणे असंखेज्जपएसिए संखेज्जपदेसोगाढे किं चरिमे० पुच्छा । गोयमा ! असंखेज्जपएसिए संखेज्जपएसोगाढे जहा संखेज्जपएसिए (सु. ७९७) । एवं जाव आयते । ७९९. परिमंडले णं भंते ! संठाणे असंखेज्जपदेसिते असंखेज्जपएसोगाढे किं चरिमे० पुच्छा । गोयमा ! असंखेज्जपदेसिए असंखेज्जपदेसोगाढे नो चरिमे जहा संखेज्जपदेसोगाढे (सु. ७९८) । एवं जाव आयते । ८००. परिमंडले णं भंते ! संठाणे अणंतपएसिए संखेज्जपएसोगाढे किं चरिमे० पुच्छा । गोयमा ! तहेव (सु. ७९७) जाव आयते । ८०१. अणंतपदेसिए असंखेज्जपदेसोगाढे जहा संखेज्जपदेसोगाढे (सु. ८००) । एवं जाव आयते । ८०२. परिमंडलस्स णं भंते ! संठाणस्स संखेज्जपएसियस्स संखेज्जपएसोगाढस्स अचरिमस्स य चरिमाण य चरिमंतपदेसाण य अचरिमंतपदेसाण य दव्वट्ठयाए पदेसट्ठयाए दव्वट्ठपदेसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवे परिमंडलस्स संठाणस्स संखेज्जपदेसियस्स संखेज्जपदेसोगाढस्स दव्वट्ठयाए एगे अचरिमे १ चरिमाइं संखेज्जगुणाइं २ अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं ३ । पदेसट्ठयाए सव्वत्थोवा परिमंडलस्स संठाणस्स संखेज्जपदेसियस्स संखेज्जपदेसोगाढस्स चरिमंतपदेसा १ अचरिमंतपदेसा संखेज्जगुणा २ चरिमंतपदेसा य अचरिमंतपदेसा य दो वि विसेसाहिया ३ । दव्वट्ठपदेसट्ठयाए सव्वत्थोवे परिमंडलस्स संठाणस्स संखेज्जपदेसियस्स संखेज्जपदेसोगाढस्स दव्वट्ठयाए एगे अचरिमे १ चरिमाइं संखेज्जगुणाइं २ अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं ३ चरिमंतपदेसा संखेज्जगुणा ४ अचरिमंतपदेसा संखेज्जगुणा ५ चरिमंतपदेसा य अचरिमंतपदेसा य दो वि विसेसाहिया ६ । एवं वट्ठ-तंस-चउरंस-आयएसु वि जोएअव्वं । ८०३. परिमंडलस्स णं भंते ! संठाणस्स असंखेज्जपएसियस्स

संखेज्जपएसोगाढस्स अचरिमस्स य चरिमाण य चरिमंतपएसण य अचरिमंतपएसण य दव्वट्टयाए पएसट्टयाए दव्वट्टपएसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवे परिमंडलस्स संठाणस्स असंखेज्जपएसियस्स संखेज्जपएसोगाढस्स दव्वट्टयाए एगे अचरिमे १ चरिमाइं संखेज्जगुणाइं २ अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं ३ । पदेसट्टयाए सव्वत्थोवा परिमंडलस्स संठाणस्स असंखेज्जपएसियस्स संखेज्जपएसोगाढस्स चरिमंतपएस १ अचरिमंतपएस २ संखेज्जगुणा २ चरिमंतपएस ३ य अचरिमंतपएस ४ य दो वि विसेसाहिया ३ । दव्वट्टपएसट्टयाए सव्वत्थोवे परिमंडलस्स संठाणस्स असंखेज्जपएसियस्स संखेज्जपएसोगाढस्सदव्वट्टयाए एगे अचरिमे १ चरिमाइं संखेज्जगुणाइं २ अचरिमं च चरिमाणि य दो वि विसेसाहियाइं ३ चरिमंतपएस ४ संखेज्जगुणा ४ अचरिमंतपएस ५ चरिमंतपएस ६ य अचरिमंतपएस ७ य दो वि विसेसाहिया ६ । एवं जाव आयते । ८०४. परिमंडलस्स णं भंते ! संठाणस्स असंखेज्जपदेसियस्स असंखेज्जपएसोगाढस्स अचरिमस्स य चरिमाण य चरिमंतपएसण य अचरिमंतपएसण य दव्वट्टयाए पएसट्टयाए दव्वट्टपएसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! जहा रयणप्पभाए अप्पाबहुयं (सु. ७७७) तहेव णिरवसेसं भाणियव्वं । एवं जाव आयते । ८०५. परिमंडलस्स णं भंते ! संठाणस्स अणंतपएसियस्स संखेज्जपएसोगाढस्स अचरिमस्स य ४ दव्वट्टयाए ३ कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! जहा संखेज्जपएसियस्स संखेज्जपएसोगाढस्स (सु. ८०२) । णवरं संकमे अणंतगुणा । एवं जाव आयते । ८०६. परिमंडलस्स णं भंते ! संठाणस्स अणंतपएसियस्स असंखेज्जपएसोगाढस्स अचरिमस्स य ४ जहा रयणप्पभाए (सु. ७७७) । णवरं संकमे अणंतगुणा । एवं जाव आयते । [सुत्ताइं ८०७-८०९. गतिचरिमाचरिमाइं] ८०७. जीवे णं भंते ! गतिचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । ८०८. १ णेरतिए णं भंते ! गतिचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं णिरंतरं जाव वेमाणिए । ८०९. १ णेरतिया णं भंते ! गतिचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं णिरंतरं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं ८१०-८११. ठितिचरिमाचरिमाइं] ८१०. १ णेरइए णं भंते ! ठितीचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं णिरंतरं जाव वेमाणिए ८११. १ णेरतिया णं भंते ! ठितीचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं ८१२-८१३. भवचरिमाचरिमाइं] ८१२. १ णेरइए णं भंते ! भवचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिए । ८१३. १ णेरइया णं भंते ! भवचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं ८१४-८१५. भासाचरिमाचरिमाइं] ८१४. १ णेरइए णं भंते ! भासाचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिए । ८१५. १ णेरतिया णं भंते ! भासाचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं एणिंदियवज्जा निरंतरं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं ८१६-८१७. आणापाणुचरिमाचरिमाइं] ८१६. १ णेरइए णं भंते ! आणापाणुचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं णिरंतरं जाव वेमाणिए । ८१७. १ णेरइयाणं णं भंते ! आणापाणुचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं ८१८ - ८१९. आहारचरिमाचरिमाइं] ८१८. १ णेरइए णं भंते ! आहारचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिए । ८१९. १ नेरइया णं भंते ! आहारचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं ८२०-८२१. भावचरिमाचरिमाइं] ८२०. १ णेरइए णं भंते ! भावचरिमाणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिए । ८२१. १ णेरइया णं भंते ! भावचरिमाणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं ८२२-८२३. वण्णचरिमाचरिमाइं] ८२२. १ णेरइए णं भंते ! वण्णचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणिए । ८२३. १

गेरइया णं भंते ! वण्णचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणि । [सुत्ताइं ८२४-८२५. गंधचरिमाचरिमाइं] ८२४. १ गेरइए णं भंते ! गंधचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणि । ८२५. १ गेरइया णं भंते ! गंधचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणि । [सुत्ताइं ८२६-८२७. रसचरिमाचरिमाइं] ८२६. १ गेरइए णं भंते ! रसचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणि । ८२७. १ गेरइया णं भंते ! रसचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणि । [सुत्ताइं ८२८-८२९. फासचरिमाचरिमाइं] ८२८. १ गेरइए णं भंते ! फासचरिमेणं किं चरिमे अचरिमे ? गोयमा ! सिय चरिमे सिय अचरिमे । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणि । ८२९. १ गेरइया णं भंते ! फासचरिमेणं किं चरिमा अचरिमा ? गोयमा ! चरिमा वि अचरिमा वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणि । संगहणिगाहा— गति ठिति भवे य भासा आणापाणुचरिमे य बोद्धव्वे । आहार भावचरिमे वण्ण रसे गंध फासे य ॥१९१॥ ☆☆☆। पणवणाए भगवईए दसमं चरिमपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ११. एक्कारसमं भासापयं सुत्ताइं ☆☆☆ [८३०-८३१. ओहारिणीभासापरूवणं] ८३०. से णूणं भंते ! मण्णामीति ओहारिणी भासा ? चिंतेमीति ओहारिणी भासा ? अह मण्णामीति ओहारिणी भासा ? अह चिंतेमीति ओहारिणी भासा ? तह मण्णामीति ओहारिणी भासा ? तह चिंतेमीति ओहारिणी भासा ? हंता गोयमा ! मण्णामीति ओहारिणी भासा, चिंतेमीति ओहारिणी भासा, अह मण्णामीति ओहारिणी भासा, अह चिंतेमीति ओहारिणी भासा, तह मण्णामीति ओहारिणी भासा, तह चिंतेमीति ओहारिणी भासा । ८३१. ओहारिणी णं भंते ! भासा किं सच्चा मोसा सच्चा मोसा असच्चा मोसा ? गोयमा ! सिय सच्चा, सिय मोसा, सिय सच्चा मोसा, सिय असच्चा मोसा । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ओहारिणी णं भासा सिय सच्चा सिय मोसा सिय सच्चा मोसा सिय असच्चा मोसा ? गोयमा ! आराहणी सच्चा १ विराहणी मोसा २ आराहणविराहणी सच्चा मोसा ३ जा णेव आराहणी णेव विराहणी णेव आराहणविराहणी असच्चा मोसा णाम सा चउत्थी भासा ४ से एतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ - ओहारिणी णं भासा सिय सच्चा सिय मोसा सिय सच्चा मोसा सिय असच्चा मोसा । [सुत्ताइं ८३२-८३८. पणवणीभासापरूवणं] ८३२. अह भंते ! गाओ मिया पसू पक्खी पणवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! गाओ मिआ पसू पक्खी पणवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८३३. अह भंते ! जा य इत्थिवयू जा य पुमवयू जा य णपुंसगवयू पणवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! जा य इत्थिवयू जा य पुमवयू जा य णपुंसगवयू पणवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८३४. अह भंते ! जा य इत्थिआणमणी जा य पुमआणमणी जा य णपुंसगआणमणी पणवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! जा य इत्थिआणमणी जा य पुमआणमणी जा य णपुंसगआणमणी पणवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८३५. अह भंते ! जा य इत्थीपणवणी जा य पुमपणवणी जा य णपुंसगपणवणी पणवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! जा य इत्थीपणवणी जा य पुमपणवणी जा य णपुंसगपणवणी पणवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८३६. अह भंते ! जा जायीति इत्थिवयू जाईइ पुमवयू जातीति णपुंसगवयू पणवणी णं एसा भासा । न एसा भासा मोसा ? ८३७. अह भंते ! जाईति इत्थिआणमणी जाईति पुमआणमणी जाईति णपुंसगआणमणी पणवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! जातीति इत्थिआणमणी जातीति पुमआणमणी जातीति णपुंसगआणमणी पणवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८३८. अह भंते ! जातीति इत्थिपणवणी जातीति पुमपणवणी जातीति णपुंसगपणवणी पणवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! जातीति इत्थिपणवणी जातीति पुमपणवणी जातीति णपुंसगपणवणी पणवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । [सुत्ताइं ८३९-८४८. मंदकुमाराइभासासत्तापरूवणं] ८३९. अह भंते ! मंदकुमारए वा मंदकुमारिया वा जाणइ बुयमाणे अहमेसे बुयामि अहमेसे बुयामीति ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, णट्ठणत्थ सण्णिणो । ८४०. अह भंते ! मंदकुमारए वा

मंदकुमारिया वा जाणति आहारमाहरेमाणे अहमेसे आहारमाहरेमि अहमेसे आहारमाहरेमि त्ति ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, णऽण्णत्थ सण्णिणो । ८४१. अह भंते ! मंदकुमारए वा मंदकुमारिया वा जाणति अयं मे अम्मा-पियरो २ ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, णऽण्णत्थ सण्णिणो । ८४२. अह भंते ! मंदकुमारए वा मंदकुमारिया वा जाणति अयं मे अतिराउले अयं मे अतिराउले त्ति ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, णऽण्णत्थ सण्णिणो । ८४३. अह भंते ! मंदकुमारए वा मंदकुमारिया वा जाणति अयं मे भट्टिदारए अयं मे भट्टिदारए त्ति ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, णऽण्णत्थ सण्णिणो । ८४४. अह भंते ! उट्टे गोणे खरे घोडए अए एलए जाणति बुयमाणे अहमेसे बुयामि अहमेसे बुयामि ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, णऽण्णत्थ सण्णिणो । ८४५. अह भंते ! उट्टे जाव एलए जाणति आहारेमाणे अहमेसे आहारेमि अहमेसे आहारेमि त्ति ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, णऽण्णत्थ सण्णिणो । ८४६. अह भंते ! उट्टे गोणे खरे घोडए अए एलए जाणति अयं मे अम्मा-पियरो २ त्ति ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, णऽण्णत्थ सण्णिणो । ८४७. अह भंते ! उट्टे जाव एलए जाणति अयं मे अतिराउले २ ? गोयमा ! जाव णऽण्णत्थ सण्णिणो । ८४८. अह भंते ! उट्टे जाव एलए जाणति अयं मे भट्टिदारए २ ? गोयमा ! जाव णऽण्णत्थ सण्णिणो । [सुत्ताइं ८४९-८५७. एगवयणाइभासापरूवणं] ८४९. अह भंते ! मणुस्से महिसे आसे हत्थी सीहे वग्घे वगे दीवए अच्छे तरच्छे परस्सरे सियाले विराले सुणए कोलसुणए कोक्कंतिए ससए चित्तए चिल्ललए जे यावऽण्णे तहप्पगारा सव्वा सा एगवयू ? हंता ? गोयमा ! मणुस्से जाव चिल्ललए जे यावऽण्णे तहप्पगारा सव्वा सा एगवयू । ८५०. अह भंते ! मणुस्सा जाव चिल्ललगा जे यावऽण्णे तहप्पगारा सव्वा सा बहुवयू ? हंता गोयमा ! मणुस्सा जाव चिल्ललगा सव्वा सा बहुवयू । ८५१. अह भंते ! मणुस्सी महिसी वलवा हतिथणिया सीही वग्घी वगी दीविया अच्छी तरच्छीपरस्सरी सियाली विराली सुणिया गोलसुणिया कोक्कंतिया ससिया चित्तिया चिल्ललिया जा यावऽण्णा तहप्पगारा सव्वा सा इत्थिवयू ? हंता गोयमा ! मणुस्सी जाव चिल्ललिया जा यावऽण्णा तहप्पगारा सव्वा सा इत्थिवयू । ८५२. अह भंते ! मणुस्से ! जाव चिल्ललए जे यावऽन्ने तहप्पगारा सव्वा सा पुमवयू ? हंता गोयमा ! मणुस्सा महिसे आसे हत्थी सीहे वग्घे वगे दीवए अच्छे तरच्छे परस्सरे सियाले विराले सुणए कोलसुणए कोक्कंतिए ससए चित्तए चिल्ललए जे यावऽण्णे तहप्पगारा सव्वा सा पुमवयू । ८५३. अह भंते ! कंसं कंसोयं परिमंडलं सेलं थूभं जालं थालं तारं रूवं अच्छिं पव्वं कुंडं पउमं दुब्बं दहियं णवणीयं आसणं सयणं भवणं विमाणं छत्तं चामरं भिंगारं अंगणं निरंगणं आभरणं रयणं जे यावऽण्णे तहप्पगारा सव्वं तं णपुंसगवयू ? हंता गोयमा ! कंसं जाव रयणं जे यावऽण्णे तहप्पगारा सव्वं तं णपुंसगवयू । ८५४. अह भंते ! पुढवीति इत्थीवयू आउ त्ति पुमवयू धण्णे त्ति णपुंसगवयू पण्णवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता ? गोयमा ! पुढवि त्ति इत्थिवयू, आउ त्ति पुमवयू, धण्णे त्ति णपुंसगवयू, पण्णवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८५५. अह भंते ! पुढवीति इत्थीआणमणी आउ त्ति पुमआणमणी धण्णे त्ति नपुंसगाणमणी पण्णवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! पुढवीति इत्थीआणमणी, आउ त्ति पुमआणमणी, धण्णे त्ति णपुंसगआणमणी, पण्णवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८५६. अह भंते ! पुढवीति इत्थीपण्णवणी आउ त्ति पुमपण्णवणी धण्णे त्ति णपुंसगपण्णवणी आराहणी णं एसा [ग्रन्थाग्रम् ४०००] भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! पुढवीति इत्थीपण्णवणीआउ त्ति पुमपण्णवणी धण्णे त्ति णपुंसगपण्णवणी आराहणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८५७. इच्चेवं भंते ! इत्थिवयणं वा पुमवयणं वा णपुंसगवयणं वा वयमाणे पण्णवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता ? गोयमा ! इत्थिवयणं वा पुमवयणं वा णपुंसगवयणं वा वयमाणे पण्णवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । [सुत्ताइं ८५८-८५९. भासासरूवं] ८५८. भासा णं भंते ! किमादीया किंपहवा किंसंठिया किंपज्जवसिया ? गोयमा ! भासा णं जीवादीया सरीरपहवा वज्जसंठिया लोगंतपज्जवसिया पण्णत्ता । ८५९. भासा कओ य पहवति ? कतिहिं च समएहिं भासती भासं ? । भासा कतिप्पगारा ? कति वा भासा अणुमयाओ ? ॥१९२॥ सरीरप्पहवा भासा, दोहि य समएहिं भासती भासं । भासा चउप्पगारा, दोण्णि य भासा अणुमयाओ ॥१९३॥ [सुत्ताइं ८६०-८६६. पअत्तियाइभासाभेयपरूवणं] ८६०. कतिविहा णं भंते ! भासा

पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा भासा पणत्ता । तं जहा-पज्जत्तिया य अपज्जत्तिया य । ८६१. पज्जत्तिया णं भंते ! भासा कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-सच्चा य मोसा य । ८६२. सच्चा णं भंते ! भासा पज्जत्तिया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दसविहा पणत्ता । तं जहा-जणवयसच्चा १ सम्मतसच्चा २ ठवणसच्चा ३ णामसच्चा ४ रूवसच्चा ५ पडुच्चसच्चा ६ ववहारसच्चा ७ भावसच्चा ८ जोगसच्चा ९ ओवम्मसच्चा १० । जणवय १ सम्मत २ ठवणा ३ णामे ४ रूवे ५ पडुच्चसच्चे ६ य । ववहार ७ भाव ८ जोगे ९ दसमे ओवम्मसच्चे १० य ॥ १९४ ॥ ८६३. मोसा णं भंते ! भासा पज्जत्तिया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दसविहा पणत्ता । तं जहा-कोहणिससिया १ माणणिससिया २ मायाणिससिया ३ लोभणिससिया ४ पेज्जणिससिया ५ दोसणिससिया ६ हासणिससिया ७ भयणिससिया ८ अक्खाइयाणिससिया ९ उवघायणिससिया १० । कोहे १ माणे २ माया ३ लोभे ४ पेज्जे ५ तहेव दोसे ६ य । हास ७ भए ८ अक्खाइय ९ उवघाइयणिससिया १० दसमा ॥ १९५ ॥ ८६४. अपज्जत्तिया णं भंते ! भासा कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-सच्चा मोसा य असच्चा मोसा य । ८६५. सच्चा मोसा णं भंते ! भासा अपज्जत्तिया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दसविहा पणत्ता । तं जहा-उप्पणमिससिया १ विगयमिससिया २ उप्पणविगयमिससिया ३ जीवमिससिया ४ अजीवमिससिया ५ जीवाजीवमिससिया ६ अणंतमिससिया ७ परित्तमिससिया ८ अब्भमिससिया ९ अब्भमिससिया १० । ८६६. असच्चा मोसा णं भंते ! भासा अपज्जत्तिया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दुवालसविहा पणत्ता । तं जहा-अमंतणि १ याऽऽणमणी २ जायणि ३ तह पुच्छणी ४ य पणवणी ५ । पच्चक्खाणी भासा ६ भासा इच्छाणुलोमा ७ य ॥ १९६ ॥ अणभिगहिया भासा ८ भासा य अभिगहम्मि बोधव्वा ९ । संसयकरणी भासा १० वोयड ११ अव्वोयडा १२ चेव ॥ १९७ ॥ [सुत्ताइं ८६७-८६९. भासगाभासगपरूवणं] ८६७. जीवा णं भंते ! किं भासगा अभासगा ? गोयमा ! जीवा भासगा वि अभासगा वि । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जीवा भासगा वि अभासगा वि ? गोयमा ! जीवा दुविहा पणत्ता, तं जहा-संसारसमावण्णगा य असंसारसमावण्णगा य । तत्थ णं जे ते असंसारसमावण्णगा ते णं सिद्धा, सिद्धा णं अभासगा । तत्थ णं जे ते संसारसमावण्णगा ते णं दुविहा पणत्ता, तं जहा-सेलेसिपडिवण्णगा य असेलेसिपडिवण्णगा य । तत्थ णं जे ते सेलेसिपडिवण्णगा ते णं अभासगा । तत्थ णं जे ते असेलेसिपडिवण्णगा ते दुविहा पणत्ता, तं जहा-एगिंदिया य अणेगिंदिया य । तत्थ णं जे ते एगिंदिया ते णं अभासगा । तत्थ णं जे ते अणेगिंदिया ते दुविहा पणत्ता, तं जहा-पज्जत्तगा य अपज्जत्तया य । तत्थ णं जे ते अपज्जत्तगा ते णं अभासगा । तत्थ णं जे ते पज्जत्तगा ते णं भासगा । से एतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति जीवा भासगा वि अभासगा वि । ८६८. नेरइया णं भंते ! किं भासगा अभासगा ? गोयमा ! नेरइया भासगा वि अभासगा वि । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति नेरइया भासगा वि अभासगा वि ? गोयमा ! नेरइया दुविहा पणत्ता, तं जहा-पज्जत्तगा य अपज्जत्तगा य, तत्थ णं जे ते अपज्जत्तगा ते णं अभासगा, तत्थ णं जे ते पज्जत्तगा ते णं भासगा, से एतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चि नेरइया भासगा वि अभासगा वि । ८६९. एवं एगिंदियवज्जाणं णिरंतरं माणियव्वं । [सुत्ताइं ८७०-८७६. सच्चाइभासज्जायपरूवणं] ८७०. कति णं भंते ! भासज्जाता पणत्ता ? गोयमा ! चत्तारि भासज्जाता पणत्ता । तं जहा-सच्चमेगं भासज्जातं १ बितियं मोसं २ ततियं सच्चा मोसं ३ चउत्थं असच्चा मोसं ४ । ८७१. जीवा णं भंते ! किं सच्चं भासं भासंति ? मोसं भासं भासंति ? सच्चा मोसं भासं भासंति ? असच्चा मोसं भासं भासंति ? गोयमा ! जीवा सच्चं पि भासं भासंति, मोसं पि भासं भासंति, सच्चा मोसं पि भासं भासंति, असच्चा मोसं पि भासं भासंति । ८७२. नेरइया णं भंते ! किं सच्चं भासं भासंति जाव किं असच्च मोसं भासं भासंति ? गोयमा ! नेरइया णं सच्चं पि भासं भासंति जाव असच्चा मोसं पि भासं भासंति । ८७३. एवं असुरकुमारा जाव थणियकुमारा । ८७४. बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिया य णो सच्चं णो मोसं णो सच्चा मोसं भासं भासंति, असच्चा मोसं भासं भासंति । ८७५. पंचेंदियतिरिक्खजोणिया णं भंते ! किं सच्चं भासं भासंति ? जाव (सु. ८७१) किं असच्चा मोसं भासं भासंति ? गोयमा ! पंचेंदियतिरिक्खजोणिया णो सच्चं भासं भासंति, णो मोसं भासं भासंति, णो सच्चा मोसं भासं भासंति, एणं असच्चा मोसं भासं भासंति, णऽण्णत्थ सिक्खापुव्वगं उत्तरगुणलद्धिं वा पडुच्च

सच्चं पि भासं भासंति, मोसं पि भासं भासंति, सच्चामोसं पि भासं भासंति, असच्चामोसं पि भासं भासंति । ८७६. मणुस्सा जाव वेमाणिया एण जहा जीवा (सु. ८७१) तहा भाणियव्वा । **[सुत्ताइं ८७७-८९५. भासादव्वगहाणाइपरूवणं]** ८७७. १ जीवे णं भंते ! जाइं दव्वाइं भासत्ताए गेण्हति ताइं किं ठियाइं गेण्हति ? अठियाइं गेण्हति ? गोयमा ! ठियाइं गेण्हति, णो अठियाइं गेण्हति । २ जाइं भंते ! ठियाइं गेण्हति ताइं किं दव्वओ गेण्हति ? खेत्तओ गेण्हति ? कालओ गेण्हति ? भावओ गेण्हति ? गोयमा ! दव्वओ वि गेण्हति, खेत्तओ वि गेण्हति, कालओ वि गेण्हति, भावओ वि गेण्हति । ३ जाइं दव्वओ गेण्हति ताइं किं एगपएसियाइं गिण्हति दुपएसियाइं गेण्हति जाव अणंतपएसियाइं गेण्हति ? गोयमा ! णो एगपएसियाइं गेण्हति जाव णो असंखेज्जपएसियाइं गेण्हति, अणंतपएसियाइं गेण्हति । ४ जाइं खेत्तओ गेण्हति ताइं किं एगपएसोगाढाइं गेण्हति दुपएसोगाढाइं गेण्हति जाव असंखज्जपएसोगाढाइं गेण्हति ? गोयमा ! णो एगपएसोगाढाइं गेण्हति जाव णो संखेज्जपएसोगाढाइं गेण्हति, असंखेज्जपएसोगाढाइं गेण्हति । ५ जाइं कालओ गेण्हति ताइं किं एगसमयठितीयाइं गेण्हति दुसमयठितीयाइं गेण्हति जाव असंखेज्जसमयठितीयाइं गेण्हति ? गोयमा ! एगसमयठितीयाइं पि गेण्हति, दुसमयठितीयाइं पि गेण्हति, जाव असंखेज्जसमयठितीयाइं पि गेण्हति । ६ जाइं भावओ गेण्हति ताइं किं वण्णमंताइं गेण्हति गंधमंताइं गेण्हति रसमंताइं गेण्हति फासमंताइं गेण्हति ? गोयमा ! वण्णमंताइं पि गेण्हति जाव फासमंताइं पि गेण्हति । ७ जाइं भावओ वण्णमंताइं गेण्हति ताइं किं एगवण्णाइं गेण्हति जाव पंचवण्णाइं गेण्हति ? गोयमा ! गहणदव्वाइं पडुच्च एगवण्णाइं पि गेण्हति जाव पंचवण्णाइं पि गेण्हति, सव्वग्गहणं पडुच्च णियमा पंचवण्णाइं गेण्हति, तं जहा-कालाइं नीलाइं लोहियाइं हालिदाइं सुक्किलाइं । ८ जाइं वण्णओ कालाइं गेण्हति ताइं किं एगगुणकालाइं गेण्हति जाव अणंतगुणकालाइं गेण्हति ? गोयमा ! एगगुणकालाइं पि गेण्हति जाव अणंतगुणकालाइं पि गेण्हति । एवं जाव सुक्किलाइं पि । ९ जाइं भावओ गंधमंताइं गेण्हति ताइं किं एगगंधाइं गेण्हति दुगंधाइं गेण्हति ? गोयमा ! गहणदव्वाइं पडुच्च एगगंधाइं पि गेण्हति दुगंधाइं पि गेण्हति, सव्वग्गहणं पडुच्च नियमा दुगंधाइं गेण्हति । १० जाइं गंधओ सुब्भिगंधाइं गेण्हति ताइं किं एगगुणसुब्भिगंधाइं गेण्हति जाव अणंतगुणसुब्भिगंधाइं गेण्हति ? गोयमा ! एगगुणसुब्भिगंधाइं पि गेण्हति जाव अणंतगुणसुब्भिगंधाइं पि गेण्हति । एवं दुब्भिगंधाइं पि गेण्हति । ११ जाइं भावतो रसमंताइं गेण्हति ताइं किं एगरसाइं गेण्हति ? जाव किं पंचरसाइं गेण्हति ? गोयमा ! गहणदव्वाइं पडुच्च एगरसाइं पि गेण्हति जाव पंचरसाइं पि गेण्हति, सव्वग्गहणं पडुच्च णियमा पंचरसाइं गेण्हति । १२ जाइं रसतो तित्तरसाइं गेण्हति ताइं किं एगगुणतित्तरसाइं गेण्हति जाव अणंतगुणतित्तरसाइं गेण्हति ? गोयमा ! एगगुणतित्तरसाइं पि गेण्हति जाव अणंतगुणतित्तरसाइं पि गेण्हति । एवं जाव महुरो रसो । १३ जाइं भावतो फासमंताइं गेण्हति ताइं किं एगफासाइं गेण्हति, जाव अट्ठफासाइं गेण्हति ? गोयमा ! गहणदव्वाइं पडुच्च णो एगफासाइं गिण्हति, दुफासाइं गिण्हति जाव चउफासाइं पि गेण्हति, णो पंचफासाइं गेण्हति जाव णो अट्ठफासाइं पि गेण्हति । सव्वग्गहणं पडुच्च णियमा चउफासाइं गेण्हति । तं जहा-सीयफासाइं गेण्हति, उसिणफासाइं गेण्हति, णिद्धफासाइं गेण्हति, लुक्खफासाइं गेण्हति । १४ जाइं फासओ सीयाइं गेण्हति ताइं किं एगगुणसीयाइं गेण्हति जाव अणंतगुणसीयाइं पि गेण्हति ? गोयमा ! एगगुणसीयाइं पि गेण्हति जाव अणंतगुणसीयाइं गेण्हति ? गोयमा ! एगगुणसीयाइं पि गेण्हति जाव अणंतगुणसीयाइं पि गेण्हति । एवं उसिण-णिद्ध-लुक्खाइं जाव अणंतगुणाइं पि गिण्हति । १५ जाइं भंते ! जाव अणंतगुणलुक्खाइं गेण्हति ताइं किं पुट्ठाइं गेण्हति अपुट्ठाइं गेण्हति ? गोयमा ! पुट्ठाइं गेण्हति, णो अपुट्ठाइं गेण्हति । १६ जाइं भंते ! पुट्ठाइं गेण्हति ताइं किं ओगाढाइं गेण्हति अणोगाढाइं गिण्हति ? गोयमा ! ओगाढाइं गेण्हति, णो अणोगाढाइं गेण्हति । १७ जाइं भंते ! ओगाढाइं गेण्हति ताइं किं अणंतरोगाढाइं गेण्हति, परंपरोगाढाइं गेण्हति ? गोयमा ! अणंतरोगाढाइं गेण्हति, णो परंपरोगाढाइं गेण्हति । १८ जाइं भंते ! अणंतरोगाढाइं गेण्हति ताइं किं अणूइं गेण्हति ? बादराइं गेण्हति ? गोयमा ! अणूइं पि गेण्हति, बादराइं पि गेण्हति । १९ जाइं भंते ! अणूइं पि गेण्हति बायराइं पि गेण्हति ताइं किं उट्ठं गेण्हति ? अहे गेण्हति ? तिरियं गेण्हति ? गोयमा ! उट्ठं पि गिण्हति, अहे वि गिण्हति, तिरियं पि गेण्हति । २० जाइं भंते ! उट्ठं पि गेण्हति अहे वि गेण्हति तिरियं पि गेण्हति ताइं किं आदिं गेण्हति ? मज्झे गेण्हति ? पज्जवसाणे गेण्हति ? गोयमा ! आइं

पि गेण्हति, मज्झे वि गेण्हति, पज्जवसाणे वि गेण्हति । २१ जाइं भंते ! आइं पि गेण्हति मज्झे वि गेण्हति पज्जवसाणे वि गेण्हति ताइं किं सविसए गेण्हति ? अविसए गेण्हति ? गोयमा ! सविसए गेण्हति, णो अविसए गेण्हति । २२ जाइं भंते ! सविसए गेण्हति ताइं किं आणुपुब्बिं गेण्हति ? अणाणुपुब्बिं गेण्हति ? गोयमा ! आणुपुब्बिं गेण्हति, णो अणाणुपुब्बिं गेण्हति । २३ जाइं भंते ! आणुपुब्बिं गेण्हति ताइं किं तिदिसिं गेण्हति जाव छद्दिसिं गेण्हति ? गोयमा ! णियमा छद्दिसिं गेण्हति । पुट्ठोगाढ अणंतर अणू य तह बायरे य उट्ठमहे । आदि विसयाऽऽणुपुब्बिं णियमा तह उद्दिसिं चेव ॥१९८॥ ८७८. जीवे णं भंते ! जाइं दव्वाइं भासत्ताए गेण्हति ताइं किं संतरं गेण्हति ? निरंतरं गेण्हति गोयमा ! सतरं वि गेण्हति निरंतरं वि गेण्हति । संतरं गिण्हमाणे जहण्णेणं एणं समयं उक्कोसेणं असंखेज्जसमए अंतरं कट्ठु गेण्हति । निरंतरं गिण्हमाणे जहण्णेणं दो समए, उक्कोसेणं असंखेज्जसमए अणुसमयं अविरहियं निरंतरं गेण्हति । ८७९. जीवे णं भंते ! जाइं दव्वाइं भासत्ताए गहियाइं णिसिरति ताइं किं संतरं णिसिरति ? गिरंतरं णिसिरति ? गोयमा ! संतरं णिसिरति, णो गिरंतरं णिसिरति । संतरं णिसिरमाणे एगेणं समएणं गेण्हइ एगेणं समएणं णिसिरति, एएणं गहण-णिसिरणोवाएणं जहण्णेणं दुसमइयं उक्कोसेणं असंखेज्जसमइयं अंतोमुहुत्तियं गहण-णिसिरणोवायं(णिसिरणं) करेति । गोयमा ! भिण्णार्इ पि णिसरति, अभिण्णार्इ पि णिसरति । जार्इ भिण्णार्इ णिसरति [सुत्ताइं ८८०-८८७. भासादव्वभेयणपरूवणं] ८८०. जीवे णं भंते ! जाइं दव्वाइं भासत्ताए गहियाइं णिसरति ताइं किं भिण्णार्इ णिसरति ? अभिण्णार्इ णिसरति ताइं अणंतगुणपरिवट्ठीए परिवट्ठमाणार्इ परिवट्ठमाणार्इ लोयंतं फुसंति । जाइं अभिण्णार्इ णिसरति ताइं असंखेज्जाओ ओगाहणवग्गणाओ गंता भेयमावज्जंति, संखेज्जाइं जोयणाइं गंता विद्धंसमागच्छंति । ८८१. तेसि णं भंते ! दव्वाणं कतिविहे भेए पणत्ते ? गोयमा ! पंचविहे भेये पणत्ते । तं जहा— खंडामेए १ पतराभेए २ चुणियाभेए ३ अणुतडियाभेए ४ उक्करियाभेए ५ । ८८२. से किं तं खंडाभेए ? २ जण्णं अयखंडाण वा तउखंडाण वा तंबखंडाण वा सीसगखंडाण वा रययखंडाण वा जायरूवखंडाण वा खंडाएण भेदे भवति । से तं खंडाभेदे । ८८३. से किं तं पयराभेदे ? २ जण्णं वंसाण वा वेत्ताण वा णलाण वा कदलित्थंभाण वा अब्भपडलाण वा पयरएणं भेए भवति । से तं पयराभेदे । ८८४. से किं तं चुणियाभेए ? २ जण्णं तिलचुण्णाण वा मुण्णचुण्णाणं वा मासचुण्णाणं वा पिप्पलिचुण्णाण वा मिरियचुण्णाण वा सिंगबेरचुण्णाण वा चुणियाए भेदे भवति । से तं चुणियाभेदे । ८८५. से किं तं अणुतडियाभेदे ? २ जण्णं अगडाण वा तलागाण वा दहाण वा णदीण वा वावीण वा पुक्खरिणीण वा दीहियाण वा गुंजालियाण वा सराण वा सरपंतियाण वा सरसरपंतियाण वा अणुतडियाए भेदे भवति । से तं अणुतडियाभेदे । ८८६. से किं तं उक्करियाभेदे ? २ जण्णं मूसगाण वा मगूसगाण वा तिलसिंगाण वा मुग्गसिंगाण वा माससिंगाण वा एरंडबीयाण वा फुडित्ता उक्करियाए भेदे भवति । से तं उक्करियाभेए । ८८७. एसि णं भंते ! दव्वाणं खंडाभेएणं पयराभेएणं चुणियाभेएणं अणुतडियाभेदेणं उक्करियाभेदेणं य भिज्जमाण्णं कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवाइं दव्वाइं उक्करियाभेएणं भिज्जमाणार्इ, अणुतडियाभेदेणं भिज्जमाणार्इ अणंतगुणार्इ, खंडाभेएणं भिज्जमाणार्इ अणंतगुणार्इ । ८८८. १ णेरइए णं भंते ! जाइं दव्वाइं भासात्ताए गेण्हति ताइं किं यिाइं गेण्हति ? अट्ठियाइं गेण्हति ? गोयमा ! एवं चेव जहा जीवे वत्तव्वया भणिया (सु. ८७७) तहा णेरइयस्सावि जाव अप्पाबहुयं । २ एवं एगिंदियवज्जो दंडओ जाव वेमाणिया । ८८९. जीवा णं भंते ! जाइं दव्वाइं भासात्ताए गेण्हति ताइं किं ठियाइं गेण्हति ? अट्ठियाइं गेण्हति ? गोयमा ! एवं चेव पुहुत्तेण वि णेयव्वं जाव वेमाणिया । ८९०. जीवे णं भंते ! जाइं दव्वाइं सच्चभासत्ताए गेण्हति ताइं किं ठियाइं गेण्हति ? अट्ठियाइं गेण्हति ? गोयमा ! जहा ओहियदंडओ (सु. ८७७) तहा एसो वि । नवरं विगलेंदिया ण पुच्छज्जंति । एवं मोसभासाए वि सच्चामोसभासाए वि । ८९१. असच्चामोसभासाए वि एवं चेव । नवरं असच्चामोसभासाए विगलेंदिया वि पुच्छिज्जंति इमेणं अभिलावेणं - विगलेंदि ए णं भंते ! जाइं दव्वाइं असच्चामोसभासात्ताए गेण्हति ताइं किं ठियाइं गेण्हति ? अट्ठियाइं गेण्हति ? गोयमा ! जहा ओहियदंडओ (सु. ८७७) । एवं एते एगत्तपुहत्तषणं दस दंडगा भाणियव्वा । ८९२. जीवे णं भंते ! जाइं दव्वाइं सच्चभासत्ताए गेण्हति ताइं किं सच्चभासत्ताए णिसिरति ? मोसभासत्ताए

णिसिरति, सच्चामोसभासत्ताए णिसिरति, गोयमा ! सच्चभासत्ताए णिसिरति, णो मोसभासत्ता णिसरते, णो सच्चामोसभासत्ताए णिसरति, णो असच्चामोसभासत्ताए णिसरति । एवं एगिंदिय-विगलिंदियवज्जो दंडओ जाव वेमाणिए । एवं पुहुत्तेण वि । ८९३. जीवे णं भंते ! जाइं दव्वाइं मोसभासत्ताए गेहति ताइं किं सच्चभासत्ताए णिसरति ? मोसभासत्तशए णिसिरति ? सच्चामोसभासत्ताए णिसिरति ? असच्चामोसभासत्ताए णिसरति ? गोयमा ! णो असच्चामोसभासत्ताए णिसरति । ८९४. एवं सच्चामोसभासत्ताए वि । ८९५. असच्चामोसभासत्ताए वि एवं चेव । णवरं असच्चामोसभासत्तशए विगलिंदिया तहेव पुच्छिज्जंति । जाव चेव गेण्हति ताए चेव णिसिरति । एवं एते एगत्त-पुहत्तिया अट्ट दंडगा भाणियव्वा । [सुत्ताइं ८९६ - ९००. सोलसविहवयणपरूवणाइ] ८९६. कतिविहे णं भंते ! वयणे वयणे पण्णत्ते ? गोयमा ! सोलवविहे वयणे पण्णत्ते । ल तं जहा- एगवयणे १ दुवयणे २ बहुवयणे ३ इत्थिवयणे ४ पुमवयणे ५ णपुंसगवयणे ६ अज्झत्थवयणे ७ उवणीयवयणे ८ अपणीयवयणे ९ उवणीयावणीयवयणे १० अवणीयउवणीयवयणे ११ तीतवयणे १२ पडुप्पन्नवयणे १३ अणागयवयणे १४ पच्चक्खवयणे १५ परोक्खवयणे १६ । ८९७. इच्चेयं भंते ! एगवयणं वा जाव परोक्खवयणं वा वयमाणे पण्णवणी णं एसा भासा ? ण एसा भासा मोसा ? हंता गोयमा ! इच्चेयं एगवयणं वा जाव परोक्खवयणं वा वयमाणे पण्णवणी णं एसा भासा, ण एसा भासा मोसा । ८९८. कति ण भंते ! भासाज्जाया पण्णत्ता ? गोयमा ! चत्तारि भासज्जाया पण्णत्ता । तं जहा— सच्चमेगं भासज्जायं ? बितियं मोसं भासज्जायं २ ततियं सच्चामोसं भासज्जायं ३ चउत्थं असच्चामोसं भासज्जायं ४ । ८९९. इच्चेयाइं भंते ! चत्तारि भासज्जायाइं भासमाणे किं आराहए विराहए ? गोयमा ! इच्चेयाइं चत्तारि भासज्जायाइं आउत्तं भासमाणे आराहए, णो विराहए । तेण परं अस्संज्याऽविरयापडिहयाऽपच्चक्खायपावकम्मे सच्चं वा भासं भासंतो मोसं वा सच्चामोसं वा असच्चामोसं वा भासं भासमाणे णो आराहए, विराहए । ९००. एतेसि णं भंते ! जीवाणं सच्चभासगाणं मोसभासगाणं सच्चामोसभासगाणं असच्चामोसगाणं अभासगाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सब्वत्थोवा जीवा सच्चभासगा, सच्चामोसभासगा असंखेज्जगुणा, मोसभासगा असंखेज्जगुणा, असच्चामोसगा असंखेज्जगुणा, अभासगा अणंतगुणा । ☆☆☆ ||पणवणाए भगवइए एक्कारसमं भासापयं समत्तं || ☆☆☆ १२. बारसमं सरीरपयं सुत्तं ☆☆☆ [९०१. सरीरभेयपरूवणा] ९०१. कति णं भंते ! सरीरा पण्णत्ता ? गोयमा ! पंच सरीरा पण्णत्ता । तं जहा— ओरालिए १ वेउव्विए २ आहारए ३ तेयए ४ कम्मए ५ । [सुत्ताइं ९०२-९०९. चउवीसदंडएसु सरीरपरूवणा] ९०२. णेरइयाणं भंते ! कति सरीरया पण्णत्ता ? गोयमा ! तओ सरीरया पण्णत्ता । तं जहा— वेउव्विए तेयए कम्मए । ९०३. एवं असुरकुमाराण वि जाव थणियकुमाराणं । ९०४. पुढविक्काइयाणं भंते ! कति सरीरया पण्णत्ता ? गोयमा ! तओ सरीरया पण्णत्ता । तं जहा— ओरालिए तेयए कम्मए । ९०५. एवं वाउक्काइयवज्जं जाव चउरिंदियाणं । ९०६. वाउक्कइयाणं भंते ! कति सरीरया पण्णत्ता ? गोयमा ! चत्तारि सरीरया पण्णत्ता । तं जहा— ओरालिए वेउव्विए तेयए कम्मए । ९०७. एवं पंचिंदियतिरिक्खजोणियाण वि । ९०८. मणूसाणं भंते ! कति सरीरया पण्णत्ता ? गोयमा ! पंच सरीरया पण्णत्ता । तं जहा— ओरालिए वेउव्विए आहारए तेयए कम्मए । ९०९. वणमंतर-जोतिसिय-वेमाणियाणं जहा णारगाणं सु. ९०२ । [सुत्तं ९१०. ओहण बद्ध- मुक्कसरीरपरूवणा] ९१०. १ केवतिया णं भंते ! ओरालियसरीरया पण्णत्ता ? गोयमा ! दुविहा पण्णत्ता । तं जहा- बद्धेल्लया य मुक्केल्लया य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं असंखेज्जगा, असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ असंखेज्जा लोगा । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लया ते णं अणंता, अणंताहिं उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ अणंता लोगा, दव्वओ अभेवसिद्धिएहिंतो अणंतागुणा अणंतभागो । २ केवतिया णं भंते ! वेउव्वियसरीरया पण्णत्ता ? गोयमा ! दुविहा पण्णत्ता । तं जहा- बद्धेल्लया य मुक्केल्लया य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं असंखेज्जा, असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणीहिं उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ असंखेज्जाओ सेढीओ पयरस्स असंखेज्जतिभागो । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लगा ते णं अणंता, अणंताहिं उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, जहा ओरालियस्स

मुक्केल्लया तहेव वेउव्वियस्स वि भाणिव्वा । ३ केवतिया णं भंते ! आहारगसरीरया पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा- बद्धेल्लया य मुक्केल्लया य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं सिय अत्थि सिय णत्थि । जति अत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं सहस्सपुहुत्तं । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लया ते णं अणंता जहा ओरालियस्स मुक्केल्लया तहा भाणियव्वा । ४ केवतिया णं भंते ! तेयगसरीरया पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लया य मुक्केल्लया य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं अणंता, अणंताहिं उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ अणंता लोगा, दव्वओ सिद्धेहिंतो अणंतगुणा सव्वजीवाणंतभागूणा । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लया ते णं अणंता, अणंताहिं उस्सप्पिणि -ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ अणंता लोगा, दव्वओ सव्वजीवेहिंतो अणंतगुणा, जीववग्गस्स अणंतभागो । ५ एवं कम्मसरीरा वि भाणियव्व । [सुत्तं ९११. णेरइयाणं बद्ध- मुक्कसरीरपरूवणा] ९११. १ णेरइयाणं भंते ! केवइया ओरालियसरीरा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं णत्थि । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लगा ते णं अणंता जहा ओरालियमुक्केल्लगा (सु. ९१० १) तहा भाणियव्वा । २ णेरइयाणं भंते ! केवइया वेउव्वियसरीरा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा- बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लया ते णं असंखेज्जा, असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणि -ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ असंखेज्जाओ सेढीओ पतरस्स असंखेज्जतिभागो, तासि णं सेढीणं विक्खंभसूई अंगुलपढमवग्गमूलं बीयवग्गमूलपडुप्पणं, अहवणं अंगुलबितियवग्गमूलघणप्पमाणमेत्ताओ सेढीओ । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लगा ते णं जहा ओरालियस्स मुक्केल्लगा (सु. ९१० १) तहा भाणियव्वा । ३ णेरइयाणं भंते ! केवतिया आहारगसरीरा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा- बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । एवं जहा ओरालिया बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य भाणिया (सु. ९१० १) तहेव आहारगा वि भाणियव्वा । ४ तेया-कम्मागाइं जगहा एतेसिं चेव वेउव्वियाइं । [सुत्ताइं ९१२-९१३. भवणवासीणं मुक्कसरीरपरूवणा] ९१२. १ असुरकुमाराणं भंते ! केवतिया ओरालियसरीरा पणत्ता ? गोयमा ! जहा णेरइयाणं ओरालिया भणिया (सु. ९११ १) तहेव एतेसिं पि भाणियव्वा । २ असुरकुमाराणं भंते ! केवतिया वेउव्वियसरीरा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा- बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं असंखेज्जा, असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणि -ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ असंखेज्जाओ सेढीओ पतरस्स असंखेज्जतिभागो, तासि णं सेढीणं विक्खंभसुई अंगुलपढमवग्गमूलस्स संखेज्जतिभागो । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लया ते णं जहा ओरालियस्स मुक्केल्लगा तहा भाणियव्व (सु. ९१० १) । ३ आहारयसरीरा जहा एतेसि णं चेव ओरालिया तहेव दुविहा भाणियव्व । ४ तेया -कम्मसरीरा दुविहा वि जहा एतेसि णं चेव वेउव्विया । ९१३. एवं जाव थणियकुमारा । [सुत्ताइं ९१४-९१७. एगिंदियाणं बद्ध-मुक्कसरीरपरूवणा] ९१४. १ पुढविकाइयाणं भंते ! केवतिया ओरालियसरीरया पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लया य मुक्केल्लया य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं असंखेज्जा, असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणि -ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालतो, खेत्तओ असंखेज्जा लोगा । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लगा ते णं अणंता, अणंताहिं उस्सप्पिणि -ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ अणंता लोगा, अभवसिद्धिंहितो अणंतगुणा, सिद्धाणं अणंतभागो । २ पुढविकाइयाणं भंते ! केवतिया वेउव्वियसरीरया पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं णत्थि । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लगा ते णं जहा एतेसिं चेव ओरालिया भणिया तहेव भाणियव्वा । ३ एवं आहारगसरीरा वि । ४ तेया-कम्मगा जहा एतेसिं चेव ओरालिया । ९१५. एवं आउक्काइया तेउक्काइया वि । ९१६. १ वाउक्काइयाणं भंते ! केवतिया ओरालियसरीरा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । दुविहा वि जहा पुढविकाइयाणं ओरालिया (सु. ९१४ १) । १ वेउव्वियाणं पुच्छा । गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं असंखेज्जा, समए समए अवहीरमाणा अवहीरमाणा पलिओवमस्स असंखेज्जतिभागमेत्तेणं कालेणं अवहीरंति णो चेव णं अवहिया सिया । मुक्केल्लया जहा पुढविकाइयाणं (सु. ९१४ २) । ३ आहारय-

तेया-कम्मा जहा पुढविकाइयाणं (सु. ९१४ ३-४) तहा भाणियव्वा । ९१७. वणप्फइकाइयाणं जहा पुढविकाइयाणं । णवरं तेया-कम्मगा जहा ओहिया तेया-कम्मगा (सु. ९१० ४-५ । **[सुत्ताइं ९१८-९१९. विगलिंदियाणं बद्ध-मुक्कसरीरपरूवणा]** ९१८. १ बेइंदियाणं भंते ! केवतिया ओरालियसरीरा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं असंखेज्जा, असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ असंखेज्जाओ सेढीओ पयरस्स असंखेज्जतिभागो, तासि णं सेढीणं विक्खंभसूई असंखेज्जाओ जोयणकोडाकोडीओ असंखेज्जाइं सेढिवग्गमूलाइं । बेइंदियाणं ओरालियसरीरेहिं बद्धेल्लगेहिं पयरं अवहीरति असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीहिं कालओ, खेत्तओ अंगुलपयरस्स आवलियाए य असंखेज्जतिभागपलिभागेणं । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लगा ते जहा ओहिया ओरालिया मुक्केल्लया (सु. ९१० १) । २ वेउव्विया आहारगा य बद्धेल्लगा णत्थि, मुक्केल्लगा जहा ओहिया ओरालिया मुक्केल्लया (सु. ९१० १) । ३ तेया-कम्मगा जहा एतेसिं चव ओहिया ओरालिया । ९१९. एवं जाव चउरिंदिया । **[सुत्तं ९२०. पंचिंदियतिरिक्खाणं बद्ध-मुक्कसरीरपरूवणा]** ९२०. पंचेदियतिरिक्खजोणियाणं एवं चव । नवरं वेउव्वियसरीरएसु इमो विसेसो-पंचेदियतिरिक्खजोणियाणं भंते ! केवतिया वेउव्वियसरीरया पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं असंखेज्जा जहा असुरकुमाराणं (सु. ९१२ २) । णवरं तासि णं सेढीणं विक्खंभसूई अंगुलपढमवग्गमूलस्स असंखेज्जतिभागो । मुक्केल्लगा तहेव । **[सुत्तं ९२१. मणुस्साणं बद्ध-मुक्कसरीरपरूवणा]** ९२१. १ मणुस्साणं भंते ! केवतिया ओरालियसरीरा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा, जहणपए संखेज्जा संखेज्जाओ कोडाकोडीओ तिजमलपयस्स उवरिं चउजमलपयस्स हेट्ठा, अहवणं छट्ठो वग्गो पंचमवग्गपडुप्पण्णो, अहवणं छण्णउईछेयणगदाई रासी; उक्कोसपदे असंखेज्जा, असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणि-ओस्सप्पिणीहिं अवहीरंति कालओ, खेत्तओ रूवपक्खित्तेहिं मणुस्सेहिं सेढी अवहीरति, तीसे सेढीए काल-खेत्तेहिं अवहारो मग्गिज्जइ-असंखेज्जाहिं उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीहिं कालओ, खेत्तओ अंगुलपढमवग्गमूलं ततियवग्गमूलपडुप्पण्णं । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लगा ते जहा ओरालिया ओहिया मुक्केल्लगा (सु. ९१० १) । २ वेउव्वियाणं भंते ! पुच्छा । गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा-बद्धेल्लगा य मुक्केल्लगा य । तत्थ णं जे ते बद्धेल्लगा ते णं संखेज्जा, समए समए अवहीरमाणा अवहीरमाणा संखेज्जेणं कालेणं अवहीरंति णो चव णं अवहिया सिया । तत्थ णं जे ते मुक्केल्लगा ते णं जहा ओरालिया ओहिया (सु. ९१० १) । ३ आहारगसरीरा जहा ओहिया (सु. ९१० ३) । ४ तेया-कम्मया जहा एतेसिं चव ओरालिया । **[सुत्तं ९२२. वाणमंतराणं बद्ध-मुक्कसरीरपरूवणा]** ९२२. वाणमंतराणं जहा णेरइयाणं ओरालिया आहारगा य । वेउव्वियसरीरगा जहा णेरइयाणं, णवरं तासि णं सेढीणं विक्खंभसूई संखेज्जजोयणसयवग्गपलिभागो पयरस्स । मुक्केल्लया जहा ओहिया ओरालिया (सु. ९१० १) । तेया-कम्मया जहा एएसिं चव वेउव्विया । **[सुत्तं ९२३. जोइसियाणं बद्ध-मुक्कसरीरपरूवणा]** ९२३. जोतिसियाणं एवं चव । णवरं तासि णं सेढीणं विक्खंभसूई बेछप्पण्णंगुलसयवग्गपलिभागो पयरस्स । **[सुत्तं ९२४. वेमाणियाणं बद्ध-मुक्कसरीरपरूवणा]** ९२४. वेमाणियाणं एवं चव । णवरं तासि णं सेढीणं विक्खंभसूई अंगुलबितियवग्गमूलं ततियवग्गमूलपडुप्पण्णं, अहवणं अंगुलततियवग्गमूलघणपमाणमेत्ताओ सेढीओ । सेसं तं चव **☆☆☆। पणवणाए भगवईए बारसमं सरीरपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ १३. तेरसमं परिणामपयं ☆☆☆** **[सुत्तं ९२५. परिणामभेयपरूवणा]** ९२५. कतिविहे णं भंते ! परिणामे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे परिणामे पणत्ते । तं जहा-जीवपरिणामे य अजीवपरिणामे य । **[सुत्ताइं ९२६-९४६. जीवपरिणामपरूवणा]** ९२६. जीवपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! दसविहे पणत्ते । तं जहा-गतिपरिणामे १ इंदियपरिणामे २ कसायपरिणामे ३ लेसापरिणामे ४ जोगपरिणामे ५ उवओगपरिणामे ६ णाणपरिणामे ७ दंसणपरिणामे ८ चरित्तपरिणामे ९ वेदपरिणामे १० । ९२७. गतिपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! चउविहे पणत्ते । तं जहा-णिरयगतिपरिणामे १

तिरियगतिपरिणामे २ मणुयगतिपरिणामे ३ देवगतिपरिणामे ४ । ९२८. इंदियपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पणत्ते । तं जहा-सोइंदियपरिणामे १ चक्खिदियपरिणामे २ घाणिंदियपरिणामे ३ जिब्भिंदियपरिणामे ४ फासिंदियपरिणामे ५ । ९२९. कसायपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे पणत्ते । तं जहा-कोहकसायपरिणामे १ माणकसायपरिणामे २ मायाकसायपरिणामे ३ लोभकसायपरिणामे ४ । ९३०. लेस्सापरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! छव्विहे पणत्ते । तं जहा कण्हलेस्सापरिणामे १ णीललेस्सापरिणामे २ काउलेस्सापरिणामे ३ तेउलेस्सापरिणामे ४ पम्हलेस्सापरिणामे ५ सुक्कलेस्सापरिणामे ६ । ९३१. जोगपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! तिविहे पणत्ते । तं जहा मणजोगपरिणामे १ वइजोगपरिणामे २ कायजोगपरिणामे ३ । ९३२. उवओगपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे पणत्ते । तं जहा-सागारोवओगपरिणामे य अणागारोवओगपरिणामे य । ९३३. णाणपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पणत्ते । तं जहा-आभिणिबोहियणाणपरिणामे १ सुयणाणपरिणामे २ ओहिणाणपरिणामे ३ मणपज्जवणाणपरिणामे ४ केवलणाणपरिणामे ५ । ९३४. अण्णाणपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! तिविहे पणत्ते । तं जहा-मतिअण्णाणपरिणामे १ सुयअण्णाणपरिणामे २ विभंगणाणपरिणामे ३ । ९३५. दंसणपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! तिविहे पणत्ते । तं जहा-सम्मदंसणपरिणामे १ मिच्छादंसणपरिणामे २ सम्मामिच्छादंसणपरिणामे ३ । ९३६. चरित्तपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पणत्ते । तं जहा-सामाइयचरित्तपरिणामे १ छेदोवद्वावणियचरित्तपरिणामे २ परिहारविसुद्धियचरित्तपरिणामे ३ सुहुमसंपरायचरित्तपरिणामे ४ अहक्खायचरित्तपरिणामे ५ । ९३७. वेयपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! तिविहे पणत्ते । तं जहा-इत्थिवेयपरिणामे १ पुरिसवेयपरिणामे २ णपुंसगवेयपरिणामे ३ । [सुत्तं ९३८. नेरइयाणं परिणामा] ९३८. णेरइया गतिपरिणामेणं णिरयगतिया, इंदियपरिणामेणं पंचिंदिया, कसायपरिणामेणं कोहकसाई वि जाव लोभकसाई वि, लेस्सापरिणामेणं कण्हलेस्सा वि णीललेस्सा वि काउलेस्सा वि, जोगपरिणामेणं मणजोगी वि वइजोगी वि कायजोगी वि, उवओगपरिणामेणं सागरोवउत्ता वि अणागारोवउत्ता वि, णाणपरिणामेणं आभिणिबोहियणाणी वि सुयणाणी वि ओहिणाणी वि, अण्णाणपरिणामेणं मतिअण्णाणी वि सुयअण्णाणी वि विभंगणाणी वि, दंसणपरिणामेणं सम्मद्विटी वि मिच्छद्विटी वि सम्मामिच्छद्विटी वि, चरित्तपरिणामेणं णो चरित्ती णो चरित्ताचरित्ती अचरित्ती, वेदपरिणामेणं णो इत्थिवेयगा णो पुरिसवेयगा णपुंसगवेयगा । [सुत्तं ९३९. भवणवासीणं परिणामा] ९३९. १ असुरकुमारा वि एवं चेव । नवरं देवगतिया, कण्हलेसा वि जाव तेउलेसा वि, वेदपरिणामेणं इत्थिवेयगा वि पुरिसवेयगा वि णो णपुंसगवेयगा । सेसं तं चेव । २ एवं जाव थणियकुमारा । [सुत्तं ९४०. एगिंदियाणं परिणामा] ९४०. १ पुढविकाइया गतिपरिणामेणं तिरियगतिया, इंदियपरिणामेणं एगिंदिया, सेसं जहा णेरइयाणं (सु. ९३८) । णवरं लेस्सापरिणामेणं तेउलेस्सा वि, जोगपरिणामेणं कायजोगी, णाणपरिणामो णत्थि, अण्णाणपरिणामेणं मतिअण्णाणी वि, सुयअण्णाणी वि, दंसणपरिणामेणं मिच्छद्विटी । सेसं तं चेव । २ एवं आउ-वणप्फइकाइया वि । ३ तेऊ वाऊ एवं चेव । णवरं लेस्सापरिणामेणं जहा णेरइया (सु. ९३८) । [सुत्तं ९४१. विगलिंदियाणं परिणामा] ९४१. १ बेइंदिया गतिपरिणामेणं तिरियगतिया, इंदियपरिणामेणं बेइंदिया, सेसं जहा णेरइयाणं (सु. ९३८) । णवरं जोगपरिणामेणं वइयोगी वि काययोगी वि, णाणपरिणामेणं आभिणिबोहियणाणी वि सुयणाणी वि, अण्णाणपरिणामेणं मतिअण्णाणी वि सुयअण्णाणी वि णो विभंगणाणी, दंसणपरिणामेणं सम्मद्विटी वि मिच्छद्विटी । सेसं तं चेव । २ एवं जाव चउरिंदिया । णवरं इंदियपरिवुद्धी कायव्वा । [सुत्तं ९४२. पंचिंदियतिरियाणं परिणामा] ९४२. पंचेदियतिरिक्खजोणिया गतिपरिणामेणं तिरियगतीया । सेसं जहा णेरइयाणं (सु. ९३८) । णवरं लेस्सापरिणामेणं जाव सुक्कलेस्सा वि, चरित्तपरिणामेणं णो चरित्ती अचरित्ती वि चरित्ताचरित्ती वि, वेदपरिणामेणं इत्थिवेयगा वि पुरिइवेयगा वि णपुंसगवेयगा वि । [सुत्तं ९४३. मणुस्साणं परिणामा] ९४३. मणुस्सा गतिपरिणामेणं मणुयगतिया, इंदियपरिणामेणं पंचेदिया अणिंदिया वि, कसायपरिणामेणं कोहकसाई वि जाव

अकसाई वि, लेस्सापरिणामेणं कणहलेस्सा वि जाव अलेस्सा वि, जोगपरिणामेणं मणजोगी वि जाव अजोगी वि, उवओगपरिणामेणं जहा णेरइया(सु. ९३८), णाणपरिणामेणं आभिणिबोहियणाणी वि जाव केवलणाणी वि, अण्णाणपरिणामेणं तिण्णि वि अण्णाणा, दंसणपरिणामेणं तिन्नि वि दंसणा, चरित्तपरिणामेणं चरित्ती वि अचरित्ती वि चरित्ताचरित्ती वि, वेदपरिणामेणं इत्थिवेयगा वि पुरिसवेयगा वि नपुंसगवेयगा वि अवेयगा वि । [सुत्ताइं ९४४-९४६. वाणमंतराईणं परिणामा] ९४४. वाणमंतरा गतिपरिणामेणं देवगइया जहा असुरकुमारा (सु. ९३९ १) । ९४५. एवं जोतिसिया वि । णवरं लेस्सापरिणामेणं तेउलेस्सा । ९४६. वेमाणिया वि एवं चेव । णवरं लेस्सापरिणामेणं तेउलेस्सा वि पम्हलेस्सा वि सुक्कलेस्सा वि । से तं जीवपरिणामे । [सुत्ताइं ९४७-९५७. अजीवपरिणामा] ९४७. अजीवपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दसविहे पण्णत्ते । तं जहा-बंधणपरिणामे १ गतिपरिणामे २ संठाणपरिणामे ३ भेदपरिणामे ४ वण्णपरिणामे ५ गंधपरिणामे ६ रसपरिणामे ७ फासपरिणामे ८ अगुरुयलहुयपरिणामे ९ सद्दपरिणामे १० । ९४८. बंधणपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा निद्धबंधणपरिणामे य लुक्खबंधणपरिणामे य । समणिद्धयाए बंधो ण होति, समलुक्खयाए वि ण होति । वेमायणिद्ध-लुक्खत्तणेण बंधो उ खंधाणं ॥१९९॥ णिद्धस्स णिद्धेण दुयाहिणं लुक्खस्स लुक्खेण दुयाहिणं । णिद्धस्स लुक्खेण उवेइ बंधो जहण्णवज्जो विसमो समो वा ॥२००॥ ९४९. गतिपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा- फुसमाणगतिपरिणामे य अफुसमाणगतिपरिणामे य, अहवा दीहगइपरिणामे य हस्सगइपरिणामे य । ९५०. संठाणपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— परिमंडलसंठाणपरिणामे जाव आययसंठाणपरिणामे । ९५१. भेयपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— खंडाभेदपरिणामे जाव उक्करियाभेदपरिणामे । ९५२. वण्णपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा-कालवण्णपरिणामे जाव सुक्किलवण्णपरिणामे । ९५३. गंधपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते । गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— सुब्भिगंधपरिणामे य दुब्भिगंधपरिणामे य । ९५४. रसपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— तित्तरसपरिणामे जाव महुररसपरिणामे । ९५५. फासपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! अट्टविहे पण्णत्ते । तं जहा— कक्खडफासपरिणामे य जाव लक्खफासपरिणामे य । ९५६. अगुरुयलहुयपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! एगागारे पण्णत्ते । ९५७. सद्दपरिणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा-सुब्भिसद्दपरिणामे य दुब्भिसद्दपरिणामे य । से तं अजीवपरिणामे । ☆☆☆॥ पणवणाए भगवईए तेरसमं परिणामपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ १४.

चोदसमं कसायपयं सुत्तं ☆☆☆ ९५८. कसायभेयपरूवणा ९५८. कति णं भंते ! कसाया पण्णत्ता ? गोयमा ! चत्तारि कसाया पण्णत्ता । तं जहा— कोहकसाए १ माणकसाए २ मायाकसाए ३ लोहकसाए ४ । [सुत्तं ९५९. चउवीसदंडएसु कसायपरूवणा] ९५९. णेरइयाणं भंते ! कति कसाया पण्णत्ता ? गोयमा ! चत्तारि कसाया पण्णत्ता । तं जहा— कोहकसाए जाव लोभकसाए । एवं जाव वेमाणियाणं । सुत्तं ९६०. कसायपइट्ठापरूवणा ९६०. १ कतिपतिट्ठिए णं भंते ! कोहे पण्णत्ते ? गोयमा ! चउपतिट्ठिए कोहे पण्णत्ते । तं जहा— आयपतिट्ठिए १ परपतिट्ठिए २ तदुभयपतिट्ठिए ३ अप्पतिट्ठिए ४ । २ एवं णेरइयादीणं जाव वेमाणियाणं दंडओ । ३ एवं माणेणं दंडओ, मायाए दंडओ, लोभेणं दंडओ । सुत्तं ९६१. कसायउप्पत्तिपरूवणा ९६१. १ कतिहि णं भंते ! ठाणेहिं कोहुप्पती भवति ? गोयमा ! चउहिं ठाणेहिं कोहुप्पती भवति । तं जहा— खेत्तं पडुच्च १ वत्थुं पडुच्च २ सरीरं पडुच्च ३ उवहिं पडुच्चं ४ । २ एवं णेरइयादीणं जाव वेमाणियाणं । ३ एवं माणेणं वि मायाए वि लोभेणं वि । एवं एते वि चत्तारि दंडगा । सुत्ताइं ९६२—९६३. कसायपभेयपरूवणा ९६२. १ कतिविहे णं भंते ! कोहे पण्णत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे कोहे पण्णत्ते । तं जहा— अणंताणुबंधी कोहे १ अप्पच्चक्खाणे कोहे २ पच्चक्खाणावरणे कोहे ३ संजलणे कोहे ४ । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । ३ एवं माणेणं मायाए लोभेणं । एए वि चत्तारि दंडया । ९६३. १ कतिविहे णं भंते ! कोहे पण्णत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे कोहे पण्णत्ते । तं जहा— आभोगणिव्वत्तिए अणाभोगणिव्वत्तिए

उवसंते अणुवसंते । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । ३ एवं माणेण वि मायाए वि लोभेण वि चत्तारि दंडया । [सुत्ताइं ९६४-९७१. कसाएहिं कम्मचयोवचयादिपरूवणा] ९६४. १ जीवा णं भंते ! कतिहिं ठाणेहिं अट्ठ कम्मपगडीओ चिणिंसु ? गोयमा ! चउहिं ठाणेहिं अट्ठ कम्मपगडीओ चिणिंसु । तं जहा— कोहेणं १ माणेणं २ मायाए ३ लोभेणं ४ । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । ९६५. १ जीवा णं भंते ! कतिहिं ठाणेहिं अट्ठ कम्मपगडीओ चिणिंसु ? गोयमा ! चउहिं ठाणेहिं । तं जहा— कोहेणं १ माणेणं २ मायाए ३ लोभेणं ४ । २ एवं णेरइया जाव वेमाणिया । ९६६. १ जीवा णं भंते ! कइहिं ठाणेहिं अट्ठ कम्मपगडीओ चिणिस्संति ? गोयमा ! चउहिं ठाणेहिं अट्ठ कम्मपगडीओ चिणिस्संति । तं जहा— कोहेणं १ माणेणं २ मायाए ३ लोभेणं ४ । २ एवं णेरइया जाव वेमाणिया । ९६७. १ जीवा णं भंते ! कइहिं ठाणेहिं अट्ठ कम्मपगडीओ उवचिणिंसु ? गोयमा ! चउहिं ठाणेहिं अट्ठ कम्मपगडीओ उवचिणिंसु । तं जहा— कोहेणं १ माणेणं २ मायाए ३ लोभेणं ४ । २ एवं णेरइया जाव वेमाणिया । ९६८. १ जीवा णं भंते ! पुच्छा । गोयमा ! चउहिं ठाणेहिं उवचिणिंसु कोहेणं १ जाव लोभेणं ४ । २ एवं णेरतिया जाव वेमाणिया । ९६९. एवं उवचिणिस्संति । ९७०. जीवा णं भंते ! कइहिं ठाणेहिं अट्ठ कम्मपगडीओ बंधिंसु ? गोयमा ! चउहिं ठाणेहिं । तं जहा— कोहेणं १ जाव लोभेणं ४ । ९७१. एवं णेरइया जाव वेमाणिया बंधेसु बंधंति बंधिस्संति, उदीरेंसु उदीरंति उदीरिस्संति, वेइंसु वेएंति वेइस्संति, निज्जरेंसु निज्जरिंति निज्जरिस्संति । एवं एते जीवाईया वेमाणियपज्जवसाणा अट्ठारस दंडगा जाव वेमाणिया निज्जरिंसु निज्जरंति । निज्जरिस्संति आयपइट्ठिय खेत्तं पडुच्चऽणंताणुबंधि आभोगे । चिण उवचिण बंध उईर वेय तह निज्जरा चेव ॥२०१॥ ☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए चोदसमं कसायपयं समत्तं ॥

☆☆☆ १५. पनरसमं इंदियपयं पढमो उद्देसो ☆☆☆ सुत्तं ९७२. पढमुद्देसस्स अत्थाहिगारा ९७२. संठाणं १ बाहल्लं २ पोहत्तं ३ कतिपएस ४ ओगाढे ५ । अप्पाबहु पुट्ठ ७ पविट्ठ ८ विसय ९ अणगार १० आहारे ११ ॥२०२॥ अद्दाय १२ असी १३ य मणी १४ उडुपाणे १५ तेल्ल १६ फाणिय १७ वसा १८ य । कंबल १९ थूणा २० थिग्गल २१ दीवोदहि २२ लोगऽलोगे २३-२४ य ॥२०३॥ [सुत्तं ९७३. इंदियभेयपरूवणा] ९७३. कति णं भंते ! इंदिया पणत्ता ? गोयमा ! पंच इंदिया पणत्ता । तं जहा-सोइंदिए १ चक्खिंदिए २ घाणिंदिए ३ जिब्भिंदिए ४ फासिंदिए ५ । [सुत्तं ९७४. १ संठाणदारं] ९७४. १ सोइंदिए णं भंते ! किंसंठिते पणत्ते ? गोयमा ! कलंबुयापुप्फसंठाणसंठिए पणत्ते । २ चक्खिंदिए णं भंते ! किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! मसूरचंदसंठाणसंठिए पणत्ते । ३ घाणिंदिए णं पुच्छा । गोयमा ! अइमुत्तगचंदसंठाणसंठिए पणत्ते । ४ जिब्भिंदिए णं पुच्छा । गोयमा ! खुरप्पसंठाणसंठिए पणत्ते । ५ फासिंदिए णं पुच्छा । गोयमा ! णाणासंठाणसंठिए पणत्ते । सुत्तं ९७५. २ बाहल्लदारं ९७५. १ सोइंदिए णं भंते ! केवतियं बाहल्लेणं पणत्ते ? गोयमा ! अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं बाहल्लेणं पणत्ते । २ एवं जाव फासिंदिए । [सुत्तं ९७६. ३ पोहत्तदारं] ९७६. १ सोइंदिए णं भंते ! केवतियं पोहत्तेणं पणत्ते ? गोयमा ! अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं पोहत्तेणं पणत्ते । २ एवं चक्खिंदिए वि घाणिंदिए वि । ३ जिब्भिंदिए णं पुच्छा । गोयमा ! अंगुलपुहत्तं पोहत्तेणं पणत्ते । ४ फासिंदिए णं पुच्छा । गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ते पोहत्तेणं पणत्ते । [सुत्तं ९७७. ४ कतिपएसदारं ९७७] १ सोइंदिए णं भंते ! कतिपएसिए पणत्ते ? गोयमा ! अणंतपएसिए पणत्ते । २ एवं जाव फासिंदिए । [सुत्तं ९७८. ५ ओगाढदारं] ९७८. १ सोइंदिए णं भंते ! कतिपएसोगाढे पणत्ते ? गोयमा ! असंखेज्जपएसोगोढे पणत्ते । २ एवं जाव फासिंदिए । [सुत्ताइं ९७९-९८२. ६ अप्पाबहुदारं] ९७९. एसि णं भंते ! सोइंदिय-चक्खिंदिय-घाणिंदिय-जिब्भिंदिय-फासिंदियाणं ओगाहणट्ठयाए पएसट्ठयाए ओगाहणपएसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे चक्खिंदिए ओगाहणट्ठयाए, सोइंदिए ओगाहणट्ठयाए संखेज्जगुणे, घाणिंदिए ओगाहणट्ठयाए संखेज्जगुणे, जिब्भिंदिए ओगाहणट्ठयाए असंखेज्जगुणे, फासिंदिए ओगाहणट्ठयाए संखेज्जगुणे; पदेसट्ठयाए-सव्वत्थोवे चक्खिंदिए पदेसट्ठयाए, सोइंदिए पदेसट्ठयाए संखेज्जगुणे, घाणिंदिए पएसट्ठयाए संखेज्जगुणे, जिब्भिंदिए पएसट्ठयाए असंखेज्जगुणे, फासिंदिए पएसट्ठयाए असंखेज्जगुणे; ओगाहणपएसट्ठयाए—सव्वत्थोवे

चक्खिंदिए ओगाहणद्वयाए, सोइंदिए ओगाहणद्वयाए संखेज्जगुणे, घाणिंदिए ओगाहणद्वयाए संखेज्जगुणे जिब्भिंदिए ओगाहणद्वयाए असंखेज्जगुणे फासिंदिए ओगाहणद्वयाए संखेज्जगुणे, फासिंदियस्स ओगाहणद्वयाएहिंतो चक्खिंदिए पएसद्वयाए अणंतगुणे, सोइंदिए पएसद्वयाए संखेज्जगुणे, घाणिंदिए पएसद्वयाए संखेज्जगुणे, जिब्भिंदिए पएसद्वयाए असंखेज्जगुणे, फासिंदिए पएसद्वयाए संखेज्जगुणे । ९८०. १ सोइंदियस्स णं भंते ! केवतिया कक्खडगरुयगुणा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता कक्खडगरुयगुणा पणत्ता । २ एवं जाव फासिंदियस्स । ९८१. १ सोइंदियस्स णं भंते ! केवतिया मउयलहुयगुणा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता मउयलहुयगुणा पणत्ता । २ एवं जाव फासिंदियस्स । ९८२. एतेसिं णं भंते ! सोइंदिय-चक्खिंदिय-घाणिंदिय-जिब्भिंदिय-फासिंदियाणं कक्खडगरुयगुणाणं मउयलहुयगुणाणं कक्खडगरुयगुणमउयलहुयगुणाण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा चक्खिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा, सोइंदियस्स कक्खडगरुयगुणा अणंतगुणा, घाणिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा अणंतगुणा, जिब्भिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा अणंतगुणा, फासिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा अणंतगुणा, मउयलहुयगुणाणं—सव्वत्थोवा फासिंदियस्स मउयलहुयगुणा, जिब्भिंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा, घाणिंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा, सोइंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा, चक्खिंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा; कक्खडगरुयगुणाणं मउयलहुयगुणाण य—सव्वत्थोवा चक्खिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा, सोइंदियस्स कक्खडगरुयगुणा अणंतगुणा, घाणिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा अणंतगुणा, जिब्भिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा अणंतगुणा, फासिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा अणंतगुणा, फासिंदियस्स कक्खडगरुयगुणेहिंतो तस्स चैव मउयलहुयगुणा अणंतगुणा, जिब्भिंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा, घाणिंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा, सोइंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा, चक्खिंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा । [सुत्ताइं ९८३-९८९. चउवीसदंडएसु संठाणाइदारछक्कं] ९८३. १ णेरइयाणं भंते ! कइ इंदिया पणत्ता ? गोयमा ! पंचेंदिया पणत्ता । तं जहा-सोइंदिए जाव फासिंदिए । २ णेरइयाणं भंते ! सोइंदिए किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! कलंबुयासंठाणसंठिए पणत्ते । एवं जहेव ओहियाणं वत्तव्वया भणिया (सु. ९७४ तः ९८२) तहेव णेरइयाणं पि जाव अप्पाबहुयाणि दोण्णि वि । णवरं णेरइयाणं भंते ! फासिंदिए किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे पणत्ते । तं जहा-भवधारणिज्जे य उत्तरवेउव्विए य, तत्थ णं जे से भवधारणिज्जे से णं हुंडसंठाणसंठिए पणत्ते, तत्थ णं जे से उत्तरवेउव्विए से वि तहेव । सेसं तं चैव । ९८४. असुरकुमाराणं भंते ! कति इंदिया पणत्ता ? गोयमा ! पंचेंदिया पणत्ता । एवं जहा ओहियाणं (सु. ९७३ तः ९८२) जाव अप्पाबहुयाणि दोण्णि वि । णवरं फासिंदिए दुविहे पणत्ते । तं जहा-भवधारणिज्जे य उत्तरवेउव्विए य । तत्थ णं जे से भवधारणिज्जे से णं समचउरंसंठाणसंठिए पणत्ते, तत्थ णं जे से उत्तरवेउव्विए से णं णाणासंठाणसंठिए पणत्ते । सेसं तं चैव । एवं जाव थणियकुमाराणं । ९८५. १ पुढविकाइयाणं भंते ! कति इंदिया पणत्ता ? गोयमा ! एगे फासिंदिए पणत्ते । २ पुढविकाइयाणं भंते ! फासिंदिए किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! मसूरचंदसंठिए पणत्ते । ३ पुढविकाइयाणं भंते ! फासिंदिए केवतियं बाहल्लेणं पणत्ते ? गोयमा ! अंगुलस्स असंखेज्जइभागं बाहल्लेणं पणत्ते । ४ पुढविकाइयाणं भंते ! फासिंदिए केवतियं पोहत्तेणं पणत्ते ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ते पोहत्तेणं पणत्ते । ५ पुढविकाइयाणं भंते ! फासिंदिए कतिपएसिए पणत्ते ? गोयमा ! अणंतपएसिए पणत्ते । ६ पुढविकाइयाणं भंते ! फासिंदिए कतिपएसोगाढे पणत्ते ? गोयमा ! असंखेज्जपएसोगाढे पणत्ते । ७ एतेसिं णं भंते ! पुढविकाइयाणं फासिंदियस्स ओगाहण-पएसद्वयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुवा वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवे पुढविकाइयाणं फासिंदिए ओगाहणद्वयाए, से चैव पएसद्वयाए अणंतगुणे । ८ पुढविकाइयाणं भंते ! फासिंदियस्स केवतिया कक्खडगरुयगुणा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता । एवं मउयलहुयगुणा वि । ९ एतेसिं णं भंते ! पुढविकाइयाणं फासिंदियस्स कक्खडगरुयगुणमउयलहुयगुणाणं कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सव्वत्थोवा पुढविकाइयाणं फासिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा, तस्स चैव मउयलहुयगुणा अणंतगुणा । ९८६. एवं आउक्काइयाण वि जाव वणप्फइकाइयाणं । णवरं संठाणे इमो

विसेसो दद्ववो-आउक्काइयाणं थिबुगबिंदुसंठाणसंठिए पणत्ते, तेउक्काइयाणं सूयीकलावसंठाणसंठिए पणत्ते, वाउक्काइयाणं पडागासंठाणसंठिए पणत्ते, वणप्फइकाइयाणं गाणासंठाणसंठिए पणत्ते । ९८७. १ बेइंदियाणं भंते ! कति इंदिया पणत्ता ? गोयमा ! दो इंदिया पणत्ता । तं जहा— जिब्भिंदिए य फासिंदिए य । दोण्हं पि इंदियाणं संठाणं बाहल्लं पोहत्तं पदेसा ओगाहणा य जहा ओहियाणं भणिया(सु. ९७४-९७८) तहा भाणियव्वा । णवरं फासेंदिए हुंडसंठाणसंठिए पणत्ते त्ति इमो विसेसो । २ एतेसि णं भंते ! बेइंदियाणं जिब्भिंदिय-फासेंदियाणं ओगाहणट्टयाए पएसट्टयाए ओगाहणपएसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ । ? गोयमा ! सव्वत्थोवे बेइंदियाणं जिब्भिंदिए ओगाहणट्टयाए, फासेंदिए ओगाहणट्टयाए संखेज्जगुणे; पएसट्टयाए— सव्वत्थोवे बेइंदियाणं जिब्भिंदिए पएसट्टयाए, फासेंदिए पएसट्टयाए संखेज्जगुणे; ओगाहणपएसट्टयाए— सव्वत्थोवे बेइंदियस्स जिब्भिंदिए ओगाहणट्टयाए, फासिंदिए ओगाहणट्टयाए संखेज्जगुणे, फासेंदियस्स ओगाहणट्टयाएहिंतो जिब्भिंदिए पएसट्टयाए अणंतगुणे, फासिंदिए पएसट्टयाए संखेज्जगुणे । ३ बेइंदियाणं भंते ! जिब्भिंदियस्स केवइया कक्खडगरुयगुणा पणत्ता ? गोयमा ! अणंता एवं फासेंदियस्स वि । एवं मउयलहुयगुणा वि । ४ एतेसि णं भंते ! बेइंदियाणं जिब्भिंदिय-फासेंदियाणं कक्खडगरुयगुणाणं मउयलहुयगुणाणं कक्खडगरुयगुण-मउयलहुयगुणाण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा बेइंदियाणं जिब्भिंदियस्स कक्खडगरुयगुणा, फासेंदियस्स कक्खडगरुयगुणा, फासेंदियस्स कक्खडगरुयगुणेहिंतो तस्स चैव मउयलहुयगुणा अणंतगुणा, जिब्भिंदियस्स मउयलहुयगुणा अणंतगुणा । ५ एवं जाव चउरिंदिय त्ति । णवरं इंदियपरिवुद्धी कायव्वा । तेइंदियाणं घाणेंदिए थोवे, चउरिंदियाणं चक्खिंदिए थोवे । सेसं तं चैव । ९८८. पंचिंदियतिरिक्खजोणियाणं मणूसाण य जहा णेरइयाणं (सु. ९८३) । णवरं फासिंदिए छव्विहसंठाणसंठिए पणत्ते । तं जहा— समचउरंसे १ णग्गोहपरिमंडले २ साती ३ खुज्जे ४ वामणे ५ हुंडे ६ । ९८९. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणियाणं जहा असुरकुमाराणं (सु. ९८४) । [सुत्तं ९९०. ७ पुट्टदारं] ९९०. १ पुट्टां भंते ! सद्दां सुणेइ ? अपुट्टां सद्दां सुणेइ ? गोयमा ! पुट्टां सद्दां सुणेइ, नो अपुट्टां सद्दां सुणेइ । २ पुट्टां भंते ! रूवां पासति ? अपुट्टां रूवां पासइ ? गोयमा ! णो पुट्टां रूवां पासइ, अपुट्टां रूवां पासति । ३ पुट्टां भंते ! गंधां अग्घाति ? अपुट्टां गंधां अग्घाति ? गोयमा ! पुट्टां गंधां अग्घाइ, णो अपुट्टां गंधां अग्घाति । ४ एवं रसाणवि फासाणवि । णवरं सरां अस्साएइ फासां पडिसंवेदेति त्ति अभिलावो कायव्वो । [सुत्तं ९९१. ८ पविट्टदारं] ९९१. १ पविट्टां भंते ! सद्दां सुणेइ ? अपविट्टां सद्दां सुणेइ ? गोयमा ! पविट्टां सद्दां सुणेति, णो अपविट्टां सद्दां सुणेति । २ एवं जहा पुट्टाणि तहा पविट्टाणि वि । सुत्तं ९९२. ९ विसयदारं ९९२. १ सोइंदियस्स णं भंते ! केवतिए पणत्ते ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागाओ, उक्कोसेणं बारसहिं जोयणेहिंतो अच्छिण्णे पोग्गले पुट्टे पविट्टां सद्दां सुणेति । २ चक्खिंदियस्स णं भंते ! केवतिए विसए पणत्ते ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जतिभागाओ, उक्कोसेणं सातिरेगाओ जोयणस्ससहस्साओ अच्छिण्णे पोग्गले अपुट्टे अपविट्टां रूवां पासति । ३ घाणिंदियस्स पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागतो, उक्कोसेणं णवहिं जोयणेहिंतो अच्छिण्णे पोग्गले पुट्टे पविट्टां गंधां अग्घाति । ४ एवं जिब्भिंदियस्स वि फासिंदियस्स वि । [सुत्तां ९९३-९९४. १० अणगारदारं] ९९३. अणगारस णं भंते ! भाविअप्पणो मारणंतियसमुग्घाणं समोहयस्स जे चरिमा णिज्जरापोग्गला सुहुमा णं ते पोग्गला पणत्ता समणाउसो ! ? सव्वलोगं पि य णं ते ओगाहिता णं चिट्ठंति ? हंता गोयमा ! अणगारस्स णं भाविअप्पणो मारणंतियसमुग्घाणं समोहयस्स जे चरिमा णिज्जरापोग्गला सुहुमा णं ते पोग्गला पणत्ता समणाउसो ! सव्वलोगं पि य णं ते ओगाहिता णं चिट्ठंति । ९९४. छउमत्थे णं भंते ! मणूसे तेसिं णिज्जरापोग्गलाणं किं आणत्तं वा णाणत्तं वा ओमत्तं वा तुच्छत्तं वा गरुयत्तं वा लहुयत्तं वा जाणइ पासइ ? गोयमा ! णो इमट्टे समट्टे । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति छउमत्थे णं मणूसे तेसिं णिज्जरापोग्गलाणं णो किंचि आणत्तं वा णाणत्तं वा ओमत्तं वा तुच्छत्तं वा गरुयत्तं वा लहुयत्तं वा जाणति पासति ? गोयमा ! देवे वि य णं अत्थेगइए जे णं तेसिं णिज्जरापोग्गलाणं णो किंचि आणत्तं वा णाणत्तं वा ओमत्तं वा तुच्छत्तं वा गरुयत्तं वा लहुयत्तं वा जाणति पासति, सेतेणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चति— छउमत्थे णं मणूसे तेसिं णिज्जरापोग्गलाणं णो किंचि आणत्तं वा णाणत्तं ओमत्तं वा

तुच्छतं वा गरुयत्तं वा लहुयत्तं वा जाणइ पासति, सुहुमा णं ते पोग्गला पणत्ता समणाउसो !, सब्वलोगं पि य णं ते ओगाहिता चिट्ठंति । [सुत्ताइं ९९५--९९८. चउवीसदंडएसु ११ आहारदारं] ९९५. १ णेरइया णं भंते ! ते णिज्जरापोग्गले किं जाणंति पासंति आहारंति ? उदाहु ण याणंति ण पासंति ण आहारंति ? गोयमा ! णेरइया णं ते णिज्जरापोग्गले ण जाणंति ण पासंति, आहारंति । २ एवं जाव पंचेदियतिरिक्खजोणिया । ९९६. मणूसा णं भंते ! ते णिज्जरापोग्गले किं जाणंति पासंति आहारंति ? उदाहु ण जाणंति ण पासंति ण आहारंति ? गोयमा ! अत्थेगइया जाणंति पासंति आहारंति, अत्थेगइया ण जाणंति पासंति आहारंति । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति अत्थेगइया जाणंति पासंति आहारंति अत्थेगइया ण याणंति ण पासंति आहारंति ? गोयमा ! मणूसा दुविहा पणत्ता । तं जहा- सण्णिभूया य असण्णिभूया य । तत्थ णं जे ते असण्णिभूया ते णं ण जाणंति ण पासंति आहारंति । तत्थ णं जे ते सण्णिभूया ते दुविहा पणत्ता । तं जहा- उवउत्ता य अणुवउत्ता य । तत्थ णं जे ते अणुवउत्ता ते णं ण याणंति ण पासंति आहारंति, तत्थ णं जे ते उवउत्ता ते णं जाणेति पासंति आहारंति, से एणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति— अत्थेगइया ण याणंति ण पासंति आहारंति अत्थेगइया जाणंति पासंति आहारंति । ९९७. वाणमंतर -जोइसिया जहा णेरइया(सु. ९९५ १) । ९९८. वेमाणिया णं भंते ! ते णिज्जरापोग्गले किं जाणंति पासंति आहारंति ? गोयमा ! जहा मणूसा(सु. ९९६) । णवरं वेमाणिया दुविहा [ग्रन्थाग्रम् ४५००] पणत्ता । तं जहा— माइमिच्छद्विउववण्णगा य अमाइसम्मद्विउववण्णगा य । तत्थ णं जे ते माइमिच्छद्विउववण्णगा ते णं न याणंति न पासंति आहारंति । तत्थ णं जे ते अमाइसम्मद्विउववण्णगा ते दुविहा पणत्ता, तं जहा-अणंतरोववण्णगा य परंपरोववण्णगा य । तत्थ णं जे ते अणंतरोववण्णगा ते दुविहा पणत्ता, तं जहा- पज्जत्ता य अपज्जत्ता य । तत्थ णं जे ते अपज्जत्ता ते णं ण याणंति ण पासंति आहारंति । तत्थ णं जे ते पज्जत्ता ते दुविहा पणत्ता, तं जहा- उवउत्ता य अणुवउत्ता य । तत्थ णं जे ते अणुवउत्ता णं ण याणंति ण पासंति आहारंति, तत्थ णं जे ते उवउत्ता ते णं जाणंति पासंति आहारंति । सेएणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति— अत्थेगइया ण जाणंति जाव अत्थेगइया० आहारंति । [सुत्तं ९९९. १२-१८ अद्वायाइदारसत्तं] ९९९. १ अद्वाए णं भंते ! पेहमाणे मणूसे किं अद्वायं पेहेति ? अत्ताणं पेहेति ? पलिभागं पेहेति ? गोयमा ! नो अद्वायं पेहेति णो अत्ताणं पेहेति, पलिभागं पेहेति । २ एवं एतेणं अभिलावेणं असिं मणिं उडुपाणं तेल्लं फाणियं वसं । [सुत्तं १०००. १९ कंबलदारं] १०००. कंबलसाडए णं भंते ! आवेढियपरिवेढिए समाणे जावतियं ओवासंतरं फुसित्ता णं चिट्ठति विरल्लिए वि य णं समाणे तावतियं चेव ओवासंतरं फुसित्ता णं चिट्ठति ? हंता ! गोयमा ! कंबलसाडए णं आवेढियपरिवेढिए समाणे जावतियं तं चेव । [सुत्तं १००१. २० थूणादारं] १००१. थूणा णं भंते ! उहं ऊसिया समाणी जावतियं खेत्तं ओगाहिता णं चिट्ठति तिरियं पि य णं आयया समाणी तावतियं चेव खेत्तं ओगाहिता णं चिट्ठति ? हंता ? गोयमा ! थूणा णं उहं ऊसिया तं चेव जाव चिट्ठति । [सुत्तं १००२. २१ थिग्गलदारं] १००२. आगासथिग्गले णं भंते ! किणा फुडे ? कइहिं वा काएहिं फुडे ? किं धम्मत्थिकाएणं फुडे ? किं धम्मत्थिकायस्स देसेणं फुडे ? धम्मत्थिकायस्स पदेसेहिं फुडे ? एवं अधम्मत्थिकाएणं आगासत्थिकाएणं ? एणं भेदेणं जाव किं पुढविकाइएणं फुडे जाव तसकाएणं फुडे ? अब्बासमएणं फुडे ? गोयमा ! धम्मत्थिकाएणं फुडे, णो धम्मत्थिकाएण वि । णो आगासत्थिकाएणं फुडे, आगासत्थिकायस्स देसेणं फुडे, धम्मत्थिकायस्स पदेसेहिं फुडे । एवं अधम्मत्थिकाएण वि । णो आगासत्थिकाएणं फुडे, आगासत्थिकायस्स देसेणं फुडे, आगासत्थिकायस्स पदेसेहिं फुडे जाव वणप्फइकाइएणं फुडे । तसकाएणं सिय फुडे, सिय णो फुडे । अब्बासमएणं देसे फुडे, देसे णो फुडे । [सुत्तं १००३. २२ दीवोदहिदारं] १००३. १ जंबुद्दीवे णं भंते ! दीवे किण्णा फुडे ? कतिहिं वा काएहिं फुडे ? किं धम्मत्थिकाएणं जाव आगासत्थिकाएणं फुडे ? गोयमा ! णो धम्मत्थिकाएणं फुडे धम्मत्थिकायस्स देसेणं फुडे धम्मत्थिकायस्स पएसेहिं फुडे, एवं अधम्मत्थिकायस्स वि आगासत्थिकायस्स वि, पुढविकाइएणं फुडे जाव वणप्फइकाइएणं फुडे, तसकाएणं सिय फुडे सिय णो फुडे, अब्बासमएणं फुडे । २ एवं लवणसमुद्दे धायइसंडे दीवे कालोए समुद्दे अब्भितरपुक्खरद्धे । बाहिरपुक्खरद्धे एवं चेव, णवरं अब्बासमएणं णो फुडे । एवं जाव सयंभुरमणे समुद्दे ।

एसा परिवाडी इमाहिं गाहाहिं अणुगंतव्वा । तं जहा— जंबुद्वीवे लवणे धायइ कालोय पुक्खरे वरुणे । खीर घत खोत नंदि य अरुणवरे कुंडले रुयए ॥२०४॥
 आभरण-वत्थ-गंधे उप्पल-तिलए य पुढवि-णिहि-रयणे । वासहर-दह-नदीओ विजया वक्खार-कप्पिंदा ॥२०५॥ कुरु-मंदर-आवासा कूडा णक्खत्त-चंद-सुरा
 य । देवे णागे जक्खे भूए य सयंभुरमणे ॥२०६॥ एवं जहा बाहिरपुक्खरद्धे भणितं तहा जाव सयंभुरमणे समुदे जाव अब्बासमएणं णो फुडे । [सुत्तं १००४. २३
 लोगदारं] १००४. लोणे णं भंते ! किणो फुडे ? कतिहिं वा काएहिं ? जहा आगासथिग्गले (सु. १००२) । [सुत्तं १००५. २४ अलोगदारं] १००५. अलोए णं
 भंते ! किणा फुडे ? कतिहिं वा काएहिं पुच्छा । गोयमा ! णो धम्मत्थिकाएणं फुडे जाव णो आगासत्थिकाएणं फुडे, आगासत्थिकायस्स देसेणं फुडे आगासत्थिकायस्स
 पदेसेहिं फुडे, णो पुढविकाइएणं फुडे जाव णो अब्बासमएणं फुडे, एगे अजीवदव्वदेसे अगुरुलहुए अणंतेहिं अगुरुलहुयगुणेहिं संजुत्ते सव्वायासे अणंतभागूणे ।
 ☆☆☆॥इंदियपयस्स पढमो उद्देसो समत्तो ॥ ☆☆☆बीओ उद्देसो ☆☆☆ [सुत्तं १००६. बीउद्देसस्स अत्थाहिगारा] १००६. इंदियउवचय १
 णिव्वत्तणा य २ समया भवे असंखेज्जा ३ । लद्धी ४ उवओगद्धा ५ अप्पाबहुए विसेसहिया ६ ॥२०७॥ ओगाहणा ७ अवाए ८ ईहा ९ तह वंजणोग्गहे चेव १० ।
 दव्विंदिय ११ भाविंदिय १२ तीया बद्धा पुरेक्खडिया ॥२०८॥ [सुत्ताइं १००७-८. १ इंदिओवचयदारं] १००७. कतिविहे णं भंते ! इंदिओवचए पणत्ते ? गोयमा !
 पंचविहे इंदिओवचए पणत्ते । तं जहा-सोइंदिओवचए चक्खिंदिओवचए घाणिंदिओवचए जिब्भिंदिओवचए फासिंदिओवचए । १००८. १ णेरइयाणं भंते !
 कतिविहे इंदिओवचए पणत्ते ? गोयमा ! पंचविहे इंदिओवचए पणत्ते । तं जहा-सोइंदिओवचए जाव फासिंदिओवचए । २ एवं जाव वेमाणिया णं । जस्स जइ
 इंदिया तस्स तइविहो चेव इंदिओवचयो भाणियव्वो । १ ॥ [सुत्तं १००९. २ इंदियनिव्वत्तणादारं] १००९. १ कतिविहा णं भंते ! इंदियनिव्वत्तणा पणत्ता ?
 गोयमा ! पंचविहा इंदियनिव्वत्तणा पणत्ता । तं जहा-सोइंदियनिव्वत्तणा जाव फासिंदियनिव्वत्तणा । २ एवं नेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । नवरं जस्स जतिंदिया
 अत्थि । २॥ [सुत्तं १०१०. ३ इंदियनिव्वत्तणासमयदारं] १०१०. १ सोइंदियनिव्वत्तणा णं भंते ! कतिसमइया पन्नत्ता ? गोयमा ! असंखिज्जसमइया अंतोमुहुत्तिया
 पन्नत्ता । एवं जाव फासिंदियनिव्वत्तणा । २ एवं नेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । ३॥ [सुत्तं १०११. ४ इंदियलद्धिदारं] १०११. १ कतिविहा णं भंते ! इंदियलद्धा
 पणत्ता ? गोयमा ! पंचविहा इंदियलद्धी पणत्ता । तं जहा-सोइंदियलद्धी जाव फासिंदियलद्धी । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । नवरं जस्स जति इंदिया अत्थि
 तस्स तावतिया लद्धि भाणियव्वा । ४॥ [सुत्तं १०१२. ५ इंदियउवओगद्धादारं] १०१२. १ कतिविहा णं भंते ! इइंदियउवओगद्धा पणत्ता ? गोयमा ! पंचविहा
 इंदियउवओगद्धा पणत्ता । तं जहा सोइंदियउवओगद्धा जाव फासिंदियउवओगद्धा । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । णवरं जस्स जति इंदिया अत्थि । ५॥
 [सुत्तं १०१३. ६ इंदियउवओगप्पाबहुयदारं] १०१३. एतेसि णं भंते ! सोइंदिय-चक्खिंदिय-घाणिंदिय-जिब्भिंदिय-फासिंदियाणं जहणियाए उवओगद्धाए
 उक्कोसियाए उवओगद्धाए जहण्णुक्कोसियाए उवओगद्धाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा चक्खिंदियस्स जहणिया उवओगद्धा, सोइंदियस्स
 जहणिया उवओगद्धा विसेसाहिया, घाणिंदियस्स जहणिया उवओगद्धा विसेसाहिया, जिब्भिंदियस्स जहणिया उवओगद्धा विसेसाहिया, फासेंदियस्स जहणिया
 उवओगद्धा विसेसाहिया । उक्कोसियाए उवओगद्धाए सव्वत्थोवा चक्खिंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा, सोइंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा विसेसाहिया,
 घाणिंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा विसेसाहिया, जिब्भिंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा विसेसाहिया, फासेंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा विसेसाहिया ।
 जहण्णुक्कोसियाए उवओगद्धाए सव्वत्थोवा चक्खिंदियस्स जहणिया उवओगद्धा, सोइंदियस्स जहणिया उवओगद्धा विसेसाहिया, घाणिंदियस्स जहणिया
 उवओगद्धा विसेसाहिया, जिब्भिंदियस्स जहणिया उवओगद्धा विसेसाहिया, फासेंदियस्स जहणिया उवओगद्धा विसेसाहिया, फासेंदियस्स जहणियाहिंतो
 उवओगद्धाहिंतो चक्खिंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा विसेसाहिया, सोइंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा विसेसाहिया, घाणिंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा

विसेसाहिया, जिब्भिंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा विसेसाहिया, फासेंदियस्स उक्कोसिया उवओगद्धा विसेसाहिया ।६॥ [सुत्तं १०१४. ७ इंदियओगाहणादारं] १०१४. १ कतिविहा णं भंते ! इंदियओगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! पंचविहा इंदियओगाहणा पणत्ता । तं जहा-सोइंदियओगाहणा जाव फासेंदियओगाहणा । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । णवरं जस्स जइ इंदिया अत्थि ।७॥ [सुत्तं १०१५. ८ इंदियावायदारं] १०१५. १ कतिविहे णं भंते ! इंदियअवाए पणत्ते ? गोयमा ! पंचविहे इंदियअवाये पणत्ते । तं जहा-सोइंदियअवाए जाव फासेंदियअवाए । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । नवरं जस्स जत्तिया इंदिया अत्थि ।८॥ [सुत्तं १०१६. ९ ईहादारं] १०१६. १ कतिविहा णं भंते ! ईहा पणत्ता ? गोयमा ! पंचविहा ईहा पणत्ता । तं जहा— सोइंदियईहा जाव फासेंदियईहा । २ एवं जाव वेमाणियाणं । णवरं जस्स जति इंदिया ।९॥ [सुत्ताइं १०१७-२३. १० उग्गहदारं] १०१७. कतिविहे णं भंते ! उग्गहे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे उग्गहे पणत्ते । तं जहा— अत्थोग्गहे य वंजणोग्गहे य । १०१८. वंजणोग्गहे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे पणत्ते । तं जहा- सोइंदियवंजणोग्गहे घाणिंदियवंजणोग्गहे जिब्भिंदियवंजणोग्गहे फासिंदियवंजणोग्गहे । १०१९. अत्थोग्गहे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! छव्विहे अत्थोग्गहे पणत्ते । तं जहा— सोइंदियअत्थोग्गहे चक्खिंदियअत्थोग्गहे घाणिंदियअत्थोग्गहे जिब्भिंदियअत्थोग्गहे फासिंदियअत्थोग्गहे णोइंदियअत्थोग्गहे । १०२०. १ णेरइयाणं भंते ! कतिविहे उग्गहे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे उग्गहे पणत्ते । तं जहा— अत्थोग्गहे य वंजणोग्गहे य । २ एवं असुरकुमाराणं जाव थणियकुमाराणं । १०२१. १ पुढविकाइयाणं भंते ! कतिविहे उग्गहे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे उग्गहे पणत्ते । तं जहा— अत्थोग्गहे य वंजणोग्गहे य । २ पुढविकाइयाणं भंते ! वंजणोग्गहे कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! एगे फासिंदियवंजणोग्गहे पणत्ते । ३ पुढविकाइयाणं भंते ! कतिविहे अत्थोग्गहे पणत्ते ? गोयमा ! एगे फासिंदियअत्थोग्गहे पणत्ते । ४ एवं जाव वणप्फइकाइयाणं । १०२२. १ एवं बेइंदियाणं वि । णवरं बेइंदियाणं वंजणोग्गहे दुविहे पणत्ते , अत्थोग्गहे दुविहा पणत्ते । २ एवं तेइंदिय-चउरिंदियाणं वि । णवरं इंदियपरिवुद्धी कायव्वा । चउरिंदियाणं वंजणोग्गहे तिविहे पणत्ते, अत्थोग्गहे चउव्विहे पणत्ते । १०२३. सेसाणं जहा णेरइयाणं (सु. १०२० १) जाव वेमाणियाणं । १०॥ [सुत्तं १०२४. पयारंतरेण इंदियभेया] १०२४. कतिविहा णं भंते ! इंदिया पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा- दव्विंदिया य भाविंदिया य । [सुत्ताइं १०२५-५५. ११ दव्विंदियदारं] १०२५. कति णं भंते ! दव्विंदिया पणत्ता ? गोयमा ! अट्ठ दव्विंदिया पणत्ता । तं जहा— दो सोया २ दो णेत्ता ४ दो घाणा ६ जीहा ७ फासे ८ । १०२६. १ णेरइयाणं भंते ! कति दव्विंदिया पणत्ता ? गोयमा ! अट्ठ, एते चेव । २ एवं असुरकुमाराणं जाव थणियकुमाराणं वि । १०२७. पुढविकाइयाणं भंते ! कति दव्विंदिया पणत्ता ? गोयमा ! एगे फासेंदिए पणत्ते । २ एवं जाव वणप्फतिकाइयाणं । १०२८. १ बेइंदियाणं भंते ! कति दव्विंदिया पणत्ता ? गोयमा ! दो दव्विंदिया पणत्ता । तं जहा— फासिंदिए य जिब्भिंदिए य । २ तेइंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! चत्तारि दव्विंदिया पणत्ता । तं जहा— दो घाणा २ जीहा ३ फासे ४ । ३ चउरिंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! छ दव्विंदिया पणत्ता तं जहा— दो णेत्ता २ दो घाणा ४ जीहा ४ फासे ६ । १०२९. सेसाणं जहा णेरइयाणं (सु. १०२६ १) जाव वेमाणियाणं । १०३०. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लया ? गोयमा ! अट्ठ । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अट्ठ वा सोलस वा सत्तरस वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । १०३१. १ एगमेगस्स णं भंते ! असुरकुमारस्स केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! अट्ठ । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अट्ठ वा णव वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । २ एवं जाव थणियकुमाराणं ताव भाणियव्वं । १०३२. १ एवं पुढविकाइय-आउक्काइय-वणप्फकाइयस्स वि । णवरं केवतिया बद्धेल्लग ? त्ति पुच्छाए उत्तरं एक्के फासिंदिए पणत्ते । २ एवं तेउक्काइय-वाउक्काइयस्स वि । णवरं पुरेक्खडा णव वा दस वा । १०३३. १ एवं बेइंदियाणं वि । णवरं बद्धेल्लगपुच्छाए दोण्णि । २ एवं तेइंदियस्स वि । णवरं बद्धेल्लगा चत्तारि । ३ एवं चउरिंदियस्स वि । नवरं बद्धेल्लगा छ । १०३४. पंचेदियतिरिक्खजोणिय-मणूस-वाणमंतर-जोइसिय-सोहम्मसाण-गदेवस्स जहा असुरकुमारस्स (सु. १०३१) । नवरं मणूसस्स पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइ अट्ठ वा नव वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता

वा । १०३५. सणंकुमार-माहिंद-बंध-लंतग-सुक्क-सहस्सार-आणय-पाणय-आरण-अच्युय-गेवेज्जगदेवस्स य जहा नेरइयस्स (सु. १०३०) । १०३६. एगमेगस्स णं भंते ! विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवस्स केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! अट्ट । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अट्ट वा सोलस वा चउवीसा वा संखेज्जा वा । १०३७. सव्वट्टसिद्धगदेवस्स अतीता अणंता, बद्धेल्लगा अट्ट, पुरेक्खडा अट्ट । १०३८. १. णेरइयाणं भंते ! केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! असंखेज्जा । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अणंता । २. एवं जाव गेवेज्जगदेवाणं । णवरं मणूसणं बद्धेल्लगा सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा । १०३९. विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! अतीता अणंता, बद्धेल्लगा असंखेज्जा, पुरेक्खडा असंखेज्जा । १०४०. १. सव्वट्टसिद्धगदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! अईया अणंता, बद्धेलगा संखेज्जा, पुरेक्खज संखेज्जा । १०४१. १. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स णेरइअत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! अट्ट । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि अट्ट वा सोलस वा चउवीसा वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । २. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स असुरकुमारत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीता ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि अट्ट वा सोलस वा चउवीसा वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । एवं जाव थणियकुमारत्ते । ३. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स पुढविकाइयत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि एकको वा दो वा तिण्णि वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । एवं जाव वणप्फइकाइयत्ते । ४. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स बेइंदियत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि दो वा चत्तारि वा छ वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । एवं तेइंदियत्ते वि, णवरं पुरेक्खडा चत्तारि वा अट्ट वा बारस वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । एवं चउरिंदियत्ते वि नवरं पुरेक्खडा छ वा बारस वा अट्टारस वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । ५. पंचेंदियतिरिक्खजोणियत्ते जहा असुरकुमारत्ते । ६. मणूसत्ते वि एवं चेव । णवरं केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अट्ट वा सोलस वा चउवीसा वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । सव्वेसिं मणूसवज्जाणं पुरेक्खडा मणूसत्ते कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि त्ति एवं ण वुच्चति । ७. वाणमंतर-जोइसिय-सोहम्मग जाव गेवेज्जगदेवत्ते अतीया अणंता; बद्धेल्लगा णत्थि; पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि अट्ट वा सोलस वा चउवीसा वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता । ८. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि अण्ण वा सोलस वा । ९. सव्वट्टसिद्धगदेवत्ते अतीया णत्थि; बद्धेल्लगा णत्थि; पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि अट्ट । १०४२. एवं जहा णेरइयदंडओ णीओ तहा असुरकुमारेण वि णेयव्वो जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणिणं । णवरं जस्स सट्ठाणे जति बद्धेल्लगा तस्स तइ भाणियव्वा । १०४३. १. एगमेगस्स णं भंते ! मणूसस्स णेरयइत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा गोयमा ! णत्थि केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि अट्ट वा सोलस वा चउवीसा वा संखेज्जा वा असंखेज्जा अणंता वा । २. एवं जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणियत्ते । णवरं एगिंदिय-विगलिंदिएसु जस्स जत्तिया पुरेक्खडा तस्स तत्तिया भाणियव्वा । ३. एगमेगस्स णं भंते ! मणूसस्स मणूसत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा । ? अट्ट । केवतिया पुरेक्खडा ? कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि अट्ट वा सोलस वा चउवीसा वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । ४. वाणमंतर - जोतिसिय जाव गेवेज्जगदेवत्ते जहा णेरइयथष । ५. एगमेगस्स णं भंते ! मणूसस्स विजय-वेजयंत-जयंतापराजियदेवत्ते केवइया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि अट्ट वा सोलस वा । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि,

जस्सऽत्थि अट्ठ वा सोलस वा । ६ एगमेगस्स णं भंते ! मणूसस्स सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ । १०४४. वाणमंतर - जोतिसिए जहा णेरइए (सु. १०४१) । १०४५. १ सोहम्मगदेवे वि जहा णेरइए (सु. १०४१) । णवरं सोहम्मगदेवस्स विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियत्ते केवतिया दव्विंदिया ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ वा सोलस वा । सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते जहा णेरइस्स । २ एवं जाव गेवेज्जगदेवस्स सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते ताव णेयव्वं । १०४६. १ एगमेगस्स णं भंते ! विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवस्स णेरइयत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! णत्थि । २ एवं जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणियत्ते । ३ मणूसत्ते अतीया अणंता, बद्धेल्लगा णत्थि, पुरेक्खडा अट्ठ वा सोलस वा चउवीसा वा संखेज्जा वा । ४ वाणमंतर-जोतिसियत्ते जहा णेरइयत्ते (सु. १०४१) । ५ सोहम्मगदेवत्ते अतीया अणंता । बद्धेल्लगा णत्थि । पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ वा सोलस वा चउवीसा संखेज्जा वा । ६ एवं जाव गेवेज्जगदेवत्ते । ७ विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियत्ते अतीया कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! अट्ठ । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ । ८ एगमेगस्स णं भंते ! विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवस्स सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ । १०४७. १ एगमेगस्स णं भंते ! सव्वट्ठसिद्धगदेवस्स णेरइयत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! णत्थि । २ एवं मणूसवज्जं जाव गेवेज्जगदेवत्ते । णवरं मणूसत्ते अतीया अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अट्ठ । ३ विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवत्ते अतीया कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सऽत्थि अट्ठ । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! णत्थि । ४ एगमेगस्स णं भंते ! सव्वट्ठसिद्धगदेवस्स सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! अट्ठ । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! णत्थि । १०४८. १ णेरइयाणं भंते ! णेरइयत्ते केवइया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! असंखेज्जा । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अणंता । २ णेरइयाणं भंते ! असुरकुमारत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अणंता । ३ एवं जाव गेवेज्जगदेवत्ते । ४ णेरइयाणं भंते ! विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? गोयमा ! अट्ठ । ५ एवं सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते वि । १०४९. एवं जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते भाणियव्वं । णवरं वणप्फतिकाइयाणं विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवत्ते सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते य पुरेक्खडा अणंता ; सव्वेसिं मणूस-सव्वट्ठसिद्धगवज्जाणं सट्ठाणे बद्धेल्लगा असंखेज्जा, परट्ठाणे बद्धेल्लगा णत्थि ; वणस्सतिकाइयाणं सट्ठाणे बद्धेल्लगा अणंता । १०५०. १ मणुस्साणं णेरइयत्ते अतीया अणंता, बद्धेल्लगा णत्थि, पुरेक्खडा अणंता । २ एवं जाव गेवेज्जगदेवत्ते । णवरं सट्ठाणे अतीया अणंता, बद्धेल्लगा सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा, पुरेक्खडा अणंता । ३ मणूसाणं भंते ! विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवत्ते केवतिया दव्विंदिया अतीया ? संखेज्जा । केवतिया बद्धेल्लगा ? णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा । एवं सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते वि । १०५१. वाणमंतर-जोइसियाणं जहा णेरइयाणं (सु. १०४८) । १०५२. सोहम्मगदेवाणं एवं चेव । णवरं विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवत्ते अतीया असंखेज्जा, बद्धेल्लगा णत्थि, पुरेक्खडा असंखेज्जा । सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते अतीया णत्थि, बद्धेल्लगा णत्थि, पुरेक्खडा असंखेज्जा । १०५३. एवं जाव गेवेज्जगदेवाणं । १०५४. १ विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवाणं भंते ! णेरइयत्ते केवतिया

दव्वेंदिया अतीता ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? णत्थि । २ एवं जाव जोइसियत्ते । णवरमेसिं मणूसत्ते अतीया अणंता ; केवतिया बद्धेल्लगा ? णत्थि ; पुरेक्खडा असंखेज्जा । ३ एवं जाव गेवेज्जगदेवत्ते । सट्ठाणे अतीता असंखेज्जा । केवतिया बद्धेल्लगा ? असंखेज्जा । केवतिया पुरेक्खडा ? असंखेज्जा । ४ सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते अतीता णत्थि, बद्धेल्लगा णत्थि, पुरेक्खडा असंखेज्जा । १०५५. १ सव्वट्ठसिद्धगदेवाणं भंते ! णेरइयत्ते केवतिया दव्वेंदिया अतीता ? गोयमा ! अणंता केवतिया बद्धेल्लगा ? णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? णत्थि । २ एवं मणूसवज्जं जाव गेवेज्जगदेवत्ते । ३ मणूसत्ते अतीता अणंता, बद्धेल्लगा णत्थि, पुरेक्खडा संखेज्जा । ४ विजय-वेजयंत-जयंतापराजियदेवत्ते केवतिया दव्वेंदिया अतीता ? संखेज्ज । केवतिया बद्धेल्लगा ? नत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? णत्थि । ५ सव्वट्ठसिद्धगदेवाणं भंते ! सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते केवतिया दव्वेंदिया अतीता ? णत्थि । केवतिया बद्धेल्लगा ? संखेज्जा । केवइया पुरेक्खडा ? णत्थि । ११ दारं ॥ [सुत्ताइं १०५६-६७. १२ भाविंदियदारं] १०५६. कति णं भंते ! भाविंदिया पणत्ता ? गोयमा ! पंच भाविंदिया पणत्ता । तं जहा— सोइंदिए जाव फासिंदिए । १०५७. णेरइयाणं भंते ! कति भाविंदिया पणत्ता ? गोयमा ! पंच भाविंदिया पणत्ता । तं जहा— सोइंदिए जाव फासेंदिए । एवं जस्स जति इंदिया तस्स तत्तिया भाणियव्वा जाव वेमाणियाणं । १०५८. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स केवतिया भाविंदिया अतीता ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? पंच । केवतिया पुरेक्खडा ? पंच वा दस वा एक्कारस वा संखेज्जा वा असंखिज्जा वा अणंता वा । १०५९. एवं असुरकुमारस्स वि । णवरं पुरेक्खडा पंच वा छ वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । एवं जाव थणियकुमारास्स । १०६०. एवं पुढविकाइय-आउकाइय-वणस्सइकाइयस्स वि, बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदियस्स वि । तेउक्काइय-वाउक्काइयस्स वि एवं चेव, णवरं पुरेक्खडा छ वा सत्त वा संखेज्जा वा असंखिज्जा वा अणंता वा । १०६१. पंचेंदियतिरिक्खजोणियस्स जाव ईसाणस्स जहा असुरकुमारस्स (सु. १०५९) । णवरं मणूयस्स पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि त्ति भाणियव्वं । १०६२. सणकुमारं जाव गेवेज्जगस्स जहा णेरइयस्स (सु. १०५७-५८) । १०६३. विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियदेवस्स अतीया अणंता, बद्धेल्लगा पंच, पुरेक्खडा पंच वा दस वा पण्णरस वा संखेज्जा वा । सव्वट्ठसिद्धगदेवस्स अतीता अणंता, बद्धेल्लगा पंच, केवतिया पुरेक्खडा ? पंच । १०६४. णेरइयाणं भंते ! केवइया भाविंदिया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया बद्धेल्लगा ? असंखज्जा । केवतिया पुरेक्खडा ? अणंता । एवं जहा दव्विंदिएसुं पोहत्तेणं दंडओ भणिओ तहा भाविंदिएसु वि पोहत्तेणं दंडओ भाणियव्वो, णवरं वणप्फइकाइयाणं बद्धेल्लगा वि अणंता । १०६५. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स णेरइयत्ते केवइया भाविंदिया अतीता ? गोयमा ! अणंता, बद्धेल्लगा पंच, पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि पंच वा दस वा पण्णरस वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । एवं असुरकुमारत्ते जाव थणियकुमारत्ते, णवरं बद्धेल्लगा णत्थि । १०६६. १ पुढविकाइयत्ते जाव बेइंदियत्ते जहा दव्विंदिया । २ तेइंदियत्ते तहेव, णवरं पुरेक्खडा तिण्णि वा छ वा णव संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । ३ एवं चउरिंदियत्ते वि । णवरं पुरेक्खडा चत्तारि वा अट्ठ वा बारस वा संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । १०६७. एवं एते चेव गमा चत्तारि णेयव्वा जे चेव दव्विंदिएसु । नवरं तइयगमे जाणियव्वा जस्स जइ इंदिया ते पुरेक्खडेसु मुणेयव्वा । चउत्थगमे जहेव दव्वेंदिया जाव सव्वट्ठसिद्धगदेवाणं सव्वट्ठसिद्धगदेवत्ते केवतिया भाविंदिया अतीता ? णत्थि, बद्धेल्लगा संखेज्जा, पुक्खडा णत्थि । १२॥ ★★ ★॥ बीओ उद्देसो समत्तो ॥

॥ पणवणाए भगवतीए पनरसमं इंदियपयं समत्तं ॥ ★★ ★ १६. सोलसमं पओगपयं ★★ ★ [सुत्तं १०६८. पओगभेयपरूवणं] १०६८. कइविहे णं भंते ! पओगे पणत्ते ? गोयमा ! पण्णरसविहे पणत्ते । तं जहा— सच्चमणप्पओगे १ मोसमणप्पओगे २ सच्चामोसमणप्पओगे ३ असच्चामोसमणप्पओगे ४ एवं वइप्पओगे वि चउहा ८ ओरालियसरीरकायप्पओगे ९ ओरालियमीससरीरकायप्पओगे १० वेउव्वियसरीरकायप्पओगे ११ वेउव्वियमीससरीरकायप्पओगे १२ आहारगसरीरकायप्पओगे १३ आहारगमीससरीरकायप्पओगे १४ कम्मासरीरकायप्पओगे १५ आहारगमीससरीरकायप्पओगे १६ कम्मासरीरकायप्पओगे १७ १५ । [सुत्तं १०६९. जीवेसु ओहेणं पओगपरूवणं] १०६९. जीवाणं भंते ! कतिविहे पओगे पणत्ते ? गोयमा ! पण्णरसविहे पओगे पणत्ते । तं जहा—

सच्चमणप्पओगे जाव कम्मासरीरकायप्पओगे । [सुत्ताइं १०७०-७६. चउवीसदंडएसु ओहेणं पओगपरूवणं] १०७०. णेरइयाणं भंते ! कतिविहे पओगे पण्णत्ते ? गोयमा ! एक्कारसविहे पओगे पण्णत्ते । तंजहा-सच्चमणप्पओगे १ जाव असच्चामोसवइप्पओगे ८ वेउव्वियसरीरकायप्पओगे ९ वेउव्वियमीसरीरकायप्पओगे १० कम्मासरीरकायप्पओगे ११ । १०७१. एवं असुरकुमाराण वि जाव थणियकुमाराणं । १०७२. पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! तिविहे पओगे पण्णत्ते । तं जहा— ओरालियसरीरकायप्पओगे १ ओरालियमीससरीरकायप्पओगे २ कम्मासरीरकायप्पओगे ३ । एवं जाव वणप्फइकाइयाणं । णवरं वाउक्काइयाणं पंचविहे पओगे पण्णत्ते, तं जहा— ओरालियसरीरकायप्पओगे ओरालियमीससरीरकायप्पओगे २ वेउव्विए दुविहे ४ कम्मासरीरकायप्पओगे य ५ । १०७३. बेइंदियाणं पुच्छा । (गोयमा ! चउव्विहे) पओगे पण्णत्ते । तं जहा— असच्चामोसवइप्पओगे १ ओरालियसरीरकायप्पओगे २ ओरालियमीससरीरकायप्पओगे ३ कम्मासरीरकायप्पओगे ४ । एवं जाव चउरिंदियाणं । १०७४. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! तेरसविहे पओगे पण्णत्ते । तं जहा— सच्चमणप्पओगे १ मोसमणप्पओगे २ सच्चामोसमणप्पओगे ३ असच्चामोसमणप्पओगे ४ एवं वइप्पओगे वि ८ ओरालियसरीरकायप्पओगे ९ ओरालियमीससरीरकायप्पओगे १० वेउव्वियसरीरकायप्पओगे ११ वेउव्वियमीससरीरकायप्पओगे १२ कम्मासरीरकायप्पओगे १३ । १०७५. मणूसाणं पुच्छा । गोयमा ! पण्णरसविहे पओगे पण्णत्ते । तं जहा— सच्चमणप्पओगे १ जाव कम्मासरीरकायप्पओगे १५ । १०७६. वाणमंतर-जोतिसिय -वेमाणियाणं जहा णेरइयाणं (सु. १०७०) । [सुत्तं १०७७. जीवेसु विभाजेणं पओगपरूवणं] १०७७. जीवा णं भंते ! किं सच्चमणप्पओगी जाव किं कम्मासरीरकायप्पओगी ? गोयमा ! जीवा सव्वे वि ताव होज्जा सच्चमणप्पओगी वि जाव वेउव्वियमीससरीरकायप्पओगी वि कम्मासरीरकरयप्पओगी वि, अहवेगे य आहारगसरीरकायप्पओगी य १ अहवेगे य आहारगसरीरकायप्पओगिणो य २ अहवेगे य आहारगमीसरीरकायप्पओगी य ३ अहवेगे य आहारगससरीरकायप्पओगिणो य ४ चउभंगो, अहवेगे य आहारगसरीरकायप्पओगीय आहारगमीसासरीरकायप्पओगी य १ अहवेगे य आहारगसरीरकायप्पओगी य आहारगमीसासरीरकायप्पओगिणो य २ अहवेगे य आहारगसरीरकायप्पओगिणो य आहारगमीसासरीरकायप्पओगी य ३ अहवेगे य आहारगसरीरकायप्पओगिणो य आहारगमीसासरीरकायप्पओगिणो य ४, एए जीवाणं अट्ठ भंगा । [सुत्तं १०७८. नेरइएसु विभागेणं पओगपरूवणं] १०७८. णेरइया णं भंते ! किं सच्चमणप्पओगी जाव किं कम्मासरीरकायप्पओगी ? गोयमा ! णेरइया सव्वे वि ताव होज्जा सच्चमणप्पओगी वि जाव वेउव्वियमीससरीरकायप्पओगी वि, अहवेगे य कम्मासरीरकायप्पओगी य १ अहवेगे य कम्मासरीरकायप्पओगिणो य २ । [सुत्तं १०७९. भवणवासिसु विभागेणं पओगपरूवणं] १०७९. एवं असुरकुमारा वि जाव थणियकुमारा वि । [सुत्तं १०८०. एगिंदिएसु विभागेणं पओगपरूवणं] १०८०. पुढविकाइया णं भंते ! किं ओरालियसरीरकायप्पओगी ओरालियमीससरीरकायप्पओगी कम्मासरीरकायप्पओगी ? गोयमा ! पुढविकाइया णं ओरालियसरीरकायप्पओगी वि ओरालियमीससरीरकायप्पओगी वि कम्मासरीरकायप्पओगी वि । एवं जाव वणप्फतिकाइयाणं । णवरं वाउक्काइया वेउव्वियसरीरकायप्पओगी वि वेउव्वियमीससरीरकायप्पओगी वि । [सुत्तं १०८१. विगलिंदिएसु विभागेणं पओगपरूवणं] १०८१. बेइंदिया णं भंते ! किं ओरालियसरीरकायप्पओगी जाव कम्मासरीरकायप्पओगी ? गोयमा ! बेइंदिया सव्वे वि ताव होज्जा असच्चामोसवइप्पओगी वि ओरालियसरीरकायप्पओगी वि ओरालियमीससरीरकायप्पओगी वि, अहवेगे य कम्मासरीरकायप्पओगी य १ अहवेगे य कम्मासरीरकायप्पओगिणो य २ । एवं जाव चउरिंदिया । [सुत्तं १०८२. पंचिंदियतिरिक्खेसु विभागेणं पओगपरूवणं] १०८२. पंचेंदियतिरिक्खजोणिया जहा णेरइया (सु. १०७८) । णवरं ओरालियसरीरकायप्पओगी वि ओरालियमीससरीरकायप्पओगी वि, अहवेगे य कम्मासरीरकायप्पओगी य १ अहवेगे य कम्मासरीरकायप्पओगिणो य २ । [सुत्तं १०८३. मणुस्सेसु विभागेणं पओगपरूवणं] १०८३. मणूसा णं भंते ! किं सच्चमणप्पओगी जाव किं कम्मासरीरकायप्पओगी ? गोयमा ! मणूसा सव्वे

श्री आगमगुणमंजूषा - १०३८

आहारगमीसासरीरकायप्पओगी य कम्मासरीरकायप्पओगी य १३ अहवेगे य ओरालियमीसासरीरकायप्पओगिणो य आहारगसरीरकायप्पओगिणो य आहारगमीसासरीरकायप्पओगी य कम्मासरीरकायप्पओगिणो य १४ अहवेगे य ओरालियमीसासरीरकायप्पओगिणा य आहारगसरीरकायप्पओगिणो य आहारगमीसासरीरकायप्पओगिणो य कम्मासरीरकायप्पओगी य १५ अहवेगे य ओरालियमीसासरीरकायप्पओगिरो य आहारगसरीरकायप्पओगिणो य आहारगमीसासरीरकायप्पओगिणो य कम्मासरीरकायप्पओगिणो य १६, एवं एते चऊसंजोएणं सोलस भंगा भवन्ति । सव्वे वि य णं संपिंडिया असीतिं भंगा भवन्ति ८० । [सुत्तं १०८४. वाणमंतराइसु विभागेणं पओगपरूवणं] १०८४. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिया जहा असुरकुमारा (सु. १०७९) । [सुत्तं १०८५. गइप्पवायपरूवणं] १०८५. कतिविहे णं भंते ! गतिप्पवाए पणत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पणत्ते । तं जहा— पओगगती १ ततगती २ बंधणच्छेयणगती ३ उववायगती ४ विहायगती ५ । [सुत्ताइं १०८६-८९. पओगगइपरूवणं] १०८६. से किं तं पओगगती ? पओगगती पण्णरसविहा पणत्ता । तं जहा सच्चमणप्पओगगती एवं जहा पओगो भणिओ तहा एसा वि भाणियव्वा जाव कम्मगसरीरकायप्पओगगती । १०८७. जीवाणं भंते ! कतिविहा पओगगती पणत्ता ? गोयमा ! पण्णरसविहा पणत्ता । तं जहा सच्चमणप्पओगगती जाव कम्मासरीरकायप्पओगगती । १०८८. णेरइयाणं भंते ! कतिविहा पओगगती पणत्ता ? गोयमा ! एक्कारसविहा पणत्ता । तं जहा सच्चमणप्पओगगती एवं उवउज्जिऊण जस्स जइविहा तस्स ततिविहा भाणितव्वा जाव वेमाणियाणं । १०८९. जीवा णं भंते ! किं सच्चमणप्पओगगती जाव कम्मगसरीरकायप्पओगगती ? गोयमा ! जीवा सव्वे वि ताव होज्जा सच्चमणप्पओगगती वि, एवं तं चेव पुव्ववणिणं भाणियव्वं, भंगा तहेव जाव वेमाणियाणं । से तं पओगगती । [सुत्तं १०९०. ततगइपरूवणं] १०९०. से किं तं ततगती ? ततगती जेणं जं गामं वा जाव सण्णिवेसं वा संपट्टिते असंपत्ते अंतरापहेवट्ठति । से तं ततगती । [सुत्तं १०९१. बंधणच्छेयणगइपरूवणं] १०९१. से किं तं बंधणच्छेयणगती ? २ जेणं जीवो वा सरीराओ सरीरं वा जीवाओ । से तं बंधणच्छेयणगती । [सुत्ताइं १०९२-११०४. उववायगइपरूवणं] १०९२. से किं तं उववायगती ? २ तिवाहा पणत्ता । तं जहा-खेत्तोववायगती १ भवोववायगती २ णोभवोववातगती ३ । १०९३. से किं तं खेत्तोववायगती ? २ पंचविहा पणत्ता । तं जहा णेरइयखेत्तोववातगती १ तिरिक्खजोणियखेत्तोववायगती २ मणूसखेत्तोववातगती ३ देवखेत्तोववातगती ४ सिद्धखेत्तोववायगती ५ । १०९४. से किं तं णेरइयखेत्तोववातगती ? २ सत्तविहा पणत्ता । तं जहा रयणप्पभापुढविणेरइयखेत्तोववातगती जाव अहेसत्तमापुढविणेरइयखेत्तोववायगती । से तं णेरइयखेत्तोववायगती । १०९५. से किं तं तिरिक्खजोणियखेत्तोववायगती ? २ पंचविहा पणत्ता । तं जहा-एगिंदियतिरिक्खजोणियखेत्तोववायगती जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणियखेत्तोववायगती । से तं तिरिक्खजोणियखेत्तोववायगती । १०९६. से किं तं मणूसखेत्तोववायगई ? २ दुविहा पणत्ता । तं जहा-सम्मुच्छिममणूसखेत्तोववायगती गम्भवक्कंतियमणुस्सखेत्तोववायगई । से तं मणूसखेत्तोववायगती । १०९७. से किं तं देवखेत्तोववायगती ? २ चउव्विहा पणत्ता । तं जहा-भवणवइ जाव वेमाणियदेवखेत्तोववायगती । से तं देवखेत्तोववायगती । १०९८. से किं तं सिद्धखेत्तोववायगती ? २ अणेगविहा पणत्ता । तं जहा जंबुदीवे दीवे भरहेरवयवाससपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववायगती, जंबुदीवे दीवे चुल्लहिमवंत-सिहरिवासहरपव्वयसपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववायगती, जंबुदीवे दीवे हेमवय-हेरन्नवयवाससपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववायगती, जंबुदीवे दीवे सद्दावति-वियडावतिवट्ठवेयड्ढसपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववायगती, जंबुदीवे दीवे महाहिमवंत-रुप्पिवासहरपव्वयसपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, जंबुदीवे दीवे हरिवास-रम्मगवाससपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, जंबुदीवे दीवे गंधावति-मालवंतपरियवट्ठवेयड्ढसपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, जंबुदीवे दीवे णिसढ-णीलवंतवासहरपव्वयसपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, जंबुदीवे दीवे पुव्वविदेह-अवरविदेहसपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, जंबुदीवे दीवे देवकुरुत्तरकुरुसपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववायगती, जंबुदीवे दीवे मंदरस्स पव्वयस्स सपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, लवणसमुद्दे सपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, धायइसंडे दीवे पुरिमद्धपच्छिमद्धमंदरपव्वयस्स सपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, कालोयसमुद्दे सपक्खिं

सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, पुक्खरवरदीवहुपुरिमहुभरहेरवयवास सपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, एवं जाव पुक्खरवरदीवहुपच्छिमहुमंदरपव्वयसपक्खिं सपडिदिसिं सिद्धखेत्तोववातगती, से तं सिद्धखेत्तोववातगती । से तं खेत्तोववातगती १ । १०९९. से किं तं भवोववातगती ? २ चउव्विहा पणत्ता । तं जहा णेरइय० जाव देवभवोववातगती । से किं तं णेरइयभवोववातगती ? २ सत्तविहा पणत्ता तं जहा० । एवं सिद्धवज्जो भेओ भाणियव्वो, जो चेव खेत्तोववातगतीए सो चेव भवोववातगतीए । से तं भवोववातगती २ । १००. से किं तं णोभवोववातगती ? २ दुविहा पणत्ता । तं जहा-पोग्गलणोभवोववातगती य सिद्धणोभवोववातगती य । ११०१. से किं तं पोग्गलणोभवोववातगती ? २ जणं परमाणुपोग्गले लोगस्स पुरत्थिमिल्लाओ चरिमंताओ पच्छिमिल्लं चरिमंतं एगसमएणं गच्छति, पच्छिमिल्लाओ वा चरिमंताओ पुरत्थिमिल्लं चरिमंतं एगसमएणं गच्छति, दाहिणिल्लाओ वा चरिमंताओ उत्तरिल्लं चरिमंतं एगसमएणं गच्छति, एवं उत्तरिल्लाओ दाहिणिल्लं, उवरिल्लाओ हेट्ठिल्लं, हेट्ठिल्लाओ वा उवरिल्लं । से तं पोग्गलणोभवोववातगती । ११०२. से किं सिद्धणोभवोववातगती ? २ दुविहा पणत्ता । तं जहा- अणंतरसिद्धणोभवोववातगती य परंपरसिद्धणोभवोववातगती य । ११०३. से किं तं अणंतरसिद्धणोभवोववातगती ? २ पन्नरसविहा पणत्ता । तं जहा-तित्थसिद्धअणंतरसिद्धणोभवोववातगती य जाव अणेगसिद्धणोभवोववातगती य । से तं अणंतरसिद्धणोभवोववातगती । ११०४. से किं तं परंपरसिद्धणोभवोववातगती ? २ अणेगविहा पणत्ता । तं जहा— अपढमसमयसिद्धणोभवोववातगती एवं दुसमयसिद्धणोभवोववातगती जाव अणंतसमयसिद्धणोभवोववातगती । से तं परंपरसिद्धणोभवोववातगती । से तं सिद्धणोभवोववातगती । से तं णोभवोववातगती ३ । से तं उववातगती । [सुत्ताइं ११०५-२२. विहायगतिपरूवणं] ११०५. से किं तं विहायगती ? २ सत्तरसविहा पणत्ता । तं जहा— फुसमाणगती १ अफुसमाणगती २ उवसंपज्जमाणगती ३ अणुवसंपज्जमाणगती ४ पोग्गलगती ५ मंडूयगती ६ णावागती ७ णयगती ८ छायागती ९ छायाणुवायगती १० लेसागती ११ लेस्साणुवायगती १२ उद्दिस्सपविभत्तगती १३ चउपुरिसपविभत्तगती १४ वंकगती १५ पंकगती १६ बंधणविमोयणगती १७ । ११०६. से किं तं फुसमाणगती ? २ जणं परमाणुपोग्गले दुपदेसिय जाव अणंतपदेसियाणं खंघाणं अणमणं फुसित्ता णं गती पवत्तइ । से तं फुसमाणगती १ । ११०७. से किं तं अफुसमाणगती ? २ जणं एतेसिं चेव अफुसित्ता णं गती पवत्तइ । से तं अफुसमाणगती २ । ११०८. से किं तं उवसंपज्जमाणगती ? २ जणं रायं वा जुवरायं वा ईसरं वा तलवरं वा माडंबियं वा कोडुंबियं वा इब्भं वा सिद्धिं वा सेणावइं वा सत्थवाहं वा उवसंपज्जित्ता णं गच्छति । से तं उवसंपज्जमाणगती ३ । ११०९. से किं तं अणुवसंपज्जमाणगती ? २ जणं एतेसिं चेव अणमणं अणुवसंपज्जित्ता णं गच्छति । से तं अणुवसंपज्जमाणगती ४ । १११०. से किं तं पोग्गलगती ? २ जणं परमाणुपोग्गलाणं जाव अणंतपएसियाणं खंघाणंगती पवत्तति । से तं पोग्गलगती ५ । ११११. से किं तं मंडूयगती ? २ जणं मंडूए उप्पिडिया उप्पिडिया गच्छति । से तं मंडूयगती ६ । १११२. से किं तं णावागती ? २ जणं णावा पुव्ववेयालीओ दाहिणवेयालिं जलपहेणं गच्छति, दाहिणवेयालीओ वा अवरवेयालिं जलपहेणं गच्छति । से तं णावागती ७ । १११३. से किं तं णयगती ? २ जणं णेगम-संगह-ववहार-उज्जुसुयसद्-समभिरूढ-एवंभूयाणं णायाणं जा गती, अहवा सव्वणया वि जं इच्छंति । से तं णयगती ८ । १११४. से किं तं छायागती ? २ जणं हयच्छायं वा गयच्छायं वा नरच्छायं वा किन्नरच्छायं वा महोरगच्छायं वा गंधव्वच्छायं वा उसहच्छायं वा रहच्छायं वा छत्तचछायं वा उवसंपज्जित्ता णं गच्छति । से तं छायागती ९ । १११५. से किं तं छायाणुवातगती ? २ जणं पुरिसं छाया अणुगच्छति णो पुरिसे छायां अणुगच्छति । से तं छायाणुवातगती १० । १११६. से किं तं लेस्सागती ? २ जणं कण्हलेस्सा णीललेस्सं पप्प तारूवत्ताए ताववणत्ताए तागंधत्ताए तारसत्ताए ताफासत्ताए भुज्जो भुज्जो परिणमति, एवं णीललेस्सा काउलेस्सं पप्प तारूवत्ताए जाव ताफासत्ताए परिणमति, एवं काउलेस्सा वि तेउलेस्सा वि पम्हलेस्सं, पम्हलेस्सा वि सुक्कलेस्सं पप्प तारूवत्ताए जाव परिणमति । से तं लेस्सागती ११ । १११७. से किं लेस्साणुवायगती ? २ जल्लेस्साइं दव्वाइं परियाइत्ता कालं करेति तल्लेस्सेसु उववज्जति । तं जहा कण्हलेस्सेसु वा जाव सुक्कलेस्सेसु वा । से तं लेस्साणुवायगती १२ । १११८. से किं तं उद्दिस्सपविभत्तगती ? २ जेणं आयरिय वा उवज्झायं वा थेरं वा पवत्तिं

वा गणिं वा गणहरं वा गणावच्छेद्यं वा उद्दिसिय २ गच्छति । से तं उद्दिसस्सपविभत्तगती १३ । १११९. से किं तं चउपुरिसपविभत्तगती ? २ से जहाणामए चत्तारि पुरिसा समगं पट्ठिता समगं पज्जवट्ठिया १ समगं पट्ठिया विसमं पज्जवट्ठिया २ विसमं पट्ठिया समगं पज्जवट्ठिया ३ विसम पट्ठिया विसमं पज्जवट्ठिया ४ । से तं चउपुरिसपविभत्तगती १४ । ११२०. से किं तं वंकगती ? २ चउव्विहा पणत्ता । तं जहा— घट्ठणया १ थंभणया २ लेसणया ३ पवडणया ४ । से तं वंकगती १५ । ११२१. से किं तं पंकगती ? २ से जहाणामए केइ पुरिसे सेयंसि वा पंकसि वा उदयंसि वा कायं उव्वहिया गच्छति । से तं पंकगती १६ । ११२२. से किं तं बंधणविमोयणगती ? [ग्रन्थाग्रम ५०००] २ जणं अंबाण वा अंबाडगाण वा माउलुंगाण वा बिल्लाण वा कविट्ठाण वा भल्लाण वा फणसाण वा दाडिमाण वा पारेवाण वा अक्खोडाण वा चोराण वा बोराण वा तिंडुयाण वा पक्काणं परियागयाणं बंधणाओ विप्पमुक्काणं णिव्वाघाएणं अहे वीससाए गती पवत्तइ । से तं बंधणविमोयगती १७ । से तं विहायगती । से तं गइप्पवाए । ★★☆☆॥ पणवणाए भगवतीए सोलसमं पओगपयं समत्तं ॥ ★★☆☆१७. सत्तरसमं लेस्सापयं पढमो उद्देसओ ★★☆☆ [सुत्तं ११२३. पढमुद्देसस्स अत्थाहिगारा] ११२३. आहार सम सरीरा उस्सासे १ कम्म २ वण्ण ३ लेस्सासु ४ । समवेदण ५ समकिरिया ६ समाउया ७ चेव बोधव्वा ॥२०९॥ [सुत्ताइं ११२४-३०. नेरइएसु समाहाराइसत्तदारपरूवणं] ११२४. नेरइया णं भंते ! सव्वे समाहारा सव्वे समसरीरा सव्वे समुस्सावणिस्सासा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति नेरइया णो सव्वे समाहारा जाव णो सव्वे समुस्सासणिस्सासा ? गोयमा ! नेरइया दुविहा पणत्ता, तं जहा-महासरीरा य अप्पसरीरा य । तत्थ णं जे ते महासरीरा ते णं बहुतराए पोग्गले आहारंति बहुतराए पोग्गले परिणामंति बहुतराए पोग्गले उस्ससंति बहुतराए पोग्गले णीससंति, अभिक्खणं आहारंति अभिक्खणं परिणामंति अभिक्खणं उस्ससंति अभिक्खणं णीससंति । तत्थ णं जे ते अप्पसरीरा ते णं अप्पसरूए पोग्गले आहारंति अप्पतराए पोग्गले परिणामंति अप्पतराए पोग्गले उस्ससंति अप्पतराए पोग्गले णीससंति, आहव्व आहारंति आहव्व परिणामंति आहव्व उस्ससंति आहव्वणीससंति, से एतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ नेरइया णो सव्वे समाहारा णो सव्वे समसरीरा णो सव्वे समुस्सासणीसासा १ । ११२५. नेरइया णं भंते ! सव्वे समकम्मा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? नेरइया णो सव्वे समकम्मा ? गोयमा ! नेरइया दुविहा पणत्ता, तं जहा पुव्वोववण्णगा य पच्छोववण्णगा य । तत्थ णं जे ते पुव्वोववण्णगा ते णं अप्पकम्मतरागा । तत्थ णं जे ते पच्छोववण्णगा ते णं महाकम्मतरागा, सेएणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति नेरइया णो सव्वे समकम्मा २ । ११२६. नेरइया णं भंते ! सव्वे समवण्णा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति नेरइया णो सव्वे समवण्णा ? गोयमा ! नेरइया दुविहा पणत्ता, तं जहा- पुव्वोववण्णगा य पच्छोववण्णगा य । तत्थ णं जे ते पुव्वोववण्णगा ते णं विसुद्धवण्णतरागा । तत्थ णं जे ते पच्छोववण्णगा ते णं अविस्सुद्धवण्णतरागा, सेएणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति नेरइया णो सव्वे समवण्णा ३ । ११२७. एवं जहेव वण्णेण भणिया तहेव लेस्सासु वि विसुद्धलेस्सतरागा अविस्सुद्धलेस्सतरागा य भाणियव्वा ४ । ११२८. नेरइया णं भंते ! सव्वे समवेदणा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति नेरइया णो सव्वे समवेदणा ? गोयमा ! नेरइया दुविहा पणत्ता, तं जहा- सण्णिभूया य असण्णिभूया य । तत्थ णं जे ते सण्णिभूया ते णं महावेदणतरागा । तत्थ णं जे ते असण्णिभूया ते णं अप्पवेदणतरागा, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति नेरइया नो सव्वे समवेदणा ५ । ११२९. नेरइया णं भंते ! सव्वे समकिरिया ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति नेरइया णो सव्वे समकिरिया ? गोयमा ! नेरइया तिविहा पणत्ता, तं जहा— सम्मद्दिट्ठी मिच्छद्दिट्ठी सम्मामिच्छद्दिट्ठी । तत्थ णं जे ते सम्मद्दिट्ठी तेसि णं चत्तारि किरियाओ कज्जंति, तं जहा आरंभिया १ परिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ अपच्चक्खाणकिरिया ४ । तत्थ णं जे ते मिच्छद्दिट्ठी जे य सम्मामिच्छद्दिट्ठी तेसिं णेयतियाओ पंच किरियाओ कज्जंति, तं जहा आरंभिया १ परिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ अपच्चक्खाणकिरिया ४ मिच्छादंसणवत्तिया ५, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति नेरइया णो सव्वे समकिरिया ६ । ११३०. नेरइया णं भंते ! सव्वे समाउया ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चइ ? गोयमा ! नेरइया चउव्विहा पणत्ता, तं जहा अत्थेगइया समाउया समोववण्णागा १

अत्थेगइया समाउया विसमोववणणा २ अत्थेगइया विसमाउया समोववणणा ३ अत्थेगइया विसमाउया विसमोववणणा ४, सेएणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ णेरइया णो सव्वे समाउया णो सव्वे समोववणणागा ७ । [सुत्ताइं ११३१-३६. भवणवासिसु समाहाराइसत्तदारपरूवणं] ११३१. असुरकुमारा णं भंते ! सव्वे समाहारा ? स च्वेव पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, जहा णेरइया (सु. ११२४) । ११३२. असुरकुमारा णं भंते ! सव्वे समकम्मा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! असुरकुमारा दुविहा पणत्ता, तं जहा पुव्वोववणणा य पच्छोववणणा य । तत्थ णं जे ते पुव्वोववणणा ते णं महाकम्मतरागा । तत्थ णं जे ते पच्छोववणणा ते णं अप्पकम्मतरागा, सेएणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चति असुरकुमारा णो सव्वे समकम्मा । ११३३. १ एवं वण-लेस्साए पुच्छा । तत्थ णं जे ते पुव्वोववणणा ते णं अविसुद्धवणणतरागा । तत्थ णं जे ते पच्छोववणणा ते णं विसुद्धवणणतरागा, सेएणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चति असुरकुमारा सव्वे णो समवणणा । २ एवं लेस्साए वि । ११३४. वेदणाए जहा णेरइया (सु. ११२८) । ११३५. अवसेसं जहा णेरइयाणं (सु. ११२९-३०) । ११३६. एवं जाव थणियकुमारा । [सुत्ताइं ११३७-४०. एगिंदियाइसु समाहाराइसत्तदारपरूवणं] ११३७. पुढविकाइया आहार-कम्म-वण-लेस्साहिं जहा णेरइया (सु. ११२४-२७) । ११३८. पुढविकाइया णं भंते ! सव्वे समवेदणा ? हंता गोयमा ! सव्वे समवेयणा । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! पुढविकाइया सव्वे असण्णी असण्णीभूयं अणिययं वेदणं वेदेति, सेतेणट्टेणं गोयमा ! पुढविकाइया सव्वे समवेदणा । ११३९. पुढविकाइया णं भंते ! सव्वे समकिरिया ? हंता गोयमा ! पुढविकाइया सव्वे समकिरिया । से केणट्टेणं ? गोयमा ? पुढविकाइया सव्वे माइमिच्छद्दिट्ठी, तेसिं णेयतियाओ पंच किरियाओ कज्जंति, तं जहा-आरंभिया १ परिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ अपच्चक्खाणकिरिया ४ मिच्छादंसणवत्तिया ५ । ११४०. एवं जाव चउरिंदिया । [सुत्तं ११४१. पंचिंदियतिरिक्खेसु समाहाराइसत्तदारपरूवणं] ११४१. पंचिंदियतिरिक्खजोणिया जहा णेरइया (सु. ११२४-३०) । णवरं किरियाहिं सम्मद्दिट्ठी मिच्छद्दिट्ठी सम्मामिच्छद्दिट्ठी । तत्थ णं जे ते सम्मद्दिट्ठी ते दुविहा पणत्ता, तं जहा असंजया य संजयासंजया य । तत्थ णं जे ते संजयासंजया तेसिं णं तिण्णि किरियाओ कज्जंति, तं जहा आरंभिया परिग्गहिया मायावत्तिया । तत्थ णं जे ते असंजया तेसिं णं चत्तारि किरियाओ कज्जंति, तं जहा आरंभिया १ परिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ अपच्चक्खाणकिरिया ४ । तत्थ णं जे ते मिच्छद्दिट्ठी जे य सम्मामिच्छद्दिट्ठी तेसिं णेयइयाओ पंच किरियाओ कज्जंति, तं जहा आरंभिया १ परिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ अपच्चक्खाणकिरिया ४ मिच्छादंसणवत्तिया ५ । सेसं तं च्वेव । [सुत्तं ११४२. मणुस्सेसु समाहाराइसत्तदारपरूवणं] ११४२. मणूसाणं भंते ! सव्वे समाहारा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे । से केणट्टेणं ? गोयमा ! मणूसा दुविहा पणत्ता, तं जहा- महासरीरा य अप्पसरीरा य । तत्थ णं जे ते महासरीरा ते णं बहुयराए पोग्गले आहारेंति जाव बहुतराए पोग्गले णीससंति, आहच्च आहारेंति० आहच्च णीससंति । तत्थ णं जे ते अप्पसरीरा ते णं अप्पतराए पोग्गले आहारेंति जाव अप्पतराए पोग्गले णीससंति, अभिक्खणं आहारेंति जाव अभिक्खणं नीससंति, सेएणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चति मणूसा सव्वे णो समाहारा । सेसं जहा णेरइयाणं (सु. ११२५-३०) । णवरं किरियाहिं मणूसा तिवाहा पणत्ता, तं जहा— सम्मद्दिट्ठी मिच्छद्दिट्ठी सम्मामिच्छद्दिट्ठी । तत्थ णं जे ते सम्मद्दिट्ठी ते तिवाहा पणत्ता, तं जहा— संजया असंजया संजयासंजया । तत्थ णं जे ते संजया ते दुविहा पणत्ता, तं जहा- सरागसंजया य वीतरागसंजया य, तत्थ णं जे ते वीयरगसंजया ते णं अकिरिया । तत्थ णं जे ते सरागसंजया ते दुविहा पणत्ता, तं जहा पमत्तसंजया य अपमत्तसंजया य, तत्थ णं जे ते अपमत्तसंजया तेसिं एगा मायावत्तिया किरिया कज्जति, तत्थ णं जे ते पमत्तसंजया तेसिं दो किरियाओ कज्जंति, तं जहा— आरंभिया मायावत्तिया य । तत्थ णं जे ते संजयासंजया तेसिं तिण्णि किरियाओ कज्जंति, तं जहा— आरंभिया १ परिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ । तत्थ णं जे ते असंजया तेसिं चत्तारि किरियाओ कज्जंति, तं जहा— आरंभिया १ परिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ अपच्चक्खाणकिरिया ४ । तत्थ णं जे ते मिच्छद्दिट्ठी जे य सम्मामिच्छद्दिट्ठी तेसिं णेयइयाओ पंच किरियाओ कज्जंति, तं जहा— आरंभिया १ परिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ अपच्चक्खाणकिरिया ४ मिच्छादंसणवत्तिया ५ । सेसं जहा णेरइयाणं । [सुत्ताइं ११४३-४४. वाणमंतराइसु समाहाराइसत्तदारपरूवणं] ११४३. वाणमंतराणं जहा असुरकुमाराणं (सु. ११३१-३५) ११४४. एवं

जोइसिय-वेमाणियाण वि । णवरं ते वेदणाए दुविहा पणत्ता, तं जहा माइमिच्छद्दिट्ठीउववणगा य अमाइसम्मद्दिट्ठीउववणगा य । तत्थ णं जे ते माइमिच्छद्दिट्ठीउववणगा ते णं अप्पवेदणतरागा । तत्थ णं जे ते अमाइसम्मद्दिट्ठोववणगा ते णं महावेदणतरागा, सेएणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ० । सेसं तहेव । [सुत्तं ११४५. सलेस्सेसु २४ दंडएसु ओहेणं समाहारादूसत्तदासरूवणं] ११४५ भंते ! णेरइया सव्वे समाहारा समसरीरा समुस्सासणिस्सासा ? स च्वेव पुच्छा, एवं जहा ओहिओ गमओ (सु. ११२४-४४) भणिओ तहा सलेस्सगमओ वि णिरवसेसो भाणियव्वो जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं ११४६-५५. सलेस्सेसु २४ दंडएसु विभागेणं समाहाराइसत्तदरापरूवणं] ११४६. कणहलेस्सा णं भंते ! णेरइया सव्वे समाहारा ३ पुच्छा । गोयमा ! जहा ओहिया (सु. ११२४-३०) । णवरं णेरइया वेदणाइ माइमिच्छद्दिट्ठोववणगा य अमाइसम्मद्दिट्ठोववणगा य भाणियव्वा । सेसं तहेव जहा ओहियाणं । ११४७. असुरकुमारा जाव वाणमंतरा एते जहा ओहिया (सु. ११३१-४३) । णवरं मणूसाणं किरियाहिं विसेसो, जाव तत्थ णं जे ते सम्मद्दिट्ठी ते ति विहा पणत्ता, तं जहा— संजया असंजया संजयासंजया य, जहा ओहियाणं (सु. ११४२) । ११४८. जोइसिय-वेमाणिया आइल्लिगासु तिसु लेस्सासु ण पुच्छज्जंति । ११४९. एवं जहा किणहलेस्सा चारिया तहा णीललेस्सा वि चारियव्वा । ११५०. काउलेस्सा णेरइएहिंतो आरब्भ जाव वाणमतरा । णवरं काउलेस्सा णेरइया जहा ओहिया (सु. ११२८) । ११५१. तेउलेस्साणं भंते ! असुरकुमाराणं ताओ च्वेव पुच्छाओ । गोयमा ! जहेव ओहिया तहेव (सु. ११३१-३५) । णवरं वेदणाए जहा जोतिसिया (सु. ११४४) । ११५२. पुढवि-आउ-वणस्सइ-पंचेंदियतिरिक्ख-मणूसा जहा ओहिया (सु. ११३७-३९, ११४१-४२) तहेव भाणियव्वा । णवरं मणूसा किरियाहिं जे संजया ते पमत्ता य अपमत्ता य भाणियव्वा, सरागा वीयरागा णत्थि । ११५३. वाणमंतरा तेउलेस्साए जहा असुरकुमारा (सु. ११५१) । ११५४. एवं जोतिसिय -वेमाणिया वि । सेसं तं च्वेव । ११५५. एवं पम्हलेस्सा भाणियव्वा, णवरं जेसिं अत्थि । सुक्कलेस्सा वि तहेव जेसिं अत्थि । सव्वं तहेव जहा ओहियाणं गमओ । णवरं पम्हलेस्स-सुक्क -लेस्साओ पंचेंदियतिरिक्खजोणिय -मणूस -वेमाणियाणं च्वेव, ण सेसाणं ति । ★★ ★॥ पणवणाए लेस्सापए पढमो उद्देसओ समत्तो ॥ ★★ ★ बीओ उद्देसओ

★★★ [सुत्तं ११५६. लेस्साभेयपरूवणं] ११५६ कति णं भंते ! लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! छल्लेस्साओ पणत्ताओ । तं जहा - कणहलेस्सा १ णाललेस्सा २ काडलेस्सा ३ तेडलेस्सा ४ पणहलेसा ५ सुक्कलेसा ६ [सुत्ताइ ११५६-६९ चउवीस दंडएसु लेस्सा परूवणं] ११५७. णेरइयाणं भंते ! कति लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! तिणि । तं जहा— किणहलेस्सा नीललेस्सा काउलेस्सा । ११५८. तिरिक्खजोणियाणं भंते ! कति लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! छल्लेस्साओ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । ११५९. एगिंदियाणं भंते ! कति लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! चत्तारि लेस्साओ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव तेउलेस्सा । ११६०. पुढविक्काइयाणं भंते ! कति लेस्साओ ? गोयमा ! एवं च्वेव ११६१. आउ-वणप्फतिकाइयाण वि एवं च्वेव । ११६२. तेउ-वाउ-बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदियाणं जहा णेरइयाणं (सु. ११५७) । ११६३. १ पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! छल्लेस्साओ, कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । २ सम्मुच्छिमपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! जहा णेरइयाणं (सु. ११५७) । ३ गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! छल्लेसाओ, तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । ४ तिरिक्खजोणिणीणं पुच्छा । गोयमा ! छल्लेसाओ एताओ च्वेव । ११६४. १ मणुस्साणं पुच्छा । गोयमा ! छल्लेसाओ एताओ च्वेव । २ सम्मुच्छिममणुस्साणं पुच्छा । गोयमा ! जहा णेरइयाणं (सु. ११५७) । ३ गब्भवक्कंतियमणूसाणं पुच्छा । गोयमा ! छल्लेसाओ, तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेसा । ४ मणुस्सीणं पुच्छा । गोयमा ! एवं च्वेव । ११६५. १ देवाणं पुच्छा । गोयमा ! छएताओ च्वेव । २ देवीणं पुच्छा । गोयमा ! चत्तारि । तं जहा— कणहलेस्सा जाव तेउलेस्सा । ११६६. १ भवणवासीणं भंते ! देवाणं पुच्छा । गोयमा ! एवं च्वेव । २ एवं भवणवासिणीण वि । ११६७. १ वाणमंतरदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! एवं च्वेव । २ एवं वाणमंतरीण वि । ११६८. १ जोइसियाणं पुच्छा । गोयमा ! एगा तेउलेस्सा । २ एवं जोइसिणीण वि । ११६९. १ वेमाणियाणं पुच्छा ।

गोयमा ! तिणि । तं जहा— तेउलेस्सा पम्हलेस्सा सुक्कलेस्सा । २ २ वेमाणिणीणं पुच्छा । गोयमा ! एगा तेउलेसा । सुत्तं ११७०. सलेस्सेसु जीवेसु अप्पाबहुयं ११७०. एतेसि णं भंते ! सल्लेस्साणं जीवाणं कण्हलेस्साण जाव सुक्कलेस्साणं अलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जीवा सुक्कलेस्सा, पम्हलेस्सा संखेज्जगुणा, तेउलेस्सा संखेज्जगुणा, अलेस्सा अणंतगुणा, काउलेस्सा अणंतगुणा, नीललेस्सा विसेसाहिया, कण्हलेस्सा विसेसाहिया, सलेस्सा विसेसाहिया । **[सुत्ताइं ११७१-१०. सलेस्सेसु २४ दंडएसु अप्पाबहुयं]** ११७१. एतेसि णं भंते ! णेरइयाणं कण्हलेस्साणं नीललेस्साणं काउलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा णेरइया कण्हलेस्सा, नीललेस्सा असंखेज्जगुणा, काउलेस्सा असंखेज्जगुणा । ११७२. एतेसि णं भंते ! तिरिक्खजोणियाणं कण्हलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा तिरिक्खजोणिया सुक्कलेसा, एवं जहा ओहिया (सु. ११७०) णवरं अलेस्सवज्जा । ११७३. एतेसि णं भंते ! एगिंदियाणं कण्हलेस्साणं जाव तेउलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा एगिंदिया तेउलेस्सा, काउलेस्सा अणंतगुणा, नीललेस्सा विसेसाहिया, कण्हलेस्सा विसेसाहिया । ११७४. एतेसि णं भंते ! पुढविकाइयाणं कण्हलेस्साणं जाव तेउलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! जहा ओहिया एगिंदिया (सु. ११७३) । णवरं काउलेस्सा असंखेज्जगुणा । ११७५. एवं आउक्काइयाण वि । ११७६. एतेसि णं भंते ! तेउक्काइयाणं कण्हलेस्साणं नीललेस्साणं काउलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा तेउक्काइया काउलेस्सा, नीललेस्सा विसेसाहिया, कण्हलेस्सा विसेसाहिया । ११७७. एवं वाउक्काइयाण वि । ११७८. एतेसि णं भंते ! वणप्फकाइयाणं कण्हलेस्साणं जाव तेउलेस्साण य० जहा एगिंदियओहियाणं (सु. ११७३) । ११७९. बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदियाणं जहा तेउक्काइयाणं (सु. ११७६) । ११८०. १ एतेसि णं भंते ! पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं कण्हलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! जहा ओहियाणं तिरिक्खजोणियाणं (सु. ११७२) । णवरं काउलेस्सा असंखेज्जगुणा । २ सम्मुच्छिमपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं जहा तेउक्काइयाणं । (सु. ११७६) । ३ गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं जहा ओहियाणं तिरिक्खजोणियाणं (सु. ११७२) । णवरं काउलेस्सा संखेज्जगुणा । ४ एवं तिरिक्खजोणिणीण वि । ५ एतेसि णं भंते ! सम्मुच्छिमपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणियाण य कण्हलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थो गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणिया सुक्कलेस्सा, पम्हलेस्सा संखेज्जगुणा, तेउलेस्सा संखेज्जगुणा, काउलेस्सा संखेज्जगुणा, नीललेस्सा विसेसाहिया, कण्हलेस्सा विसेसाहिया, काउलेस्सा सम्मुच्छिमपंचेंदियतिरिक्खजोणिया असंखेज्जगुणा, नीललेस्सा विसेसाहिया, कण्हलेस्सा विसेसाहिया । ६ एतेसि णं भंते ! सम्मुच्छिमपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं तिरिक्खजोणिणीण य कण्हलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! जहेव पंचमं (सु. ११८० ५) तहा इमं पि छट्ठं भाणियव्वं । ७ एतेसि णं भंते ! गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं तिरिक्खजोणिणीण य कण्हलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणिया सुक्कलेस्सा, सुक्कलेस्साओ तिरिक्खजोणिणीओ संखेज्जगुणाओ, पम्हलेस्सा गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणिया संखेज्जगुणा, तेउलेस्साओ० संखेज्जगुणाओ, काउलेस्साओ० संखेज्जगुणा, नीललेस्साओ० विसेसाहिया, कण्हलेस्साओ० विसेसाहिया, काउलेस्साओ० संखेज्जगुणाओ, नीललेस्साओ० विसेसाहियाओ, कण्हलेस्साओ० विसेसाहियाओ । ८ एतेसि णं भंते ! सम्मुच्छिमपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं गब्भवक्कंतियपंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं तिरिक्खजोणिणीण य कण्हलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा गब्भवक्कंतियतिरिक्खजोणिया सुक्कलेस्सा, सुक्कलेस्साओ तिरिक्खजोणिणीओ संखेज्जगुणाओ, पम्हलेस्सा गब्भवक्कंतियतिरिक्खजोणिया संखेज्जगुणा, पम्हलेस्साओ तिरिक्खजोणिणीओ संखेज्जगुणाओ, तेउलेस्सा गब्भवक्कंतियतिरिक्खजोणिया संखेज्जगुणा, तेउलेस्साओ तिरिक्खजोणिणीओ संखेज्जगुणाओ, काउलेस्सा तिरिक्खजोणिया संखेज्जगुणा, नीललेस्साओ० विसेसाहिया, कण्हलेस्साओ० विसेसाहिया,

श्री आगमगुणमंजूषा - १०४५

य कणहलेस्साणं जाव तेउलेस्साण य कतरे कतरेहिंतोअप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा ओदेवीओ वेमाणिणीओ तेउलेस्साओ; भवणवासिणीओ तेउलेस्साओ असंखेज्जगुणाओ, काउलेस्साओ असंखेज्जगुणाओ, णीललेस्साओ विसेसाहियाओ, कणहलेस्साओ विसेसाहियाओ; तेउलेस्साओ वाणमंतरीओ देवीओ असंखेज्जगुणाओ, काउलेस्साओ असंखेज्जगुणाओ, णीललेस्साओ विसेसाहियाओ, कणहलेस्साओ विसेसाहियाओ; तेउलेस्साओ जाइसिणीओ देवीओ संखेज्जगुणाओ । ११९०. एतेसि णं भंते ! भवणवासीणं जाव वेमाणियाणं देवाण य देवीण य कणहलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा वेमाणिया देवा सुक्कलेस्सा, पम्हलेस्सा असंखेज्जगुणा, तेउलेस्सा असंखेज्जगुणा, तेउलेस्साओ वेमाणिणीओ देवीओ संखेज्जगुणाओ; तेउलेस्सा भवणवासी देवा असंखेज्जगुणा, तेउलेस्साओ भवणवासिणीओ देवीओ संखेज्जगुणाओ, काउलेस्सा भवणवासी असंखेज्जगुणा, णीललेस्सा विसेसाहिया, कणहलेस्सा विसेसाहिया, काउलेस्साओ भवणवासिणीओ संखेज्जगुणाओ, णीललेसाओ विसेसाहियाओ, कणहलेसाओ विसेसाहियाओ; तेउलेस्सा वाणमंतरा असंखेज्जगुणा, तेउलेस्साओ वाणमंतरीओ संखेज्जगुणाओ, काउलेस्सा वाणमंतरा असंखेज्जगुणा, णीललेस्सा विसेसाहिया, कणहलेस्सा विसेसाहिया, काउलेस्साओ वाणमंतरीओ संखेज्जगुणाओ, णीललेस्साओ विसेसाहियाओ, कणहलेस्साओ विसेसाहियाओ; तेउलेस्सा जोइसिया संखेज्जगुणा, तेउलेस्साओ जोइसिणीओ संखेज्जगुणाओ । [सुत्तं ११९१. सलेस्सेसु जीवेसु इड्ढिअप्पाबहुयं] ११९१. एतेसि णं भंते ! जीवाणं कणहलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पिड्डिया वा महिड्डिया वा ? गोयमा ! कणहलेस्सेहिंतो णीललेस्सा महिड्डिया, णीललेस्सेहिंतो काउलेस्सा महिड्डिया, एवं काउलेस्सेहिंतो तेउलेस्सा महिड्डिया, तेउलेस्सेहिंतो पम्हलेस्सा महिड्डिया, पम्हलेस्सेहिंतो सुक्कलेस्सा महिड्डिया, सव्वप्पिड्डिया जीवा किणहलेस्सा, सव्वमहिड्डिया जीवा सुक्कलेस्सा । [सुत्ताइं ११९२-९८. सलेस्सेसु २४ दंडएसु इड्ढिअप्पाबहुयं] ११९२. एतेसि णं भंते ! णेरइयाणं कणहलेस्साणं णीललेस्साणं काउलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पिड्डिया वा महिड्डिया वा ? गोयमा ! कणहलेस्सेहिंतो णीललेस्सा महिड्डिया, णीललेस्सेहिंतो काउलेस्सा महिड्डिया, सव्वप्पिड्डिया णेरइया कणहलेस्सा, सव्वमहिड्डिया णेरइया काउलेस्सा । ११९३. एतेसि णं भंते ! तिरिक्खजोणियाणं कणहलेस्साणं जाव सुक्कलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पिड्डिया वा महिड्डिया वा ? गोयमा ! जहा जीवा । ११९४. एतेसि णं भंते ! एगिंदियतिरिक्खजोणियाणं कणहलेस्साणं जाव तेउलेस्साण य कतरे कतरेहिंतो अप्पिड्डिया वा महिड्डिया वा ? गोयमा ! कणहलेस्सेहिंतो एगिंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो णीललेस्सा महिड्डिया, णीललेस्सेहिंतो काउलेस्सा महिड्डिया, काउलेस्सेहिंतो तेउलेस्सा महिड्डिया, सव्वप्पिड्डिया एगिंदियतिरिक्खजोणिया कणहलेस्सा, सव्वमहिड्डिया तेउलेस्सा । ११९५. एवं पुढविक्काइयाण वि । ११९६. एवं एतेण अभिलावेणं जहेव लेस्साओ भावियाओ तहेव णेयव्वं जाव चउरिंदिया । ११९७. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं तिरिक्खजोणिणीणं सम्मुच्छिमाणं गब्भवक्कंतियाण य सव्वेसिं भाणियव्वं जाव अप्पिड्डिया वेमाणिया देवा तेउलेस्सा, सव्वमहिड्डिया वेमाणिया देवा सुक्कलेस्सा । ११९८. केइ भणंति-चउवीसदंडएणं इड्ढी भाणियव्वा । ☆☆☆ ॥ बीओ उद्देसओ समत्तो ॥ तइओ उद्देसओ ☆☆☆ [सुत्ताइं ११९९-१२००. नयमएणं २४ दंडएसु उववाय-उव्वट्टणाओ] ११९९. १ णेरइए णं भंते ! णेरइएसु उववज्जति ? अणेरइए णेरइएसु उववज्जति ? गोयमा ! णेरइए णेरइएसु उववज्जइ, णो अणेरइए णेरइएसु उववज्जति । २ एवं जाव वेमाणियाणं । १२००. १ णेरइए णं भंते ! णेरइएहिंतो उव्वट्टइ ? अणेरइए णेरइएहिंतो उव्वट्टति ? गोयमा ! अणेरइए णेरइएहिंतो उव्वट्टति, णो णेरइए णेरइएहिंतो उव्वट्टति । २ एवं जाव वेमाणिए । णवरं जोतिसिय-वेमाणिएसु चयणं ति अभिलावो कायव्वो । [सुत्ताइं १२०१-७. सलेस्सेसु २४ दंडएसु ओहेणं उववाय-उव्वट्टणाओ] १२०१. १ से णूणं भंते ! कणहलेस्से णेरइए कणहलेस्सेसु णेरइएसु उववज्जति ? कणहलेस्से उव्वट्टति ? जल्लेस्से उववज्जति तल्लेसे उव्वट्टति ? हंता गोयमा ! कणहलेसे णेरइए कणहलेसेसु णेरइएसु उववज्जति, कणहलेसे उव्वट्टति, जल्लेसे उववज्जति तल्लेसे उव्वट्टति । २ एवं णीललेसे वि काउलेसे वि । १२०२. एवं असुरकुमारा वि जाव थणियकुमारा

वि । णवरं तेउलेस्सा अब्भइया । १२०३. १ से णूणं भंते ! कणहलेसे पुढविकाइए कणहलेस्सेसु पुढविकाइएसु उववज्जति ? कणहलेस्से उव्वट्ठति ? जल्लेसे उववज्जति तल्लेसे उव्वट्ठति ? हंता गोयमा ! कणहलेस्से पुढविकाइए कणहलेस्सेसु पुढविकाइएसु उववज्जति; सिय कणहलेस्से उव्वट्ठति, सिय नीललेसे उव्वट्ठति, सिय काउलेसे उव्वट्ठति; सिय जल्लेसे उववज्जइ तल्लेसे उव्वट्ठति । २ एवं णीललेस्सा काउलेस्सा वि । ३ से णूणं भंते ! तेउलेस्से पुढविकाइए तेउलेस्सेसु पुढविकाइएसु उववज्जइ ? ० पुच्छा । हंता गोयमा ! तेउलेसे पुढविकाइए तेउलेसेसु पुढविकाइएसु उववज्जति; सिय कणहलेसे उव्वट्ठइ, सिय णीललेसे उव्वट्ठइ, सिय काउलेसे उव्वट्ठति; तेउलेसे उववज्जति, णो चेव णं तेउलेस्से उव्वट्ठति । ४ एवं आउक्काइय-वणप्फइकाइया वि । ५ तेऊ वाऊ एवं चेव । णवरं एतेसिं तेउलेस्सा णत्थि । १२०४. बिय-तिय-चउरिंदिया एवं चेव तिसु लेसासु । १२०५. पंचेंदियतिरिक्खजोणिया मणूसा य जहा पुढविकाइया आदिल्लियासु तिसु लेस्सासु भणिया (सु. १२०३ १-२) तथा छसु वि लेसासु भाणियव्वा । णवरं छप्पि लेसाओ चारियव्वाओ । १२०६. वाणमंतरा जहा असुरकुमारा (सु. १२०२) । १२०७. १ से णूणं भंते ! तेउलेस्से जोइसिए तेउलेसेसु जोइसिएसु उववज्जति ? जहेव असुरकुमारा । २ एवं वेमाणिया वि । नवरं दोण्ह वि चयंतीति अभिलावो । [सुत्ताइं १२०८-१४. सलेस्सेसु २४ दडएसु विभागेणं उववाय-उव्वट्ठणाओ] १२०८. से णूणं भंते ! कणहलेस्से णीललेस्से काउलेस्से णेरइए कणहलेस्सेसु णीललेस्सेसु काउलेस्सेसु णेरइएसु उववज्जति ? कणहलेस्से णीललेस्से काउलेस्से उव्वट्ठति ? जल्लेसे उववज्जति तल्लेसे उव्वट्ठति ? हंता गोयमा ! कणहलेस्से णीललेस्से-काउलेस्सेसु उववज्जति, जल्लेसे उववज्जति तल्लेसे उव्वट्ठति । १२०९. से णूणं भंते ! कणहलेस्से जाव तेउलेस्से असुरकुमारे कणहलेस्सेसु जाव तेउलेस्सेसु असुरकुमारेसु उववज्जति ? एवं जहेव नेरइए (सु. १२०८) तथा असुरकुमारे वि जाव थणियकुमारे वि । १२१०. १ से णूणं भंते ! कणहलेस्से जाव तेउलेस्से पुढविकाइए कणहलेस्सेसु जाव तेउलेस्सेसु पुढविकाइएसु उववज्जति ? एवं पुच्छा जहा असुरकुमाराणं । हंता गोयमा ! कणहलेस्से जाव तेउलेस्से पुढविकाइए कणहलेस्सेसु जाव तेउलेस्सेसु पुढविकाइएसु उववज्जति, सिय कणहलेस्से उव्वट्ठति सिय णीललेसे सिय काउलेस्से उव्वट्ठति, सिय जल्लेस्से उववज्जइ तल्लेसे उव्वट्ठइ, तेउलेसे उववज्जइ, णो चेव णं तेउलेस्से उव्वट्ठति । २ एवं आउक्काइय-वणप्फइकाइया वि भाणियव्वा । ३ से णूणं भंते ! कणहलेस्से णीललेस्से काउलेस्से तेउक्काइए कणहलेसेसु णीललेसेसु काउलेसेसु तेउक्काइएसु उववज्जति ? कणहलेसे णीललेसे काउलेसे उव्वट्ठति ? जल्लेसे उववज्जति तल्लेसे उव्वट्ठति ? हंता गोयमा ! कणहलेस्से णीललेस्से काउलेस्से तेउक्काइए कणहलेसेसु णीललेसेसु काउलेसेसु तेउक्काइएसु उववज्जति, सिय कणहलेसे उव्वट्ठति सिय णीललेसे सिय काउलेस्से उव्वट्ठति, सिय जल्लेसे उववज्जति तल्लेसे उव्वट्ठति । ४ एवं वाउक्काइया बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिया वि भाणियव्वा । १२११. से णूणं भंते ! कणहलेसे जाव सुक्कलेसे पंचेंदियतिरिक्खजोणिए कणहलेसेसु जाव सुक्कलेसेसु पंचेंदियतिरिक्खजोणिएसु उववज्जति ? ० पुच्छा । हंता गोयमा ! कणहलेस्से जाव सुक्कलेस्से पंचेंदियतिरिक्खजोणिए कणहलेस्सेसु जाव सुक्कलेसेसु पंचेंदियतिरिक्खजोणिएसु उववज्जति, सिय कणहलेस्से उव्वट्ठति जाव सिय सुक्कलेस्से उव्वट्ठति, सिय जल्लेसे उववज्जति तल्लेसे उव्वट्ठति । १२१२. एवं मणूसे वि । १२१३. वाणमंतरे जहा असुरकुमारे (सु. १२०९) । १२१४. जोइसिय-वेमाणिए वि एवं चेव । नवरं जस्स जल्लेसा, दोण्ह वि चयणं ति भाणियव्वं । [सुत्तं १२१५. कण्हाइलेस्सेसु नेरइएसु ओहिखेत्तपरूवणं] १२१५. १ कणहलेस्से णं भंते ! णेरइए कणहलेस्सं णेरइयं पणिहाए ओहिणा सव्वओ समंता समभिलोएमाणे २ केवतियं खेत्तं जाणति ? केवतियं खेत्तं पासइ ? गोयमा ! णो बहुयं खित्तं जाणति णो बहुयं खेत्तं पासइ, णो दूरं खेत्तं जाणति णो दूरं खेत्तं पासति, इत्तिय समेव खेत्तं जाणइ इत्तिरियमेव खेत्तं पासति । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति कणहलेसे णं णेरइए तं चेव जाव इत्तिरियमेव खेत्तं पासति ? गोयमा ! से जहाणामए केइ पुरिसे बहुसमरमणिज्जंसि भूमिभागंसि ठिच्चा सव्वओ समंता समभिलोएज्जा, तए णं से पुरिसे धरणितलगतं पुरिसं पणिहाए सव्वओ समंता समभिलोएमाणे २ णो बहुयं खेत्तं जाव पासति जाव इत्तिरियमेव खेत्तं पासइ, सेएणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति कणहलेसे णं णेरइए

जाव इत्तिरियमेव खेत्तं पासति । २ नीललेसे णं भंते ! णेरइए कणहलेसं णेरइयं पणिहाय ओहिणा सव्वओ समंता समभिलोएमाणे २ केवतियं खेत्तं जाणइ ? केवतियं खेत्तं पासइ ? गोयमा ! बहुतरागं खेत्तं जाणति बहुतरागं खेत्तं पासति, दूरतरागं खेत्तं जाणइ दूरतरागं खेत्तं पासति, वितिमिरतरागं खेत्तं जाणइ वितिमिरतरागं खेत्तं पासइ, विसुद्धतरागं खेत्तं जाणति विसुद्धतरागं खेत्तं पासति । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति नीललेस्से णं णेरइए कणहलेस्सं णेरइयं पणिहाय जाव विसुद्धतरागं खेत्तं पासइ ? गोयमा ! से जहाणामए केइ पुरिसे बहुसमरमणिज्जाओ भूमिभागाओ पव्वयं दुरूहति, दुरूहिता सव्वओ समंता समभिलोएज्जा, तए णं से पुरिसे धरणितलगयं पुरिसं पणिहाय सव्वओ समंता समभिलोएमाणे २ बहुतरागं खेत्तं जाणइ जाव विसुद्धतरागं खेत्तं पासति, से एतेणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चति नीललेस्से णेरइए कणहलेस्सं णेरइयं जाव विसुद्धतरागं खेत्तं पासति । ३ काउलेसे णं भंते ! णेरइए नीललेस्सं णेरइयं पणिहाय ओहिणा सव्वओ समंता समभिलोएमाणे २ केवतियं खेत्तं जाणइ ? केवतियं खेत्तं पासइ ? गोयमा ! बहुतरागं खेत्तं जाणइ बहुतरागं खेत्तं पासइ जाव विसुद्धतरागं खेत्तं पासइ । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति काउलेसे णं णेरइए जाव विसुद्धतरागं खेत्तं पासति ? गोयमा ! से जहाणामए केइ पुरिसे बहुसमरमणिज्जाओ भूमिभागाओ पव्वतं दुरूहति, दुरूहिता रुक्खं दुरूहति दुरूहिता दो वि पादे उच्चाविय सव्वओ समंता समभिलोएज्जा, तए णं से पुरिसे पव्वतगयं धरणितलगयं च पुरिसं पणिहाय सव्वओसमंता समभिलोएमाणे २ बहुतरागं खेत्तं जाणति बहुतरागं खेत्तं पासति जाव वितिमिरतरागं (?विसुद्धतरागं) खेत्तं पासइ, सेएणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चति काउलेस्से णं णेरइए नीललेस्सं णेरइयं पणिहाय तं चेव जाव वितिमिरतरागं (?विसुद्धतरागं) खेत्तं पासति । [सुत्ताइं १२१६-१७. कण्हाइलेस्सेसु जीवेसु णाणपरूवणं] १२१६. १ कणहलेस्से णं भंते ! जीवे कतिसु णाणेसु होज्जा ? गोयमा ! दोसु वा तिसु वा चउसुत्ता णाणेसु हुज्जा, दोसु होमाणे आभिणिबोहिय-सुयणाणेसु होज्जा, तिसु होमाणे आभिणिबोहिय-सुयणाण -ओहिणाणेसु होज्जा, अहवा तिसु होमाणे आभिणिबोहिय -सुयणाण -मणपज्जवणाणेसु होज्जा, चउसु होमाणे आभिणिबोहियणाण-सुयणाण -ओहिणाण-मणपज्जवणाणेसु होज्जा । २ एवं जाव पम्हलेस्से । १२१७. सुक्कलेस्से णं भंते ! जीवे कइसु णाणेसु होज्जा ? गोयमा ! दोसु वा तिसु वा चउसु वा एगम्मि वा होज्जा दोसु होमाणे आभिणिबोहियणाण० एवं जहेव कणहलेस्साणं (सु. १२१६ १) तहेव भाणियव्वं जाव चउहिं, एगम्मि होमाणे एगम्मि केवलणाणे होज्जा । ☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए लेस्सापदे ततिओ उद्देसओ समत्तो ॥ ☆☆☆ चउत्थो उद्देसओ ☆☆☆ [सुत्तं १२१८. चउत्थुद्देसस्स अहिगारपरूवणं] १२१८. परिणाम १ वण्ण २ रस ३ गंध ४ सुद्ध ५ अपसत्थ ६ संकिलिद्वुण्हा ७-८ । गति ९ परिणाम १० पदेसावगाह ११-१२ वग्गण १३ ठाणाणमप्पबहुं १४-१५ ॥२१०॥ [सुत्तं १२१९. लेस्साभेयपरूवणं] १२१९. कति णं भंते ! लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! छल्लेस्साओ पणत्ताओ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । [सुत्ताइं १२२०-२५. १ परिणामाहिगारो] १२२०. से णूणं भंते ! कणहलेस्सा नीललेस्सं पप्प तारूवत्ताए तावणत्ताए तागंधत्ताए तारसत्ताए ताफासत्ताए भुज्जो २ परिणमति ? हंता गोयमा ! कणहलेस्सा नीललेस्सं पप्प तारूवत्ताए तावणत्ताए तागंधत्ताए तारसत्ताए ताफासत्ताए भुज्जो २ परिणमति । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति कणहलेस्सा नीललेस्सं पप्प तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति ? गोयमा ! से जहाणामए खीरे दूसिं पप्प सुद्धे वा वत्थे रागं पप्प तारूवत्ताए तावणत्ताए तागंधत्ताए तारसत्ताए ताफासत्ताए भुज्जो २ परिणमति, सेएणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ कणहलेस्सा नीललेस्सं पप्प तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति । १२२१. एवं एतेणं अभिलावेणं नीललेस्सा काउलेस्सं पप्प, काउलेस्सा तेउलेस्सं पप्प, तेउलेस्सा पम्हलेस्सं सुक्कलेस्सं पप्प नीललेस्से जाव भुज्जो २ परिणमति । १२२२. से णूणं भंते ! कणहलेस्सा नीललेस्सं काउलेस्सं तेउलेस्सं पम्हलेस्सं सुक्कलेस्सं पप्प तारूवत्ताए तावन्नत्ताए तागंधत्ताए तारसत्ताए ताफासत्ताए भुज्जो २ परिणमति ? हंता गोयमा ! कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सं पप्प तारूवत्ताए तावन्नत्ताए तात्ताए तारसत्ताए गंध ताफासत्ताए भुज्जो २ परिणमति । से केणट्टेणं भंते ! एवं वुच्चति किणहलेस्सा नीललेस्सं जाव सुक्कलेस्सं पप्प तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति ? गोयमा ! से जहाणामए वेरुलियमणी सिया किणहसुत्तए वा नीलसुत्तए वा लोहियसुत्तए वा हालिदसुत्तए वा सुक्किल्लसुत्तए वा आइए समाणे

तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति, सेएणट्टेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ किण्हलेस्सा णीललेस्सं पप्प जाव सुक्कलेस्सं पप्प तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति । १२२३. से णूणं भंते ! णीललेस्सा किण्हलेस्सं जाव सुक्कलेस्सं पप्प तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति ? हंता गोयमा ! एवं चेव । १२२४. एवं काउलेस्सा कण्हलेस्सं णीललेस्सं तेउलेस्सं पम्हलेस्सं सुक्कलेस्सं, एवं तेउलेस्सा किण्हलेसं णीललेसं काउलेसं पम्हलेसं सुक्कलेस्सं, एवं पम्हलेस्सा कण्हलेसं णीललेसं काउलेसं तेउलेसं सुक्कलेस्सं । १२२५. से णूणं भंते ! सुक्कलेस्सा किण्ह० णील० काउ० तेउ० पम्हलेस्सं पप्प जाव भुज्जो २ परिणमति ? हंता गोयमा ! एवं चेव । [सुत्ताइं १२२६-३२. २ वण्णहिगारो] १२२६. कण्हलेस्सा णं भंते ! वण्णेणं केरिसिया पण्णत्ता ? गोयमा ! से जहाणामए जीमूए इ वा अंजणे इ वा खंजणे इ वा कज्जले इ वा गवले इ वा गवलवलए इ वा जंबूफलए इ वा अद्धारिट्ठए इ वा परपुट्टे इ वा भमरे इ वा भमरावली इ वा गयकलभे इ वा किण्हकेसे इ वा आगासथिग्गाले इ वा किण्हासोए इ वा किण्हकणवीरए इ वा किण्हबंधुजीवए इ वा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, किण्हलेस्सा णं एत्तो अणिट्ठतरिया चेव अकंततरिया चेव अप्पियतरिया चेव अमणुण्णतरिया चेव अमणामतरिया चेव वण्णेणं पण्णत्ता । १२२७. णीललेस्सा णं भंते ! केरिसिया वण्णेणं पण्णत्ता ? गोयमा ! से जहाणामए भिंगे इ वा भिंणत्ते इ वा चासे ति वा चासपिच्छे इ वा सुए इ वा सुयपिच्छे इ वा सामा इ वा वणराई वा उच्चंतए इ वा पारेवयगीवा इ वा मोरगीवा इ वा हलधरवसणे इ वा अयसिकुसुमए इ वा बाणकुसुमए इ वा अंजणकेसियाकुसुमए इ वा णीलपुप्पले इ वा नीलासोए इ वा णीलकणवीरए इ वा णीलबंधुजीवए इ वा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, एत्तो जाव अमणामयरिया चेव वण्णेणं पण्णत्ता । १२२८. काउलेस्सा णं भंते ! केरिसिया वण्णेणं पण्णत्ता ? गोयमा ! से जहाणामए खयरसारे इ वा कयरसारे इ वा धमाससारे इ वा तंबे इ वा तंबकरोडए इ वा तंबच्छिवाडिया इ वा वाइंगणिकुसुमए इ वा कोइलच्छदकुसुमए इ वा तंबच्छिवाडिया इ वा वाइंगणिकुसुमए इ वा कोइलच्छदकुसुमए इ वा जवासाकुसुमे इ वा कलकुसुमे इ वा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, काउलेस्सा णं एत्तो अणिट्ठतरिया जाव अमणामयरिया चेव वण्णेणं पण्णत्ता । १२२९. तेउलेस्सा णं भंते ! केरिसिया वण्णेणं पण्णत्ता ? गोयमा ! से जहाणामए ससरुहिरे इ वा उरब्भरुहिरे इ वा वराहरुहिरे इ वा संबरुहिरे इ मणुस्सरुहिरे इ वा बालिंदगोवे इ वा बालदिवागरे इ वा संझब्भरागे इ वा गुजब्भरागे इ वा बाइहिंगुलुए इ वा पवालंकुरे इ वा लक्खारसे इ वा लोहियक्खमणी इ वा किमिरंगकंबले र वा गयतालुए इ वा चीणपिट्ठरासी इ वा पालियायकुसुम इ वा जासुमणाकुसुमे इ वा किंसुयपुप्फरासी इ वा रत्तुप्पले इ वा रत्तासोगे इ वा रत्तकणवीरए इ वा रत्तबंधुजीवए वा । भवेयारूवा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, तेउलेस्सा णं एत्तो इट्ठतरिया चेव जाव मणामतरिया चेव वण्णेणं पण्णत्ता । १२३० पम्हलेस्सा णं भंते ! केरिसिया वण्णेणं पण्णत्ता ? गोयमा ! से जहाणामए चंपे इ वा चंपयछल्ली इ वा चंपयभेदे इ हलिद्दा इ वा हलिद्दगुलिया इ वा हलिद्दाभेए इ वा हरियाले इ वा हरियागुलिया इ वा हरियालभेए इ वा चिउरे इ वा चिउररागे इ वा सुपण्णसिप्पी इ वा वरकणगणिहस्ते इ वा वरपुरिसवसणे इ वा अल्लइकुसुमे इ वा चंपयकुसुमे इ वा कणियारकुसुमे इ वा कुहंडियाकुसुमे इ वा सुवण्णलूहिया इ वा सुहिवण्णियाकुसुमे इ वा कोरेंटमल्लदामे इ वा पीयासोगे इ वा पीयकणवीरए इ वा पीयबंधुजीवए इ वा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, पम्हलेस्सा णं एत्तो इट्ठतरिया चेव जाव मणामतरिया चेव वण्णेणं पण्णत्ता । १२३१. सुक्कलेस्सा णं भंते ! केरिसिया वण्णेणं पण्णत्ता ? गोयमा ! से जहाणामए अंके इ वा संखे इ वा चंदे इ वा कुंदे इ वा दगे इ वा दगरप इ वा दही इ वा दहिघणे इ वा खीरे इ वा खीरपूरे इ वा सुक्कछिवाडिया इ वा पेहुणभिंजिया इ वा घोयरुप्पट्टे इ वा सारइयबलाइए इ वा कुमुददले इ वा पोंडदियदले इ वा सालिपिट्ठरासी ति वा कुडगप्फरासी ति वा सिंदुवारवरमल्लदामे इ वा सेयासोए इ वा सेयकणवीरे इ वा सेयबंधुजीवए इ वा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे, सुक्कलेस्सा णं एत्तो इट्ठतरिया चेव कंतयरिया चेव पियतरिया चेव मणुण्णतरिया चेव मणामतरिया चेव वण्णेणं पण्णत्ता । १२३२. एयाओ णं भंते ! छल्लेस्साओ कतिसु वण्णेसु साहिज्जंति ? गोयमा ! पंचसु वण्णेसु साहिज्जंति । तं जहा— कण्हलेसा कालएणं वण्णेणं साहिज्जति, णीललेस्सा णीलएणं वण्णेणं साहिज्जति, काउलेस्सा काललोहिणं वण्णेणं साहिज्जति, तेउलेस्सा लोहिणं वण्णेणं साहिज्जइ, पम्हलेस्सा हालिद्दएणं वण्णेणं साहिज्जइ, सुक्कलेस्सा सुक्किलएणं वण्णेणं साहिज्जइ ।

[सुत्ताइं १२३३-३८. ३ रसाहिगारो] १२३३. कणहलेस्सा णं भंते ! केरिसिया आसाएणं पणत्ता ? गोयमा ! से जहाणामए णिंबे इ वा णिंबसारे इ वा णिंबछल्ली इ वा णिंबफाणिए इ वा कुडए इ वा कुडगफले इ वा कुडगछल्ली इ वा कुडगफाणिए इ वा कडुगतुंबी इ वा कडुगतुम्बीफले ति वा खारतउसी इ वा खारतउसीफले इ वा देवदाली इ वा देवदालिपुप्फे इ वा मियवालुंकी इ वा मियवालुंकीफले इ वा घोसाडिए इ वा घोसाडइफले इ वा कण्हकंदए इ वा वज्जकंदए इ वा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, कणहलेस्सा णं एत्तो अणिट्ठतरिया चेव जाव अमणामयरिया चेव अस्साएणं पणत्ता । १२३४. णीललेस्साए पुच्छा । गोयमा ! से जहाणामए भंगी ति वा भंगीरए इ वा पाढा इ वा चविता इ वा चित्तामूलए इ वा पिप्पलीमूलए इ वा पिप्पली इ वा पिप्पलिचुण्णे इ वा मिरिए इ वा मिरियचुण्णे इ वा सिंगबेरे इ वा सिंगबेरचुण्णे इ वा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, णीललेस्सा णं एत्तो जाव अमणामतरिया चेव अस्साएणं पणत्ता । १२३५. काउलेस्साए पुच्छा । गोयमा ! से जहाणामए अंबाण वा अंबाडगाण वा माउलुंगाण वा बिल्लाण वा कविट्ठाण वा भट्ठाण वा फणसाण वा दालिमाण वा पारेवयाण वा अक्खोलाण वा चोराण वा बोराण वा तेंदुयाण वा अपिक्काणं अपरियागाणं वण्णेणं अणुववेताणं गंधेण अणुववेयाणं फासेणं अणुववेयाणं । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, जाव एत्तो अमणामयरिया चेव काउलेस्सा अस्साएणं पणत्ता । १२३६. तेउलेस्सा णं पुच्छा । गोयमा ! से जहाणामए अंबाण वा जाव तेंदुयाण वा पिक्काणं परियावण्णाणं वण्णेणं उववेताणं पसत्थेणं जाव फासेणं जाव एत्तो मणामयरिया चेव तेउलेस्सा अस्साएणं पणत्ता । १२३७. पम्हलेस्साए पुच्छा । गोयमा ! से जहाणामए चंदप्पभा इ वा मणिसिलागा इ वा वरसीधू इ वा वरवारुणी ति वा पत्तासवे इ वा पुप्फासवे इ वा फलासवे इ वा चोयासवे इ वा आसवे इ वा मधू इ वा मेरए इ वा कविसाणए इ वा खज्जूरसारए इ वा मुद्धियासारए इ वा सुप्पिक्खो यरसे इ वा अट्ठपिट्ठिणिट्ठिया इ वा जंबूफलकालिया इ वा वरपसण्णा इ वा आसला मासला पेसला ईसी ओट्ठावलंबिणी ईसिं वोच्छेयकडुई ईसी तंबच्छि करणी उक्कोसमयपत्ता वण्णेणं उववेया जाव फासेणं, आसायणिज्जा वीसायणिज्जा पीणणिज्ज विहणिज्जा दीवणिज्जा दप्पणिज्जा मयणिज्जा सव्विंदिय-गायपल्हायणिज्जा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, पम्हलेस्सा णं एत्तो इट्ठतरिया चेव जाव मणामतरिया चेव अस्साएणं पणत्ता । १२३८. सुक्कलेस्सा णं भंते ! केरिसिया अस्साएणं पणत्ता ? गोयमा ! से जहाणामए गुले इ वा खंडे इ वा सक्करा इ वा मच्छंडिया इ वा पप्पडमोदए इ वा भिसकंदे इ वा पुप्फुत्तरा इ वा पउमुत्तरा इ वा आयंसिया इ वा सिद्धत्थिया इ वा आगासफालिओवमा इ वा अणोवमाइ वा । भवेतारूवा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, सुक्कलेस्सा णं एत्तो इट्ठतरिया चेव कंततरिया चेव पियतरिया चेव मणामयरिया चेव अस्साएणं पणत्ता । [सुत्ताइं १२३९-४१. ४-९ गंधाहिगाराइ अहिगारछक्कं] १२३९. कति णं भंते ! लेस्साओ दुब्भिगंधाओ पणत्ताओ ? गोयमा ! तओ लेस्साओ दुब्भिगंधाओ पणत्ताओ । तं जहा— किणहलेस्सा णीललेस्सा काउलेस्सा । १२४०. कति णं भंते ! लेस्साओ सुब्भिगंधाओ पणत्ताओ ? गोयमा ! तओ लेस्साओ सुब्भिगंधाओ पणत्ताओ । तं जहा— तेउलेस्सा पम्हलेस्सा सुक्कलेस्सा । १२४१. एवं तओ अविसुद्धाओ तओ विसुद्धाओ, तओ अप्पसत्थाओ तओ पसत्थाओ, तओ संकिलिट्ठाओ तओ असंकिलिट्ठाओ, तओ सीयलुक्खाओ तओ निब्बुण्हाओ, तओ दुग्गइगामिणीओ तओ सुगइगामिणीओ । [सुत्तं १२४२. १० परिणामहिगारा] १२४२. कणहलेस्सा णं भंते ! कतिविधं परिणामं परिणमति ? गोयमा ! तिविहं वा नवविहं वा सत्तावीसतिविहं वा एकसीतिविहं वा बेतेयालसतविहं वा बहुं वा बहुविहं परिणामं परिणमति । एवं जाव सुक्कलेसा । [सुत्तं १२४३. ११ पदेसाहिगारो] १२४३. कणहलेस्सा णं भंते ! कतिपदेसिया पणत्ता ? गोयमा ! अणंतपदेसिया पणत्ता । एवं जाव सुक्कलेस्सा । [सुत्तं १२४४. १२ अवगाहाहिगारो] १२४४. कणहलेस्सा णं भंते ! कइपएसोगाढा पणत्ता ? गोयमा ! असंखेज्जपएसोगाढा पणत्ता । एवं जाव सुक्कलेस्सा । [सुत्तं १२४५. १३ वग्गणाहिगारो] १२४५. कणहलेस्सा णं भंते ! केवतियाओ वग्गणाओ पणत्ताओ ? गोयमा ! अणंताओ वग्गणाओ पणत्ताओ । एवं जाव सुक्कलेस्साए । [सुत्तं १२४६. १४ ठाणाहिगारो] १२४६. केवतिया णं भंते ! कणहलेस्साठाणा पणत्ता ? गोयमा ! असंखेज्जा कणहलेस्साठाणा पणत्ता । एवं जाव सुक्कलेस्साए ।

[सुत्ताइं १२४७-४९. १५ अप्पबहुअहिगारो] १२४७. एतेसि णं भंते ! कन्हलेस्साठाणाणं जाव सुक्कलेस्साठाणाणं य जहण्णगाणं दव्वट्ठयाए पएसट्ठयाए दव्वट्ठपएसट्ठयाए कयरे कयरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जहण्णगा काउलेस्साठाणा दव्वट्ठयाए, जहण्णगा णीललेस्साठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णगा कण्हलेस्साठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णगा तेउलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णगा पम्हलेस्साठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णगा सुक्कलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा; पदेसट्ठयाए-सव्वत्थोवा जहण्णगा काउलेस्साठाणा पएसट्ठयाए, जहण्णगा णीललेस्सट्ठाणा पएसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णगा कण्हलेस्साठाणा पएसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णगा तेउलेस्सट्ठाणा पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णगा पम्हलेस्सट्ठाणा पणसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णगा सुक्कलेस्साठाणा पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणा; दव्वट्ठपदेसट्ठयाए-सव्वत्थोवा जहण्णगा काउलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए, जहण्णगा णीललेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं कण्हलेस्सट्ठाणा तेउलेस्सट्ठाणा पम्हलेस्सट्ठाणा, जहण्णगा सुक्कलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णएहिंतो सुक्कलेस्सट्ठाणेहिंतो दव्वट्ठयाए जहण्णगा काउलेस्सट्ठाणा पदेसट्ठयाए अणंतगुणा, जहण्णगा णीललेस्सट्ठाणा पएसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं जाव सुक्कलेस्सट्ठाणा । १२४८. एतेसि णं भंते ! कण्हलेस्सट्ठाणाणं जाव सुक्कलेस्सट्ठाणाणं य उक्कोसगाणं दव्वट्ठयाए पएसट्ठयाए दव्वट्ठपएसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा उक्कोसगा काउलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए, उक्कोसगा णीललेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं जहेव जहण्णगा तहेव उक्कोसगा वि, णवरं उक्कोस ति अभिलावो । १२४९. एतेसि णं भंते ! कण्हलेस्सट्ठाणाणं जाव सुक्कलेस्सट्ठाणाणं य जहण्णुक्कोसगाणं दव्वट्ठयाए पएसट्ठयाए दव्वट्ठपएसट्ठयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा जहण्णगा काउलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए, जहण्णया णीललेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं कण्हलेस्सट्ठाणा तेउलेस्सट्ठाणा पम्हलेस्सट्ठाणा, जहण्णगा सुक्कलेसट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णएहिंतो सुक्कलेस्सट्ठाणेहिंतो दव्वट्ठयाए उक्कोसा काउलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, उक्कोसा णीललेसट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं कण्हलेसट्ठाणा तेउलेसट्ठाणा पम्हलेसट्ठाणा, उक्कोसा सुक्कलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा; पदेसट्ठयाए सव्वत्थोवा जहण्णगा काउलेस्सट्ठाणा पएसट्ठयाए, जहण्णगा णीललेसट्ठाणा पएसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं जहेव दव्वट्ठयाए तहेव पएसट्ठयाए वि भाणियव्वं, णवरं पएसट्ठयाए ति अभिलावविसेसो; दव्वट्ठपएसट्ठयाए-सव्वत्थोवा जहण्णगा काउलेस्सट्ठाणा दव्वट्ठयाए, जहण्णगा णीललेसट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं कण्हलेसट्ठाणा तेउलेसट्ठाणा पम्हलेसट्ठाणा, जहण्णया सुक्कलेसट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, जहण्णएहिंतो सुक्कलेसट्ठाणेहिंतो दव्वट्ठयाए उक्कोसा काउलेसट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, उक्कोसा णीललेसट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं कण्हलेसट्ठाणा तेउलेसट्ठाणा पम्हलेसट्ठाणा, उक्कोसगा सुक्कलेसट्ठाणा दव्वट्ठयाए असंखेज्जगुणा, उक्कोसएहिंतो सुक्कलेसट्ठाणेहिंतो दव्वट्ठयाए जहण्णगा काउलेसट्ठाणा पदेसट्ठयाए अणंतगुणा, जहण्णगा णीललेसट्ठाणा पएसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं कण्हलेसट्ठाणा तेउलेसट्ठाणा पम्हलेसट्ठाणा, जहण्णगा सुक्कलेसट्ठाणा असंखेज्जगुणा, जहण्णएहिंतो सुक्कलेसट्ठाणेहिंतो पदेसट्ठयाए उक्कोसा काउलेसट्ठाणा पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, उक्कोसया णीललेसट्ठाणा पदेसट्ठयाए असंखेज्जगुणा, एवं कण्हलेसट्ठाणा तेउलेसट्ठाणा पम्हलेसट्ठाणा, उक्कोसया सुक्कलेसट्ठाणा पएसट्ठयाए असंखेज्जगुणा ।

☆☆☆॥पणवणाए भगवतीए चउत्थो उद्देसओ समत्तो ॥ ☆☆☆ पंचमो उद्देसओ ☆☆☆ [सुत्तं १२५०. लेस्साभें लेस्सापदे परूवणं] १२५०. कति णं भंते ! लेस्साओ पण्णत्ताओ ? गोयमा ! छल्लेसाओ पण्णत्ताओ । तं जहा—कण्हले,स्सा जाव सुक्कलेस्सा । [सुत्ताइं १२५१-५५. लेस्साणं परिणमणभावपरूवणं] १२५१. से णूणं भंते ! कण्हलेस्सा णीललेस्सं पप्प तारूवत्ताए तावण्णत्ताए तागंधत्ताए तारसत्ताए ताफासत्ताए भुज्जो २ परिणमति ? एत्तो आढत्तं जहा चउत्थुद्देसए तहा भाणियव्वं जाव वेरुलियमणिदिट्ठंति ति । १२५२. से णूणं भंते ! कण्हलेस्सा णीललेस्सं पप्प णो तारूवत्ताए णो तावण्णत्ताए णो तागंधत्ताए णो तारसत्ताए णो ताफासत्ताए भुज्जो २ परिणमति ? हंता गोयमा ! कण्हलेस्सा णीललेस्सं पप्प णो तारूवत्ताए णो तावण्णत्ताए णो तागंधत्ताए णो तारसत्ताए णो ताफासत्ताए भुज्जो २ परिणमति । से कण्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! आगारभावमाताए वा से सिया पलिभागभावमाताए वा से सिया

कणहलेस्सा णं सा, णो खलु सा णीललेस्सा, तत्थ गता उस्सकति, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति कणहलेस्सा णीललेस्सं पप्प णो तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति । १२५३. से णूणं भंते ! णीललेस्सा काउलेस्सं पप्प णो तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति ? हंता गोयमा ! णीललेस्सा काउलेस्सं पप्प णो तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चइ णीललेस्सा काउलेस्सं पप्प णो तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति ? गोयमा ! आगारभावमाताए वा से सिया पलिभागभावमाताए वा सिया णीललेस्सा णं सा, णो खलु सा काउलेस्सा, तत्थ गता उस्सकति वा ओसकति वा, सेएणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ णीललेस्सा काउलेस्सं पप्प णो तारूवत्ताए जाव भुज्जो २ परिणमति । १२५४. एवं काउलेस्सा तेउलेस्सं पप्प, तेउलेस्सा पम्हलेस्सं पप्प, पम्हलेस्सा सुक्कलेस्सं पप्प । १२५५. से णूणं भंते ! सुक्कलेस्सा पम्हलेस्सं पप्प णो तारूवत्ताए जाव परिणमति ? हंता गोयमा ! सुक्कलेस्सा तं चेव । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति सुक्कलेस्सा जाव णो परिणमति ? गोयमा ! आगारभावमाताए वा जाव सुक्कलेस्सा णं सा, णो खलु सा पम्हलेस्सा, तत्थ गता ओसकति, सेएणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ जाव णो परिणमति । **☆☆☆॥ लेस्सापदे पंचमो उद्देसओ समत्तो ॥ ☆☆☆छट्ठो उद्देसओ ☆☆☆** [सुत्तं १२५६. लेस्साभेयपरूवणं] १२५६. कति णं भंते ! लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! छल्लेसाओ पणत्ताओ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । [सुत्तं १२५७. मणुस्सेसु लेस्सापरूवणं] १२५७. १ मणूसाणं भंते ! कति लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! छल्लेसाओ पणत्ताओ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । २ मणूसीणं पुच्छा । गोयमा ! छल्लेसाओ पणत्ताओ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । ३ कम्मभूमयमणूसाणं भंते ! कति लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! छ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा ४ एवं कम्मभूमयमणूसीण वि । ५ भरहेरवयमणूसाणं भंते ! कति लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! छ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । ६ एवं मणुस्सीण वि । ७ पुव्वविदेह -अवरविदेहकम्मभूमयमणूसाणं भंते ! कति लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! छ लेसाओ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव सुक्कलेस्सा । ८ एवं मणूसीण वि । ९ अकम्मभूमयमणूसाणं पुच्छा । गोयमा ! चत्तारि लेस्साओ पणत्ताओ । तं जहा— कणहलेस्सा जाव तेउलेस्सा । १० एवं अकम्मभूमयमणूसीण वि । ११ एवं अंतरदीवयमणूसाणं मणूसीण वि । १२ हेमवय एण्णवयअकम्मभूमयमणुस्साणं मणूसीण य कति लेस्साओ पणत्ताओ ? गोयमा ! चत्तारि । तं जहा— कणहलेस्सा जाव तेउलेस्सा । १३ हरिवास-रम्मयअकम्मभूमयमणुस्साणं मणूसीण य पुच्छा । गोयमा ! चत्तारि । तं जहा— कणहलेस्सा जाव तेउलेस्सा । १४ देवकुरुतरकुरुअकम्मभूमयमणुस्साणं एवं चेव । १५ एतेसिं चेव मणूसीणं एवं चेव । १६ धायइसंडपुरिमद्धे एवं चेव, पच्छिमद्धे वि । एवं पुक्खरद्धे वि भाणियव्वं [ग्रन्थाग्रम—५५००] । [सुत्तं १२५८. लेस्सं पडुच्च गब्भुप्पत्तिपरूवणं] १२५८. १ कणहलेस्से णं भंते ! मणूसे कणहलेस्सं गब्भं जणेज्जा ? हंता गोयमा ! जणेज्जा । २ कणहलेस्से णं भंते ! मणूसे णीललेस्सं गब्भं जणेज्जा हंता गोयमा ! जणेज्जा ३ एवं काउलेस्सं तेउलेस्सं पम्हलेस्सं सुक्कलेस्सं छप्पि मालावगा भाणियव्वा । ४ एवं णीललेस्सेणं काउलेस्सेणं तेउलेस्सेण वि पम्हलेस्सेण वि सुक्कलेस्सेण वि, एवं एते छत्तीसं आलावगा । ५ कणहलेस्सा णं भंते ! इत्थिया कणहलेस्सं गब्भं जणेज्जा ? हंता गोयमा ! जणेज्जा । एवं एते वि छत्तीसं आलावगा । ६ कणहलेसे णं भंते ! मणूसे कणहलेसाए इत्थियाए कणहलेस्सं गब्भं जणेज्जा ? हंता गोयमा ! जणेज्जा । एवं एते छत्तीसं आलावगा । ७ कम्मभूमयकणहलेस्से णं भंते ! मणुस्से कणहलेस्साए इत्थियाए कणहलेस्सं गब्भं जणेज्जा ? हंता गोयमा ! जणेज्जा । एवं एते वि छत्तीसं आलावगा । ८ अकम्मभूमयकणहलेसे णं भंते ! मणूसे अकम्मभूमयकणहलेस्साए इत्थियाए अकम्मभूयकणहलेस्सं गब्भं जणेज्जा ? हंता गोयमा ! जणेज्जा, णवरं चउसु लेसासु सोलस आलावगा । एवं अंतरदीवगा वि । **☆☆☆॥ छट्ठो उद्देसओ समत्तो ॥ ☆☆☆॥पणवणाए भगवईए सत्तरसमं लेस्सापयं समत्तं ॥ ☆☆☆ १८. अट्ठारसमं कायट्टिइपयं** सुत्तं १२५९. अट्ठारसमपयस्स अत्थाहिगारपरूवणं १२५९. जीव १ गतिंदिय २- ३ काए ४ जोगे ५ वेदे ६ कसाय ७ लेस्सा ८ य । सम्मत्त ९ णाण १० दंसण ११ संजय १२ उवओग १३ आहारे १४ । २११ ॥ भासग १५ परित्त १६ पज्जत्त १७

सुहुम १८ सण्णी १९ भवऽत्थि २०-२१ चरिमे २२ य । एतेसिं तु पदानं कायट्टिइ होति णायव्वा ॥२१२॥ [सुत्तं १२६०. पढमं जीवदारं] १२६०. जीवे णं भंते ! जीवे त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! सव्वद्ध । दारं १ ॥ [सुत्ताइं १२६१—७०. बीयं गइदारं] १२६१. णेरइए णं भंते ! नेरइए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं दस वाससहस्साइं, उक्कोसेणं तेत्तीसं सागरोवमाइं । १२६२. १ तिरिक्खजोणिए णं भंते ! तिरिक्खजोणिए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं, अणंताओ उस्सप्पिणि-ओप्पिणीओ कालतो, खेत्तओ अणंता लोगा, असंखेज्जा पोग्गलपरियट्ठा, ते णं पोग्गलपरियट्ठा आवलियाए असंखेज्जतिभागो । २ तिरिक्खजोणिणी णं भंते ! तिरिक्खजोणिणीति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तिण्णि पलिओवमाइं पुव्वकोडिपपुहुत्तअब्भइयाइं । १२६३. १ एवं मणूसे वि । २ मणूसी वि एवं चेव । १२६४. १ देवे णं भंते ! देवे त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहेव णेरइए (सु. १२६१) । २ देवी णं भंते ! देवीति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं दस वाससहस्साइं, उक्कोसेणं पणपणं पलिओवमाइं । १२६५. सिद्धे णं भंते ! सिद्धे त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । १२६६. १ णेरइयअपज्जत्तए णं भंते ! णेरइयअपज्जत्तए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेण वि उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । २ एवं जाव देवी अपज्जत्तिया । १३६७. णेरइयपज्जत्तए णं भंते ! णेरइयपज्जत्तए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं दस वाससहस्साइं अंतोमुहुत्तूणाइं, उक्कोसेणं तेत्तीसं सागरोवमाइं अंतोमुहुत्तूणाइं । १२६८. १ तिरिक्खजोणियपज्जत्तए णं भंते ! तिरिक्खजोणियपज्जत्तए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तिण्णि पलिओवमाइं अंतोमुहुत्तूणाइं । २ एवं तिरिक्खजोणियपज्जत्तिया वि । १२६९. मणूसे मणूसी वि एवं चेव । १२७०. १ देवपज्जत्तए जहा णेरइयपज्जत्तए (सु. १२६७) । २ देविपज्जत्तिया णं भंते ! देविपज्जत्तिय त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं दस वाससहस्साइं अंतोमुहुत्तूणाइं, उक्कोसेणं पणपणं पलिओवमाइं अंतोमुहुत्तूणाइं । दारं २ । [१२७१-८४. तइयं इंदियदारं] १२७१. सइंदिए णं भंते ! सइंदिए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! सइंदिए दुविहा पण्णत्ते । तं जहा— अणाईए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सप्पज्जवसिए २ । १२७२. एणिंदिए णं भंते ! एणिंदिए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं वणप्फइकालो । १२७३. बेइंदिए णं भंते ! बेइंदिए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जं कालं । १२७४. एवं तेइंदिय-चउरिंदिए वि । १२७५. पंचेंदिए णं भंते ! पंचेंदिए त्ति कालतो केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसहस्सं सातिरेगं । १२७६. अणिंदिए णं ० पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । १२७७. सइंदियअपज्जत्तए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेण वि उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । १२७८. एवं जाव पंचेंदियअपज्जत्तए । १२७९. सइंदियपज्जत्तए णं भंते ! सइंदियपज्जत्तए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसतपुहत्तं सातिरेगं । १२८०. एणिंदियपज्जत्तए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जइं वाससहस्साइं । १२८१. बेइंदियपज्जत्तए णं भंते ! बेइंदियपज्जत्तए त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं वासाइं । १२८२. तेइंदियपज्जत्तए णं भंते ! तेइंदियपज्जत्तए त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जा मासा । १२८४. पंचेंदियपज्जत्तए णं भंते ! पंचेंदियपज्जत्तए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसयपुहत्तं । दारं ३ ॥ [सुत्ताइं १२८५-१३२०. चउत्थं कायदारं] १२८५. सकाइए णं भंते ! सकाइए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! सकाइए दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सप्पज्जवसिए २ । १२८६. पुढविक्काइए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं असंखेज्जकालं, असंखेज्जाओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालओ, खेत्तओ असंखेज्जा लोगा । १२८७. एवं आउ-तेउ-वाउक्काइया वि । १२८८. वणप्फइकाइया णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं, अणंताओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालओ, खेत्तओ अणंता लोगा, असंखेज्जा पोग्गलपरियट्ठा, ते णं पोग्गलपरियट्ठा आवलियाए असंखेज्जइभागो । १२८९. तसकाइए णं भंते ! तसकाइए त्ति ० पुच्छा ।

गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं दो सागरोवमसहस्साइं संखेज्जवासअब्भइयाइं । १२९०. अकाइए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! अकाइए सादीए अपज्जवसिए । १२९१. सकाइयअपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं वि उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । १२९२. एवं जाव तसकासयअपज्जत्तए । १२९३. सकाइयपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसयपुहत्तं सातिरेणं । १२९४. पुढविकाइयपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं वाससहस्साइं । १२९५. एवं आऊ वि । १२९६. तेउक्काइयपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं राइंदियाइं । १२९७. वाउक्काइयपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं वाससहस्साइं । १२९८. वणप्फइकाइयपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं वाससहस्साइं । १२९९. तसकाइयपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसयपुहत्तं सातिरेणं । १३००. सुहुमे णं भंते ! सुहुमे त्ति कालओ केवचिरं होति ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं असंखेज्जं कालं असंखेज्जाओ उस्सप्पितण-ओसप्पिणीओ कालओ, खेत्तओ असंखेज्जा लोगा । १३०१. सुहुमपुढविकाइए सुहुमआउक्काइए सुहुमतेउक्काइए सुहुमवाउक्काइए सुहुमवणप्फइकाइए सुहुमणिगोदे वि जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं असंखेज्जं कालं, असंखेज्जाओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालओ, खेत्तओ असंखेज्जा लोगा । १३०२. सुहुमे णं भंते ! अपज्जत्तए त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । १३०३. पुढविकाइय-आउक्काइय-तेउक्काइय-वाउक्काइय-वणस्सइकाइयाण य एवं चेव । १३०४. पज्जत्तयाण वि एवं चेव । १३०५. बादरे णं भंते ! बादरे त्ति कालतो केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं असंखेज्जं कालं, असंखेज्जाओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालतो, खेत्तओ अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं । १३०६. बादरपुढविकाइए णं भंते ! २ पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सत्तरिसागरोवमकोडाकोडीओ । १३०७. एवं बादरआउक्काइए वि जाव बादरवाउक्काइए वि । १३०८. बादरवणस्सइकाइए णं भंते ! २ पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं असंखेज्जं कालं जाव खेत्तओ अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं । १३०९. पत्तेयसरीरबादरवणप्फइकाइए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सत्तरिसागरोवमकोडाकोडीओ । १३१०. णिगोए णं भंते ! णिगोए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं, अणंताओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालओ, खेत्तओ अह्वाइज्जा पोग्गलपरियट्ठा । १३११. बादरनिगोदे णं भंते ! बादर ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सत्तरिसागरोवमकोडाकोडीओ । १३१२. बादरतसकाइए णं भंते ! बादरतसकाइए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं दो सागरोवमसहस्साइं संखेज्जवासअब्भइयाइं । १३१३. एतेसिं चेव अपज्जत्तगा सव्वे वि जहण्णेण वि उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । १३१४. बादरपज्जत्तए णं भंते ! बादरपज्जत्त ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसतपुहुत्तं सातिरेणं । १३१५. बादरपुढविकाइयपज्जत्तए णं भंते ! बादर ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं वाससहस्साइं । १३१६. एवं आउक्काइए वि । १३१७. तेउक्काइयपज्जत्तए णं भंते ! तेउक्काइयपज्जत्तए ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं राइंदियाइं । १३१८. वाउक्काइए वणप्फइकाइए पत्तेयसरीरबायरवणप्फइकाइए य पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं वाससहस्साइं । १३१९. णिगोयपज्जत्तए बादरणिगोयपज्जत्तए य पुच्छा । गोयमा ! दोणि वि जहण्णेणं वि अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं वि अंतोमुहुत्तं । १३२०. बादरतसकाइयपज्जत्तए णं भंते ! बादरतसकाइयपज्जत्तए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसतपुहुत्तं सातिरेणं । दारं ४ ॥ [सुत्ताइं १३२१-२५. पंचमं जोगदारं] १३२१. सजोगी णं भंते ! सजोगि त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! सजोगी दुविहे पणत्ते । तं जहा—अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सपज्जवसिए २ । १३२२. मणजोगी णं भंते ! मणजोगि त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं अंतोमुहुत्तं । १३२३. एवं वयजोगी वि । १३२४. कायजोगी णं भंते ! २ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं वणप्फइकालो । १३२५. अजोगी णं भंते ! अजोगीति कालतो केवचिरं होइ ? गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । दारं ५ ॥

[सुत्ताइं १३२६-३०. छट्ठं वेयदारं] १३२६. सवेदए णं भंते सवेदए त्ति० ? गोयमा ! सवेदए तिविहे पण्णत्ते । तं जहा—अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सपज्जवसिए २ सादीए वा सपज्जवसिए ३ । तत्थ णं जे से सादीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं, अणंताओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालओ, खेत्तओ अवहं पोग्गलपरियट्ठं देसूणं । १३२७. इत्थिवेदे णं भंते ! इत्थिवेदे त्ति कालतो केवचिरं होति ? गोयमा ! एगेणं आदेसेणं जहण्णेणं एक्कं समयं उक्कोसेणं दसुत्तरं पलिओवमसतं पुव्वकोडिपुहुत्तमब्भइयं १ एगेणं आदेसेणं जहण्णेणं एगं समयं उक्कोसेणं अट्ठारस पलिओवमाइं पुव्वकोडिपुहुत्तमब्भइयाइं २ एगेणं आदेसेणं जहण्णेणं एगं समयं उक्कोसेणं चोदस पलिओवमाइं पुव्वकोडिपुहुत्तमब्भइयाइं ३ एगेणं आदेसेणं जहण्णेणं एगं समयं उक्कोसेणं पलिओवमसयं पुव्वकोडिपुहुत्तमब्भइयं ४ एगेणं आदेसेणं जहण्णेणं एगं समयं उक्कोसेणं पलिओवमपुहुत्तं पुव्वकोडिपुहुत्तमब्भइयं ५ । १३२८. पुरिसवेदे णं भंते ! पुरिसवेदे त्ति० ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसतपुहुत्तं सातिरेणं । १३२९. नपुंसगवेदे णं भंते ! नपुंसगवेदे त्ति० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं वणप्फइकालो । १३३०. अवेदए णं भंते ! अवेदए त्ति० पुच्छा । गोयमा ! अवेदए दुविहे पण्णत्ते । तं जहासादीए वा अपज्जवसिए १ सादीए वा सपज्जवसिए २ । तत्थ णं जे से सादीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं एक्कं समयं उक्कोसेणं अंतोमुहुत्तं । दारं ६ ॥ [सुत्ताइं १३३१-३४. सत्तमं कसायदारं] १३३१. सकसाईं णं भंते ! सकसाईंति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! सकसाईं तिविहे पण्णत्ते । तं जहा अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सपज्जवसिए २ सादीए वा सपज्जवसिए ३ जाव (सु. १३२६) अवहं पोग्गलपरियट्ठं देसूणं । १३३२. कोहकसाईं णं भंते ! २ पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेण वि उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । एवं जाव मायकसाईं । १३३३. लोभकसाईं णं भंते ! लोभ ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं अंतोमुहुत्तं । १३३४. अकसाईं णं भंते ! अकसाईंति कालतो केवचिरं हाइ ? गोयमा ! अकसाईं दुविहे पण्णत्ते । तं जहा सादीए वा अपज्जवसिए १ सादीए वा सपज्जवसिए २ । तत्थ णं जे से सादीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं अंतोमुहुत्तं । दारं ७ ॥ [सुत्ताइं १३३५-४२. अट्ठमं लेस्सादारं] १३३५. सलेस्से णं भंते ! सलेसे त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! सलेसे दुविहे पण्णत्ते । तं जहा—अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सपज्जवसिए २ । १३३६. कण्हलेसे णं भंते ! कण्हलेसे त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तेत्तीसं सागरोवमाइं अंतोमुहुत्तम्भइयाइं । १३३७. णीललेसे णं भंते ! णीललेसे त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं दस सागरोवमाइं पलिओवमासंखेज्जइभागम्भइयाइं । १३३८. काउलेस्से णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तिण्णि सागरोवमाइं पलिओवमासंखेज्जइभागम्भइयाइं । १३३९. तेउलेस्से णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं दो सागरोवमाइं पलिओवमासंखेज्जइभागम्भइयाइं । १३४०. पम्हलेस्से णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं दस सागरोवमाइं अंतोमुहुत्तम्भइयाइं । १३४१. सुक्कलेस्से णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तेत्तीसं सागरोवमाइं अंतोमुहुत्तम्भइयाइं । १३४२. अलेस्से णं ० पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । दारं ८ ॥ [सुत्ताइं १३४३-४५. णवमं सम्मत्तदारं] १३४३. सम्मद्धिटी णं भंते ! सम्मद्धिटी केवचिरं होइ ? गोयमा ! सम्मद्धिटी दुविहे पण्णत्ते । तं जहा सादीए वा अपज्जवसिए १ सादीए वा सपज्जवसिए २ । तत्थ णं जे से सादीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं छावट्ठिं सागरोवमाइं सातिरेगाइं । १३४४. मिच्छद्धिटी णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! मिच्छद्धिटी तिविहे पण्णत्ते । तं जहा अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणाइ;ए वा सपज्जवसिए २ सादीए वा सपज्जवसिए ३ । तत्थ णं जे से सादीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं, अणंताओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालओ, खेत्तओ अवहं पोग्गलपरियट्ठं देसूणं । १३४५. सम्मामिच्छद्धिटी णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेण वि उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । दारं ९ ॥ [सुत्ताइं १३४६-५३. दसमं णाणदारं] १३४६. णाणी णं भंते ! णाणीति कालतो केवचिरं होइ ? गोयमा ! णाणी दुविहे पण्णत्ते । तं जहा—सादीए वा अपज्जवसिए १ सादीए वा सपज्जवसिए २ । तत्थ णं जे से सादीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं छावट्ठिं सागरोवमाइं साइरेगाइं । १३४७. आभिणिबोहियणाणी णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा एवं चेव । १३४८. एवं सुयणाणी वि ।

१३४९. ओहिणाणी वि एवं चेव । नवरं जहण्णेणं एक्कं समयं । १३५०. मणपज्जवणाणी णं भंते ! मणपज्जवणाणीति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं देसूणं पुव्वकोडिं । १३५१. केवलणाणी णं पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । १३५२. अण्णाणी-मइअण्णाणी सुयअण्णाणी णं पुच्छा । गोयमा ! अण्णाणी मतिअण्णाणी सुयअण्णाणी तिविहे पण्णत्ते । तं जहा— अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सपज्जवसिए २ सादीए वा सपज्जवसिए ३ । तत्थ णं जे से सादीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं, अणंताओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालओ, खेत्तओ अवहं पोग्गलपरियट्ठं देसूणं । १३५३. विभंगणाणी णं भंते ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं तेत्तीसं सागरोवमाइं देसूणाए पुव्वकोडीए अब्भइयाइं ॥ दारं १० ॥ [सुत्ताइं १३५४-५७. एक्कारसमं दंसणदारं] १३५४. चक्खुदंसणी णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसहस्सं सातिरेगं । १३५५. अचक्खुदंसणी णं भंते ! अचक्खुदंसणीति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! अचक्खुदंसणी दुविहे पण्णत्ते । तं जहा अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सपज्जवसिए २ । १३५६. ओहिदंसणी णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं दो छावट्ठीओ सागरोवमाणं सातिरेगाओ । १३५७. केवलदंसणी णं पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । दारं ११ ॥ [सुत्ताइं १३५८-६१. बारसमं संजयदारं] १३५८. संजए णं भंते ! संजते त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं देसूणं पुव्वकोडिं । १३५९. असंजए णं भंते ! असंजए त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! असंजए तिविहे पण्णत्ते । तं जहा— अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सपज्जवसिए २ सादीए वा सपज्जवसिए ३ । तत्थ णं जे से सादीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं, अणंताओ उस्सप्पिणि-ओसप्पिणीओ कालतो, खेत्ततो अवहं पोग्गलपरियट्ठं देसूणं । १३६०. संजयासंजए जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं देसूणं पुव्वकोडिं । १३६१. णासंजए णोअसंजए णोसंजयासंजए णं पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए दारं १२ ॥ [सुत्ताइं १३६२-६३. तेरसमं उवओगदारं] १३६२. सागरोवउत्ते णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेण वि उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । १३६३. अणागरोवउत्ते वि एवं चेव । दारं १३ ॥ [सुत्ताइं १३६४-७३. चोदसमं आहारदारं] १३६४. आहारए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! आहारए दुविहे पण्णत्ते । तं जहा छउमत्थआहारए य केवलिआहारए य । १३६५. छउमत्थआहारए णं भंते ! छउमत्थआहारए ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं खुड्ढागभवग्गहणं दुसमऊणं, उक्कोसेणं असंखेज्जं कालं, असंखेज्जाओ उवसप्पिणीओस कालतो, खेत्ततो अंगुलस्स असंखेज्जइभागं । १३६६. केवलिआहारए णं भंते ! केवलिआहारए त्ति कालतो केवचिरं होइ ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं देसूणं पुव्वकोडिं । १३६७. अणाहारए णं भंते ! अणाहारए त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! अणाहारए दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— छउमत्थअणाहारए य १ केवलिअणाहारए य २ । १३६८. छउमत्थअणाहारए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं दो समया । १३६९. केवलिअणाहारए णं भंते ! केवलिअणाहारए त्ति कालओ केवचिरं होइ ? गोयमा ! केवलिअणाहारए दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— सिद्धकेवलिअणाहारए य १ भवत्थकेवलिअणाहारए य २ । १३७०. सिद्धकेवलिअणाहारए णं पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । १३७१. भवत्थकेवलिअणाहारए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! भवत्थकेवलिअणाहारए दुविहे पण्णत्ते । तं जहा सजोगिभवत्थकेवलिअणाहारए य १ अजोगिभवत्थकेवलिअणाहारए य २ । १३७२. सजोगिभवत्थकेवलिअणाहारए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! अजहण्णमणुक्कोसेणं तिण्णि समया । १३७३. अजोगिभवत्थकेवलिअणाहारए णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेण वि उक्कोसेण वि अंतोमुहुत्तं । दारं १४ ॥ [सुत्ताइं १३७४-७५. पणरसमं भासगदारं] १३७४. भासए णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कं समयं, उक्कोसेणं अंतोमुहुत्तं । १३७५. अभासए णं पुच्छा । गोयमा ! अभासए तिविहे पण्णत्ते । तं जहा अणाईए वा अपज्जवसिए १ अणाईए वा सपज्जवसिए २ सादीए वा सपज्जवसिए ३ । तत्थ णं जे से सरदीए सपज्जवसिए से जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं वणप्फइकालो ॥ दारं १५ । [सुत्ताइं १३७६-८२. सोलसमं परित्तदारं] १३७६. परित्ते णं भंते ! पुच्छा । गोयमा ! परित्ते दुविहे

पणत्ते । तं जहा कायपरित्ते य १ संसारपरित्ते य २ । १३७७. कायपरित्ते णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं पुढविकालो असंखेज्जाओ उस्सप्पिणि -ओसप्पिणीओ । १३७८. संसारपरित्ते णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं अणंतं कालं जाव अवहं पोग्गलपरियट्ठं देसूणं । १३७९. अपरित्ते णं ० पुच्छा । गोयमा ! अपरित्ते दुविहे पणत्ते । तं जहा कायअपरित्ते य १ संसारअपरित्ते य २ । १३८०. कायअपरित्ते णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं वणप्फइकालो । १३८१. संसारअपरित्ते णं ० पुच्छा । गोयमा ! संसारअपरित्ते दुविहे पणत्ते । तं जहा अणादीए वा अपज्जवसिए १ अणादीए वा सपज्जवसिए २ । १३८२. णोपरित्ते-णोअपरित्ते णं ० पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । दारं १६ ॥ [सुत्ताइं १३८३-८५. सत्तरसमं पज्जत्तदारं] १३८३. पज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेण अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेण सागरोवमसयपुहत्तं सातिरेगं । १३८४. अपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं वि उक्कोसेणं वि अंतोमुहुत्तं । १३८५. णोपज्जत्तए-णोअपज्जत्तए णं ० पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । दारं १७ ॥ [सुत्ताइं १३८६-८८. अट्ठारसमं सुहुमदारं] १३८६. सुहुमे णं भंते ! सुहुमे त्ति ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं पुढविकालो । १३८७. बादरे णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं असंखेज्जं कालं जाव (सु. १३६५) खेत्तओ अंगुलस्स असंखेज्जइभागं । १३८८. णोसुहुमणोबादरे णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । दारं १८ ॥ [सुत्ताइं १३८९-९१. एगूणवीसइमं सण्णिदारं] १३८९. सण्णी णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं सागरोवमसतपुहत्तं सातिरेगं । १३९०. असण्णी णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं वणप्फइकालो । १३९१. णोसण्णीणोअसण्णी णं ० पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । दारं १९ ॥ [सुत्ताइं १३९२-९४. वीसइमं भवसिद्धियदारं] १३९२. भवसिद्धिए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! अणादीए सपज्जवसिए । १३९३. अभवसिद्धिए णं भंते ! पुच्छा । गोयमा ! अणादीए अपज्जवसिए । १३९४. णोभवसिद्धियणोअभवसिद्धिए णं ० पुच्छा । गोयमा ! सादीए अपज्जवसिए । दारं २० ॥ [सुत्ताइं १३९५-९६. एगूणवीसइमं अत्थिकायदारं] १३९५. धम्मत्थिकाए णं ० पुच्छा । गोयमा ! सव्वद्धं । १३९६. एवं जाव अब्बासमए । दारं २१ ॥ [सुत्ताइं १३९७-९८. बावीसइमं चरिमदारं] १३९७. चरिमे णं ० पुच्छा । गोयमा ! अणादीए सपज्जवसिए । १३९८. अचरिमे णं ० पुच्छा । गोयमा ! अचरिमे दुविहे पणत्ते । तं जहा— अणादीए वा अपज्जवसिए १ सादीए वा अपज्जवसिए २ । दारं २२ ॥ ★★ ★॥ पणवणाए भगवतीए अट्ठारसमं कायट्ठिइयं समत्तं ॥

★★★ १९. एगूणवीसइमं सम्मत्तपयं ★★ ★ [सुत्तं १३९९. जीवेसु सम्मत्तपरूवणं] १३९९. जीवा णं भंते ! किं सम्मद्दिट्ठी मिच्छद्दिट्ठी सम्मामिच्छद्दिट्ठी ? गोयमा ! जीवा सम्मद्दिट्ठी वि मिच्छद्दिट्ठी वि सम्मामिच्छद्दिट्ठी वि । [सुत्ताइं १४००-५. चउवीसदंडएसु सम्मत्तपरूवणं] १४००. एवं णेरइया वि । १४०१. असुरकुमारा वि एवं चेव जाव थणियकुमारा । १४०२. पुढविक्काइयाणं पुच्छा । गोयमा ! पुढविक्काइया णो सम्मद्दिट्ठी, मिच्छद्दिट्ठी, णो सम्मामिच्छद्दिट्ठी । एवं जाव वणप्फइकाइया । १४०३. बेइंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! बेइंदिया सम्मद्दिट्ठी वि मिच्छद्दिट्ठी वि, णो सम्मामिच्छद्दिट्ठी । एवं जाव चउरेंदिया । १४०४. पंचेंदियतिरिक्खजोणिय-मणुस्सा वाणमंतर-जोतिसिय-वेमाणिया य सम्मद्दिट्ठी वि मिच्छद्दिट्ठी वि सम्मामिच्छद्दिट्ठी वि । १४०५. सिद्धाणं पुच्छा । गोयमा ! सिद्धा णं सम्मद्दिट्ठी, णो मिच्छद्दिट्ठी णो सम्मामिच्छद्दिट्ठी । ★★ ★॥ पणवणाए भगवतीए एगूणवीसइमं सम्मत्तपयं समत्तं ॥ ★★ ★ २०. वीसइमं अंतकिरियापयं ★★ ★ [सुत्तं १४०६. वीसइमपयस्स अत्थाहिगारा] १४०६. णेरइय अंतकिरिया १ अणंतरं एगसमय ३ उव्वट्ठा ४ । तित्थगर ५ चक्कि ६ बल ७ वासुदेव ८ मंडलिय ९ रयणा य १० ॥ २१३ ॥ दारगाहा ॥ [सुत्ताइं १४०७-९. पढमं अंतकिरियादारं] १४०७. १ जीवे णं भंते ! अंतकिरियं करेज्जा ? गोयमा ! अत्थेगइए करेज्जा, अत्थेगइए णो करेज्जा । २ एवं णेरइए जाव वेमाणिए । १४०८. १ णेरइए णं भंते ! णेरइएसु अंतकिरियं करेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । २ णेरइए णं भंते ! असुरकुमारेसु अंतकिरियं करेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । ३ एवं जाव वेमाणिएसु । णवरं मणूसेसु अंतकिरियं करेज्ज त्ति पुच्छा । गोयमा !

अत्येगइए करेज्जा, अत्येगइए णो करेज्जा । १४०९. एवं असुरकुमारे जाव वेमाणिए । एवमेते चउवीसं चउवीसदंडगा ५७६ भवन्ति । दारं १ ॥ [सुत्ताइं १४१०-१३, वीयं अणंतरदारं] १४१०. १ णेरइया णं भंते ! किं अणंतरागता अंतकिरियं करेन्ति परंपरागया अंतकिरियं करेन्ति ? गोयमा ! अणंतरागया वि अंतकिरियं करेन्ति, परंपरागता वि अंतकिरियं करेन्ति । २ एवं रयणप्पभापुढविणेइया वि जाव पंकप्पभापुढविणेइया । ३ धूमप्पभापुढविणेइया णं भंते ! पुच्छा । गोयमा ! णो अणंतरागया अंतकिरियं करेन्ति, परंपरागया अंतकिरियं करेन्ति । एवं जाव अहेसत्तमापुढविणेइया । १४११. असुरकुमारा जाव थणियकुमारा पुढवि-आउ-वणस्सइकाइया य अणंतरागया वि अंतकिरियं करेन्ति, परंपरागया वि अंतकिरियं करेन्ति । १४१२. तेउ-वाउ-बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिया णो अणंतरागया अंतकिरियं पकरेन्ति, परंपरागया अंतकिरियं पकरेन्ति । १४१३. सेसा अणंतरागया वि अंतकिरियं पकरेन्ति, परंपरागया वि अंतकिरियं पकरेन्ति । दारं २ ॥ [सुत्ताइं १४१४-१६. तइयं एगसमयदारं] १४१४. १ अणंतरागया णं भंते ! णेरइया एगसमएणं केवतिया अंतकिरियं पकरेन्ति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं दस । २ रयणप्पभापुढविणेइया वि एवं चेव जाव वालुयप्पभापुढविणेइया । ३ अणंतरागता णं भंते ! पंकप्पभापुढविणेइया एगसमएणं केवतिया अंतकिरियं पकरेन्ति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं चत्तारि । १४१५. १ अणंतरागया णं भंते ! असुरकुमारा एगसमएणं केवइया अंतकिरियं पकरेन्ति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं दस । २ अणंतरागयाओ णं भंते ! असुरकुमारीओ एगसमएणं केवतियाओ अंतकिरियं पकरेन्ति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्को(क्का) वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं पंच । ३ एवं जहा असुरकुमारा सदेवीया तहा जाव थणियकुमारा । १४१६. १ अणंतरागया णं भंते ! पुढविक्काइया एगसमएणं केवतिया अंतकिरियं पकरेन्ति ? गोयमा ! जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं चत्तारि । २ एवं आउक्काइया वि चत्तारि । वणप्फइकाइया छ । पंचेंदियतिरिक्खजोणिआ दस । तिरिक्खजोणिणीओ दस । मणूसा दस । मणूसीओ वीसं । वाणमंतरा दस । वाणमंतरीओ पंच । जोइसिया दस । जोइसिणीओ वीसं । वेमाणिया अट्टसतं । वेमाणिणीओ वीसं । दारं ३ ॥ [सुत्ताइं १४१७-४३. चउत्थं उव्वट्टदारं] १४१७. णेरइए णं भंते ! णेरइएहिंतो अणंतरं उव्वट्टित्ता णेरइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे । १४१८. णेरइए णं भंते ! णेरइएहिंतो अणंतरं उव्वट्टित्ता असुरकुमारेसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे । १४१९. एवं निरंतरं जाव चउरिंदिएसु पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्टे समट्टे । १४२०. १ णेरइए णं भंते ! णेरइएहिंतो अणंतरं उव्वट्टित्ता पंचेंदियतिरिक्खजोणिएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! अत्येगइए उववज्जेज्जा, अत्येगइए णो उववज्जेज्जा । २ जे णं भंते ! णेरइएहिंतो अणंतरं उव्वट्टित्ता पंचेंदियतिरिक्खजोणिएसु उववज्जेज्जा से णं केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए ? गोयमा ! अत्येगइए लभेज्जा, अत्येगइए णो लभेज्जा । ३ जे णं भंते ! केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए से णं केवलं बोहिं बुज्झेज्जा ? गोयमा ! अत्येगइए बुज्झेज्जा, अत्येगइए णो बुज्झेज्जा । ४ जे णं भंते ! केवलं बोहिं बुज्झेज्जा से णं सद्दहेज्जा पत्तिएज्जा रोएज्जा ? गोयमा ! सद्दहेज्जा पत्तिएज्जा रोएज्जा । ५ जे णं भंते ! सद्दहेज्जा पत्तिएज्जा रोएज्जा से णं आभिणिबोहियणाणसुयणाणाइं उप्पाडेज्जा ? हंता ? गोयमा ! उप्पाडेज्जा । ६ जे णं भंते ! आभिणिबोहियणाण-सुयणाणाइं उप्पाडेज्जा से णं संचाएज्जा सीलं वा वयं वा गुणं वा वेरमणं वा पच्चक्खाणं वा पोसहोववासं वा पडिवज्जित्तए ? गोयमा ! अत्येगइए संचाएज्जा, अत्येगइए णो संचाएज्जा । ७ जे णं भंते ! संचाएज्जा सीलं वा जाव पोसहोववासं वा पडिवज्जित्तए से णं ओहिणाणं उप्पाडेज्जा ? गोयमा ! अत्येगए उप्पाडेज्जा, अत्येगए णो उप्पाडेज्जा । ८ जे णं भंते ओहिणाणं उप्पाडेज्जा से णं संचाएज्जा मुडे भवित्ता अगाराओ अणगारियं पव्वइत्तए ? गोयमा ! णो इणट्ट समट्टे । १४२१. १ णेरइए णं भंते ! णेरइएहिंतो अणंतरं उव्वट्टित्ता मणूसेसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! अत्येगइए उववज्जेज्जा, अत्येगइए णो उववज्जेज्जा । २ जे णं भंते ! उववज्जेज्जा से णं केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवयाए ? गोयमा ! जहा पंचेंदियतिरिक्खजोणिएसु (सु.१४२० २-७) जाव जे णं भंते ! ओहिणाणं उप्पाडेज्जा से णं संचाएज्जा मुंडे भवित्ता अगाराओ अणगारियं पव्वइत्तए ? गोयमा ! अत्येगइए संचाएज्जा, अत्येगइए णो संचाएज्जा । ३ जे णं भंते ! संचाएज्जा मुंडे भवित्ता अगाराओ अणगारियं पव्वइत्तए से णं मणपज्जवणाणं उप्पाडेज्जा ? गोयमा ! अत्येगइए उप्पाडेज्जा, अत्येगइए

णो उप्पाडेज्जा । ४ जे णं भंते ! मणपज्जवणाणं उप्पाडेज्जा से णं केवलवाणं उप्पाडेज्जा ? गोयमा ! अत्थेगइए उप्पाडेज्जा, अत्थेगइए णो उप्पाडेज्जा । ५ जे णं भंते ! केवलणाणं उप्पाडेज्जा से णं सिज्झेज्जा बुज्झेज्जा मुच्चेज्जा सव्वदुक्खाणं अंतं करेज्जा ? गोयमा ! सिज्झेज्जा जाव सव्वदुक्खाणं अंतं करेज्जा । १४२२. णेरइए णं भंते ! णेरइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । १४२३. असुरकुमारे णं भंते ! असुरकुमारेहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता णेरइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । १४२४. असुरकुमारे णं भंते ! असुरकुमारेहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता असुरकुमारेसु उववज्जिज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । एवं जाव थणियकुमारेसु । १४२५. १ असुरकुमारे णं भंते ! असुरकुमारेहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता पुढविकाइएसु उववज्जेज्जा ? हंता ! गोयमा ! अत्थेगइए उववज्जेज्जा, अत्थेगइए नो उववज्जेज्जा । २ जे णं भंते ! उववज्जेज्जा से णं केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए ? गोयमा ! नो इणट्ठे समट्ठे । ३ एवं आउ-वणप्फईसु वि । १४२६. १ असुरकुमारे णं भंते ! असुरकुमारेहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता तेउ-वाउ-बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । अवसेसेसु पंचसु पंचेंदियतिरिक्खजोणियादिसु असुरकुमारे जहा णेरइए (सु. १४२०-२२) । २ एवं जाव थणियकुमारे । १४२७. १ पुढविकाइए णं भंते ! पुढविकाइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता णेरइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । २ एवं असुरकुमारेसु वि जाव थणियकुमारेसु वि । १४२८. १ पुढविकाइए णं भंते ! पुढविकाइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता पुढविकाइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! अत्थेगइए उववज्जेज्जा, अत्थेगइए णो उववज्जेज्जा । २ जे णं भंते ! उववज्जेज्जा से णं केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । ३ एवं आउक्काइयादीसु णिरंतरं भाणियव्वं जाव चउरिंदिएसु । ४ पंचेंदियतिरिक्खजोणिय-मणूसेसु जहा णेरइए (सु. १४२०-२१) । ५ वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिएसु पडिसेहो । १४२९. एवं जहा पुढविकाइओ भणिओ तहेव आउक्काइओ वि वणप्फइकाइओ वि भाणियव्वो । १४३०. १ तेउक्काइए णं भंते ! तेउक्काइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता णेरइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । २ एवं असुरकुमारेसु वि जाव थणियकुमारेसु वि । १४३१. १ पुढविकाइय-आउ-तेउ-वाउ-वणस्सइ-बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिएसु अत्थेगइए उववज्जेज्जा, अत्थेगइए णो उववज्जेज्जा । २ जे णं भंते ! उववज्जेज्जा से णं केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए ? गोयमा ! नो इणट्ठे समट्ठे । १४३२. १ तेउक्काइए णं भंते ! तेउक्काइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता पंचेंदियतिरिक्खजोणिएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! अत्थेगइए उववज्जेज्जा, अत्थेगइए णो उववज्जेज्जा । २ जे णं भंते ! उववज्जेज्जा से णं केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए ? गोयमा ! अत्थेगइए लभेज्जा, अत्थेगइए णो लभेज्जा । ३ जे णं भंते ! केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए से णं केवलं बोहिं बुज्झेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । १४३३. मणुस-वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिएसु पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । १४३४. एवं जहेव तेउक्काइए णिरंतरं एवं वाउक्काइए वि । १४३५. बेइंदिए णं भंते ! बेइंदिएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता णेरइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! जहा पुढविकाइए (सु. १४२७-२८) । णवरं मणूसेसु जाव मणपज्जवणाणं उप्पाडेज्जा । १४३६. १ एवं तेइंदिय-चउरिंदिया वि जाव मणपज्जवणानं उप्पाडेज्जा । २ जे णं भंते ! मणपज्जवणानं उप्पाडेज्जा से णं केवलणाणं उप्पाडेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । १४३७. १ पंचेंदियतिरिक्खजोणिए णं भंते ! पंचेंदियतिरिक्खजोणिएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता णेरइएसु उववज्जेज्जा ? गोयमा ! अत्थेगइए उववज्जेज्जा, अत्थेगइए णो उववज्जेज्जा । २ जे णं भंते ! उववज्जेज्जा से णं केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए ? गोयमा ! अत्थेगइए लभेज्जा, अत्थेगइए णो लभेज्जा । ३ जे णं केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए से णं केवलं बोहिं बुज्झेज्जा ? गोयमा ! अत्थेगइए बुज्झेज्जा, अत्थेगइए नो बुज्झेज्जा । ४ जे णं भंते ! केवलं बोहिं बुज्झेज्जा से णं सद्दहेज्जा पत्तिएज्जा रोएज्जा ? हंता गोयमा ! जाव रोएज्जा । ५ जे णं भंते ! सद्दहेज्जा ३ से णं आभिणिबोहियणाण-सुयणाण-ओहिणाणाणि उप्पाडेज्जा ? हंता गोयमा ! उप्पाडेज्जा । ६ जे णं भंते ! आभिणिबोहियणाण-सुयणाण-ओहिणाणाणं उप्पाडेज्जा से णं संचाएज्जा सीलं वा जाव पडिवज्जित्तं ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । १४३८. एवं असुरकुमारेसु वि जाव थणियकुमारेसु । १४३९. एणिंदिय-विगलिंदिएसु जहा पुढविकाइए (सु. १४२८ १-३) । १४४०. पंचेंदियतिरिक्खजोणिएसु मणूसेसु य जहा णेरइए (सु. १४२०-२१) । १४४१. वाणमंतर-जोतिसिय-वेमाणिएसु

जहा णेरइएसु उवव ? ज्जे ज्ज त्ति पुच्छाए भणियाए (सु. १४३७) । १४४२. एवं मणूसे वि । १४४३. वाणमंतर-जोतिसिय -वेमाणिए जहा असुरकुमारे (सु. १४२३-२६) । दारं ४ । [सुत्ताइं १४४४-५८. पंचमं तित्थगरदारं] १४४४. रयणप्पभापुढविणेइए णं भंते ! रयणप्पभापुढविणेइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता तित्थगरत्तं लभेज्जा ? गोयमा ! अत्थेगइए लभेज्जा, अत्थेगइए णो लभेज्जा ? से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति अत्थेगइए लभेज्जा, अत्थेगइए णो लभेज्जा ? गोयमा ! जस्स णं रयणप्पभापुढविणेइयस्स तित्थगरणाम-गोयाइं कम्माइं बद्धाइं पुट्ठाइं कडाइं पुट्ठवियाइं णिविट्ठाइं अभिनिविट्ठाइं अभिसमण्णागयाइं उदिण्णाइं णो उवसंताइं भवंति से णं रयणप्पभापुढविणेइए रयणप्पभापुढविणेइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता तित्थगरत्तं लभेज्जा, जस्स णं रयणप्पभापुढविणेइयस्स तित्थगरणाम-गोयाइं णो बद्धाइं जाव णो उदिण्णाइं उवसंताइं भवंति से णं रयणप्पभापुढविणेइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता तित्थगरत्तं णो लभेज्जा, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चइ अत्थेगइए लभेज्जा अत्थेगइए लभेज्जा । १४४५. एवं जाव वालुयप्पभापुढविणेइएहिंतो तित्थगरत्तं लभेज्जा । १४४६. पंकप्पभापुढविणेइए णं भंते ! पंकप्पभापुढविणेइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता तित्थगरत्तं लभेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, अंतकिरियं पुण करेज्जा । १४४७. धूमप्पभापुढविणेइए णं ० पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, विरतिं पुण लभेज्जा । १४४८. तमापुढविणेइए णं ० पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, विरयाविरयं पुण लभेज्जा । १४४९. अहेसत्तमाए ० पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, सम्मत्तं पुण लभेज्जा । १४५०. असुरकुमारे णं ० पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, अंतकिरियं पुण करेज्जा । १४५१. एवं विरंतरं जाव आउक्काइए । १४५२. तेउक्काइए णं भंते ! तेउक्काइएहिंतो अणंतरं उव्वट्ठित्ता उववज्जेज्जा (त्ता तित्थगरत्तं लभेज्जा) । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, केवलिपण्णत्तं धम्मं लभेज्जा सवणयाए । १४५३. एवं वाउक्काइए वि । १४५४. वणप्फइकाइए णं ० पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, अंतकिरियं पुण करेज्जा । १४५५. बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिए णं ० पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, मणपज्जवणाणं पुण उप्पाडेज्जा । १४५६. पंचेदियतिरिक्खजोणिय-मणूस-वाणमंतर-जोइसिए णं ० पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, अंतकिरियं पुण करेज्जा । १४५७. सोहम्मगदेवे णं भंते ! अणंतरं चइं चइत्ता तित्थगरत्तं लभेज्जा । गोयमा ! अत्थेगइए लभेज्जा, अत्थेगइए णो लभेज्जा, एवं जहा रयणप्पभापुढविणेइए (सु. १४४४) । १४५८. एवं जाव सव्वट्ठसिद्धगदेवे । दारं ५ ॥ [सुत्ताइं १४५९-६३. छट्ठं चक्किदारं] १४५९. रयणप्पभापुढविणेइए णं भंते ! अणंतरं उव्वट्ठित्ता चक्कवट्ठित्तं लभेज्जा ? गोयमा ! अत्थेगइए लभेज्जा । अत्थेगइएणो लभेज्जा से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जहा रयणप्पभापुढविणेइयस्स तित्थगरत्ते (सु. १४४४) । १४६०. सक्करप्पभापुढविणेइए अणंतरं उव्वट्ठित्ता चक्कवट्ठित्तं लभेज्जा ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । १४६१. एवं जाव अहेसत्तमापुढविणेइए । १४६२. तिरिय-मणुएहिंतो पुच्छा । गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । १४६३. भवणवइ-वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिएहिंतो पुच्छा । गोयमा ! अत्थेगइए लभेज्जा, अत्थेगइए नो लभेज्जा । दारं ६ । [सुत्तं १४६४. सत्तमं बलदारं] १४६४. एवं बलदेवत्तं पि । णवरं सक्करप्पभापुढविणेइए वि लभेज्जा । दारं ७ ॥ [सुत्तं १४६५. अट्ठमं वासुदेवदारं] १४६५. एवं वासुदेवत्तं दोहिंतो पुढवीहिंतो वेमाणिएहिंतो य अणुत्तरोववातियवज्जेहिंतो, सेसेसु णो इणट्ठे समट्ठे । दारं ८ ॥ [सुत्तं १४६६. नवमं मंडलियदारं] १४६६. मंडलियत्तं अहेसत्तमा-तेउ-वाउवज्जेहिंतो । दारं ९ ॥ [सुत्तं १४६७-६९. दसमं रयणदारं] १४६७. सेणावइरयणत्तं गाहावइरयणत्तं वट्ठइरयणत्तं पुरोहियरयणत्तं इत्थिरयणत्तं च एवं, चेव णवरं अणुत्तरोववाइयवज्जेहिंतो । १४६८. आसरयणत्तं हत्थिरयणत्तं च रयणप्पभाओ णिरंतरं जाव सहस्सारो अत्थेगइए लभेज्जा, अत्थेगइए णो लभेज्जा । १४६९. चक्करयणत्तं छत्तरयणत्तं चम्मरयणत्तं दंडरयणत्तं असिरयणत्तं मणिरयणत्तं कागिणिरयणत्तं एतेसि णं असुरकुमारेहिंतो आरब्धं निरंतरं जाव ईसाणेहिंतो उववातो, सेसेहिंतो णो इणट्ठे समट्ठे । दारं १० ॥ [सुत्तं १४७०. भवियदव्वदेवउववायपरूवणं] १४७०. अह भंते ! असंजयभवियदव्वदेवाणं अविराहियसंजमाणं विराहियसंजमाणं अविराहियसंजमासंजमाणं विराहियसंजमासंजमाणं असण्णीणं तावसाणं कंदप्पियाणं चरग-परिव्वायगाणं किब्बिसियाणं तिरिच्छियाणं आजीवियाणं आभिओगियाणं सलिंगीणं दंसणवावण्णगाणं देवलोगेसु उववज्जमाणाणं कस्स कहिं उववाओ पणत्तो ? गोयमा ! अस्संजयभवियदव्वदेवाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं उवरिमगेवेज्जेसु,

अविराहियसंजमाणं जहण्णेणं सोहम्मे कप्पे उक्कोसेणं उवरिमगेवेज्जगेषु, अविराहियसंजमाणं जहण्णेणं सोहम्मे कप्पे उक्कोसेणं सव्वट्टसिद्धे, विराहियसंजमाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं सोहम्मे कप्पे, अविराहियसंजमासंजमाणं जहण्णेणं सोहम्मे कप्पे उक्कोसेणं अच्चे कप्पे, विराहियसंजमासंजमाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं जोइसिएसु, असण्णीणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं वाणमंतरेसु, तावसाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं जोइसिएसु, कंदप्पियाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं सोहम्मे कप्पे, चरग-परिव्वायगाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं बंभलोए कप्पे, किब्बिसियाणं जहण्णेणं सोहम्मे कप्पे, उक्कोसेणं लंतए कप्पे, तेरिच्छियाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं सहस्सारे कप्पे, आजीवियाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं अच्चे कप्पे, एवं आभिओगाणं वि, सलिंगीणं दंसणवावणगाणं जहण्णेणं भवणवासीसु उक्कोसेणं उवरिमगेवेज्जगेषु । [सुत्ताइं १४७१-७३. असण्णिआयखूवणं] १४७१. कतिविहे णं भंते ! असण्णिआउए पण्णत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे असण्णिआउए पण्णत्ते । तं जहा णेरइयअसण्णिआउए जाव देवअसण्णिआउए । १४७२. असण्णी णं भंत ! जीवे किं णेरइयाउयं पकरेति जाव देवाउयं पकरेति ? गोयमा ! णेरइयाउयं पकरेति जाव देवाउयं पकरेति, णेरइयाउयं पकरेमाणे जहण्णेणं दस वाससहस्साइं उक्कोसेणं पलिओवमस्स असंखेज्जइभागं पकरेति, तिरिक्खजोणियाउयं पकरेमाणे जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं उक्कोसेणं पलिओवमस्स असंखेज्जइभागं पकरेति, एवं मणुयाउयं पि, देवाउयं जहा णेरइयाउयं । १४७३. एयस्स णं भंते ! णेरइयअसण्णिआउयस्स जाव देवअसण्णिआउयस्स य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवे देवअसण्णिआउए मणुयअसण्णिआउए असंखेज्जगुणे, तिरिक्खजोणियअसण्णिआउए असंखेज्जगुणे, नेरइयअसन्निआउए असंखेज्जगुणे । ★★ ★॥ पणवणाए भगवतीए वीसइमं अंतकिरियापयं समत्तं ॥ ★★ ★ २१. एगवीसइमं ओगाहणसंठाणपयं ★★ ★ [सुत्तं १४७४. एगवीसइमपयस्स अत्थाहिगारपखूवणं] १४७४. विहि १ संठाण २ पमाणं ३ पोग्गलचिणणा ४ सरीरसंजोगो ५ । दव्व-पएसप्पबहुं ६ सरीरओगाहणप्पबहुं ७ ॥ २१४॥ [सुत्ताइं १४७५-१५५२. १-३ विहि-संठाण -पमाणदाराइं] १४७५. कति णं भंते ! सरीरया पण्णत्ता ? गोयमा ! पंच सरीरया पण्णत्ता । तं जहा— ओरालिए १ वेउव्विए २ आहारए ३ तेयए ४ कम्मए ५ । [सुत्ताइं १४७६-८७. ओरालियसरीरे विहिदारं] १४७६. ओरालियसरीरे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— एगिंदियओरालियसरीरे जाव पंचेदियओरालियसरीरे । १४७७. एगिंदियओरालियसरीरे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा- पुढविक्काइयएगिंदियओरालियसरीरे जाव वणप्फइकाइयएगिंदियओरालियसरीरे । १४७८. १ पुढविक्काइयएगिंदियओरालियसरीरे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— सुहुमपुढविक्काइयएगिंदियओरालियसरीरे य बादरपुढविक्काइयएगिंदियओरालियसरीरे य । २ सुहुमपुढविक्काइयएगिंदियओरालियसरीरे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— पज्जत्तगसुहुमपुढविक्काइयएगिंदियओरालियसरीरेय अपज्जत्तगसुहुमपुढविक्काइयएगिंदियओरालियसरीरे य । ३ बादरपुढविक्काइया वि एवं चेव । १४७९. एवं जाव वणस्सइकाइयएगिंदियओरालिय त्ति । १४८०. बेइंदियओरालियसरीरे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— पज्जत्तबेइंदियओरालियसरीरे य अपज्जत्तबेइंदियओरालियसरीरे य । १४८१. एवं तेइंदिय-चउरिंदिया वि । १४८२. पंचेदियओरालियसरीरे णं भंते ! कइविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— तिरिक्खपंचेदियओरालियसरीरे य मणुस्सपंचेदियओरालियसरीरे य । १४८३. तिरिक्खजोणियपंचेदियओरालियसरीरे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! ति विहे पण्णत्ते । तं जहा— जलयरतिरिक्खजोणियपंचेदियओरालियसरीरे य १ थलयरतिरिक्खजोणियपंचेदियओरालियसरीरे य २ खहयरतिरिक्खजोणियपंचेदियओरालियसरीरे य ३ । १४८४. १ जलयरतिरिक्खजोणियपंचेदियओरालियसरीरे णं भंते कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— सम्मुच्छिमजलयरतिरिक्ख-जोणियपंचेदियओरालियसरीरे य गब्भवक्कंतियजलयरतिरिक्खजोणियपंचेदियओरालियसरीरे य । २ सम्मुच्छिमजलयरतिरिक्खजोणियपंचेदियओरालियसरीरे

श्री आगमगुणमंजूषा - १०६२

हुंडसंठाणसंठाण वि ३ । एवमेते तिरिक्खजोणियाणं ओहियाणं णव आलावगा । १४९८. १ जलयरतिरिक्खजोणियपंचेंदियओरालियसरीरे णं भंते ! किंसंठाणसंठाण पणत्ते ? गोयमा ! छव्विहसंठाणसंठाण पणत्ते । तं जहा— समचउरंसे जाव हुंडे । २ एवं पज्जत्तापज्जत्ताण वि । ३ सम्मुच्छिमजलयरा हुंडसंठाणसंठिया । एतेसिं चैव पज्जत्तापज्जत्तगा वि एवं चैव । ४ गब्भवक्कंतियजलयरा छव्विहसंठाणसंठिया । एवं पज्जत्तापज्जत्तगा वि । १४९९. १ एवं थलयराण वि णव सुत्ताणि । २ एवं चउप्पयथलयराण वि उरपरिसप्पथलयराण वि भुयपरिसप्पथलयराण वि । १५००. एवं खहयराण वि णव सुत्ताणि । णवरं सव्वत्थ सम्मुच्छिमा हुंडसंठाणसंठिया भाणियव्वा, इयरे छसु वि । १५०१. १ मणूसपंचेंदियओरालियसरीरे णं भंते ! किंसंठाणसंठाण पणत्ते ? गोयमा ! छव्विहसंठाणसंठाण पणत्ते । तं जहा— समचउरंसे जाव हुंडे । २ पज्जत्तापज्जत्ताण वि एवं चैव । ३ गब्भवक्कंतियाण वि एवं चैव । पज्जत्तापज्जत्तगाण वि एवं चैव । ४ सम्मुच्छिमाणं पुच्छा । गोयमा ! हुंडसंठाणसंठिया पणत्ता । [सुत्ताइं १५०२-१३. ओरालियसरीरे पमाणदारं] १५०२. ओरालियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणापणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं सातिरेणं जोयणसहस्सं । १५०३. एगिंदियओरालियस्स वि एवं चैव जहा ओहियस्स (सु. १५०२) । १५०४. १ पुढविकाइयएगिंदियओरालियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेण वि उक्कोसेणं वि अंगुलस्स असंखेज्जइभागं । २ एवं अपज्जत्तयाण वि पज्जत्तयाण वि । ३ एवं सुहुमाण वि पज्जत्तापज्जत्ताणं । ४ बादराणं पज्जत्तापज्जत्ताण वि एवं । एसो णवओ भेदो । १५०५. जहा पुढविकाइयाणं तहा आउक्काइयाण वि तेउक्काइयाण वि वाउक्काइयाण वि । १५०६. १ वणस्सइकाइयओरालियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं सातिरेणं जोयणसहस्सं । २ अपज्जत्तगाणं जहण्णेण वि उक्कोसेणं वि अंगुलस्स असंखेज्जइभागं । ३ पज्जत्तगाणं जहण्णेण अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं सातिरेणं जोयणसहस्सं । ४ बादराणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं सातिरेणं जोयणसहस्सं । पज्जत्ताण वि एवं चैव । अपज्जत्ताणं जहण्णेण वि उक्कोसेण वि अंगुलस्स असंखेज्जइभागं । १५०७. १ बेइंदियओरालियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं बारस जोयणाइं । २ एवं सव्वत्थ वि अपज्जत्तयाणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं जहण्णेण वि उक्कोसेण वि । ३ पज्जत्तयाणं जहेव ओरालियस्स ओहियस्स (सु. १५०२) । १५०८. एवं तेइंदियाणं तिण्णि गाउयाइं, चउरिंदियाणं चत्तारि गाउयाइं । १५०९. पंचिंदियतिरिक्खजोणियाणं उक्कोसेणं जोयणसहस्सं ३, एवं सम्मुच्छिमाणं ३, गब्भवक्कंतियाण वि ३ । एवं चैव णवओ भेदो भाणियव्वो । १५१०. एवं जलयराण वि जोयणसहस्सं, णवओ भेदो । १५११. १ थलयराण वि णवओ भेदो उक्कोसेणं छग्गाउयाइं, पज्जत्ताण वि एवं चैव ३ । सम्मुच्छिमाणं पज्जत्ताण य उक्कोसेणं गाउयपुहत्तं । गब्भवक्कंतियाणं उक्कोसेणं छग्गाउयाइं पज्जत्ताण य २ । ओहियचउप्पयपज्जत्तय-गब्भवक्कंतियपज्जत्तयाण य उक्कोसेणं छग्गाउयाइं । सम्मुच्छिमाणं पज्जत्ताण य गाउयपुहत्तं उक्कोसेणं । २ एवं उरपरिसप्पाण वि ओहिय-गब्भवक्कंतियपज्जत्तयाणं जोयणसहस्सं । सम्मुच्छिमाणं जोयणपुहत्तं । ३ भुयपरिसप्पाणं ओहियगब्भवक्कंतियाण य उक्कोसेणं गाउयपुहत्तं । सम्मुच्छिमाणं धणुपुहत्तं । १५१२. खहयराणं ओहिय-गब्भवक्कंतियाणं सम्मुच्छिमाणं य तिण्ह वि उक्कोसेणं धणुपुहत्तं । इमाओ संगहणिगाहाओ— जोयणसहस्स छग्गाउयाइं तत्तो य जोयणसहस्सं । गाउयपुहत्तं भुयए धणुपुहत्तं च पक्खीसु ॥ २१५ ॥ जोयणसहस्स गाउयपुहत्तं तत्तो य जोयणपुहत्तं । दोण्हं तु धणुपुहत्तं सम्मुच्छिमे होति उच्चतं ॥ २१६ ॥ १५१३. १ मणुस्सओरालियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणापणत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं तिण्णि गाउयाइं । २ अपज्जत्ताणं जहण्णेण वि उक्कोसेणं वि अंगुलस्स असंखेज्जइभागं । ३ सम्मुच्छिमाणं जहण्णेण वि उक्कोसेणं वि अंगुलस्स असंखेज्जइभागं । ४ गब्भवक्कंतियाणं पज्जत्ताण य जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं तिण्णि गाउयाइं । [सुत्ताइं १५१४-२०. वेउव्वियसरीरे विहिदारं] १ वेउव्वियसरीरे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे पणत्ते । तं जहा—

सम्मच्छिममणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे, गब्भवक्कं तियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे । २ जदि गब्भवक्कं तियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे किं कम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे अकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे अंतरदीवयगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे ? गोयमा ! कम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे, णो अकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे नो अंतरदीवयगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे य । ३ जदि कम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे किं संखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे असंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे ? गोयमा ! संखेज्ज वासलियकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूस पंचेंदियवेउव्वियसरीरे । णो असंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतिय अणुसपंचेंदिय वेउव्वियसरीरे णो । ४ जदि संखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे किं पज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे अपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे ? गोयमा ! पज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतिय-मणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे, णो अपज्जत्तगसंखेज्जवासाउयकम्मभूमगगब्भवक्कंतियमणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे । १५२०. १ जदि देवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे किं भवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे जाव वेमाणियदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे ? गोयमा ! भवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे वि जाव वेमाणियदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे वि । २ जदि भवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे किं असुरकुमारभवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे जाव थणियकुमारभवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे गोयमा ! असुरकुमार० जाव थणियकुमार भवणवासिदेवपंचेंदिय वेलप्पियसरीरे वि । ३ जदि असुरकुमारभवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे किं पज्जत्तगअसुरकुमारभवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे अपज्जत्तगअसुरकुमारभवणवासिदेव-पंचेंदियवेउव्वियसरीरे ? गोयमा ! पज्जत्तगअसुरकुमारभवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे वि अपज्जत्तगअसुरकुमारभवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे वि । एवं जाव थणियकुमारे वि णं दुगओ भेदो । ४ एवं वाणमंतराणं अट्ठविहाणं, जोइसियाणं पंचविहाणं । ५ वेमाणिया दुविहा — कप्पोवगा कप्पातीता य । कप्पोवगा बारसविहा, तेसिं पि एवं चेव दुगतो भेदो । कप्पातीता दुविहा-गेवेज्जगा य अणुत्तरा य । गेवेज्जगा णवविहा, अणुत्तरोववाइया पंचविहा, एतेसिं पज्जत्तापज्जत्ताभिलावेणं दुगतो भेदो । [सुत्ताइं १५२१-२६. वेउव्वियसरीरे संठाणदारं] १५२१. वेउव्वियसरीरे णं भंते ! किंसंठिए पण्णत्ते ? गोयमा ! णाणासंठाणसंठिए पण्णत्ते । १५२२. वाउक्काइयएणिंदियवेउव्वियसरीरे णं भंते ! किंसंठिए पण्णत्ते ? गोयमा ! पडागासंठाणासंठिए पण्णत्ते । १५२३. १ णेरइयपंचेंदियवेउव्वियसरीरे णं भंते ! किंसंठिए पण्णत्ते ? गोयमा ! णेरइयपंचेंदियवेउव्वियसरीरे दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— भवधारणिज्जे य उत्तरवेउव्विए य । तत्थ णं जे से भवधारणिज्जे से हुंडसंठाणसंठिए पण्णत्ते । तत्थ णं जे से उत्तरवेउव्विए से वि हुंडसंठाणसंठिए पण्णत्ते । २ रयणप्पभापुढविणेरइयपंचेंदियवेउव्वियसरीरे णं भंते ! किंसंठाणसंठिए पण्णत्ते ? गोयमा ! रयणप्पभापुढविणेरइयाणं दुविहे सरीरे पण्णत्ते । तं जहा— भवधारणिज्जे य उत्तरवेउव्विए य । तत्थ णं जे से भवधारणिज्जे से वि हुंडे, जे वि उत्तरवेउव्विए से वि हुंडे । एवं जाव अहेसत्तमापुढविणेरइयवेव्वियसरीरे । १५२४. १ तिरिक्खजोणियपंचेंदियवेउव्वियसरीरे णं भंते ! किंसंठाणसंठिए पण्णत्ते ? गोयमा ! णाणासंठाणसंठिए पण्णत्ते । २ एवं जलयर-थलयर-खहयराण वि । थलयराण चउप्पय-परिसप्पाण वि । परिसप्पाण उरपरिसप्प-भुयपरिसप्पाण वि । १५२५. एवं मणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरे वि । १५२६. १ असुरकुमारभवणवासिदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे णं भंते ! किंसंठिए पण्णत्ते ? गोयमा ! असुरकुमाराणं देवाणं दुविहे सरीरे पण्णत्ते । तं जहा— भवधारणिज्जे य उत्तरवेउव्विए य । तत्थ णं जे से भवधारणिज्जे से णं समचउरंसंठाणसंठिए पण्णत्ते । तत्थ णं जे से उत्तरवेउव्विए से णं णाणासंठाणसंठिए पण्णत्ते । २ एवं जाव थणियकुमारदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे । ३ एवं वाणमंतराण वि । णवरं ओहिया वाणमंतरा पुच्छिज्जंति । ४ एवं जोइसियाण वि ओहियाणं । ५ एवं सोहम्म जाव

अच्चुदेवसरीरे । ६ गेवेज्जगक्कापीयवेमाणियदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरे णं भंते ! किंसठिए पण्णत्ते ? गोयमा ! गेवेज्जगदेवाणं एगे भवधारणिज्जे सरीरेण, से णं समचउरंससंठाणसंठिए पण्णत्ते । ७ एवं अणुत्तरोववातियाण वि । [सुत्ताइं १५२७-३२. वेउव्वियसरीरे पमाणदारं] १५२७. वेउव्वियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं सातिरेगं जोयणसतसहस्सं । १५२८. वाउक्काइयएगिंदियवेउव्वियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं वि अंगुलस्स असंखेज्जइभागं । १५२९. १ गेरइयपंचेंदियवेउव्वियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पण्णत्ता ? गोयमा ! दुविहा पण्णत्ता । तं जहा— भवधारणिज्जा उत्तरवेउव्विया य । तत्थ णं जा सा भवधारणिज्जा सा जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं पंचधणुसयाइ । तत्थ णं जा सा उत्तरवेउव्विया सा जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जइभागं, उक्कोसेणं धणुसहस्सं । २ रयणप्पभापुढविगेरइयाणं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पण्णत्ता ? गोयमा ! दुविहा पण्णत्ता । तं जहा— भवधारणिज्जा य उत्तरवेउव्विया य । तत्थ णं जा सा भवधारणिज्जा सा जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं सत्त धणूइं तिण्णि रयणीओ छच्च अंगुलाइं । तत्थ णं जा सा उत्तरवेउव्विया सा जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जइभागं, उक्कोसेणं पण्णरस धणूइं अह्वाइज्जाओ रयणीओ । ३ सक्करप्पभाए पुच्छा । गोयमा ! जाव तत्थ णं जा सा भवधारणिज्जा सा जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं पण्णरस धणूइं अह्वाइज्जाओ रयणीओ । तत्थ णं जा सा उत्तरवेउव्विया सा जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जइभागं, उक्कोसेणं एकतीसं धणूइं एक्का य रयणी । ४ वालुयप्पभाए भवधारणिज्जा एकतीसं धणूइं एक्का य रयणी, उत्तरवेउव्विया बावट्ठिं धणूइं दोण्णि य रयणीओ । ५ पंकप्पभाए भवधारणिज्जा बावट्ठिं धणूइं दोण्णि य रयणीओ, उत्तरवेउव्विया पणुवीसं धणुसतं । ६ धूमप्पभाए भवधारणिज्जा पणुवीसं धणुसतं, उत्तरवेउव्विया अह्वाइज्जाइं धणुसताइं । ७ तमाए भवधारणिज्जा अह्वाइज्जाइं धणुसताइं, उत्तरवेउव्विया पंच धणुसताइं । ८ अहेसत्तमाए भवधारणिज्जा पंच धणुसताइं, उत्तरवेउव्विया धणुसहस्सं । एयं उक्कोसेणं । ९ जहण्णेणं भवधारणिज्जा अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उत्तरवेउव्विया अंगुलस्स संखेज्जइभागं । १५३०. तिरिक्खजोणियपंचेंदियवेउव्वियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जइभागं, उक्कोसेणं जोयणसतपुहत्तं । १५३१. मणूसपंचेंदियवेउव्वियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जइभागं, उक्कोसेणं सातिरेगं जोयणसतसहस्सं । १५३२. १ असुरकुमारभवणवासिदेवपंचिंदियवेउव्वियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पण्णत्ता ? गोयमा ! असुरकुमाराणं देवाणं दुविहा सरीरोगाहणा पण्णत्ता । तं जहा— भवधारणिज्जा य उत्तरवेउव्विया य । तत्थ णं जा सा भवधारणिज्जा सा जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं सत्त रयणीओ । तत्थ णं जा सा उत्तरवेउव्विया सा जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जइभागं, उक्कोसेणं जोयणसतसहस्सं । २ एवं जाव थणियकुमाराणं । ३ एवं ओहियाणं वाणमंतराणं । ४ एवं जोइसियाण वि । ५ सोहम्मीसाणगदेवाणं एवं चेव उत्तरवेउव्विया जाव अच्चुओ कप्पो । णवरं सणंकुमारे भवधारणिज्जा जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं छ रयणीओ, एवं माहिदे वि, बंभलोय-लंतगेसु पंच रयणीओ, महासुक्क-सहस्सारेसु चत्तारि रयणीओ, आणय-पाणय-आरण-अच्चुएसु तिण्णि रयणीओ । ६ गेवेज्जगक्कापीयवेमाणियदेवपंचेंदियवेउव्वियसरीरस्स णं भंते ! केमहालिया सरीरोगाहणा पण्णत्ता ? गोयमा ! गेवेज्जगदेवाणं एगा भवधारणिज्जा सरीरोगाहणा पण्णत्ता, सा जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं दो रयणीओ । ७ एवं अणुत्तरोववाइयदेवाण वि । णवरं एक्का रयणी । [सुत्तं १५३३. आहारगसरीरे विहिदारं] १५३३. १ आहारगसरीरे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! एगागारे पण्णत्ते । २ यदि एगागारे पण्णत्ते किं मणूसआहारयसरीरे अमणूसआहारगसरीरे ? गोयमा ! मणूसआहारगसरीरे, णो अमणूसआहारगसरीरे । ३ यदि मणूसआहारयसरीरे किं सम्मुच्छिमणूसआहारयसरीरे गब्भवक्कंतियमणूसआहारगसरीरे ? गोयमा ! णो सम्मुच्छिमणूसआहारयसरीरे, गब्भवक्कंतियमणूसआहारगसरीरे । ४ यदि

श्री आगमगुणमंजूषा - १०६७

१४७७-८१) तहा तेयगस्स वि जाव चउरिंदियाणं । १५३९. १ पंचेंदियतेयगसरीरे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे पणत्ते । तं जहा-णेरइयतेयगसरीरे जाव देवतेयगसरीरे । २ णेरइयाणं दुगतो भेदो भाणियव्वो जहा वेउव्वियसरीरे (सु. १५१७) । ३ पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं मणूसाण य जहा ओरालियसरीरे भेदो भणितो (सु. १४८२-८७) तहा भाणियव्वो । ४ देवाणं जहा वेउव्वियसरीरे भेओ भणितो (सु. १५२०) तहा भाणियव्वो जाव सब्बद्विसिद्धदेवे त्ति । [सुत्ताइं १५४०-४४. तेयगसरीरे संठाणदारं] १५४०. तेयगसरीरे णं भंते ! किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! णाणासंठाणसंठिए पणत्ते । १५४१. एगिंदियतेयगसरीरे णं भंते ! किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! णाणासंठाणसंठिए पणत्ते । १५४२. पुढविक्काइयएगिंदियतेयगसरीरे णं भंते ! किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! मसूरचंदसंठाणसंठिए पणत्ते । १५४३. एवं ओरालियसंठाणाणुसारेणं भाणियव्वं (सु. १४९०-९६) जाव चउरिंदियाणं त्ति । १५४४. १ णेरइयाणं भंते ! तेयगसरीरे किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! जहा वेउव्वियसरीरे (सु. १५२३) । २ पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं मणूसाण य जहा एतेसिं चेव ओरालिय त्ति (सु. १५२४-२५) । ३ देवाणं भंते ! तेयगसरीरे किंसंठिए पणत्ते ? गोयमा ! जहा वेउव्वियस्स (सु. १५२६) जाव अणुत्तरोववाइय त्ति । [सुत्ताइं १५४५-५१. तेयगसरीरे पमाणदारं] १५४५. जीवस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ता विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागे, उक्कोसेणं लोगंताओ लोगंतो । १५४६. एगिंदियस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरागहणा पत्तत्ता ? गोयमा ! एवं चेव, जाव पुढवि-आउ-तेउ-वाउ-वणप्फइकाइयस्स । १५४७. १ बेइंदियस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ता विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं तिरियलोगाओ लोगंतो । २ एवं जाव चउरिंदियस्स । १५४८. णेरइयस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ता विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं सातिरेणं जोयणसहस्सं, उक्कोसेणं अहे जाव अहेसत्तमा पुढवी, तिरियं जाव सयंभुरमणे समुद्दे, उड्डं जाव पंडगवणे पुक्खरिणीओ । १५४९. पंचेंदियतिरिक्खजोणियस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! जहा बेइंदियसरीरस्स (सु. १५४७ १) । १५५०. मणूसस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! समयखेत्ताओ लोगंतो । १५५१. १ असुरकुमारस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ता विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं अहे जाव तच्चाए पुढवीए हेट्टिल्ले चरिमंते, तिरियं जाव सयंभुरमणसमुद्दस्स बाहिरिल्ले वेइयंतं, उड्डं जाव इसीपब्भारा पुढवी । २ एवं जाव थणियकुमारतेयगसरीरस्स । ३ वाणमंतर-जोइसिया सोहम्मीसाणगा य एवं चेव । ४ सणंकुमारदेवस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ता विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं अहे जाव महापातालाणं दोच्चे तिभागे, तिरियं जाव सयंभुरमणसमुद्दे, उड्डं जाव अच्चुओ कप्पो । ५ एवं जाव सहस्सारदेवस्स । ६ आणयदेवस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ता विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जइभागं, उक्कोसेणं अहे जाव अहेलोइयगामा, तिरियं जाव मणूसखेत्ते, उड्डं जाव अच्चुओ कप्पो । ७ एवं जाव आरणदेवस्स । ८ अच्चुयदेवस्स वि एवं चेव । णवरं उड्डं जाव सगाइं विमाणाइं । ९ गेवेज्जगदेवस्स णं भंते ! मारणंतियसमुग्घाएणं समोहयस्स तेयासरीरस्स केमहालिया सरीरोगाहणा पणत्ता ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ता विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं विज्जाहरसेढीओ, उक्कोसेणं जाव अहेलोइयगामा, तिरियं जाव मणूसखेत्ते, उड्डं जाव सगाइं विमाणाइं । १० अणुत्तरोववाइयस्स वि एवं चेव । [सुत्तं १५५२. कम्मगसरीरे विहि-संठाण-

पमाणदाराइं] १५५२. कम्मगसरीरे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पणत्ते । तं जहा—एगिंदियकम्मगसरीरे जाव पंचेंदिय० । एवं जहेव तेयगसरीरस्स भेदो संठाणं ओगाहणा य भणिया (सु. १५३६-५१) तहेव णिरवसेसं भाणियव्वं जाव अणुत्तरोववाइय ति । **[सुत्ताइं १५५३-५८. ४ पोग्गलचिणणादारं]** १५५३. ओरालियसरीरस्स णं भंते ! कतिदिसं पोग्गला चिज्जंति ? गोयमा ! णिव्वाघाएणं छद्दिसिं, वाघातं पडुच्च सिय तिदिसं सिय चउदिसं सिय पंचदिसं । १५५४. वेउव्वियसरीरस्स णं भंते ! कतिदिसं पोग्गला चिज्जंति ? गोयमा ! णियमा छद्दिसिं । १५५५. एवं आहारगसरीरस्स वि । १५५६. तेया-कम्मगाणं जहा ओरालियसरीरस्स (सु. १५५३) । १५५७. ओरालियसरीरस्स णं भंते ! कतिदिसं पोग्गला उवचिज्जंति ? गोयमा ! एवं चेव, जाव कम्मगसरीरस्स । १५५८. एवं उवचिज्जंति(?) अवचिज्जंति । **[सुत्ताइं १५५९-६४. ५ सरीरसंजोगदारं]** १५५९. जस्स णं भंते ! ओरालियसरीरं तस्स णं वेउव्वियसरीरं ? जस्स वेउव्वियसरीरं तस्स ओरालियसरीरं ? गोयमा ! जस्स ओरालियसरीरं तस्स वेउव्वियसरीरं सिय अत्थि सिय णत्थि, जस्स वेउव्वियसरीरं तस्स ओरालियसरीरं सिय अत्थि सिय णत्थि । १५६०. जस्स णं भंते ! ओरालियसरीरं तस्स आहारगसरीरं ? जस्स आहारगसरीरं तस्स ओरालियसरीरं ? गोयमा ! जस्स ओरालियसरीरं तस्स आहारगसरीरं सिय अत्थि सिय णत्थि, जस्स पुण आहारगसरीरं तस्स ओरालियसरीरं णियमा अत्थि । १५६१. जस्स णं भंते ! ओरालियसरीरं तस्स तेयगसरीरं ? जस्स तेयगसरीरं तस्स ओरालियसरीरं ? गोयमा ! जस्स ओरालियसरीरं तस्स तेयगसरीरं णियमा अत्थि, जस्स पुण तेयगसरीरं तस्स ओरालियसरीरं सिय अत्थि सिय णत्थि । १५६२. एवं कम्मगसरीरं पि । १५६३. १ जस्स णं भंते ! वेउव्वियसरीरं तस्स आहारगसरीरं ? जस्स आहारगसरीरं तस्स वेउव्वियसरीरं ? गोयमा ! जस्स वेउव्वियसरीरं तस्साहारगसरीरं णत्थि, जस्स वि य आहारगसरीरं तस्स वि वेउव्वियसरीरं णत्थि । २ तेया-कम्माइं जहा ओरालिएण समं (सु. १५६१-६२) तहेव आहारगसरीरेण वि समं तेया-कम्माइं चारेयव्वाणि । १५६४. जस्स णं भंते ! तेयगसरीरं तस्स कम्मगसरीरं ? जस्स कम्मगसरीरं तस्स तेयगसरीरं ? गोयमा ! जस्स तेयगसरीरं तस्स कम्मगसरीरं नियमा अत्थि, जस्स वि कम्मगसरीरं तस्स वि तेयगसरीरं णियमा अत्थि । **[सुत्तं १५६५. ६ दव्व-पएसडप्पबहुदारं]** १५६५. एतेसि णं भंते ! ओरालिय-वेउव्विय-आहारग-तेया-कम्मग-सरीराणं दव्वट्टयाए पएसट्टयाए दव्वट्टपएसट्टयाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा आहारगसरीरा दव्वट्टयाए, वेउव्वियसरीरा दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा, ओरालियसरीरा दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा, तेया-कम्मगसरीरा दो वि तुल्ला दव्वट्टयाए अणंतगुणा; पएसट्टयाए-सव्वत्थोवा आहारगसरीरा पएसट्टयाए, वेउव्वियसरीरा पदेसट्टयाए असंखेज्जगुणा, ओरालियसरीरा पदेसट्टयाए असंखेज्जगुणा, तेयगसरीरा पदेसट्टयाए अणंतगुणा, कम्मगसरीरा पदेसट्टयाए अणंतगुणा; दव्वट्टपदेसट्टयाए-सव्वत्थोवा आहारगसरीरा दव्वट्टयाए, वेउव्वियसरीरा दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा, ओरालियसरीरा दव्वट्टयाए असंखेज्जगुणा, ओरालियसरीरेहिंतो दव्वट्टयाए आहारगसरीरा पएसट्टयाए अणंतगुणा, वेउव्वियसरीरा पदेसट्टयाए असंखेज्जगुणा, ओरालियसरीरा पदेसट्टयाए असंखेज्जगुणा, तेया-कम्मगसरीरा दो वि तुल्ला दव्वट्टयाए अणंतगुणा, तेयगसरीरा पदेसट्टयाए अणंतगुणा, कम्मगसरीरा पदेसट्टयाए अणंतगुणा । **[सुत्तं १५६६. ७ सरीरओगाहणडप्पबहुदारं]** १५६६. एतेसि णं भंते ! ओरालिय-वेउव्विय-आहारग-तेया-कम्मगसरीराणं जहणियाए ओगाहणाए उक्कोसियाए ओगाहणाए जहण्णुक्कोसियाए ओगाहणाए कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा ओरालियसरीरस्स जहणिया ओगाहणा, तेया-कम्मगाणं दोण्ह वि तुल्ला जहणिया ओगाहणा विसेसाहिया, वेउव्वियसरीरस्स जहणिया ओगाहणा असंखेज्जगुणा, आहारगसरीरस्स जहणिया ओगाहणा असंखेज्जगुणा; उक्कोसियाए ओगाहणाए-सव्वत्थोवा आहारगसरीरस्स उक्कोसिया ओगाहणा, ओरालियसरीरस्स उक्कोसिया ओगाहणा संखेज्जगुणा, वेउव्वियसरीरस्स उक्कोसिया ओगाहणा संखेज्जगुणा, तेया-कम्मगाणं दोण्ह वि तुल्ला उक्कोसिया ओगाहणा असंखेज्जगुणा; जहण्णुक्कोसियाए ओगाहणाए - सव्वत्थोवा ओरालियसरीरस्स जहणिया ओगाहणा, तेया-कम्मगाणं दोण्ह वि तुल्ला जहणिया ओगाहणा विसेसाहिया, वेउव्वियसरीरस्स जहणिया ओगाहणा

असंखेज्जगुणा, आहारगसरीरस्स जहणिया ओगाहणा असंखेज्जगुणा, आहारगसरीरस्स जहणियाहिंतो ओगाहणाहिंतो तस्स चेव उक्कोसिया ओगाहणा विसेसाहिया, ओरालियसरीरस्स उक्कोसिया ओगाहणा संखेज्जगुणा, वेउव्वियसरीरस्स णं उक्कोसिया ओगाहणा संखेज्जगुणा, तेया-कम्मगाणं दोण्ह वि तुल्ला उक्कोसिया ओगाहणा असंखेज्जगुणा। **☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए एगवीसइमं ओगाहणसंठाणपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ २२. बाबीसइमं किरियापयं**

☆☆☆ [सुत्ताइं १५६७-७२. किरियाभेय-पभेयपरूवणं] १५६७. कति णं भंते ! किरियाओ पणत्ताओ ? गोयमा ! पंच किरियाओ पणत्ताओ । तं जहा— काइया १ आहिरणिया २ पादोसिया ३ पारियावणिया ४ पाणाइवातकिरिया ५ । १५६८. काइया णं भंते ! किरिया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा— अणुवरयकाइया य दुप्पउत्तकाइया य । १५६९. आहिरणिया णं भंते ! किरिया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा— संजोयणाहिकरणिया य निव्वत्तणाहिकरणिया य । १५७०. पादोसिया णं भंते ! किरिया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! ति विहा पणत्ता । तं जहा— जेणं अप्पणो वा परस्स वा तदुभयस्स वा असुभं मणं पहारेति । से तं पादोसिया किरिया । १५७१. पारियावणिया णं भंते ! किरिया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! ति विहा पणत्ता । तं जहा— जेणं अप्पणो वा परस्स वा तदुभयस्स वा असायं वेदणं उदीरेति । से तं पारियावणिया किरिया । १५७२. पाणातिवातकिरिया णं भंते ! कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! ति विहा पणत्ता । तं जहा— जेणं अप्पाणं वा परं वा तदुभयं वा जीवियाओ ववरोवेइ । से तं पाणाइवायकिरिया । **[सुत्तं १५७३. जीवेसु सकिरियत्त-अकिरियत्तपरूवणं]** १५७३. जीवा णं भंते ! किं सकिरिया अकिरिया ? गोयमा ! जीवा सकिरिया वि अकिरिया वि । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जीवा सकिरिया वि अकिरिया वि ? गोयमा ! जीवा दुविहा पणत्ता । तं जहा— संसारसमावण्णगा य असंसारसमावण्णगा य । तत्थ णं जे ते असंसारसमावण्णगा ते णं सिद्धा, सिद्धा णं अकिरिया । तत्थ णं जे संसारसमावण्णगा ते दुविहा पणत्ता । तं जहा— सेलेसिपडिवण्णगा य असेलेसिपडिवण्णगा य । तत्थ णं जे ते सेलेसिपडिवण्णगा ते णं अकिरिया । तत्थ णं जे ते असेलेसिपडिवण्णगा ते णं सकिरिया । से एतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति जीवा सकिरिया वि अकिरिया वि । **[सुत्ताइं १५७४-८०. जीवाईसु किरियाविसेसपरूवणं]** १५७४. अत्थि णं भंते ! जीवाणं पाणाइवाएणं किरिया कज्जति ? हंता गोयमा ! अत्थि । कम्हि णं भंते ! जीवाणं पाणाइवाएणं किरिया कज्जइ ? गोयमा ! उसु जीवणिकाएसु । १५७५. १ अत्थि णं भंते ! णेरइयाणं पाणाइवाएणं किरिया कज्जति ? गोयमा ! एवं चेव । २ एवं जाव निरंतरं वेमाणियाणं । १५७६. १ अत्थि णं भंते ! जीवाणं मुसावाएणं किरिया कज्जति ? हंता ! अत्थि । कम्हि णं भंते ! जीवाणं मुसावाएणं किरिया कज्जति ? गोयमा ! सव्वदव्वेसु । २ एवं णिरंतरं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । १५७७. १ अत्थि णं भंते ! जीवाणं अदिण्णादाणेणं किरिया कज्जति ? हंता अत्थि । कम्हि णं भंते ! जीवाणं अदिण्णादाणेणं किरिया कज्जइ ? गोयमा ! गहण-धारणिज्जेसु दव्वेसु । २ एवं णेरइयाणं णिरंतरं जाव वेमाणियाणं । १५७८. १ अत्थि णं भंते ! जीवाणं मेहुणेणं किरिया कज्जइ ? हंता ! अत्थि । कम्हि णं भंते ! जीवाणं परिग्गहेणं किरिया कज्जति ? गोयमा ! सव्वदव्वेसु । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । १५७९. १ अत्थि णं भंते ! जीवाणं परिग्गहेणं किरिया कज्जइ ? हंता ! अत्थि । कम्हि णं भंते ! जीवाणं परिग्गहेणं किरिया कज्जति ? गोयमा ! सव्वदव्वेसु । २ एवं णिमिइयाणं जाव वेमाणियाणं । १५८०. एवं कोहेणं माणेणं मायाए लोभेणं पेज्जेणं दोसेणं कलहेणं अब्भक्खाणेणं पेसुण्णेणं परपरिवाएणं अरतिरतीए मायामोसेणं मिच्छादंसणसल्लेणं सव्वेसु जीव-णेरइयभेदेसु भाणियव्वं णिरंतरं जाव वेमाणियाणं ति । एवं अट्ठारस एते दंडगा १८ । **[सुत्ताइं १५८१-८४. जीवाईसु किरियाहेऊहिं कम्मपगडिबंधपरूवणं]** १५८१. १ जीवे णं भंते ! पाणाइवाएणं कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्ठविहबंधए वा । २ एवं णेरइए जाव णिरंतरं वेमाणिए । १५८२. जीवा णं भंते ! पाणाइवाएणं कति कम्मपगडीओ बंधंति ? गोयमा ! सत्तविहबंधगा वि । १५८३. १ णेरइया णं भंते ! पाणाइवाएणं कति कम्मपगडीओ बंधंति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा, अहवा सत्तविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य, अहवा सत्तविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य । २ एवं

असुरकुमारा वि जाव थणियकुमारा । ३ पुढवि-आउ-तेउ-वणप्फइकाइया य, एते सव्वे वि जहा ओहिया जीवा (सु.१५८२) । ४ अवसेसा जहा णेरइया । १५८४. १ एवं एते जीवेगिंदियवज्जा तिणि तिणि भंगा सव्वत्थ भाणियव्व ति जाव मिच्छादंसणसल्लेणं । २ एवं एगत्त-पोहत्तिया छत्तीसं दंडगा होंति । [सुत्ताइं १५८५-८७. जीवाईसु कम्मबंधमहिक्किच्च किरियापरूवणं] १५८५. १ जीवे णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं बंधमाणे कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पंचकिरिए । २ एवं णेरइए जाव वेमाणिए । १५८६. १ जीवा णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं बंधमाणा कतिकिरिया ? गोयमा ! तिकिरिया वि चउकिरिया वि पंचकिरिया वि । २ एवं णेरइया निरंतरं जाव वेमाण्या । १५८७. १ एवं दरिसणावरणिज्जं वेयणिज्जं मोहणिज्जं आउयं णामं गोयं अंतराइयं च अट्टविहकम्मपगडीओ भाणियव्वाओ । २ एगत्त-पोहत्तिया सोलस दंडगा । [सुत्ताइं १५८८-१६०४. जीवाईसु एगत्त-पुहत्तेहिं किरियापरूवणं] १५८८. जीवे णं भंते ! जीवातो कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पंचकिरिए सिय अकिरिए । १५८९. १ जीवे णं भंते ! णेरइयाओ कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पंचकिरिए सिय अकिरिए । २ एवं जाव थणियकुमाराओ । ३ पुढविक्काइय-आउक्काइय-तेउक्काइय-वाउक्काइय-वणप्फइकाइय-बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिय-पंचिंदियतिरिक्खजोणिय-मणूसातो जहा जीवातो (सु. १५८८) । ४ वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणियाओ जहा णेरइयाओ (सु.१५८९) । १५९०. जीवे णं भंते ! जीवेहिंतो कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पंचकिरिए सिय अकिरिए । १५९१. जीवे णं भंते ! णेरइएहिंतो कतिकिरिए ? गोयमा ! सियतिकिरिए सिय चउकिरिए सिय अकिरिए । एवं जहेव पढमो दंडओ तहा एसो वि बितिओ भाणियव्वो । १५९२. जीवा णं भंते ! जीवाओ कतिकिरिया ? गोयमा ! सिय तिकिरिया वि सिय चउकिरिया वि सिय पंचकिरिया वि सिय अकिरिया वि । १५९३. जीवा णं भंते ! णेरइयाओ कतिकिरिया ? गोयमा ! तिकिरिया वि चउकिरिया वि पंचकिरिया वि अकिरिया वि । १५९५. १ जीवा णं भंते ! णेरइएहिंतो कतिकिरिया ? गोयमा ! तिकिरिया वि चउकिरिया वि अकिरिया वि । २ असुरकुमारेहिंतो वि एवं चेव जाव वेमाणिएहिंतो । णवरं ओरालियसरीरेहिंतो जहा जीवेहिंतो (सु. १५९४) । १५९६. णेरइए णं भंते ! जीवातो कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पंचकिरिए । १५९७. १ णेरइए णं भंते ! णेरइयाओ कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए । २ एवं जाव वेमाण्याओ । णवरं ओरालियसरीराओ जहा जीवाओ (सु.१५९६) । १५९८. णेरइए णं भंते ! जीवेहिंतो कइकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पंचकिरिए । १५९९. १ णेरइए णं भंते ! णेरइएहिंतो कइकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए । एवं जहेव पढमो दंडओ तहा एसो वि बितिओ भाणियव्वो । २ एवं जाव वेमाणिएहिंतो । णवरं णेरइयस्स णेरइएहिंतो देवेहिंतो य पंचमा किरिया णत्थि । १६००. णेरइया णं भंते ! जीवाओ कतिकिरिया ? गोयमा ! सियतिकिरिया सिय चउकिरिया सिय पंचकिरिया । १६०१. एवं जाव वेमाण्याओ । णवरं णेरइयाओ देवाओ य पंचमा किरिया णत्थि । १६०२. णेरइया णं भंते ! जीवेहिंतो कतिकिरिया ? गोयमा ! तिकिरिया वि चउकिरिया वि पंचकिरिया वि । १६०३. १ णेरइया णं भंते ! णेरइएहिंतो कतिकिरिया ? गोयमा ! तिकिरिया वि चउकिरिया वि । २ एवं जाव वेमाणिएहिंतो । णवरं ओरालियसरीरेहिंतो जहा जीवेहिंतो (सु. १६०२) । १६०४. १ असुरकुमारे णं भंते ! जीवातो कतिकिरिए ? गोयमा ! जहेव णेरइएणं चत्तारि दंडगा (सु.१५९६-९९) तहेव असुरकुमारेण वि चत्तारि दंडगा भाणियव्वा । एवं उवउज्जिऊण भावेयव्वं ति-जीवे मणूसे य अकिरिए वुच्चति, सेसा अकिरिया ण वुच्चंति, सव्वे जीवा ओरालियसरीरेहिंतो पंचकिरिया, णेरइय-देवेहिंतो य पंचकिरिया ण वुच्चंति । २ एवं एक्केक्कजीवपए चत्तारि चत्तारि दंडगा भाणियव्वा । एवं एयं दंडगसयं । सव्वे वि य जीवादीया दंडगा । [सुत्ताइं १६०५-६. चउवीसदंडएसु किरियापरूवणं] १६०५. कति णं भंते ! किरियाओ पणत्ताओ ? गोयमा ! पंच किरियाओ पणत्ताओ । तं जहा— काइया जाव पाणाइवायकिरिया । १६०६. १ णेरइयाणं भंते ! कति किरियाओ पणत्ताओ ? गोयमा ! पंच किरियाओ पणत्ताओ । तं जहा— काइया जाव

पाणाइवायकिरिया । २ एवं जाव वेमाणियाणं । [सुत्ताइं १६०७-१६. जीवाईसु किरियाणं सहभावपरूवणं] १६०७. जस्स णं भंते ! जीवस्स काइया किरिया कज्जइ तस्स आहिगरणिया किरिया कज्जति ? जस्स आहिगरणिया किरिया कज्जति तस्स काइया किरिया कज्जति ? गोयमा ! जस्स णं जीवस्स काइया किरिया कज्जति तस्स आहिगरणी णियमा कज्जति, जस्स आहिगरणी किरिया कज्जति तस्स वि काइया किरिया णियमा कज्जति । १६०८. जस्स णं भंते ! जीवस्स काइया किरिया कज्ज तस्स पाओसिया किरिया कज्जति ? जस्स पाओसिया किरिया कज्जति तस्स काइया किरिया कज्जति ? गोयमा ! एवं चेव । १६०९. जस्स णं भंते ! जीवस्स काइया किरिया कज्जइ तस्स पारियावणिया किरिया कज्जइ ? जस्स पारियावणिया किरिया कज्जइ तस्स काइया किरिया कज्जति ? गोयमा ! जस्स णं जीवस्स काइया किरिया कज्जइ तस्स पारियावणिया किरिया सिय कज्जति सिय णो कज्जति, जस्स पुण पारियावणिया किरिया कज्जति तस्स काइया नियमा कज्जति । १६१०. एवं पाणाइवायकिरिया वि । १६११. एवं आदिल्लाओ परोप्परं नियमा तिण्णि कज्जंति । जस्स आयिल्लाओ तिण्णि कज्जंति तस्स उवरिल्लाओ दोण्णि सिय कज्जंति सिय णो कज्जंति । जस्स उवरिल्लाओ दोण्णि कज्जंति तस्स आइल्लाओ तिण्णि णियमा कज्जंति । १६१२. जस्स णं भंते ! जीवस्स पारियावणिया किरिया कज्जइ तस्स पाणाइवायकिरिया कज्जति ? जस्स पाणाइवायकिरिया कज्जति तस्स पारियावणिया किरिया कज्जति ? गोयमा ! जस्स णं जीवस्स पारियावणिया किरिया कज्जति तस्स पाणाइवायकिरिया सिय कज्जति सिय णो कज्जति, जस्स पुण पाणाइवायकिरिया कज्जति तस्स पारियावणिया किरिया नियमा कज्जति । १६१३. १ जस्स णं भंते ! णेरइयस्स काइया किरिया कज्जति तस्स आहिगरणिया किरिया कज्जति ? गोयमा ! जहेव जीवस्स (सु. १६०७ तः १२) तहेव णेरइयस्स वि । २ एवं निरंतरं जाव वेमाणियस्स । १६१४. जं समयं णं भंते ! जीवस्स काइया किरिया कज्जति तं समयं आहिगरणिया किरिया कज्जति ? जं समयं आहिगरणिया किरिया कज्जति तं समयं काइया किरिया कज्जति ? एवं जहेव आइल्लाओ दंडओ भणिओ (सु. १६०७ तः १३) तहेव भाणियव्वो जाव वेमाणियस्स । १६१५. जं देसं णं भंते ! जीवस्स काइया किरिया कज्जति तं देसं णं आहिगरणिया किरिया कज्जति ? ० तहेव जाव वेमाणियस्स । १६१६. १ जं पएसं णं भंते ! जीवस्स काइया किरिया कज्जति तं पएसं आहिगरणिया किरिया कज्जति ? ० एवं तहेव जाव वेमाणियस्स । २ एवं एते जस्स १ जं समयं २ जं देसं ३ जं पएसं णं ४ चत्तारि दंडगा होंति । [सुत्ताइं १६१७-१९. जीवाईसु आओजियकिरियापरूवणं] १६१७. कति णं भंते ! आजोजिताओ किरियाओ पण्णत्ताओ ? गोयमा ! पंच आओजिताओ किरियाओ पण्णत्ताओ । तं जहा-काइया जाव पाणाइवायकिरिया । १६१८. एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । १६१९. जस्स णं भंते ! जीवस्स काइया आओजिया किरिया अत्थि तस्स आहिकरणिया आओजिया किरिया अत्थि ? जस्स आहिगरणिया आओजिया किरिया अत्थि तस्स काइया आओजिया किरिया अत्थि ? एवं एतेणं अभिलावेणं ते चेव चत्तारि दंडगा भाणियव्वा जस्स १ जं समयं २ जं देसं ३ जं पदेसं ४ जाव वेमाणियाणं । [सुत्तं १६२०. जीवेसु किरियाणं पुट्ठापुट्ठभावपरूवणं] १६२०. जीवे णं भंते ! जं समयं काइयाए आहिगरणियाए पाओसियाए किरियाए पुट्ठे तं समयं पारियावणियाए किरियाए पुट्ठे ? पाणाइवायकिरियाए पुट्ठे ? गोयमा ! अत्थेगइए जीवे एगइयाओ जीवाओ जं समयं काइयाए आहिगरणियाए पाओसियाए किरियाए पुट्ठे तं समयं पारियावणियाए किरियाए पुट्ठे पाणाइवायकिरियाए पुट्ठे १, अत्थेगइए जीवे एगइयाओ जीवाओ जं समयं काइयाए आहिगरणियाए पाओसियाए किरियाए पुट्ठे तं समयं पारियावणियाए किरियाए पुट्ठे पाणाइवायकिरियाए अपुट्ठे २, अत्थेगइए जीवे एगइयाओ जीवाओ जं समयं काइयाए आहिगरणियाए पाओसियाए किरियाए पुट्ठे तं समयं पारियावणियाए किरियाए अपुट्ठे पाणाइवायकिरियाए अपुट्ठे ३ । अत्थेगइए जीवे एगइयाओ जीवाओ जं समयं काइयाए आहिगरणियाए पाओसियाए किरियाए अपुट्ठे तं समयं पारियावणियाए किरियाए अपुट्ठे पाणाइवायकिरियाए अपुट्ठे ४ । [सुत्तं १६२१. पयारंतरेण किरियाभेयपरूवणं] १६२१. कइ णं भंते ! किरियाओ पण्णत्ताओ ? गोयमा ! पंच किरियाओ पण्णत्ताओ । तं जहा— आरंभिया १ पारिग्गहिया २ मायावत्तिया ३ अपच्चक्खाणकिरिया ४ मिच्छादंसणवत्तिया ५ । [सुत्ताइं १६२२-२६.

आरंभियाइकिरियासामित्तरूवणं] १६२२. आरंभिया णं भंते ! किरिया कस्स कज्जति ? गोयमा ! अण्णयरस्सावि पमत्तसंजयस्स । १६२३. पारिग्गहिया णं भंते ! किरिया कस्स कज्जति ? गोयमा ! अण्णयरस्सावि संजयासंजयस्स । १६२४. मायावत्तिया णं भंते ! किरिया कस्स कज्जति ? गोयमा ! अण्णयरस्सावि अपमत्तसंजयस्स । १६२५. अप्पच्चक्खाणकिरिया णं भंते ! कस्स कज्जति ? गोयमा ! अण्णयरस्सावि अपच्चक्खाणिस्स । १६२६. मिच्छादंसणवत्तिया णं भंते ! किरिया कस्स कज्जति ? गोयमा ! अण्णयरस्सावि मिच्छादंसणिस्स । **[सुत्तं १६२७. चउवीसदंडएसु किरियापरूवणं]** १६२७. १ णेरइयाणं भंते ! कति किरियाओ पण्णत्ताओ ? गोयमा ! पंच किरियाओ पण्णत्ताओ । तं जहा— आरंभिया जाव मिच्छादंसणवत्तिया । २ एवं जाव वेमाणियाणं । **[सुत्ताइं १६२८-३६. जीवाईसु किरियाणं सहभावपरूवणं]** १६२८. जस्स णं भंते ! जीवस्स आरंभिया किरिया कज्जति तस्स पारिग्गहिया किरिया कज्जति ? जस्स पारिग्गहिया किरिया कज्जइ तस्स आरंभिया किरिया कज्जति ? गोयमा ! जस्स णं जीवस्स आरंभिया किरिया कज्जति तस्स पारिग्गहिया किरिया सिय कज्जति सिय णो कज्जइ, जस्स पुण पारिग्गहिया किरिया कज्जइ तस्स आरंभिया किरिया नियमा कज्जति । १६२९. जस्स णं भंते ! जीवस्स आरंभिया किरिया कज्जति तस्स मायावत्तिया किरिया कज्जइ ? ० पुच्छा गोयमा ! जस्स णं जीवस्स आरंभिया किरिया कज्जइ तस्स मायावत्तिया किरिया णियमा कज्जइ, जस्स पुण मायावत्तिया किरिया कज्जइ तस्स आरंभिया किरिया सिय कज्जइ सिय णो कज्जइ । १६३०. जस्स णं भंते ! जीवस्स आरंभिया किरिया कज्जइ तस्स अप्पच्चक्खाणकिरिया कज्जइ ? ० पुच्छा । गोयमा ! जस्स णं जीवस्स आरंभिया किरिया कज्जइ तस्स अप्पच्चक्खाणकिरिया सिय कज्जइ सिय णो कज्जइ, जस्स पुण अप्पच्चक्खाणकिरिया कज्जति तस्स आरंभिया किरिया णियमा कज्जति । १६३१. एवं मिच्छादंसणवत्तियाए वि समं । १६३२. एवं पारिग्गहिया वि तिहिं उवरिल्लाहिं समं चारेयव्वा । १६३३. जस्स मायावत्तिया किरिया कज्जति तस्स उवरिल्लाओ दो वि सिय कज्जति सिय णो कज्जति, जस्स उवरिल्लाओ दो कज्जति तस्स मायावत्तिया णियमा कज्जति । १६३४. जस्स अपच्चक्खाणकिरिया कज्जति तस्स मिच्छादंसणवत्तिया किरिया सिय कज्जइ सिय णो कज्जइ, जस्स पुण मिच्छादंसणवत्तिया किरिया कज्जति तस्स अपच्चक्खाणकिरिया णियमा कज्जति । १६३५. १ णेरइयस्स आइल्लियाओ चत्तारि परोप्परं णियमा कज्जति, जस्स एताओ चत्तारि कज्जति तस्स मिच्छादंसणवत्तिया किरिया भइज्जति, जस्स पुण मिच्छादंसणवत्तिया किरिया कज्जति तस्स एयाओ चत्तारि णियमा कज्जति । २ एवं जाव थणियकुमारस्स । ३ पुढविक्काइयस्स जाव चउरिंदियस्स पंच वि परोप्परं णियमा कज्जति । ४ पंचेदियतिरिक्खजोणियस्स आइल्लियाओ तिण्णि वि परोप्परं णियमा कज्जति, जस्स एयाओ कज्जति तस्स उवरिल्लाओ दो भइज्जति, जस्स उवरिल्लाओ दोण्णि कज्जति तस्स एताओ तिण्णि वि णियमा कज्जति; जस्स अपच्चक्खाणकिरिया तस्स मिच्छादंसणवत्तिया सिय कज्जति सिय णो कज्जति, जस्स पुण मिच्छादंसणवत्तिया किरिया कज्जति तस्स अप्पच्चक्खाणकिरिया णियमा कज्जति । ५ मणूसस्स जहा जीवस्स । ६ वाणमंतर-जोतिसिय -वेमाणियस्स जहा णेरइयास्स । १६३६. जं समयणं भंते ! जीवस्स आरंभिया किरिया कज्जति तं समयं पारिग्गहिया किरिया कज्जति ? एवं एते जस्स १ जं समयं २ जं देसं ३ जं पदेसणं ४ चत्तारि दंडगा णेयव्वा । जहा णेरइयाणं तहा सब्बदेवाणं णेयव्वं जाव वेमाणियाणं । **[सुत्ताइं १६३७-४१. जीवाईसु पावट्टाणविरइपरूवणं]** १६३७. अत्थि णं भंते ! जीवाणं पाणाइवायवेरमणे कज्जति ? हंता ! अत्थि । कम्हि णं भंते ! जीवाणं पाणाइवायवेरमणे कज्जति ? गोयमा ! छसु जीवणिकाएसु । १६३८. १ अत्थि णं भंते ! णेरइयाणं पाणाइवायवेरमणे कज्जति ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । २ एवं जाव वेमाणियाणं । णवरं मणूसाणं जहा जीवाणं (सु. १६३७) । १६३९. एवं मुसावाएणं जाव मायामोसेणं जीवस्स य मणूसस्स य, सेसाणं णो इणट्ठे समट्ठे । णवरं अदिण्णादाणे गहण-धारणिज्जेसु दव्वेसु, मेहुणे रूवेसु सा रूवसहगएसु वा दव्वेसु, सेसाणं सब्बदव्वेसु । १६४०. अत्थि णं भंते ! जीवाणं मिच्छादंसणसल्लवेरमणे कज्जति ? हंता ! अत्थि । कम्हि णं भंते ! जीवाणं मिच्छादंसणसल्लवेरमणे कज्जइ ? गोयमा ! सब्बदव्वेसु । १६४१. एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । णवरं एगिंदिय-

विगलिंदियाणं णो इण्ठे समट्ठे । [सुत्ताइं १६४२-४९. पावट्ठाणविरएसु जीवाईसु कम्मपगडिबंधपरूवणं] १६४२. पाणाइवायविरए णं भंते ! जीवे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्ठविहबंधगे वा छव्विहबंधए वा एगविहबंधगे वा अबंधए वा । एवं मणूसे वि भाणियव्वे । १६४३. पाणाइवायविरया णं भंते ! जीवा कति कम्मपगडीओ बंधंति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य १ । अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य १ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य २ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगा य ४ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अबंधगे य ५ । ३ अहवा सत्तविहबंधगा य एगावहबंधगा य छव्विह बंधगा य ५ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अबंधगा य ६ । अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य छव्विहबंधगे य १ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य छव्विहबंधगा य २ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य छव्विहबंधगे य ३ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य छव्विहबंधगा य ४, अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य अबंधए य १ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य अबंधगा य २ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य अबंधगे य ३ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य अबंधगा य ४ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगे य अबंधगे य १ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगे अबंधगा य २ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगा अबंधए य ३ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगा अबंधगा य ४ । अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य छव्विहबंधगे य अबंधगे य १ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य छव्विहबंधगे य अबंधगा य २ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य छव्विहबंधगा य अबंधगे य ३ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य छव्विहबंधगा अबंधगा य ४ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य छव्विहबंधगे अबंधगे य ५ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य छव्विहबंधगे य अबंधगा य ६ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य छव्विहबंधगा य अबंधगे य ७ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य छव्विहबंधगा य अबंधगा य ८ एते अट्ठ भंगा । सव्वे वि मिलिया सत्तावीसं भंगा भवन्ति । १६४४. एवं मणूसाण वि एते चेव सत्तावीसं भंगा भाणियव्वे । १६४५. एवं मुसावायविरयस्स जाव मायामोसविरयस्स जीवस्स य मणूसस्स य । १६४६. मिच्छादंसणसल्लविरए णं भंते ! जीवे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्ठविहबंधए वा छव्विहबंधए वा एगविहबंधए वा अबंधए वा । १६४७. १ मिच्छादंसणसल्लविरए णं भंते ! णेरइए कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्ठविहबंधए वा, जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणिए । २ २ मणूसे जहा जीवे (सु. १६४६) । ३ वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिए जहा णेरइए । १६४८. मिच्छादंसणसल्लविरया णं भंते ! जीवा कति कम्मपगडीओ बंधंति ? गोयमा ! ते चेव सत्तावीसं भंगा भाणियव्वे (सु. १६४३) । १६४९. १ मिच्छादंसणसल्लविरया णं भंते ! णेरइया कति कम्मपगडीओ बंधंति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्ज सत्तविहबंधगा १ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्ठविहबंधगे य २ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्ठविहबंधगा य ३ । २ एवं जाव वेमाणिया । णवरं मणूसा जहा जीवाणं (सु. १६४८) । [सुत्ताइं १६५०-६२ . पावट्ठाणविरएसु जीवाईसु किरियाभेयपरूवणं] १६५०. पाणाइवायविरयस्स णं भंते ! जीवस्स किं आरंभिया किरिया कज्जति जाव मिच्छादंसणवत्तिया किरिया कज्जइ ? गोयमा ! पाणाइवायविरयस्स जीवस्स आरंभिया किरिया सिय कज्जइ सिय णो कज्जइ । १६५१. पाणाइवायविरयस्स णं भंते ! जीवस्स पारिग्गहिया किरिया कज्जइ ? गोयमा ! णो इण्ठे समट्ठे । १६५२. पाणाइवायविरयस्स णं भंते ! जीवस्स मायावत्तिया किरिया कज्जइ ? गोयमा ! सिय कज्जइ तसय णो कज्जति । १६५३. पाणाइवायविरयस्स णं भंते ! जीवस्स अप्पच्चक्खाणवत्तिया किरिया कज्जति ? गोयमा ! णो इण्ठे समट्ठे । १६५४. मिच्छादंसणवत्तियाए पुच्छा । गोयमा ! नो इण्ठे समट्ठे । १६५५. एवं पाणाइवायविरयस्स मणूसस्स वि । १६५६. एवं जाव मायामोसविरयस्स जीवस्स मणूसस्स य । १६५७. मिच्छादंसणसल्लविरयस्स णं भंते ! जीवस्स किं आरंभिया किरिया कज्जति जाव मिच्छादंसणवत्तिया

किरिया कज्जति ? गोयमा ! मिच्छादंसणसल्लविरयस्स जीवस्स आरंभिया किरिया सिय कज्जति सिय नो कज्जति । एवं जाव अप्पच्चक्खाणकिरिया । मिच्छादंसणवत्तिया किरिया नो कज्जति । १६५८. मिच्छादंसणसल्लविरयस्स णं भंते ! णेरइयस्स किं आरंभिया किरिया कज्जति जाव मिच्छादंसणवत्तिया किरिया कज्जइ ? गोयमा ! आरंभिया वि किरिया कज्जति जाव अप्पच्चक्खाणकिरिया वि कज्जति, मिच्छादंसणवत्तिया किरिया णो कज्जइ । १६५९. एवं जाव थणियकुमारस्स । १६६०. मिच्छादंसणसल्लविरयस्स णं भंते ! पंचेंदियतिरिक्खजोणियस्स एवमेव पुच्छा । गोयमा ! आरंभिया किरिया कज्जइ जाव मायावत्तिया किरिया कज्जइ, अपच्चक्खाणकिरिया सिय णो कज्जइ, मिच्छादंसणवत्तिया किरिया नो कज्जति । १६६१. मणूसस्स जहा जीवस्स (सु. १६५७) । १६६२. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणियाणं जहा णेरइयस्स (सु. १६५८) । [सुत्तं १६६३. आरंभियाइकिरियाणं अप्पाबहुयं] १६६३. एयासि णं भंते ! आरंभियाणं जाव मिच्छादंसणवत्तियाण य कयरे कयरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवाओ मिच्छादंसणवत्तियाओ किरियाओ, अप्पच्चक्खाणकिरियाओ विसेसाहियाओ, पारिग्गहियाओ विसेसाहियाओ, आरंभियाओ किरियाओ विसेसाहियाओ, मायावत्तियाओ विसेसाहियाओ । ☆☆☆ ॥ पणवणाए भगवईए बावीसइमं किरियापयं समत्तं ॥ ☆☆☆ २३. तेवीसइमं कम्मपगडिपयं पढमो उद्देशओ ☆☆☆ [सुत्तं १६६४. पढमुद्देशस्स अत्थाहिगारा] १६६४. कति पगडी १ कह बंधति २ कतिहि व ठाणेहिं बंधए जीवो ३ । कति वेदेइ य पयडी ४ अणुभावो कतिविहो कस्स ५ ॥२१७॥ [सुत्ताइं १६६५-६६. १ कतिपयडिदारं] १६६५. कति णं भंते ! कम्मपगडीओ पणत्ताओ ? गोयमा ! अट्ठ कम्मपगडीओ पणत्ताओ । तं जहा— णाणावरणिज्जं १ दरिसणावरणिज्जं २ वेदणिज्जं ३ मोहणिज्जं ४ आउयं ५ णामं ६ गोयं ७ अंतराइयं ८ । १६६६. णेरइयाणं भंते ! कति कम्मपगडीओ पणत्ताओ ? गोयमा ! एवं चेव । एवं जाव वेमाणियाणं । [सुत्ताइं १६६७-६९. २. कहबंधतिदारं] १६६७. कहणं भंते ! जीवे अट्ठ कम्मपगडीओ बंधइ ? गोयमा ! णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स उदएणं दरिसणावरणिज्जं कम्मं णियच्छति, दरिसणावरणिज्जस्स कम्मस्स उदएणं दंसणमोहणिज्जं कम्मं णियच्छति, दंसणमोहणिज्जस्स कम्मस्स उदएणं मिच्छत्तं णियच्छति, मिच्छत्तेणं उदिण्णेणं गोयमा ! एवं खलु जीवे अट्ठ एवं चेव कम्मपगडीओ बंधइ । १६६८. कहणं भंते ! णेरइए अट्ठ कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! एवं जाव वेमाणिए । १६६९. कहणं भंते ! जीवा अट्ठ कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! एवं चेव । एवं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं १६७०-७४. ३ कतिठाणबंधसारं] १६७०. जीवे णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं ठाणेहिं बंधति ? गोयमा ! दोहिं ठाणेहिं । तं जहा— राणेण य दोसेण य । रागे दुविहे पणत्ते । तं जहा— माया य लोभे य । दोसे दुविहे पणत्ते । तं जहा— कोहे य माणे य । इच्चेतेहिं चउहिं ठाणेहिं वीरओवग्गहिएहिं एवं खलु जीवे णाणावरणिज्जं कम्मं बंधति । १६७१. एवं णेरइए जाव वेमाणिए । १६७२. जीवा णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं कतिहिं ठाणेहिं बंधति ? गोयमा ! दोहिं ठाणेहिं, एवं चेव । १६७३. एवं णेरइया जाव वेमाणिया । १६७४. १ एवं दंसणावरणिज्जं जाव अंतराइयं । २ एवं एते एगत्त-पोहत्तिया सोलस दंडगा । [सुत्ताइं १६७५-७८. ४ कतिपयडिदेवदारं] १६७५. जीवे णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं वेदेति ? गोयमा ! अत्थेगइए वेदेति, अत्थेगइए णो वेदेति । १६७६. १ णेरइए णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं वेदेति ? गोयमा ! णियमा वेदेति । २ एवं जाव वेमाणिए । णवरं मणूसे जहा जीवे (सु. १६७५) । १६७७. १ जीवा णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं वेदेति ? गोयमा ! एवं चेव । २ एवं जाव वेमाणिया । १६७८. १ एवं जहा णाणावरणिज्जं तहा दंसणावरणिज्जं मोहणिज्जं अंतराइयं च । २ वेदणिज्जऽऽउय-णाम -गोयाइं एवं चेव । णवरं मणूसे वि णियम वेदेति । ३ एवं एते एगत्त-पोहत्तिया सोलस दंडगा । [सुत्ताइं १६७९-८६. ५ कतिविश्राणुभावदारं] १६७९. णाणावरणिज्जस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स पुट्ठस्स बद्ध-फास-पुट्ठस्स संचितस्स चियस्स उवचितस्स आवागपतस्स विवागपतस्स फलपतस्स उदयचत्तस्स जीवेणं कडस्स जीवेणं णिव्वत्तियस्स जीवेणं परिणामियस्स सयं वा उदिण्णस्स परेण वा उदीरियस्स तदुभएण वा उदीरिज्जमाणस्स गतिं पप्प ठितिं पप्प भवं पप्प पोग्गलपरिणामं पप्प कतिविहे अणुभावे पणत्ते ? गोयमा ! णाणावरणिज्जस्स णं कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव पोग्गलपरिणामं पप्प दसविहे अणुभावे पणत्ते । तं जहा— सोयावरणे १ सोयविण्णाणावरणे २ गेत्तावरणे ३ गेत्तविण्णाणावरणे ४ घाणावरणे ५ घाणविण्णाणावरणे

६ रसावरणे ७ रसविण्णाणावरणे ८ फासावरणे ९ फासविण्णाणावरणे १० । जं वेदेति पोग्गलं वा पोग्गले वा पोग्गलपरिणामं वा वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं वा उदएणं जाणियव्वं ण जाणइ, जाणिउकामे वि ण याणइ, जाणित्ता वि ण याणति, उच्छण्णणाणी यावि भवति णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स उदळणं । एस णं गोयमा ! णाणावरणिज्जे कम्मे । एस णं गोयमा ! णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव पोग्गलपरिणामं पप्प दसविहे अणुभावे पण्णत्ते १ । १६८०. दरिसणावरणिज्जस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव पोग्गलपरिणामं पप्प कतिविहे अणुभावे पण्णत्ते ? गोयमा ! दरिसणावरणिज्जस्स णं कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव पोग्गलपरिणामं पप्प णवविहे अणुभावे पण्णत्ते । तं जहा— णिद्वा १ णिद्वाणिद्वा २ पयला ३ पयलापयला ४ थीणगिद्धी ५ चक्खुदंसणावरणे ६ अचक्खुदंसणावरणे ७ ओहिदंसणावरणे ८ केवलदंसणावरणे ९ । जं वेदेति पोग्गलं वा पोग्गले वा पोग्गलपरिणामं वा वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं वा उदएणं पासियव्वं ण पासति, पासिउकामे वि ण पासति, पासित्ता वि ण पासति, उच्छन्नदंसणी यावि भवति दरिसणावरणिज्जस्स कम्मस्स उदएणं । एस णं गोयमा ! दरिसणावरणिज्जे कम्मे । एस णं गोयमा ! दरिसणावरणिज्जस्स कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव पोग्गलपरिणामं पप्प णवविहे अणुभावे पण्णत्ते २ । १६८१. १ सातावेदणिज्जस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव पोग्गलपरिणामं पप्प कतिविहे अणुभावे पण्णत्ते ? गोयमा ! सायावेदणिज्जस्स णं कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव अट्ठविहे अणुभावे पण्णत्ते । तं जहा-मणुण्णा सद्वा १ मणुण्णा रूवा २ मणुण्णा गंधा ३ मणुण्णा रसा ४ मणुण्णा फासा ५ मणोसुहता ६ वइसुहया ७ कायसुहया ८ । जं वेइ पोग्गलं वा पोग्गले वा पोग्गलपरिणामं वा वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं वा उदएं सातावेदणिज्जं कम्मं वेदेति । एस णं गोयमा ! सातावेदणिज्जे कम्मे । एस णं गोयमा ! सातावेयणिज्जस्स जाव अट्ठविहे अणुभावे पण्णत्ते । २ असातावेयणिज्जस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं ० तहेव पुच्छा उत्तरं च । नवरं अमणुण्णा सद्वा जाव कायदुहया । एस णं गोयमा ! असायावेदणिज्जस्स जाव अट्ठविहे अणुभावे पण्णत्ते ३ । १६८२. मोहणिज्जस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव कतिविहे अणुभावे पण्णत्ते ? गोयमा ! मोहणिज्जस्स णं कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव पंचविहे अणुभावे पण्णत्ते । तं जहा-सम्मत्तवेयणिज्जे १ मिच्छत्तवेयणिज्जे २ सम्मामिच्छत्तवेयणिज्जे ३ कसायवेयणिज्जे ४ णोकसायवेयणिज्जे ५ । जं वेदेति पोग्गलं वा पोग्गले वा पोग्गलपरिणामं वा वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं वा उदएणं मोहणिज्जं कम्मं वेदेति । एस णं गोयमा ! मोहणिज्जे कम्मे । एस णं गोयमा ! मोहणिज्जस्स कम्मस्स जाव पंचविहे अणुभावे पण्णत्ते ४ । १६८३. आउअस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं ० तहेव पुच्छा । गोयमा ! आउअस्स णं कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव चउव्विहे अणुभावे पण्णत्ते । तं जहा-णेरइयाउए १ तिरियाउए २ मणुयाउए ३ देवाउए ४ । जं वेइ पोग्गलं वा पोग्गले वा पोग्गलपरिणामं वा वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं वा उदएणं आउयं कम्मं वेदेति । एस णं गोयमा ! आउए कम्मे । एस णं गोयमा ! आउअस्स कम्मस्स जाव चउव्विहे अणुभावे पण्णत्ते ५ । १६८४. १ सुभणामस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं ० पुच्छा । गोयमा ! सुभणामस्स णं कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव चोद्वसविहे अणुभावे पण्णत्ते । तं जहा-इद्वा सद्वा १ इद्वा रूवा २ इद्वा गंधा ३ इद्वा रसा ४ इद्वा फासा ५ इद्वा गती ६ इद्वा ठिती ७ इद्दे लावण्णे ८ इद्वा जसोकती ९ इद्दे उट्ठाण-कम्म-बल-विरिय-पुरिसक्कार-परक्कमे १० इट्ठस्सरता ११ कंतस्सरता १२ पियस्सरया १३ मणुण्णस्सरया १४ । जं वेइ पोग्गलं वा पोग्गले वा पोग्गलपरिणामं वा वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं वा उदएणं सुभणामं कम्मं वेदेति । एस णं गोयमा ! सुभणामे कम्मे । एस णं गोयमा ! सुभणामस्स कम्मस्स जाव चोद्वसविहे अणुभावे पण्णत्ते । २ दुहणामस्स णं भंते ! ०पुच्छा । गोयमा ! एवं चेव । णवरं अणिद्वा सद्वा १ जाव हीणस्सरया ११ दीणस्सरया १२ अणिट्ठस्सरया १३ अकंतस्सरया १४ । जं वेदेति सेसं तं चेव जाव चोद्वसविहे अणुभावे पण्णत्ते ६ । १६८५. १ उच्चागोयस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं ०पुच्छा । गोयमा ! उच्चागोयस्स णं कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव अट्ठविहे अणुभावे पण्णत्ते । तं जहा— जातिविसिद्धया १ कुलविसिद्धया २ बलविसिद्धया ३ रूवविसिद्धया ४ तवविसिद्धया ५ सुयविसिद्धया ६ लाभविसिद्धया ७ इस्सरियविसिद्धया ८ । जह वेदेति पोग्गलं वा पोग्गले वा पोग्गलपरिणामं वा वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं वा उदएणं जाव अट्ठविहे अणुभावे पण्णत्ते । २ णीयागोयस्स णं भंते ! ०पुच्छा । गोयमा

! एवं चेव । णवरं जातिविहीणया १ जाव इस्सरियविहीणया ८ । जं वेदेति पोग्गलं वा पोग्गले वा पोग्गलपरिणामं वा वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं वा उदएणं जाव अट्ठविहे अणुभावे पण्णत्ते ७ । १६८६. अंतराइयस्स णं भंते ! कम्मस्स जीवेणं ० पुच्छा । गोयमा ! अंतराइयस्स णं कम्मस्स जीवेणं बद्धस्स जाव पंचविहे अणुभावे पण्णत्त । तं जहा— दाणंतराए १ लाभंतराए २ भोगंतराए ३ उवभोगंतराए ४ वीरियंतराए ५ । जं वेदेति पोग्गलं वा पोग्गले वा जाव वीससा वा पोग्गलाणं परिणामं वा, तेसिं वा उदएणं अंतराइयं कम्मं वेदेति । एस णं गोयमा ! अंतराइ, कम्मे । एस णं गोयमा ! जाव पंचविहे अणुभावे पण्णत्ते ८ । **☆☆☆ ॥ कम्मपगडिपदे पढमो उद्देसओ समत्तो ॥ ☆☆☆ बीओ उद्देसओ ☆☆☆ [सुत्ताइं १६८७-९६. मूलोत्तरपयडिभेदपरूवणं]** १६८७. कति णं भंते ! कम्मपगडीओ पण्णत्ताओ ? गोयमा ! अट्ठ कम्मपगडीओ पण्णत्ताओ । तं जहा— णाणावरणिज्जं जाव अंतराइयं । १६८८. णाणावरणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— आभिणिबोहियणाणावरणिज्जे जाव केवलणाणावरणिज्जे । १६८९. १ दरिसणावरणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— णिद्वापंचए य दसंणचउक्कए य । २ णिद्वापंचए णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— णिद्वा जाव थीणगिद्धी । ३ दंसणचउक्कए णं भंते ! ० पुच्छा गोयमा ! चउव्विहे पण्णत्ते । तं जहा— चक्खुदंसणावरणिज्जे जाव केवलदंसणावरणिज्जे । १६९०. १ वेयणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— सातावेदणिज्जे य असातावेयणिज्जे य । २ सातावेयणिज्जे णं भंते ! कम्मे ० पुच्छा । गोयमा ! अट्ठविहे पण्णत्ते । तं जहा— मणुण्णा सद्दा जाव कायसुहया (सु. १६८१ १) । ३ असातावेयणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! अट्ठविहे पण्णत्ते । तं जहा— अमणुण्णा सद्दा जाव कायदुहया । १६९१. १ मोहणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— दंसणमोहणिज्जे य चरित्तमोहणिज्जे य । २ दंसणमोहणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! ति विहे पण्णत्ते । तं जहा— सम्मत्तवेयणिज्जे १ मिच्छत्तवेयणिज्जे सम्मामिच्छत्तवेयणिज्जे ३ चरित्त मोहणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— कसायवेयणिज्जे य णोकसायवेयणिज्जे य । ४ कसायवेयणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! सोलसविहे पण्णत्ते । तं जहा— अणंताणुबंधी कोहे १ अणंताणुबंधी माणे २ अणंताणुबंधी माया ३ अणंताणुबंधी लोभे ४ अपच्चक्खाणे कोहे ५ एवं माणे ६ माया ७ लोभे ८ पच्चक्खाणावरणे कोहे ९ एवंमाणे १० माया ११ लोभे १२ संजलणे कोहे १३ एवं माणे १४ माया १५ लोभे १६ । ५ णोकसायवेयणिज्जे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! णवविहे पण्णत्ते । तं जहा— इत्थिवेए १ पुरिसवेए २ णपुंसगवेदे ३ हासे ४ रती ५ अरती ६ भये ७ सोगे ८ दुगुंछा ९ । १६९२. आउए णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे पण्णत्ते । तं जहा— णेरइयाउए जाव देवाउए । १६९३. णामे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! बायालीसइविहे पण्णत्ते । तं जहा— गतिणामे १ जाइणामे २ सरीरणामे ३ सरीरंगोवंगणामे ४ सरीरबंधणामे ५ सरीरसंघायणामे ६ संघयणणामे ७ संठाणणामे ८ वण्णणामे ९ गंधणामे १० रसणामे ११ फासणामे १२ अगुरुलहुयणामे १३ उवघायणामे १४ पराघायणामे १५ आणुपुव्वीणामे १६ उस्सासणामे १७ आयवणामे १८ उज्जोयणामे १९ विहायगतिणामे २० तसणामे २१ थावरणामे २२ सुहुमणामे २३ बादरणामे २४ पज्जत्तणामे २५ अपज्जत्तणामे २६ साहारणसरीरणामे २७ पत्तेयसरीरणामे २८ थिरणामे २९ अधिरणामे ३० सुभणामे ३१ असुभणामे ३२ सुभगणामे ३३ दूभगणामे ३४ सूसरणामे ३५ दूसरणामे ३६ आदेज्जणामे ३७ अणादेज्जणामे ३८ जसोकित्तिणामे ३९ अजसोकित्तिणामे ४० णिम्माणणामे ४१ तित्थगरणामे ४२ । १६९४. १ गतिणामे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे पण्णत्ते । तं जहा— णिरयगतिणामे १ तिरियगतिणामे २ मणुयगतिणामे ३ देवगतिणामे ४ । २ जाइणामे णं भंते ! कम्मे गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— एगिंदियजाइणामे जाव पंचेंदियजाइणामे । (३) सरीरणामे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! ति विहे पण्णत्ते । तं जहा— ओरालियसरीरणामे जाव कम्मगसरीरणामे । (४) सरीरंगोवंगणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! ति विहे पण्णत्ते । तं जहा— ओरालियसरीरणामे १ वेउव्विय सरीरंगोवंगणामे २ आहारगसरीरणामे ३ । ५ सरीरबंधणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं

जहा— ओरालियसरीरबंधनणामे जाव कम्मगसरीरबंधनणामे । ६ सरीरसंघायणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— ओरालियसरीरसंघातणामे जाव कम्मगसरीरसंघायणामे । ७ संघयणणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! छव्विहे पण्णत्ते । तं जहा— वइरोसभणारायसंघयणणामे १ उसभणारायसंघयणणामे २ णारायसंघयणणामे ३ अब्बणारायसंघयणणामे ४ खीलियासंघयणणामे ५ छेवट्टसंघयणणामे ६ । ८ संठाणणामे णं भंते ! कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! छव्विहे पण्णत्ते । तं जहा— समचउरंससंठाणणामे १ णग्गोहपरिमंडलसंठाणणामे २ सातिसंठाणणामे ३ वामणसंठाणणामे ४ खुज्जसंठाणणामे ५ हुंडसंठाणणामे ६ । ९ वण्णणामे णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— कालवण्णणामे जाव सुक्किलवण्णणामे । १० गंधणामे णं भंते ! कम्मे ०पुच्छा । गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— सुरभिगंधणामे १ दुरभिगंधणामे २ । ११ रसणामे णं ० पुच्छा । गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— तित्तरसणामे जाव महुरसणामे । १२ फासणामे णं ० पुच्छा । गोयमा ! अट्टविहे पण्णत्ते । तं जहा— कक्खडफासणामे जाव लुक्खफासणामे । १३ अगुरुलहुअणामे एगागारे पण्णत्ते । १४ उवघायणामे एगागारे पण्णत्ते । १५ पराघायणामे एगागारे पण्णत्ते । १६ आणुपुव्विणामे चउव्विहे पण्णत्ते । तं जहा— णेरइयाणुपुव्विणामे जाव देवाणुपुव्विणामे । १७ उस्सासणामे एगागारे पण्णत्ते । १८ सेसाणि सव्वाणि एगागाराइं पण्णत्ताइं जाव तित्थगरणामे । णवरं विहायगतिणामे दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— पसत्थविहायगतिणामे य अपसत्थविहायगतिणामे य । १६९५. १ गोए णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! दुविहे पण्णत्ते । तं जहा— उच्चागोए य णीयागोए य । २ उच्चागोए णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! अट्टविहे पण्णत्ते । तं जहा— जाइविसिद्धया जाव इस्सरियविसिद्धया । ३ एवं णीयागोए वि । णवरं जातिविहीणया जाव इस्सरियविहीणया । १६९६. अंतराइए णं भंते ! कम्मे कतिविहे पण्णत्ते ? गोयमा ! पंचविहे पण्णत्ते । तं जहा— दाणंतराइए जाव वीरियंतराइए ।

[सुत्ताइं १६९७-१७०४. कम्मपयडीणं ठिइपरूवणं] १६९७. णाणावरणिज्जस्स णं भंते ! कम्मस्स केवतियं कालं ठिती पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; तिण्णि य वाससहस्साइं अबाहा, अबाहूणिया कम्मठिती कम्मणिसेगो । १६९८. १ निद्वापंचयस्स णं भंते ! कम्मस्स केवतियं कालं ठिती पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स तिण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेण ऊणया, उक्कोसेणं तीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; तिण्णि य वाससहस्साइं अबाहा, अबाहूणिया कम्मठिती कम्मणिसेगो । २ दंसणचउक्कस्स णं भंते ! कम्मस्स केवतियं कालं ठिती पण्णत्ता ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; तिण्णि य वाससहस्साइं अबाहा० । १६९९. सातावेयणिज्जस्स इरियावहियबंधगं पडुच्च अजहण्णमणुक्कोसेणं दो समया, संपराइयबंधगं पडुच्च जहण्णेणं बारस मुहुत्ता, उक्कोसेणं पण्णरस सागरोवमकोडाकोडीओ; पण्णरस य वाससताइं अबाहा० । २ असायावेयणिज्जस्स जहण्णेणं सागरोवमस्स तिण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं तीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; तिण्णि य वाससहस्साइं अबाहा० । १७००. १ सम्मत्तवेयणिज्जस्स पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं छावट्ठिं सागरोवमाइं साइरेगाइं । २ मिच्छत्तवेयणिज्जस्स जहण्णेणं सागरोवमं पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगं, उक्कोसेणं सत्तरिं कोडाकोडीओ; सत्त य वाससहस्साइं अबाहा, अबाहूणिया० । ३ सम्मामिच्छत्तवेदणिज्जस्स जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं वि अंतोमुहुत्तं । ४ कसायबारसगस्स जहण्णेणं सागरोवमस्स चत्तारि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं चत्तालीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; चत्तालीसं वाससताइ अबाहा, जाव णिसेगो । ५ कोहसंजलणाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं दो मासा, उक्कोसेणं चत्तालीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; चत्तालीसं वाससताइं जाव णिसेगो । ६ माणसंजलणाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं मासं, उक्कोसेणं जहा कोहस्स । ७ माणसंजलणाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अब्बमासं, उक्कोसेणं जहा कोहस्स । ८ लोभसंजलणाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं जहा कोहस्स । ९ इत्थिथवेदस्स णं ०पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दिवहुं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं पण्णरस सागरोवमकोडाकोडीओ,

पण्णरस य वाससत्ताइं अबाहा० । १० पुरिसवेयस्स णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अट्ट संवच्छराइं, उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ; दस य वाससयाइं अबाहा, जाव निसेगो । ११ नपुंसगवेदस्स णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दुण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीसतिं वाससताइं अबाहा० । १२ हास-रतीणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स एकं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणं, उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ; दस य वाससताइं अबाहा० । १३ अरइ-भय-सोग-दुगुंछाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दोण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीसतिं वाससताइं अबाहा० । १७०१. १ णेरइयाउयस्स णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं दस वाससहस्साइं अंतोमुहुत्तमब्भइयाइं, उक्कोसेणं तेत्तीसं सागरोवमाइं पुव्वकोडीतिभागमब्भइयाइं । २ तिरिक्खजोणियाउअस्स पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तिण्णि पलिओवमाइं पुव्वकोडितिभागमब्भइयाइं । ३ एवं मणूसाउअस्स वि । ४ देवाउअस्स जहा णेरइयाउअस्स ठिति त्ति । १७०२. १ णिरयगतिणामाए णं भंते ! कम्मस्स ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स दो सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जतिभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससताइं अबाहा० । २ तिरियगतिणामाए जहा णपुंसगवेदस्स (सु. १७०० ११) । ३ मणुयगतिणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दिवहं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगं, उक्कोसेणं पण्णरस सागरोवमकोडाकोडीओ; पण्णरस य वाससताइं आबाहा० । ४ देवगतिणामाए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स एकं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगं, उक्कोसेणं जहा पुरिसवेयस्स सु. १७००. १०) । ५ एण्दिज्जाइणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दोण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससताइं अबाहा० । ६ बेइंदियजातिणामाए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स णव पणतीसभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं अट्टारस सागरोवमकोडाकोडीओ; अट्टारस य वाससयाइं अबाहा० । ७ तेइंदियजाइणामाए णं जहण्णेणं एवं चेव, उक्कोसेणं अट्टारस सागरोवमकोडाकोडीओ; अट्टारस य वाससताइं अबाहा० । ८ चउरिंदियजाइणामाए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स नव पणतीसतिभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं अट्टारस सागरोवमकोडाकोडीओ; अट्टारस य वाससयाइं अबाहा० । ९ पंचेइंदियजाइणामाए णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दोण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससयाइं अबाहा० । १० ओरालियसरीरणामाए वि एवं चेव । ११ वेउव्वियसरीरणामाए णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स दो सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससताइं अबाहा० । १२ आहारगसरीरणामाए जहण्णेणं अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ, उक्कोसेणं वि अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ । १३ तेया-कम्मसरीरणामाए जहण्णेणं सागरोवमस्स दोण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससताइं अबाहा० । १४ ओरालिय-वेउव्वियं आहारगसरीरंगोवंगणामाए तिण्णि वि एवं चेव । १५ सरीरबंधणामाए वि पंचण्ह वि एवं चेव । १६ सरीरसंधायणामाए पंचण्ह वि जहा सरीरणामाए (सु. १७०२ १०-१३) कम्मस्स ठिति त्ति । १७ वइरोसभणारायसंधयणणामाए जहा रतिणामाए (सु. १७०० १२) । १८ उसभणारायसंधयणणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स छ पणतीसतिभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं बारस सागरोवमकोडाकोडीओ; बारस य वाससयाइं अबाहा० । १९ णारायसंधयणणामाए जहण्णेणं सागरोवमस्स सत्त पणतीसतिभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं चोदस सागरोवमकोडाकोडीओ; चोदस य वाससताइं अबाहा० । २० अब्बणारायसंधयणणामस्स जहण्णेणं सागरोवमस्स अट्ट पणतीसविभागा पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं सोलस सागरोवमकोडाकोडीओ; सोलस य वाससताइं अबाहा । २१ खीलियासंधयणे णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स णव पणतीसतिभागा

पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं अट्टारस सागरोवमकोडाकोडीओ; अट्टारस य वाससयाइं अबाहा० । २२ सेवट्टसंघयणणामस्स पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दोण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससयाइं अबाहा० । २३ एवं जहा संघयणणामाए छ भणिया एवं संठाणा वि छ भाणियव्वा । २४ सुक्किलवण्णणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स एणं सत्तभागा पलिओवमस्स असंखिज्जभागेणं ऊणगं, उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ; दस य वाससयाइं अबाहा० । २५ हालिद्ववण्णणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स पंच अट्टावीसतिभागा पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं अब्बतेरस सागरोवमकोडाकोडीओ; अब्बतेरस य वाससयाइं अबाहा० । २६ लोहियवण्णणामाए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स छ अट्टावीसतिभागा पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं पण्णरस सागरोवमकोडाकोडीओ; पण्णरस य वाससयाइं अबाहा० । २७ णीलवण्णणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स सत्त अट्टावीसतिभागा पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं अब्बट्टारस सागरोवमकोडाकोडीओ; अब्बट्टारस य वाससयाइं अबाहा० । २८ कालवण्णणामाए जहा सेवट्टसंघयणस्स (सु.१७०२ २२) । २९ सुब्भिगंधणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहा सुक्किलवण्णणामस्स (सु.१७०२ २४) । ३० दुब्भिगंधणामाए जहा सेवट्टसंघयणस्स । ३१ रसाणं महरादीणं जहा वण्णाणं भणियं (सु.१७०२ २४-२८) तहेव परिवाडीए भाणियव्वं । ३२ फासा जे अपसत्था तेसिं जहा सेवट्टरस, जे पसत्था तेसिं जहा सुक्किलवण्णणामस्स (सु.१७०२ २४) । ३३ अगुरुलहुणामाए जहा सेवट्टस्स । ३४ एवं उवघायणामाए वि । ३५ पराघायणामाए वि एवं चेव । ३६ णिरयाणुपुव्विणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स दो सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससयाइं अबाहा० । ३७ तिरियाणुपुव्वीए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दो सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणगा, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससयाइं अबाहा० । ३८ मणुयाणुपुव्विणामाए णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दिवहं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणगं, उक्कोसेणं पण्णरस सागरोवमकोडाकोडीओ; पण्णरस य वाससयाइं अबाहा० । ३९ देवाणुपुव्विणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स एणं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणगं, उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ; दस य वाससयाइं अबाहा० । ४० उस्सासणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहा तिरियाणुपुव्वीए । ४१ आयवणामाए वि एवं चेव, उज्जोवणामाए वि । ४२ पसत्थविहायगतिणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एणं सागरोवमस्स सत्तभागं, उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ; दस य वाससयाइं अबाहा० । ४३ अपसत्थविहायगतिणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दोण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; वीस य वाससयाइं अबाहा० । ४४ तसणामाए थावरणामाए य एवं चेव । ४५ सुहुमणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स णव पणतीसतिभागा पलिओवमस्स असंखेज्जभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं अट्टारस सागरोवमकोडाकोडीओ; अट्टारस य वाससयाइं अबाहा० । ४६ बादरणामाए जहा अपसत्थविहायगतिणामस्स (सु.१७०२ ४३) । ४७ एवं पज्जत्तगणामाए वि । अपज्जत्तगणामाए जहा सुहुमणामस्स (सु.१७०२ ४५) । ४८ पत्तेयसरीरणामाए वि दो सत्तभागा । साहारणसरीरणामाए जहा सुहुमस्स । ४९ थिरणामाए एणं सत्तभागं । अथिरणामाए दो । ५० सुभणामाए एगो । असुभणामाए दो । ५१ सुभणामाए एगो । दूभणामाए दो । ५२ सूसरणामाए एगो । दूसरणामाए दो । ५३ आएज्जणामाए एगो । अणाएज्जणामाए दो । ५४ जसोकित्तिणामाए जहण्णेणं अट्ट मुहुत्ता, उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ; दस य वाससयाइं अबाहा० । ५५ अजसोकित्तिणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहा अपसत्थविहायगतिणामस्स (सु.१७०२ ४३) । ५६ एवं णिम्माणणामाए वि । ५७ तित्थगरणामाए णं ० पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ,

उक्कोसेणं वि अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ । ५८) एवं जत्थ गो सत्तभागो तत्थ उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ दस य वाससयाइं अबाहा० । जत्थ दो सत्तभागा तत्थ उक्कोसेणं वीसं सागरोवमकोडाकोडीओ वीस य वाससयाइं अबाहा० । १७०३. १ उच्चागोयस्स पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अट्ठ मुहुत्ता, उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ; दस य वाससयाइं अबाहा० । २ णीयागोयस्स पुच्छा । गोयमा ! जहा अपसत्थविहायगतिणायमस्स १७०४. अंतराइयस्स णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; तिण्णि य वाससहस्साइं अबाहा, अबाहूणि या कम्मठिती कम्मणिसेगो । [सुत्ताइं १७०५-

१४. एगिंदिएसु कम्मपयडीणं ठिडबंधपरूवणं] १७०५. एगिंदिया णं भंते ! जीवा णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स तिण्णि सत्तभागे पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणए, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । १७०६. एवं णिद्धापंचकस्स वि दंसणचउक्कस्स वि । १७०७. १ एगिंदिया णं भंते ! जीवा सातावेयणिज्जस्स कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स दिवहुं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं बंधंति । २ असायावेयणिज्जस्स जहा णाणावरणिज्जस्स सु. १७०५) । १७०८. १ एगिंदिया णं भंते ! जीवा सम्मत्तवेयणिज्जस्स कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! णत्थि किंचि बंधंति । २ एगिंदिया णं भंते ! जीवा मिच्छत्तवेयणिज्जस्स कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं बंधंति । ३ एगिंदिया णं भंते ! जीवा सम्मामिच्छत्तवेयणिज्जस्स किं बंधंति ? गोयमा ! णत्थि किंचि बंधंति । ४ एगिंदिया णं भंते ! कसायबारसगस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमस्स चत्तारि सत्तभागे पलिओवमस्स असंखेज्जइभागेणं ऊणए, उक्कोसेणं ते चेव पडिपचण्णे बंधंति । ५ एवं कोहसंजलणाए वि जाव लोभसंजलणाए वि । ६ इत्थिवेयस्स जहा सायावेयणिज्जस्स (सु. १७०७ १ । ७ एगिंदिया पुरिसवेदस्स कम्मस्स जहण्णेणं सागरोवमस्स एक्कं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । ९ हास-रतीए जहा पुरिसवेयस्स (सु. १७०८ ७) । १० अरति-भया-सोग -दुगुंछाए जहा णपुंसगवेयस्स (सु. १७०८ ८) । १७०९. णेरइयाउअ देवाउअ णिरयगतिणाम देवगतिणाम वेउव्वियसरीरणाम आहारगसरीरणाम णेरइयाणुपुव्विणाम देवाणुपुव्विणाम तित्थगरणाम एयाणि पयाणि ण बंधंति । १७१०. तिरिक्खजोणियाउअस्स जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं पुव्वकोडी सत्तहिं वाससहस्सेहिं वाससहस्सतिभागेण य अहियं बंधंति । एवं मणुस्साउअस्स वि । १७११. १ तिरियगतिणामए जहा णपचंसगवेदस्स (सु. १७०८ ८) । मणुयगतिणामए जहा सातावेदणिज्जस्स (सु. १७०७ १) । २ एगिंदियजाइणामाए पंचेंदियजातिणामाए य जहा णपुंसगवेदस्स । बेइंदिय-तेइंदियजातिणामाए जहण्णेणं सागरोवमस्स णव पणतीसतिभागे पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणए, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । चउरिंदियनामाए वि जहण्णेणं सागरोवमस्स णव पणतीसतिभागे पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणए, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । १७१२. एसं जत्थ जहण्णेणं दो सवभागा तिण्णि वा चत्तारि वा सत्तभागा अट्ठावीसतिभागा ० भवंति तत्थ णं जहण्णेणं ते चेव पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणगा भाणियव्वा, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । जत्थ णं जहण्णेणं एगो वा दिवहुो वा सत्तभागो तत्थ जहण्णेणं तं चेव भाणियव्वं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं बंधंति । १७१३. जसोकिति-उच्चागोयाणं सागरोवमस्स एगं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं बंधंति । १७१४. अंतराइयस्स णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! जहा णाणावरणिज्जस्स जाव उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । [सुत्ताइं १७१५-२०. बेइंदिएसु कम्मपयडीणं ठिडबंधपरूवणं] १७१५. बेइंदिया णं भंते ! जीवा णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमपणुवीसाए तिण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । १७१६. एवं णिद्धापंचगस्स वि । १७१७. एवं जहा एगिंदियाणं भणियं तहा बेइंदियाण वि भाणियव्वं । णवरं सागरोवमपणुवीसाए सह भाणियव्वा पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणा, सेसं तं चेव, जत्थ एगिंदिया ण बंधंति तत्थ एते वि ण बंधंति । १७१८. बेइंदिया णं

भंते ! जीवा मिच्छत्तवेयणिज्जस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमपणुवीसं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं बंधंति । १७१९. तिरिक्खजोणियाउअस्स जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं पुव्वकोडिं चउहिं वासेहिं अहियं बंधंति एवं मणुयाउअस्स वि । १७२०. सेसं जहा एगिंदियाणं जाव अंतराइयस्स । **[सुत्ताइं १७२१-२४. तेइंदिएसु कम्मपयडीणं ठिइबंधपरूवणं]** १७२१. तेइंदिया णं भंते ! जीवा णाणावरणिज्जस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमपण्णासाए तिण्णि सत्तभागा पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणया, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । एवं जस्स जइ भागा ते तस्स सागरोवपण्णासाए सह भाणियव्वा । १७२२. तेइंदिया णं ० मिच्छत्तवेयणिज्जस्स कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवपण्णासं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं बंधंति । १७२३. तिरिक्खजोणियाउअस्स जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं पुव्वकोडिं सोलसहिं राइंदिएहिं राइंदियतिभागेण य अहियं बंधंति । एवं मणुस्साउयस्स वि । १७२४. सेसं जहा बेइंदियाणं जाव अंतराइयस्स । **[सुत्ताइं १७२५-२७. चउरिंदिएसु कम्मपयडीणं ठिइबंधपरूवणं]** १७२५. चउरिंदिया णं भंते ! जीवा णाणावरणिज्जस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवपण्णासाए तिण्णि सत्तभागे पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणए, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । एवं जस्स जइ भागा ते तस्स सागरोवमसतेण सह भाणियव्वा । १७२६. तिरिक्खजोणियाउअस्स अस्स कम्मस्स जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं पुव्वकोडिं दोहिं मासेहिं अहियं । एवं मणुस्साउअस्स वि । १७२७. सेसं जहा बेइंदियाणं । णवरं मिच्छत्तवेयणिज्जस्स जहण्णेणं सागरोवमसत्तं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं बंधंति । सेसं जहा बेइंदियाणं जाव अंतराइयस्स । **[सुत्ताइं १७२८-३३. असण्णीसु कम्मपयडीणं ठिइबंधपरूवणं]** १७२८. असण्णी णं भंते ! जीवा पंचेंदिया णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमसंस्सस्स तिण्णि सत्तभागे पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणए, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे बंधंति । एवं सो चेव गमो जहा बेइंदियाणं । णवरं सागरोवमसहस्सेण समं भाणियव्वा जस्स जति भाग ति । १७२९. मिच्छत्तवेदणिज्जस्स जहण्णेणं सागरोवमसहस्सं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं । १७३०. १ णेरइयाउअस्स जहण्णेणं दस वाससहस्साइं अंतोमुहुत्तंभइयाइं, उक्कोसेणं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागं पुव्वकोडितिभागभइयं बंधंति । २ एवं-तिरिक्खजोणियाउअस्स वि । णवरं जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं । ३ एवं मणुस्साउअस्स वि । ४ देवाउअस्स जहा णेरइयाउअस्स । १७३१. १ असण्णी णं भंते ! जीवा पंचेंदिया णिरयगतिणामाए कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स दो सत्तभागे पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणए, उक्कोसेणं ते चेव पडिपुण्णे । २ एवं तिरियगतीए वि । ३ मणुयगतिणामाए वि एवं चेव । णवरं जहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स दिवहं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव पडिपुण्णं बंधंति । ४ एवं देवगतिणामाए वि । णवरंजहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स एणं सत्तभागं पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणयं, उक्कोसेणं तं चेव दो पडिपुण्णं । ५ वेउव्वियसरीरणामाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सागरोवमसहस्सस्स दो सत्तभागे पलिओवमस्स असंखिज्जइभागेणं ऊणए, उक्कोसेणं दो पडिपुण्णे बंधंति । १७३२. सम्मत्त-सम्मा मिच्छत्त-आहारगसरीरणामाए तित्थगरणामाए य ण किंचिं बंधंति । १७३३. अवसिहं जहा बेइंदियाणं । णवरं जस्स जत्तिया भागा तस्स ते सागरोवमसहस्सेणं सह भाणियव्वा सव्वेसिं आणुपुव्वीए जाव अंतराइयस्स । **[सुत्ताइं १७३४-४१. सण्णीसु कम्मपयडीणं ठिइबंधपरूवणं]** १७३४. सण्णी णं भंते ! जीवा पंचेंदिया णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तं, उक्कोसेणं तीसं सागरोवमकोडाकोडीओ, तिण्णि य वाससहस्साइं अबाहा० । १७३५. १ सण्णी णं भंते पंचेंदिया णिद्वापंचगस्स किं बंधंति ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ, उक्कोसेणं तीसं सागरोवमकोडाकोडीओ, तिण्णि य वाससहस्साइं अबाहा० । २ दंसणचउक्कस्स जहा णाणावरणिज्जस्स । १७३६. १ सातावेदणिज्जस्स जहा ओहिया ठिती भणिया तहेव भाणिव्वा इरियावहियबंधयं पडुच्च संपराइयबंधयं च । २ असातावेयणिज्जस्स जहा णिद्वापंचगस्स ।

१७३७. १ सम्मत्तवेदणिज्जस्स सम्मामिच्छत्तवेदणिज्जस्स य जा ओहिया ठिती भणिया तं बंधंति । २ मिच्छत्तवेदणिज्जस्स जहण्णेणं अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ, उक्कोसेणं सत्तरिं सागरोवमकोडाकोडीओ; सत्त य वाससहस्साइं अबाहा० । ३ कसायबारसगस्स जहण्णेणं एवं चेव, उक्कोसेणं चत्तालीसं सागरोवमकोडाकोडीओ; चत्तालीस वाससयाइं अबाहा० । ४ कोह-माण-माया-लोभसंजलणाए य दो मासा मासो अब्बमासो अंतोमुहुत्तो एयं जहण्णगं, उक्कोसेणं पुण जहा कसायबारसगस्स । १७३८. चउण्ह वि आउआणं जा ओहिया ठिती भणिया तं बंधंति । १७३९. १ आहारगसरीरस्स तित्थगरणामाए य जहण्णेणं अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ, उक्कोसेणं वि अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ बंधंति । २ पुरिसवेदस्स जहण्णेणं अट्ठ संवच्छराइं, उक्कोसेणं दस सागरोवमकोडाकोडीओ; दस य वाससयाइं अबाहा० । ३ जसोकित्तिणामाए उच्चागोयस्स य एवं चेव । णवरं जहण्णेणं अट्ठ मुहुत्ता । १७४०. अंतराइयस्स जहा णाणावरणिज्जस्स । १७४१. सेसएसु सव्वेसु ठाणेसु संघयणेसु संठाणेसु वण्णेसु गंधेसु य जहण्णेणं अंतोसागरोवमकोडाकोडीओ, उक्कोसेणं जा जस्स ओहिया ठिती भणिया तं बंधंति, णवरं इमं णाणत्तं-अबाहा अबाहूणिया ण वुच्चति । एवं आणुपुव्वीए सव्वेसिं जाव अंतराइयस्स ताव भाणियव्वं । [सुत्ताइं १७४२-४४, जहण्णठिइबंधगपरूवणं] १७४२. णाणावरणिज्जस्स णं भंते ! कम्मस्स जहण्णठित्तिबंधए के ? गोयमा ! अण्णयरे सुहुमसंपराए उवसामए वा खवए वा, एस णं गोयमा ! णाणावरणिज्जस्स कम्मस्स जहण्णठित्तिबंधए, तव्वइरित्ते अजण्णे । एवं एतेणं अभिलावेणं मोहाऽऽउअवज्जाणं सेसकम्माणं भाणियव्वं । १७४३. मोहणिज्जस्स णं भंते ! कम्मस्स जहण्णठित्तिबंधए के ? गोयमा ! अण्णयरे बायरसंपराए उवसामए वा खवए वा, एस णं गोयमा ! मोहणिज्जस्स कम्मस्स जहण्णठित्तिबंधए, तव्वतिरित्ते अजहण्णे । १७४४. आउयस्स णं भंते ! कम्मस्स जहण्णठित्तिबंधए के ? गोयमा ! जे णं जीवे असंखेप्पद्धप्पविट्ठे सव्वणिरुद्धे से आउए, सेसे सव्वमहंतीए आउअबंधद्धाए, तीसे णं आउअबंधद्धाए चरिमकालसमयंसि सव्वजहण्णियं ठिइं पज्जत्तापज्जत्तियं णिव्वत्तेति । एस णं गोयमा ! आउयकम्मस्स जहण्णठित्तिबंधए, तव्वइरित्ते अजहण्णे । [सुत्ताइं १७४५-५३. उक्कोसठिइबंधगपरूवणं] १७४५. उक्कोसकालठितीयं णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं किं णेरइओ बंधति तिरिक्खजोणिओ बंधति तिरिक्खजोणिणी बंधति मणुस्सो बंधति मणुस्सी बंधति देवो बंधति देवी बंधति ? गोयमा ! णेरइओ वि बंधति जाव देवी वि बंधति । १७४६. केरिसए णं भंते ! णेरइए उक्कोसकालठितीयं णाणावरणिज्जं कम्मं बंधति ? गोयमा ! सण्णी पंचेंदिए सव्वाहिं पज्जत्तीहिं पज्जत्ते सागारे जागरे सुतोवउते मिच्छादिट्ठी कण्हलेसे उक्कोससंकिलिद्धपरिणामे ईसिमज्झिमपरिणामे वा, एरिसए णं गोयमा ! णेरइए उक्कोसकालठितीयं णाणावरणिज्जं कम्मं बंधति । १७४७. १ केरिसए णं भंते ! तिरिक्खजोणिए उक्कोसकालठितीयं णाणावरणिज्जं कम्मं बंधति ? गोयमा ! कम्मभूमए वा कम्मभूमगपलिभागी वा सण्णी पंचेंदिए सव्वाहिं पज्जत्तीहिं पज्जत्तए, सेसं तं चेव जहा णेरइयस्स । २ एवं तिरिक्खजोणिणी वि, मणूसे मणूसी वि । देव-देवी जहा णेरइए (सु. १७४६) । १७४८. एवं आउअवज्जाण सत्तण्हं कम्माणं । १७४९. उक्कोसकालठितीयं णं भंते ! आउअं कम्मं किं णेरइओ बंधइ जाव देवी बंधइ ? गोयमा ! णो णेरइओ बंधइ, तिरिक्खजोणिओ बंधति, णो तिरिक्खजोणिणी बंधति, मणुस्सो वि बंधति, मणुस्सी वि बंधति, णो देवो बंधति, णो देवी बंधइ । १७५०. केरिसए णं भंते ! तिरिक्खजोणिए उक्कोसकालठितीयं आउयं कम्मं बंधति ? गोयमा ! कम्मभूमए वा कम्मभूमगपलिभागी वा सण्णी पंचेंदिए सव्वाहिं पज्जत्तीहिं पज्जत्तए सागारे जागरे सुतोवउत्ते मिच्छदिट्ठी परमक्खिलेस्से उक्कोससंकिलिद्धपरिणामे, एरिसए णं गोयमा ! तिरिक्खजोणिए उक्कोसकालठितीयं आउअं कम्मं बंधति । १७५१. केरिसए णं भंते ! मणूसे उक्कोसकालठितीयं आउयं कम्मं बंधति ? गोयमा ! कम्मभूमगे वा कम्मभूमपलिभागी वा जाव सुतोवउत्ते सम्मदिट्ठी वा मिच्छदिट्ठी वा कण्हलेसे वा सुक्कलेसे वा णाणी वा अण्णाणी वा उक्कोससंकिलिद्धपरिणामे वा तप्पाउग्गविसुज्झमाणपरिणामे वा, एरिसए णं गोयमा ! मणूसे उक्कोसकालठितीयं आउयं कम्मं बंधति । १७५२. केरिसिया णं भंते ! मणूसी उक्कोसकालठितीयं आउयं कम्मं बंधइ ? गोयमा ! कम्मभूमिगा वा कम्मभूमगपलिभागी वा जाव सुतोवउत्ता सम्मदिट्ठी सुक्कलेस्सा तप्पाउग्गविसुज्झमाणपरिणामा एरिसिया णं

गोयमा ! मणुस्सी उक्कोसकालठितीयं आउयं कम्मं बंधति । १७५३. अंतराइयं जहा णाणावरणिज्जं (सु. १७४५-४७) । बीओ उद्देसओ समत्तो ☆☆☆ ॥

पणवणाए भगवतीए तेवीसइमं कम्मे त्ति पदं समत्तं ॥ ☆☆☆ २४. चउवीसइमं कम्मबंधपयं ☆☆☆ [सुत्ताइं १७५४-६१. णाणावरणिज्जबंधएसु जीवाईसु कम्मपयडिबंधपरूवणं] १७५४. १ कति णं भंते ! कम्मपगडीओ पणत्ताओ ? गोयमा ! अट्ट कम्मपगडीओ पणत्ताओ तं जहा— णाणावरणिज्जं जाव अंतराइयं । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । १७५५. जीवे णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं बंधमाणे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्टविहबंधए वा छव्विहबंधए वा । १७५६. १ णेरइ णं भंते । णाणावरणिज्जं कम्मं बंधमाणे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्टविहबंधए वा । २ एवं जाव वेमाणिए । णवरं मणूसे जहा जीवे (सु. १७५५) । १७५७. जीवा णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं बंधमाणे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य १ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधगे य २ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य, छव्विहबंधगा य ३ । १७५८. १ णेरइयाणं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं बंधमाणा कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा ? अहवा सत्तविह बंधगा य अट्टविहबंधगे य २ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा च, ३ तिणि भंगा । २ एवं जाव थणियकुमारा । १७५९. १ पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! सत्तविहबंधगा वि अट्टविहबंधगा वि । २ एवं जाव वणस्सतिकाइया । १७६०. वियलाणं पंचेदियतिरिक्खजोणियाण य तियभंगो-सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा १ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधए य २ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य ३ । १७६१. मणूसा णं भंते ! णाणावरणिज्जस्स पुच्छा । गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा १ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधए य २ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य ३ अहवा सत्तविहबंधगा य छव्विहबंधए य ४ अहवा सत्तविहबंधगा य छव्विहबंधगा य ५ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधए य छव्विहबंधगा य ६ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगे य छव्विहबंधगा य ७ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधए य ८ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधगा य ९, एवं एते णव भंगा । सेसा वाणमंतराइया जाव वेमाणिया जहा णेरइया सत्तविहादिबंधगा भणिया (सु. १७५८ १) तहा भणियव्वा । [सुत्तं १७६२. दंसणावरणिज्जबंधएसु जीवाईसु कम्मपयडिबंधपरूवणं] १७६२. एवं जहा णाणावरणं बंधमाणा जाहिं भणिया दंसणावरणं पि बंधमाणा ताहिं जीवादीया एगत्त-पोहत्तेहिं भाणियव्वा । [सुत्ताइं १७६३-६५. वेयणिज्जबंधएसु जीवाईसु कम्मपयडिबंधपरूवणं] १७६३. १ वेयणिज्जं बंधमाणे जीवे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्टविहबंधए छव्विहबंधए वा । २ एवं मणूसे वि । ३ सेसा णारगादीया सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य जाव वेमाणिए । १७६४. जीवा णं भंते ! वेयणिज्जं कम्मं० पुच्छा । गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधगे य १ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य एगीवहबंधगा य छव्विहबंधगा य २ । १७६५. १ अवसेसा णारगादीया जाव वेमाणिया जाओ णाणावरणं बंधमाणा बंधति ताहिं भाणियव्वा । २ णवरं मणूसा णं भंते ! वेदणिज्जं कम्मं बंधमाणाकति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव ज्जा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य १ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्टविहबंधए य २ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य ३ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगे य ४ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगा य ५ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्टविहबंधए य छव्विहबंधए य ६ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्टविहबंधए य छव्विहबंधगा य ७ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधए य ८ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधए य ९, एवं णव भंगा । [सुत्ताइं १७६६-६८. मोहणिज्जाइबंधएसु जीवाईसु कम्मपयडिबंधपरूवणं] १७६६. मोहणिज्जं बंधमाणे जीवे कति कम्मपगडीओ बंधइ ? गोयमा ! जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । जीवेगिंदिया सत्तविहबंधगा वि अट्टविहबंधगा वि । १७६७. १

जीवे णं भंते ! आउअं कम्मं बंधमाणे कति कम्मपगडीओ बंधइ ? गोयमा ! णियमा अट्ट । एवं णेरइए जाव वेमाणिए । २ एवं पुहत्तेण वि । १७६८. १ णाम-गोय-
अतरायं बंधमाणे जीवे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! जाओ णाणावरणिज्जं बंधमाणे बंधइ ताहिं भाणियव्वो । २ एवं णेरइए वि जाव वेमाणिए । ३ एवं
पुहत्तेण वि भाणियव्वं । ☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए चउवीसइमं कम्मबंधपदं समत्तं ॥ ☆☆☆ २५. पंचवीसइमं कम्मबंधवेयपयं ☆☆☆
[सुत्ताइं १७६९-७४. णाणावरणाइबंधएसु जीवाईसु कम्मपयडिवेयपरूवणं] १७६९. १ कति णं भंते ! कम्मपगडीओ पणत्ताओ ? गोयमा ! अट्ट
कम्मपगडीओ पणत्ताओ तं जहा— णाणावरणिज्जं जाव अंतराइयं । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । १७७०. १ जीवे णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं बंधमाणे
कति कम्मपगडीओ वेदेति ? गोयमा ! णियमा अट्ट कम्मपगडीओ वेदेति । २ एवं णेरइए जाव वेमाणिए । १७७१. एवं पुहत्तेण वि । १७७२. एवं वेयणिज्जवज्जं जाव
अंतराइयं । १७७३. १ जीवे णं भंते ! वेयणिज्जं कम्मं बंधमाणे कइ कम्मपगडीओ वेइ ? गोयमा ! सत्तविहवेयए वा अट्टविहवेयए वा चउव्विवेयए वा । २ एवं
मणूसे वि । सेसा णेरइयाई एगत्तेण वि पुहत्तेण वि णियमा अट्ट कम्मपगडीओ वेदेति, जाव वेमाणिया । १७७४. १ जीवा णं भंते ! वेदणिज्जं कम्मं बंधमाणा कति
कम्मपगडीओ वेदेति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा अट्टविहवेदगा य चउव्विहवेदगा य १ अहवा अट्टविहवेदगा य चउव्विहवेदगा य सत्तविहवेदगे य २ अहवा
अट्टविहवेदगा य चउव्विहवेदगा य सत्तविहवेदगा य ३ । २ एवं मणूसा वि भाणियव्वा । ☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए पंचवीसइमं कम्मबंधवेदपयं
समत्तं ॥ ☆☆☆ २६. उव्वीसइमं कम्मवेयबंधपयं सुत्ताइं ☆☆☆ [१७७५-८१. णाणावरणिज्जवेदएसु जीवाईसु कम्मपयडिवेयपरूवणं] १७७५.
१ कति णं भंते ! कम्मपगडीओ पणत्ताओ ? गोयमा ! अट्ट कम्मपगडीओ पणत्ताओ । तं जहा— णाणावरणिज्जं जाव अंतराइयं । २ एवं णेरइयाणं जाव
वेमाणियाणं । १७७६. जीवे णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं वेदेमाणे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्टविहबंधए वा छव्विहबंधए वा
एगविहबंधए वा । १७७७. १ णेरइए णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं वेदेमाणे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्टविहबंधए वा । २ एवं जाव
वेमाणिए । णवरं मणूसे जहा जीवे (सु. १७७६) । १७७८. जीवा णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं वेदेमाणा कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा
सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य १ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधए य २ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधगा य ३
अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य एगविहबंधगे य ४ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य एगविहबंधगा य ५ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य
छव्विहबंधए य एगविहबंधए य ६ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधए य एगविहबंधगा य ७ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य
छव्विहबंधए य एगविहबंधए य ८ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य छव्विहबंधगा य एगविहबंधगा य ९, एवं एते नव भंगा । १७७९. अवसेसाणं एगिंदिय-
मणूसवज्जाणं तियभंगो जाव वेमाणियाणं । १७८०. एगिंदिया णं सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य । १७८१. मणूसाणं पुच्छा । गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा
सत्तविहबंधगा, अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगे य २ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य ३ अहवा सत्तविहबंधगा य छव्विहबंधए य, एवं छव्विहबंधएण
वि समं दो भंगा ५ एगविहबंधएण वि समं दो भंगा ७ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधए य छव्विहबंधए य चउभंगो ११ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधए
य एगविहबंधए य चउभंगो १५ अहवा सत्तविहबंधगा य छव्विहबंधगे य एगविहबंधए य चउभंगो १९ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधए य छव्विहबंधए य
एगविहबंधए य भंगा अट्ट २७, एवं एते सत्तावीसं भंगा । [सुत्तं १७८२. दंसणावरणाइवेदेएसु जीवाईसु एगत्त-पुडत्तेणं कम्मबंधपरूवणं] १७८२. एवं जहा
णाणावरणिज्जं तहा दरिसणावरणिज्जं पि अंतराइयं पि । [सुत्ताइं १७८३-८४. वेयणिज्जवेदएसु जीवाईसु कम्मपयडिवेयपरूवणं] १७८३. १ जीवे णं भंते !
वेयणिज्जं कम्मं वेदेमाणे कति कम्मपगडीओ बंधति ? गोयमा ! सत्तविहबंधए वा अट्टविहबंधए वा छव्विहबंधए वा एगविहबंधए वा अबंधए वा । २ एवं मणूसे वि ।

अवसेसा णारगादीया सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य । एवं जाव वेमाणिए । १७८४. १ जीवा णं भंते ! वेदणिज्जं कम्मं वेदेमाणा कति कम्मपगडीओ बंधंति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य एगविहबंधगा य १ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगे य २ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगा य ३ अबंधगेण विसमं दो भंगा भाणियव्वा ५ अहवा सत्तविहबंधगा य अट्टविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगे य अबंधगे य चउभंगो ९, एवं एते णव भंगा । २ एगिंदियाणं अभंगयं । ३ णारगादीणं तियभंगो, जाव वेमाणियाणं । णवरं मणूसाणं पुच्छा । गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य १ अहवा सत्तविहबंधगा य एगविहबंधगा य छव्विहबंधगे य अट्टविहबंधगे य अबंधगे य, एवं एते सत्तावीसं भंगा भाणियव्वा जहा किरियासु पाणाइवायविरतस्स (सु. १६४३) । [सुत्ताइं १७८५-८६. आउयाइवेदएसु जीवाईसु कम्मपयडिबंधपरूवणं] १७८५. एवं जहा वेदणिज्जं तहा आउयं णामं गोयं च भाणियव्वं । १७८६. मोहणिज्जं वेदेमाणे जहा बंधे णाणावरणिज्जं तहा भणियव्वं (सु. १७५५-६१) । ★★ ★

॥ पणवणाए भगवईए छव्वीसइमं कम्मवेयबंधपयं समत्तं ॥ ★★ ★ २७. सत्तावीसइमं कम्मवेयवेयगपयं सुत्ताइं ★★ ★ [१७८७-९२. णाणावरणिज्जइवेदएसु जीवाईसु कम्मपयडिवेयपरूवणं] १७८७. १ कति णं भंते ! कम्मपगडीओ पणत्ताओ ? गोयमा ! अट्ट । तं जहा— णाणावरणिज्जं जाव अंतराइयं । २ एवं णेरइयाणं जाव वेमाणियाणं । १७८८. १ जीवे णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं वेदेमाणे कति कम्मपगडीओ वेदेति ? गोयमा ! सत्तविहवेदे वा अट्टविहवेदे वा । २ एवं मणूसे वि । अवसेसा एगत्तेण वि पुहत्तेण वि नियमा अट्टविहकम्मपगडीओ वेदेति जाव वेमाणिया । १७८९. जीवा णं भंते ! णाणावरणिज्जं कम्मं वेदेमाणा कति कम्मपगडीओ वेदेति ? गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा अट्टविहवेदगा १ अहवा अट्टविहवेदगा य सत्तविहवेदगे य २ अहवा अट्टविहवेदगा य सत्तविहवेदगा य ३ । एवं मणूसा वि । १७९०. दरिसणावरणिज्जं अंतराइयं च एवं चेव भाणियव्वं । १७९१. वेदणिज्ज-आउअ-णाम-गोयाइं वेदेमाणे कति कम्मपगडीओ वेदेति ? गोयमा ! जहा बंधगवेयगस्स वेदणिज्जं (सु. १७७३-७४) तहा भाणियव्वं । १७९२. १ जीवे णं भंते ! मोहणिज्जं कम्मं वेदेमाणे कति कम्मपगडीओ वेदेति ? गोयमा ! णियमा अट्ट कम्मपगडीओ वेदेति । २ एवं णेरइए जाव वेमाणिए । ३ एवं पुहत्तेण वि । ॥ पणवणाए भगवतीए सत्तावीसतिमं कम्मवेदवेदयपयं समत्तं ॥ ★★ ★ २८. अट्टावीसइमं आहारपयं पढमो उद्देशओ सुत्तं ★★ ★ [१७९३. पढमुद्देशस्स अत्थाहिगारपरूवणं] १७९३. सच्चित्ता १ ऽऽहारट्टी २ केवति ३ किं वा वि ४ सव्वओ चेव ५ । कतिभागं ६ सव्वे खलु ७ परिणामे चेव ८ बोधव्वे ॥ २१७॥ एगिंदिसरीरादी ९ लोमाहारे १० तहेव मणभक्खी ११ । एतेसिं तु पयाणं विभावणा होइ कायव्वा ॥ २१८॥ [सुत्तं १७९४. चउवीसदंडएसु १ सचित्ताहारदारं] १७९४. १ णेरइया णं भंते ! किं सचित्ताहारा अचित्ताहारा मीसाहारा ? गोयमा ! णो सचित्ताहारा, अचित्ताहारा, णो मीसाहारा । २ एवं असुरकुमारा जाव वेमाणिया । ३ ओरालियसरीरी जाव मणूसा सचित्ताहारा वि अचित्ताहारा वि मीसाहारा वि । [सुत्ताइं १७९५-१८०५. नेरइएसु २-८ आहारट्टिआइदारसत्तगं] १७९५. णेरइया णं भंते ! आहारट्टी ? हंता गोयमा ! आहारट्टी । १७९६. णेरइयाणं भंते ! केवतिकालस्स आहारट्टे समुप्पज्जति ? गोयमा ! णेरइयाणं आहारे दुविहे पणत्ते । तं जहा— आभोगणिव्वत्तिए य अणाभोगणिव्वत्तिए य । तत्थ णं जे से अणाभोगणिव्वत्तिए से णं अणुसमयमविरहिए आहारट्टे समुप्पज्जति । तत्थ णं जे से आभोगणिव्वत्तिए से णं असंखेज्जसमइए अंतोमुहुत्तिए आहारट्टे समुप्पज्जति । १७९७. णेरइया णं भंते ! किमाहारमाहारेति ? गोयमा ! दव्वओ अणंतपदेसियाइं, खेत्तओ असंखेज्जपदेसोगाढाइं, कालतो अण्णतरठितियाइं, भावओ वण्णमंताइं गंधमंताइं रसमंताइं फासमंताइं । १७९८. १ जाइं भावओ वण्णमंताइं आहारेति ताइं किं एगवण्णाइं आहारेति जाव किं पंचवण्णाइं आहारेति ? गोयमा ! ठाणमग्गणं पडुच्च एगवण्णाइं पि आहारेति जाव पंचवन्नाइं पि आहारेति, विहाणमग्गणं पडुच्च कालवण्णाइं पि आहारेति जाव सुक्किलाइं पि आहारेति । २ जाइं वण्णओ कालवण्णाइं आहारेति ताइं किं एगगुणकालाइं आहारेति जाव दसगुणकालाइं आहारेति संखेज्जगुणकालाइं

असंखेज्जगुणकालां अणंतगुणकालां आहारंति ? गोयमा ! एगगुणकालां पि आहारंति जाव अणंतगुणकालां पि आहारंति । एवं जाव सुक्किलां पि । १७९९. एवं गंधओ वि रसतो वि । १८००. १ जाइं भावओ फासमंतां तां गो एगफासां आहारंति गो दुफासां आहारंति गो तिफासां आहारंति, चउफासां आहारंति जाव अट्टफासां पि आहारंति, विहाणमग्गणं पडुच्च कक्खडां पि आहारंति जाव लुक्खां पि । २ जाइं फासओ कक्खां आहारंति तां किं एगगुणकक्खडां आहारंति जाव अणंतगुणकक्खडां आहारंति ? गोयमा ! एगगुणकक्खडां पि अहारंति जाव अणंतगुणकक्खडां पि आहारंति । एवं अट्ट वि फासा भाणियव्वा जाव अणंतगुणलुक्खां पि आहारंति । ३ जाइं भंते ! अणंतगुणलुक्खां आहारंति तां किं पुट्ठां आहारंति अपुट्ठां आहारंति ? गोयमा ! पुट्ठां आहारंति, गो अपुट्ठां आहारंति, जहा भासुद्देसए (सु.८७७ १५-२३) जाव णियमा छदिसिं आहारंति । १८०१. ओसण्णकारणं पडुच्च वण्णओ काल-नीलां गंधओ दुब्भिंगंधां रसतो तित्तरस -कडुयां फासओ कक्खड-गरुय-सीय-लुक्खां तेसिं पोराने वण्णगुणे गंधगुणं, रसगुणं, फासगुणे विप्परिणामइत्ता परिपीलइत्ता परिसाडइत्ता परिविद्धंसइत्ता अण्णे अपुव्वे वण्णगुणे गंधगुणे रसगुणे फासगुणे उप्पाएत्ता आयसरीखेतोगाढे पोग्गले सव्वप्पयाए आहारमाहरेति । १८०२. णेरइया णं भंते ! सव्वतो आहारंति सव्वतो परिणामेति सव्वओ ऊससंति सव्वओ णीसंति अभिक्खणं आहारंति अभिक्खणं परिणामेति अभिक्खणं ऊससंति अभिक्खणं णीससंति आहच्च आहारंति आहच्च परिणामेति आहच्च ऊससंति आहच्च णीससंति ? हंता गोयमा ! णेरइया सव्वतो आहारंति एवं तं चेव जाव आहच्च णीससंति । १८०३. णेरइया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए गेण्हंति ते णं तेसिं पोग्गलाणं सेयालंसि कतिभागं आहारंति कतिभागं आसाएति ? गोयमा ! असंखज्जतिभागं आहारंति अणंतभागं अस्साएति । १८०४. णेरइया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए गेण्हंति ते किं सव्वे आहारंति गो सव्वे अहारंति ? गोयमा ! ते सव्वे अपरिसेसिए आहारंति । १८०५. णेरइया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए गेण्हंति ते णं तेसिं पोग्गला कीसत्ताए भुज्जो २ परिणमंति ? गोयमा ! सोइंदियत्ताए जाव फासिंदियत्ताए अणिट्ठत्ताए अकंतत्ताए अप्पियत्ताए असुभत्ताए अमणुणत्ताए अमणामत्ताए अणिच्छित्ताए अभिज्झियत्ताए अहत्ताए गो उट्ठत्ताए दुक्खत्ताए गो सुहत्ताए एसिं (ते तेसिं भुज्जो भुज्जो परिणमंति । १८०६. भवणवसीसु २-८ आहारट्ठिआइदारसत्तगं १८०६. १ असुरकुमारा णं भंते ! आहारट्ठी ? हंता ! आहारट्ठी । एवं जहा णेरइयाणं तहा असुरकुमाराण वि भाणियव्वं जाव ते तेसिं भुज्जो भुज्जो परिणमंति । तत्थ णं जे से आभोगणिव्वत्तिए से णं जहण्णेणं चउत्थभत्तस्स उक्कोसेणं सातिरेगस्स वाससहस्स आहारट्ठे समुप्पज्जति । ओसण्णकारणं पडुच्च वण्णओ हालिद्-सुक्किलां गंधओ सुब्भिंगंधां रसओ अंबिल-महुरां फासओ मउय-लहुय -णिब्बुण्हां तेसिं पोराने वण्णगुणे जाव फासिंदियत्ताए जाव मणामत्ताए इच्छियत्ताए अभिज्झियत्ताए [ग्रन्थाग्रम्-७०००] उट्ठत्ताए गो अहत्ताए सुहत्ताए गो दुहत्ताए ते तेसिं भुज्जो २ परिणमंति । सेसं जहा णेरइयाणं । २ एवं जाव थणियकुमाराणं । णवरं आभोगणिव्वत्तिए उक्कोसेणं दिवसपुहत्तस्स आहारट्ठे समुप्पज्जति । [सुत्ताइं १८०७-१३. एगिंदिएसु २-८ आहारट्ठिआइदारसत्तगं] १८०७. पुढविकाइया णं भंते ! आहारट्ठी ? हंता ! आहारट्ठी । १८०८. पुढविकाइयाणं भंते ! केवतिकालस्स आहारट्ठे समुप्पज्जति ? गोयमा ! अणुसमयं अविरहिए आहारट्ठे समुप्पज्जति । १८०९. पुढविकाइया णं भंते ! किमाहारमाहरेति एवं जहा णेरइयाणं (सु.१७९७-१८००) जाव तां भंते ! कति दिसिं आहारंति ? गोयमा ! णिव्वाघाएणं छदिसिं, वाघायं पडुच्च सिय तिदिसिं सिय । चउदिसिं सिय पंचदिसिं, णवरं ओसण्णकारणं ण भवति, वण्णतो काल -णील-लोहिय-हालिद्-सुक्किलां, गंधओ सुब्भिंगंध-दुब्भिंगंधां, रसओ तित्त-कडुय-कसाय-अंबिल-महुरां, फासतो कक्खड-मउय-गरुअ-लहुय-सीय -उसिण-णिब्ब-लुक्खां, तेसिं पोराने वण्णगुणे सेसं जहा णेरइयाणं (सु.१८०१-२) जाव आहच्च णीससंति । १८१०. पुढविकाइया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए गिण्हंति तेसिं णं भंते ! पोग्गलाणं सेयालंसि कतिभागं आहारंति कतिभागं आसाएति ? गोयमा ! असंखज्जतिभागं आहारंति अणंतभागं आसाएति । १८११. पुढविकाइया णं भंते ! जे पुग्गले आहारत्ताए गिण्हंति ते किं सव्वे आहारंति गो सव्वे आहारंति ? जहेव णेरइया

(सु.१८०४) तहेव । १८१२. पुढविकाइया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए गेण्हंति ते णं तेसिं पोग्गला कीसत्ताए भुज्जो भुज्जो परिणमंति ? गोयमा ! फासेंदियवेमायत्ताए भुज्जो भुज्जो परिणमंति । १८१३. एवं जाव वणप्फइकाइयाणं । [सुत्ताइं १८१४-२३. विगलिंदिएसु २-८ आहारट्टिआइदारसत्तगं] १८१४. बेइंदिया णं भंते ! आहारट्टी ? हंता गोयमा ! आहारट्टी । १८१५. बेइंदियाणं भंते ! केवतिकालस्स आहारट्टे समुप्पज्जति ? जहा णेरइयाणं (सु.१७९६) । णवरं तत्थ णं जे से आभोगणिव्वत्तिए से णं असंखेज्जइयाणं अंतोमुहुत्तिए वेमायाए आहारट्टे समुप्पज्जति । सेसं जहा पुढविकाइयाणं (सु.१८०९) जाव आहच्च णीससंति, णवरं णियमा छद्दिसिं । १८१६. बेइंदिया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए गेण्हंति ते णं तेसिं पोग्गलाणं सेयालंसि कतिभागं आहारेंति कतिभागं अस्साएंति ? एवं जहा णेरइयाणं (सु. १८०३) । १८१७. बेइंदिया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए गेण्हंति ते किं सव्वे आहारेंति णो सव्वे आहारेंति ? गोयमा ! बेइंदियाणं दुविहे आहारे पणत्ते, तं जहा— लोभाहारे य पक्खेवाहारे य । जे पोग्गले लोभाहारत्ताए गेण्हंति ते सव्वे अपरिसेसे आहारेंति, जे पोग्गले पक्खेवाहारत्ताए गेण्हंति तेसिं असंखेज्जइभागमाहारेंति णेगाइं च णं भागसहस्साइं अफासाइज्जमाणाणं अणासाइज्जमाणाणं विद्धंसमागच्छंति । १८१८. एतेसि णं भंते ! पोग्गलाणं अणासाइज्जमाणाणं अफासाइज्जमाणाणं य कतरे कतरेहिंतो ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा पोग्गला अणासाइज्जमाणा, अफादाइज्जमाणा अणंतगुणा । १८१९. बेइंदिया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए० पुच्छा । गोयमा ! जिब्भिय-फासिंदियवेमायत्ताए ते तेसिं भुज्जो २ परिणमंति । १८२०. एवं जाव चउरिंदिया । णवरं णेगाइं च णं भागसहस्साइं अणग्घाइज्जमाणाइं अफासाइज्जमाणाइं अणस्साइज्जमाणाइं विद्धंसमागच्छंति । १८२१. एतेसि णं भंते ! पोग्गलाणं अणाघाइज्जमाणाणं अणासाइज्जमाणाणं अफासाइज्जमाणाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा पोग्गला अणग्घाइज्जमाणा, अणस्साइज्जमाणा अणंतगुणा, अफासाइज्जमाणा अणंतगुणा । १८२२. तेइंदिया णं भंते ! जे पोग्गला० पुच्छा । गोयमा ! घाणिंदियजिब्भिय-फासिंदियवेमायत्ताए ते तेसिं भुज्जो २ परिणमंति । १८२३. चउरिंदियाणं चक्खिंदिय-घाणिंदिय-जिब्भिय -फासिंदियवेमायत्ताए ते तेसिं भुज्जो भुज्जो परिणमंति, सेसं जहा तेइंदियाणं । [सुत्ताइं १८२४-२८. पंचिंदियतिरिक्खाइसु २-८ आहारट्टिआइदारसत्तगं] १८२४. पंचेदियतिरिक्खजोणिया जहा तेइंदिया । णवरं तत्थ णं जे से आभोगणिव्वत्तिए से जहण्णेणं अंतोमुहुत्तस्स, उक्कोसेणं छट्ठभत्तस्स आहारट्टे समुप्पज्जति । १८२५. पंचेदियतिरिक्खजोणिया णं भंते ! जे पोग्गले आहारत्ताए० पुच्छा । गोयमा ! सोइंदिय - चक्खिंदिय - घाणिंदिय - जिब्भिय - फासेंदियवेमायत्ताए भुज्जो २ परिणमंति । १८२६. मणूसा एवं चेव । णवरं आभोगणिव्वत्तिए जहण्णेणं अंतोमुत्तस्स, उक्कोसेणं अट्ठमभत्तस्स आहारट्टे समुप्पज्जति । १८२७. वाणमंतरा जहा णागकुमारा (सु. १८०६ २) । १८२८. एवं जोइसिया वि । णवरं आभोगणिव्वत्तिए जहण्णेणं दिवसपुहत्तस्स, उक्कोसेणं वि दिवसपुहत्तस्स आहारट्टे समुप्पज्जति । [सुत्ताइं १८२९-५२. वेमाणिएसु २-८ आहारट्टिआइदारसत्तगं] १८२९. वेमाणिया वि । णवरं आभोगणिव्वत्तिए जहण्णेणं दिवसपुहत्तस्स, उक्कोसेणं तेत्तीसाए वाससहस्साणं आहारट्टे समुप्पज्जति । सेसं जहा असुरकुमाराणं (सु.१८०६ १) जाव ते तेसिं भुज्जो २ परिणमंति । १८३०. सोहम्मे आभोगणिव्वत्तिए जहण्णेणं दिवसपुहत्तस्स, उक्कोसेणं दोण्हं वाससहस्साणं आहारट्टे समुप्पज्जइ । १८३१. ईसाणाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं दिवसपुहत्तस्स सातिरेगस्स, उक्कोसेणं सातिरेगाणं दोण्हं वाससहस्साणं । १८३२. सणंकुमाराणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं दोण्हं वाससहस्साणं २ उक्कोसेणं सत्तण्हं वाससहस्साणं । १८३३. माहिदे पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं दोण्हं वाससहस्साणं सातिरेगाणं, उक्कोसेणं सत्तण्हं वाससहस्साणं सातिरेगाणं । १८३४. बंभलेए णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सत्तण्हं वाससहस्साणं, उक्कोसेणं दसण्हं वाससहस्साणं । १८३५. लंतए णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं वाससहस्साणं, उक्कोसेणं चोदसण्हं वाससहस्साणं आहारट्टे समुप्पज्जइ । १८३७. सहस्सारे णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सत्तरसण्हं वाससहस्साणं, उक्कोसेणं अट्ठारसण्हं वाससहस्साणं । १८३८. आणए णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अट्ठारसण्हं वाससहस्साणं, उक्कोसेणं एगूणवीसाए वाससहस्साणं । १८३९. पाणए णं

पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एगूणवीसाए वाससहस्साणं, उक्कोसेणं वीसाए वाससहस्साणं । १८४०. आरणे णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं वीसाए वाससहस्साणं, उक्कोसेणं एक्कवीसाए वाससहस्साणं । १८४१. अच्चुए णं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कवीसाए वाससहस्साणं, उक्कोसेणं बावीसाए वाससहस्साणं । १८४२. हेट्ठिमहेट्ठिमगेवेज्जगाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं बावीसाए वाससहस्साणं, उक्कोसेणं तेवीसाए वाससहस्साणं । एवं सव्वत्थ सहस्साणि भाणियव्वाणि जाव सव्वट्ठं । १८४३. हेट्ठिममज्झिमाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं तेवीसाए, उक्कोसेणं चउवीसाए । १८४४. हेट्ठिमउवरिमाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं चउवीसाए, उक्कोसेणं पणुवीसरए । १८४५. मज्झिममहेट्ठिमाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं पणुवीसाए, उक्कोसेणं छव्वीसाए । १८४६. मज्झिममज्झिमाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं छव्वीसाए, उक्कोसेणं सत्तावीसाए । १८४७. मज्झिमउवरिमाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सत्तावीसाए, उक्कोसेणं अट्ठावीसाए । १८४८. उवरिमहेट्ठिमाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं सत्तावीसाए उक्कोसेणं एगूणतीसाए । १८४९. उवरिममतज्झमाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कूणतीसाए, उक्कोसेणं तीसाए । १८५०. उवरिमउणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं तीसाए, उक्कोसेणं एक्कतीसाए । १८५१. विजय-वेजयंत-जयंत-अपराजियाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं एक्कतीसाए, उक्कोसेणं तेत्तीसाए । १८५२. सव्वट्ठगदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! अजहण्णमणुक्कोसेणं तेत्तीसाए वाससहस्साणं आहारट्ठे समुप्पज्जति । [सुत्ताइं १८५३-५८. चउवीसदंडएसु ९ एगिंदियसरीरादिदारं] १८५३. णेरइया णं भंते ! किं एगिंदियसरीराइं आहारंति जाव पंचेंदियसरीराइं आहारंति ? गोयमा ! पुव्वभावपणवणं पडुच्च एगिंदियसरीराइं पि आहारंति जाव पंचेंदियसरीराइं पि, पडुप्पणभावपणवणं पडुच्च णियमा पंचेंदियसरीराइं आहारंति । १८५४. एवं जाव थणियकुमारा । १८५५. पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! पुव्वभावपणवणं पडुच्च एवं चेव, पडुप्पणभावपणवणं पडुच्च णियमा एगिंदियसरीराइं आहारंति । १८५६. बेइंदिया पुव्वभावपणवणं पडुच्च एवं चेव, पडुप्पणभावपणवणं पडुच्च णियमा बेइंदियसरीराइं आहारंति । १८५७. एवं जाव चउरिंदिया ताव पुव्वभावपणवणं पडुच्च एवं, पडुप्पणभावपणवणं पडुच्च णियमा जस्स जति इंदियाइं तइंदियसरीराइं ते आहारंति । १८५८. सेसा जहा णेरइया जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं १८५९-६१. चउवीसदंडएसु १० लोभाहारदारं] १८५९. णेरइया णं भंते ! किं लोमाहारा पक्खेवाहारा ? गोयमा ! लोमाहारा, णो पक्खेवाहारा । १८६०. एवं एगिंदिया सव्वे देवा य भाणियव्वा जाव वेमाणिया । १८६१. बेइंदिया जाव मणूसा लोमाहारा वि पक्खेवाहारा वि । [सुत्ताइं १८६२-६४. चउवीसदंडएसु ११ मणभक्खिदारं] १८६२. णेरइया णं भंते ! किं ओयाहारा मणभक्खी ? गोयमा ! ओयाहारा, णो मणभक्खी । १८६३. एवं सव्वे ओरालियसरीरा वि । १८६४. देवा सव्वे जाव वेमाणिया ओयाहारा वि मणभक्खी वि । तत्थ णं जे ते मणभक्खी देवा तेसि णं इच्छामणे समुप्पज्जइ 'इच्छामो णं मणभक्खणं करित्तए' तए णं तेहिं देवेहिं एवं मणसीकते समाणे खिप्पामेव जे पोग्गला इट्ठा कंता जाव मणामा ते तेसिं मणभक्खत्ताए परिणमंति, से जहाणामए सीता पोग्गला सीयं पप्पा सीयं चेव अइवइत्ताणं चिट्ठंति उसिणा वा पोग्गला उसिणं पप्पा उसिणं चेव अतिवइत्ताणं चिट्ठंति एवामेव तेहिं देवेहिं मणभक्खणे कते समाणे गोयमा ! से इच्छामणे खिप्पामेव अवेति ।

☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए आहारपदे पढमोउद्देसओ समत्तो ॥ ☆☆☆ बीओ उद्देसओ ☆☆☆ [सुत्तं १८६५. बीउद्देसस्स अत्थाहिगारपरूवणं] १८६५. आहार १ भविय २ सण्णी ३ लेस्सा ४ दिट्ठी य ५ संजय ६ कसाए ७ । णाणे ८ जोगुवओगे ९-१० वेदे य ११ सरीर १२ पज्जत्ती १३ ॥ २१९॥ [सुत्ताइं १८६६-७०. जीवाईसु १ आहारदारं] १८६६. १ जीवे णं भंते ! किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ एवं नेरइए जाव असुरकुमारे जाव वेमाणिए । १८६७. सिद्धे णं भंते ! किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! णो आहारए, अणाहारए । १८६८. जीवा णं भंते ! किं आहारया अणाहारया ? गोयमा ! आहारगा वि अणाहारगा वि । १८६९. १ णेरइयाणं पुच्छा गोयमा ! सव्वे वि ताव होज्जा आहारगा १ अहवा आहारगा य अणाहारगे य २ अहवा आहारगा य अणाहारगा य ३ । २ एवं जाव वेमाणिया । णवरं एगिंदिया जहा जीवा । १८७०. सिद्धाणं पुच्छा । गोयमा ! णो आहारगा,

अणाहारगा । दारं १ ॥ [सुत्ताइं १८७१-७५. २ भवियदारे आहारयाइपरूवणं] १८७१. १ भवसिद्धिए णं भंते ! जीवे किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ एवं जाव वेमाणिए । १८७२. भवसिद्धिया णं भंते ! जीवा किं आहारगा अणाहारगा ? गोयमा ! जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । १८७३. अभवसिद्धिए वि एवं चेव । १ गोभवसिद्धिए-णोअभवसिद्धिए णं भंते ! जीवे किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! णो आहारए, अणाहारए । २ एवं सिद्धे वि । १८७५. १ गोभवसिद्धिया-णोअभवसिद्धिया णं भंते ! जीवे किं आहारगा अणाहारगा ? गोयमा ! णो आहारगा, अणाहारगा । २ एवं सिद्धा वि । दारं २ ॥ [सुत्ताइं १८७६-८२. ३ सण्णिदारे आहारयाइपरूवणं] १८७६. १ सण्णी णं भंते ! जीवे किं आहारगे अणाहारगे ? गोयमा ! सिय आहारगे सिय अणाहारगे । २ एवं जाव वेमाणिए । णवरं एगिंदिय-विगलिंदिया ण पुच्छिज्जंति । १८७७. सण्णी णं भंते ! जीवा किं आहारया अणाहारगा ? गोयमा ! जीवाईओ तियभंगो जाव वेमाणिया । १८७८. १ असण्णी णं भंते ! जीवे किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ एवं णेरइए जाव वाणमंतरे । ३ जोइसिय-वेमाणिया ण पुच्छिज्जंति । १८७९. असण्णी णं भंते ! जीवा किं आहारगा अणाहारगा ? गोयमा ! आहारगा वि अणाहारगा वि, एगो भंगो । १८८०. १ असण्णी णं भंते ! णेरइया किं आहारगा अणाहारगा ? गोयमा ! आहारगा वा १ अणाहारगा वा २ अहवा आहारए य अणाहारए य ३ अहवा आहारए य अणाहारगा य ४ अहवा आहारगा य अणाहारगे य ५ अहवा आहारगा य अणाहारगा य ६, एवं एते छब्भंगा । २ एवं जाव थणियकुमारा । ३ एगिंदिएसु अभंगयं । ४ बेइंदिय जाव पंचेंदियतिक्खिजोणिएसु तियभंगो । ५ मणूस-वाणमंतरेसु छब्भंगा । १८८१. १ णोसण्णी-णोअसण्णी णं भंते ! जीवे किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ एवं मणूसे वि । ३ सिद्धे अणाहारए । १८८२. १ पुहत्तेणं णोसण्णी-णोअसण्णी जीवा आहारगा वि अणाहारगा वि । २ मणूसेसु तियभंगो । ३ सिद्धा अणाहारगा । दारं ३ ॥ [सुत्ताइं १८८३-८६. ४ लेस्सादारे आहारयाइपरूवणं] १८८३. १ सलेसे णं भंते ! जीवे किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ एवं जाव वेमाणिए । १८८४. सलेसा णं भंते ! जीवा किं आहारगा अणाहारगा ? गोयमा ! जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । १८८५. १ एवं कण्हलेसाए वि णीललेसाए वि काउलेसाए वि जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । २ तेउलेस्साए पुढवि-आउ-वणप्फइकाइयाणं छब्भंगा । ३ सेसाणं जीवादीओ तियभंगो जेसिं अत्थि तेउलेस्सा । ४ पम्हलेस्साए सुक्कलेस्साए य जीवादीओ तियभंगो । १८८६. अलेस्सा जीवा मणूसा सिद्धा य एगत्तेण वि पुहत्तेण वि णो आहारगा, अणाहारगा । दारं ४ ॥ [सुत्ताइं १८८७-८९. ५ दिट्ठिदारे आहारयाइपरूवणं] १८८७. १ सम्मदिट्ठी णं भंते ! जीवे किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिया छब्भंगा । ३ सिद्धा अणाहारगा । ४ अवसेसाणं तियभंगो । १८८८. मिच्छदिट्ठीसु जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । १८८९. १ सम्मामिच्छादिट्ठी णं भंते ! किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! आहारए, णो अणाहारए । २ एवं एगिंदिय-विगलिंदियवज्जं जाव वेमाणिए । ३ एवं पुहत्तेणं वि । दारं ५ ॥ [सुत्ताइं १८९०-९३. जीवाईसु ६ संजयदारे आहारयाइपरूवणं] १८९०. १ संजए णं भंते ! जीवे किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ एवं मणूसे वि । ३ पुहत्तेण तियभंगो । १८९१. १ अस्संजए पुच्छा । गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ पुहत्तेणं जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । १८९२. संजयासंजए जीवे पंचेंदियतिक्खिजोणिए मणूसे य एते एगत्तेण वि पुहत्तेण वि आहारगा, णो अणाहारगा । १८९३. णोसंजए-णोअसंजए-णोसंजयासंजए जीवे सिद्धे य एते एगत्तेण वि पुहत्तेण वि णो आहारगा, अणाहारगा । दारं ६ ॥ [सुत्ताइं १८९४-९६. ७ कसायदारे आहारयाइपरूवणं] १८९४. १ सकसाई णं भंते ! जीवे किं आहारए अणाहारए ? गोयमा ! सिय आहारए सिय अणाहारए । २ एवं जाव वेमाणिए । १८९५. १ पुहत्तेणं जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । २ कोहकसाईसु जीवादिएसु एवं चेव । णवरं देवेसु छब्भंगा । ३ माणकसाईसु मायाकसाईसु य देव-णेरइएसु छब्भंगा । अवसेसाणं जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । ४ लोभकसाईसु णेरइएसु छब्भंगा । अवसेसेसु जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । १८९६. अकसाई जहा णोसण्णी-णोअसण्णी

(सु. १८८१-८२) । दारं ७ ॥ [सुत्ताइं १८९७-९९. ८ णाणदारे आहारयाइपरूवणं] १८९७. णाणी जहा सम्मद्धिदी (सु. १८८७) । १८९८. १ आभिणिबोहियणाणि-सुतणाणिसु बेइंदिय-तेइंदिय-चउरिंदिएसु छब्भंगा । अवसेसेसु जीवादीओ तियभंगो जेसिं अत्थि । २ ओहिणाणी पंचेंदियतिरिक्खजोणिया आहारगा, णो अणाहारगा । अवसेसेसु जीवादीओ तियभंगोजेसिं अत्थि ओहिणाणं । ३ मणपज्जवणाणी जीवा मणूसा य एगत्तेण वि पुहत्तेण वि आहारगा, णो अणाहारगा । ४ केवलणाणी जहा णोसण्णी-णोअसण्णी (सु. १८८१-८२) । १८९९. १ अण्णाणी मइअण्णाणी सुयअण्णाणी जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । २ विभंगणाणी पंचेंदियतिरिक्खजोणिया मणूसा य आहारगा, णो अणाहारगा । अवसेसेसु जीवादीओ तियभंगो । दारं ८ ॥ [सुत्तं १९००. ९ जोगदारे आहारयाइपरूवणं] १९००. १ सजोगीसु जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । २ मणजोगी वइजोगी य जहा सम्मामिच्छद्धिदी (सु. १८८९) । णवरं वइजोगो विगलिंदियाण वि । ३ कायजोगीसु जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । ४ अजोगी जीव-मणूस-सिद्धा अणाहारगा । दारं ९ ॥ [सुत्तं १९०१. १० उवओगदारे आहारयाइपरूवणं] १९०१. १ सागाराणागारोवउत्तेसु जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । २ सिद्धा अणाहारगा । दारं १० ॥ [सुत्तं १९०२. ११ वेददारे आहारयाइपरूवणं] १९०२. १ सवेदे जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । २ इत्थिवेद-पुरिसवेदेसु जीवादीओ तियभंगो । ३ णपुंसगवेदए जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । ४ अवेदए जहा केवलणाणी (सु. १८९८ ४) दारं ११ ॥ [सुत्तं १९०३. १२ सरीरदारे आहारयाइपरूवणं] १९०३. १ ससरीरी जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । २ ओरालियसरीरीसु जीव-मणूसेसु तियभंगो । ३ अवसेसा आहारगा, णो अणाहारगा, जेसिं अत्थि ओरालियसरीरं । ४ वेउव्वियसरीरी आहारगसरीरी य आहारगा, णो अणाहारगा, जेसिं अत्थि । ५ तेय-कम्मगसरीरी जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । ६ असरीरी जीवा सिद्धा य णो आहारगा, अणाहारगा । दारं १२ ॥ [सुत्ताइं १९०४-७. १३ पज्जत्तिदारे आहारयाइपरूवणं] १९०४. १ आहारपज्जत्तीपज्जत्तए सरीरपज्जत्तीपज्जत्तए इंदियपज्जत्तीपज्जत्तए आणापाणुपज्जत्तीपज्जत्तए भासा-मणपज्जत्तीपज्जत्तए एयासु पंचसु वि पज्जत्तीसु जीवेसु मणूसेसु य तियभंगो । २ अवसेसा आहारगा, णो अणाहारगा । ३ भासा-मणपज्जत्ती पंचेंदियाणं, अवसेसाणं णत्थि । १९०५. १ आहारपज्जत्तीअपज्जत्तए णो आहारए, अणाहारए, एगत्तेण वि पुहत्तेण वि । २ सरीरपज्जत्तीअपज्जत्तए सिय आहारए सिय अणाहारए । ३ उवरिल्लियासु चउसु अपज्जत्तीसु णेरइय-देव-मणूसेसु छब्भंगा, अवसेसाणं जीवेगिंदियवज्जो तियभंगो । १९०६. भासा-मणपज्जत्तीए(जत्तएसु)जीवेसु पंचेंदियतिरिक्खजोणिएसु य तियभंगो, णेरइय-देव-मणूसेसु छब्भंगा । १९०७. सव्वपदेसु एगत्त-पुहत्तेण जीवादीया दंडगा पुच्छाए भाणियव्वा । जस्स जं अत्थि तस्स तं पुच्छिज्जति, जं णत्थि तं णं पुच्छिज्जति जाव भासामणपज्जत्तीए अपज्जत्तएसु णेरइय-देव-मणूसेसु य छब्भंगा । सेसेसु तियभंगो । दारं १३ ॥ ☆☆☆॥ बीओ उद्देसओ समत्तो ॥ ☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए अट्ठावीसइमं आहारपयं समत्तां ॥ ☆☆☆ २९ एगूणतीसइमं उवओगपयं सुत्ताइं ☆☆☆ [१९०८-२७. जीवाईसु उवओगभेय-पभेयपरूवणं] १९०८. कतिविहे णं भंते ! उवओगे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे उवओगे पणत्ते । तं जहा-सागारोवओगे य अणागारोवओगे य । १९०९. सागारोवओगे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! अट्ठविहे पणत्ते । तं जहा-आभिणिबोहियणाणसागारोवओगे १ सुयणाणसागारोवओगे २ ओहिणाणसागारोवओगे ३ मणपज्जवणाणसागारोवओगे ४ केवलणाणसागारोवओगे ५ मतिअण्णाणसागारोवओगे ६ सुयअण्णाणसागारोवओगे ७ विभंगणाणसागारोवओगे ८ । १९१०. अणागारोवओगे णं भंते ! कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे पणत्ते । तं जहा-चक्खुदंसणअणागारोवओगे १ अचक्खुदंसणअणागारोवओगे २ ओहिदंसणअणागारोवओगे ३ केवलदंसणअणागारोवओगे ४ । १९११. एवं जीवाणं पि । १९१२. णेरइयाणं भंते ! कतिविहे उवओगे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे उवओगे पणत्ते । तं जहा-सागारोवओगे य अणागारोवओगे य । १९१३. णेरइयाणं भंते ! सागारोवओगे कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! छव्विहे पणत्ते । तं जहा-मतिणाणसागारोवओगे १ सुयणाणसागारोवओगे २ ओहिणाणसागारोवओगे ३

मतिअण्णाणसागारोवओगे ४ सुयअण्णाणसागारोवओगे ५ विभंगणाणसागारोवओगे ६ । १९१४. णेरइयाणं भंते ! अणागारोवओगे कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! तिविहे पणत्ते । तं जहा- चक्खुदंसणअणागारोवओगे १ अचक्खुदंसणअणागारोवओगे २ ओहिदंसणअणागारोवओगे ३ य । १९१५. एवं जाव थणियकुमाराणं । १९१६. पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! दुविहे उवओगे पणत्ते । तं जहा-सागारोवओगे य अणागारोवओगे य । १९१७. पुढविकाइयाणं भंते ! सागारोवओगे कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! दुविहे पणत्ते । तं जहा—मतिअण्णाणे सुतअण्णाणे । १९१८. पुढविकाइयाणं भंते ! अणागारोवओगे कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! एगे अचक्खुदंसणाणागारोवओगे पणत्ते । १९१९. एवं जाव वणप्फइकाइयाणं । १९२०. बेइंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! दुविहे उवओगे पणत्ते । तं जहा—सागारे अणागारे य । १९२१. बेइंदियाणं भंते ! सागारोवओगे कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! चउव्विहे पणत्ते । तं जहा-आभिणिबोहियणाणसागारोवओगे १ सुयणाणसागारोवओगे २ मतिअण्णाणसागारोवओगे ३ सुतअण्णाणसागारोवओगे ४ । १९२२. बेइंदियाणं भंते ! अणागारोवओगे कतिविहे पणत्ते ? गोयमा ! एगे अचक्खुदंसणअणागारोवओगे । १९२३. एवं तेइंदियाणं वि । १९२४. चउरिंदियाणं वि एवं चेव । णवरं अणागारोवओगे दुविहे पणत्ते । तं जहा—चक्खुदंसणअणागारोवओगे य अचक्खुदंसणअणागारोवओगे य । १९२५. पंचेदियतिरिक्खजोणियाणं जहा णेरइयाणं (सु. १९१२-१४) । १९२६. मणुस्साणं जहा ओहिए उवओगे भणियं (सु. १९०८-१०) तहेव भाणियव्वं । १९२७. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणियाणं जहा णेरइयाणं (सु. १९१२-१४) । [सुत्ताइं १९२८-३५. जीवाईसु सागाराणागारोवओगपरूवणं] १९२८. जीवा णं भंते ! किं सागारोवउत्ता अणागारोवउत्ता ? गोयमा ! सागारोवउत्ता वि अणागारोवउत्ता वि । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जीवा सागारोवउत्ता वि अणागारोवउत्ता वि ? गोयमा ! जे णं जीवा आभिणिबोहियणाण-सुतणाण-ओहिणाण-मण-केवल-मतिअण्णाण-सुतअण्णाण-विभंगणाणोवउत्ता ते णं जीवा सागारोवउत्ता, जे णं जीवा चक्खुदंसण-अचक्खुदंसण-ओहिदंसण-केवलदंसणोवउत्ता ते णं जीवा अणागारोवउत्ता, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति जीवा सागारोवउत्ता वि अणागारोवउत्ता वि । १९२९. णेरइया णं भंते ! किं सागारोवउत्ता अणागारोवउत्ता ? गोयमा ! णेरइया सागारोवउत्ता वि अणागारोवउत्ता वि । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! जे णं णेरइया आभिणिबोहियणाण-सुत-ओहिणाण-मतिअण्णाण-सुतअण्णाण-विभंगणाणोवउत्ता ते णं णेरइया सागारोवउत्ता, जे णं णेरइया चक्खुदंसण-अचक्खुदंसण-ओहिदंसणोवउत्ता ते णं णेरइया अणागारोवउत्ता, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति जाव सागारोवउत्ता वि अणागारोवउत्ता वि । १९३०. एवं जाव थणियकुमारा । १९३१. पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! तहेव जाव जे णं पुढविकाइया मतिअण्णाण-सुतअण्णाणोवउत्ता ते णं पुढविकाइया सागारोवउत्ता, जे णं पुढविकाइया अचक्खुदंसणोवउत्ता ते णं पुढविकाइया अणागारोवउत्ता, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति जाव वणप्फइकाइया । १९३२. १ बेइंदियाणं अट्ठसहिया तहेव पुच्छा गोयमा ! जाव जे णं बेइंदिया आभिणिबोहियणाण-सुतणाण-मतिअण्णाण-सुयअण्णाणोवउत्ता ते णं बेइंदिया सागारोवउत्ता, जे णं बेइंदिया अचक्खुदंसणोवउत्ता ते णं बेइंदिया अणागारोवउत्ता, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति० । २ एवं जाव चउरिंदिया । णवरं चक्खुदंसणं अब्भइयं चउरिंदियाणं । १९३३. पंचेदियतिरिक्खजोणिया जहा णेरइया (सु. १९२९) । १९३४. मणूसा जहा जीवा (सु. १९२८) । १९३५. वाणमंतर-जोतिसिय-वेमाणिया जहा णेरइया (सु. १९२९) । ☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए एगूणतीसइमं उवओगपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ३०. तीसइमं पासणयापयं सुत्ताइं ☆☆☆ [१९३६-५३. जीवाईसु पासणयाभेय-पभेयपरूवणं] १९३६. कतिविहा णं भंते ! पासणया पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पासणया पणत्ता । तं जहा—सागारपासणया अणागारपासणया य । १९३७. सागारपासणया णं भंते ! कइविहा पणत्ता ? गोयमा ! छव्विहा पणत्ता । तं जहासुयणाणसागारपासणया १ ओहिणाणसागारपासणया २ मणपज्जवणाणसागारपासणया ३ केवलणाणसागारपासणया ४ सुयअन्नाणसागारपासणया ५ विभंगणाणसागारपासणया ६ । १९३८. अणागारपासणया णं भंते ! कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! तिविहा पणत्ता । तं

जहा—चक्खुदंसणअणागारपासणया १ ओहिदंसणअणागारपासणया २ केवलदंसणअणागारपासणया ३ । १९३९. एवं जीवाणं पि । १९४०. णेरइयाणं भंते ! कतिविहा पासणया पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा—सागारपासणया अणागारपासणया य । १९४१. णेरइयाणं भंते ! सागारपासणया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! चउव्विहा पणत्ता । तं जहा—सुतणाणसागारपासणया १ ओहिणाणसागारपासणया २ सुयअण्णाणसागारपासणया ३ विभंगणाणसागारपासणया ४ । १९४२. णेरइयाणं भंते ! अणागारपासणया कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा—चक्खुदंसणअणागारपासणया य ओहिदंसणअणागारपासणया य । १९४३. एवं जाव थणियकुमारा । १९४४. पुढविकाइयाणं भंते ! कतिविहा पासणया पणत्ता ? गोयमा ! एगा सागारपासणया । १९४५. पुढविकाइयाणं भंते ! सागारपासणता कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! एगा सुयअण्णाणसागारपासणता पणत्ता । १९४६. एवं जाव वणप्फइकाइयाणं । १९४७. बेइंदियाणं भंते ! कतिविहा पासणया पणत्ता ? गोयमा ! एगा सागारपासणता पणत्ता । १९४८. बेइंदियाणं भंते ! सागारपासणता कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा—सुतणाणसागारपासणता य सुयअण्णाणसागारपासणता य १९४९. एवं तेइंदियाण वि । १९५०. चउरिंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! दुविहा पणत्ता । तं जहा—सागारपासणता य अणागारपासणता य । सागारपासणया जहा बेइंदियाणं (सु. १९४१-४८) १९५१. चउरिंदियाणं भंते ! अणागारपासणता कतिविहा पणत्ता ? गोयमा ! एगा चक्खुदंसणअणागारपासणया पणत्ता । १९५२. मणूसाणं जहा जीवाणं (सु. १९३९) । १९५३. सेसा जहा णेरइया (सु. १९४०-४२) जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं १९५४-६२. जीवाईसु पस्सिभेयपरूवणं] १९५४. जीवा णं भंते ! किं सागारपस्सी अणागारपस्सी ? गोयमा ! जीवा सागारपस्सी वि अणागारपस्सी वि । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जीवा सागारपस्सी वि अणागारपस्सी वि ? गोयमा ! जे णं जीवा सुयणाणी ओहिणाणी मणपज्जवणाणी केवलणाणी सुयअण्णाणी विभंगणाणी ते णं जीवा वागारपस्सी, जे णं जीवा चक्खुदंसणी ओहिदंसणी केवलदंसणी ते णं जीवा अणागारपस्सी, से तेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति जीवा सागारपस्सी वि अणागारपस्सी वि । १९५५. णेरइया णं भंते ! किं सागारपस्सी अणागारपस्सी ? गोयमा ! एवं चेव । णवरं सागारपासणताए मणपज्जवणाणी केवलणाणी ण वुच्चंति, अणागारपासणताए केवलदंसणं णत्थि । १९५६. एवं जाव थणियकुमारा । १९५७. १ पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! पुढविकाइया सागारपस्सी, णो अणागारपस्सी । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! पुढविकाइयाणं एगा सुयअण्णाणसागारपासणया पणत्ता, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति० । २ एवं जाव वणस्सतिकाइया । १९५८. बेइंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! सागारपस्सी, णो अणागारपस्सी । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति ? गोयमा ! बेइंदियाणं दुविहा सागारपासणया पणत्ता । तं जहा—सुयणाणसागारपासणया य सुयअण्णाणसागारपासणया य, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति० । १९५९. एवं तेइंदियाण वि । १९६०. चउरिंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! चउरिंदिया सागारपस्सी वि अणागारपस्सी वि । से केणट्ठेणं ? गोयमा ! जे णं चउरिंदिया सुयणाणी सुतअण्णाणी ते णं चउरिंदिया सागारपस्सी, जे णं चउरिंदिया चक्खुदंसणी ते णं चउरिंदिया अणागारपस्सी, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति० । १९६१. मणूसा जहा जीवा (सु. १९५४) । १९६२. अवसेसा जहा णेरइया (सु. १९५५) जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं १९६३-६४. केवलिउवओगपरूवणं] १९६३. केवली णं भंते ! इमं रयणप्पभं पुढविं आगारेहिं हेतूहिं उवमाहिं दिट्ठंतेहिं वण्णेहिं संठाणेहिं पमाणेहिं पडोयारेहिं जं समयं जाणति तं समयं पासति जं समयं पासति तं समयं जाणति ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति केवली णं इमं रयणप्पभं पुढविं आगारेहिं जाव जं समयं जाणति णो तं समयं पासति जं समयं पासति णो तं समयं जाणति ? गोयमा ! सागारे से णाणे भवति अणागारे से दंसणे भवति, सेतेणट्ठेणं जाव रो तं समयं जाणति । एवं जाव अहेसत्तमं । एवं सोहम्मं कप्पं जाव अच्चुयं गेवेज्जगविमाणा अणुत्तरविमाणा ईसीपब्भारं पुढविं परमाणुपोग्गलं दुपएसियं खंधं जाव अणंतपदेसियं खंधं । १९६४. केवली णं भंते ! इमं रयणप्पभं पुढविं अणागारेहिं अहेतूहिं अणुवमाहिं अदिट्ठंतेहिं अवण्णेहिं असंठाणेहिं अपमाणेहिं अप्पगेयरेहिं पासति ण जाणंति ? हंता गोयमा ! केवली णं इयं रयणण्णपं पुढविं अणागारेहिं जाव पासति, ण जाणइ । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति केवली णं इमं रयणप्पभं पुढविं अणागारेहिं जाव पासति, ण गाणइ ? गोयमा ! अणागारे से दंसणे

भवति सागारे से णाणे भवति, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति केवली णं इमं रयणप्पभं पुढविं अणागारेहिं जाव पासति, ण जाणति । एवं जाव ईसीपब्भारं पुढविं परमाणुपोग्गलं अणंतपदेसियं खंधं पासइ, ण जाणइ । **☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए तीसइमं पासणयापयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ३१. एगतीसइमं सण्णपयं सुत्ताइं ☆☆☆ [१९६५-७३. जीवाईसु सण्णिआइभेयपरूवणं] १९६५.** जीवा णं भंते ! किं सण्णी असण्णी णोसण्णी-णोअसण्णी ? गोयमा ! जीवा सण्णी वि असण्णी वि णोसण्णी-णोअसण्णी वि । १९६६. णेरइया णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! णेरइया सण्णी वि असण्णी वि, णो णोसण्णी - णोअसण्णी । १९६७. एवं असुरकुमारा जाव थणियकुमारा । १९६८. पुढविक्काइयाणं पुच्छा । गोयमा ! णो सण्णी, असण्णी, णो णोसण्णी-णोअसण्णी । १९६९. एवं बेइंदिय-तेइदिय-चउरिंदिया वि । १९७०. मणूसा जहा जीवा (सु. १९६५) । १९७१. पंचेंदियतिरिक्खजोणिया वाणमंतरा य जहा णेरइया (सु. १९६६) । १९७२. जोइसिय-वेमाणिया सण्णी, णो असण्णी णो णोसण्णी-णोअसण्णी । १९७३. सिद्धाणं पुच्छा । गोयमा ! णो सण्णी णो असण्णी, णोसण्णी-णोअसण्णी । णेरइय-तिरिय-मणुया य वणयरसुरा य सण्णऽसण्णी य । विगलिंदिया असण्णी, जोतिस-वेमाणिया सण्णी ॥२२०॥ **☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए एगतीसइमं सण्णपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ३२. बत्तीसइमं संजमपयं सुत्ताइं ☆☆☆ [१९७४-८०. जीवाईसु संजयाइभेयपरूवणं] १९७४.** जीवा णं भंते ! किं संजया असंजया संजतासंजता णोसंजतणोअसंजतणोसंजयासंजया ? गोयमा ! जीवा णं संजया वि असंजया वि संजयासंजया वि णोसंजयणोअसंजयणोसंजतासंजया वि । १९७५. णेरइया णं भंते ! किं संजया असंजया संजयासंजया णोसंजतणोअसंजतणोसंजयासंजया ? गोयमा ! णेरइया णो संजया, असंजया णो संजयासंजया णो णोसंजयणोअसंजयणोसंजतासंजया । १९७६. एवं जाव चउरिंदिया । १९७७. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! पंचेंदियतिरिक्खजोणिया णो संजया, असंजया वि संजतासंजता वि, णो णोसंजयणोअसंजयणोसंजयासंजया । १९७८. मणूसा णं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! मणूसा संजया वि असंजय वि संजतासंजया वि, णो णोसंजतणोअसंजयणोसंजतासंजया । १९७९. वाणमंतर-जोतिसिय-वेमाणिया जहा णेरइया (सु. १९७५) । १९८०. सिद्धाणं पुच्छा । गोयमा ! सिद्धा नो संजया नो असंजया नो संजयासंजया, णोसंजयणोअसंजयणोसंजयासंजया । संजय अस्संजय मीसगा य जीवा तहेव मणुया य । संजतरहिया तिरिया, सेसा अस्संजता होति ॥२२१॥ **☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए बत्तीसइमं संजमपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ३३. तेत्तीसइमं ओहिपयं सुत्तं ☆☆☆ [१९८१. तेत्तीसइमपयस्स अत्थाहिगारपरूवणं] १९८१.** भेद १ विसय २ संठाणे ३ अब्भिंतर-बाहिरे ४ य देसोही ५ । ओहिस्स य खय-वट्ठी ६ पडिवाई चेवऽपडिवाई ७ ॥२२२॥ **[सुत्तं १९८२. १ ओहिभेयदारं] १९८२.** कतिविहा णं भंते ! ओही पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा ओही पणत्ता । तं जहा— भवपच्चइया य खओवसमिया य । दोण्हं भवपच्चइया, तं जहा-देवाण य णेरइयाण य । दोण्हं खओवसमिया, तं जहा-मणूसाणं पंचेंदियतिरिक्खजोणियाण य । **[सुत्ताइं १९८३-२००७. २ ओहिविसयदारं] १९८३.** णेरइया णं भंते ! केवतियं खेत्तं ओहिणा जाणंति पासंति ? गोयमा ! जहण्णेणं अब्दगाउयं, उक्कोसेणं चत्तारि गाउयाइं ओहिणा जाणंति पासंति । १९८४. रयणप्पभापुढविणेइया णं भंते ! केवतियं खेत्तं ओहिणा जाणंति पासंति ? गोयमा ! जहण्णेणं अब्बुट्ठाइं गाउआइं, उक्कोसेणं चत्तारि गाउआइं ओहिणा जाणंति पासंति । १९८५. सक्करप्पभापुढरिणेइया जहण्णेणं तिण्णि गाउआइं, उक्कोसेणं अब्बुट्ठाइं गाउआइं ओहिणा जाणंति पासंति । १९८६. वालुयप्पभापुढविणेइया जहण्णेणं अट्ठाइज्जाइं गाउयाइं, उक्कोसेणं तिण्णि गाउआइं ओहिणा जाणंति पासंति । १९८७. पंकप्पभापुढविणेइया जहण्णेणं दोण्णि गाउयाइं, उक्कोसेणं अट्ठाइज्जाइं गाउआइं ओहिणा जाणंति पासंति । १९८८. धूमप्पभापुढविणेइयाणं पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं दिवट्ठं गाउअं, उक्कोसेणं दो गाउआइं ओहिणा जाणंति पासंति । १९८९. तमापुढवि० ? गोयमा ! जहण्णेणं गाउयं, उक्कोसेणं दिवट्ठं गाउयं ओहिणा जाणंति पासंति । १९९०. अहेसत्तमाए पुच्छा । गोयमा ! जहण्णेणं अब्दगाउयं, उक्कोसेणं गाउयं ओहिणा जाणंति पासंति । १९९१. असुरकुमारा णं भंते ! ओहिणा केवतियं खेत्तं जाणंति पासंति ? गोयमा ! जहण्णेणं

पणुवीसं जोयणाइं, उक्कोसेणं असंखेज्जे दीव-समुद्दे ओहिणा जाणंति पासंति । १९९२. णागकुमारा णं जहण्णेणं पणुवीसं जोयणाइं, उक्कोसेणं संखेज्जे दीव-समुद्दे ओहिणा जाणंति पासंति । १९९३. एवं जाव थणियकुमारा । १९९४. पंचेंदियतिरिक्खजोणिया णं भंते ! केवतियं खेत्तं ओहिणा जाणंति पासंति ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं, उक्कोसेणं असंखेज्जे दीव-समुद्दे । १९९५. मणूसा णं भंते ! ओहिणा केवतियं खेत्तं जाणंति पासंति ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं, उक्कोसेणं असंखेज्जाइं अलोए लोयपमाणमेत्ताइं खंडाइं ओहिणा जाणंति पासंति । १९९६. वाणमंतरा जहा णागकुमारा (सु. १९९२) । १९९७. जोइसिया णं भंते ! केवतियं खेत्तं ओहिणा जाणंति पासंति ? गोयमा ! जहण्णेणं संखेज्जे दीव-समुद्दे, उक्कोसेणं वि संखिज्जे दीव-समुद्दे । १९९८. सोहम्मगदेवा णं भंते ! केवतियं खेत्तं ओहिणा जाणंति पासंति ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं, उक्कोसेणं अहे जाव इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए हेट्टिल्ले चरिमंते तिरियं जाव असंखेज्जे दीव-समुद्दे उड्डं जाव सगाइं विमाणाइं ओहिणा जाणंति पासंति । १९९९. एवं ईसाणगदेवा वि । २०००. सणंकुमारदेवा वि एवं चेव । णवरं अहे जाव दोच्चाए सक्करप्पभाए पुढवीए हेट्टिल्ले चरिमंते । २००१. एवं माहिंदगदेवा वि । २००२. बंभलोग-लंतगदेवा तच्चाए पुढवीए हेट्टिल्ले चरिमंते । २००३. महासुक्क-सहस्सारगदेवा चउत्थीए पंकप्पभाए पुढवीए हेट्टिल्ले चरिमंते ! २००४. आणय-पाणय-आरण-अच्चुयदेवा अहे जाव पंचमाए धूमप्पभाए पुढवीए हेट्टिल्ले चरिमंते । २००५. हेट्टिम-मज्झिमगेवेज्जगदेवा अहे जाव छट्ठाए तमाए पुढवीए हेट्टिल्ले चरिमंते । २००६. उवरिमगेवेज्जगदेवा णं भंते ! केवतियं खेत्तं ओहिणा जाणंति पासंति ? गोयमा ! जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं, उक्कोसेणं अहेसत्तमाए पुढवीए हेट्टिल्ले चरिमंते तिरियं जाव असंखेज्जे दीव-समुद्दे उड्डं जाव सगाइं विमाणाइं ओहिणा जाणंति पासंति । २००७. अणुत्तरोववाइयदेवा णं भंते ! केवतियं खेत्तं ओहिणा जाणंति पासंति ? गोयमा ! संभिन्नं लोगणालिं ओहिणा जाणंति पासंति । [सुत्ताइं २००८-१६. ३ ओहिसंठाणदारं] २००८. णेरइयाणं भंते ! ओही किंसंठिए पण्णत्ते ? गोयमा ! तप्पागारसंठिए पण्णत्ते । २००९. १ असुरकुमाराणं भंते ! ० पुच्छा । गोयमा ! पल्लगसंठिए । २ एवं जाव थणियकुमाराणं । २०१०. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! णाणासंठाणसंठिए पण्णत्ते । २०११. एवं मणूसाण वि । २०१२. वाणमंतराणं पुच्छा । गोयमा ! पडहसंठाणसंठिए पण्णत्ते । २०१३. जोतिसियाणं पुच्छा । गोयमा ! झल्लरिसंठाणसंठिए पण्णत्ते । २०१४. १ सोहम्मगदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! उड्डमुइंगागारसंठिए पण्णत्ते । २ एवं जाव अच्चुयदेवाणं पुच्छा । २०१५. गेवेज्जगदेवाणं पुच्छा । गोयमा ! पुप्फचंगेरिसंठिए पण्णत्ते । २०१६. अणुत्तरोववाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! जवणालियासंठिए ओही पण्णत्ते । [सुत्ताइं २०१७-२१. ४ ओहिअब्भितर-बाहिरदारं] २०१७. णेरइया णं भंते ! ओहिस्स किं अंतो बाहिं ? गोयमा ! अंतो, नो बाहिं । २०१८. एवं जाव थणियकुमारा । २०१९. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! णो अंतो, बाहिं । २०२०. मणूसाणं पुच्छा । गोयमा ! अंतो वि बाहिं पि । २०२१. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणियाणं जहा णेरइयाणं (सु. २०१७) । [सुत्ताइं २०२२-२६. ५ देसोहिदारं] २०२२. णेरइया णं भंते ! किं देसोही सव्वोही ? गोयमा ! देसोही, णो सव्वोही । २०२३. एवं जाव थणियकुमाराणं । २०२४. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! देसोही, णो सव्वोही । २०२५. मणूसाणं पुच्छा । गोयमा ! देसोही वि सव्वोही वि । २०२६. वाणमंतर-जोतिसिय-वेमाणियाणं जहा णेरइयाणं (सु. २०२२) । [सुत्ताइं २०२७-३१. ६-७ ओहिस्स खयवट्ठिआइदाराइं] २०२७. णेरइयाणं भंते ! ओही किं आणुगामिए अणाणुगामिए वड्डमाणए हायमाणए पडिवाई अपडिवाई अवट्ठिए अणवट्ठिए ? गोयमा ! आणुगामिए, नो अणाणुगामिए नो वड्डमाणए णो हायमाणए णो पडिवाई, अपडिवादी अवट्ठिए, णो अणवट्ठिए । २०२८. एवं जाव थणियकुमाराणं । २०२९. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! आणुगामिए वि जाव अणवट्ठिए वि । २०३०. एवं मणूसाण वि । २०३१. वाणमंतर-जोतिसिय-वेमाणियाणं जहा णेरइयाणं (सु. २०२७) । ☆☆☆ ॥ पणवणाए भगवतीए तेत्तीसइमं ओहिपयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ३४. चउत्तीसइमं पवियारणापयं सुत्तं ☆☆☆ [२०३२. चउत्तीसइमपयस्स अत्थाहिगारपरूवणं] २०३२. अणंतरायआहारे १ आहाराभोगणाइ य २ । पोग्गला नेव जाणंति ३ अज्झवसाणा य आहिया ४ ॥२२३॥ सम्मत्तस्स अभिगमे ५ तत्तो परियारणा य बोद्धवा ६ ।

काए फासे रूवे सहे य मणे य अप्पबहुं ॥२२४॥ [सुत्ताइं २०३३-३७. चउवीसदंडएसु १ अणंतराहारदारं] २०३३. णेरइयाणं भंते ! अणंतराहारा तओ निव्वत्तणया ततो परियाइयणया ततो परिणामणया ततो परियारणया ततो पच्छा विउव्वणया ? हंता गोयमा ! णेरइया णं अणंतराहारा तओ निव्वत्तणया ततो परियादियणता तओ परिणामणया तओ परियारणया तओ पच्छा विउव्वणया । २०३४. १ असुरकुमाराणं भंते ! अणंतराहारा तओ निव्वत्तणया तओ परियाइयणया तओ परिणामणया तओ विउव्वणया तओ पच्छा परियारणया ? हंता गोयमा ! असुरकुमारा अणंतराहारा तओ निव्वत्तणया जाव तओ पच्छा परियारणया । २ एवं जाव थणियकुमारा । २०३५. पुढविक्काइया णं भंते ! अणंतराहारा तओ निव्वत्तणया तओ परियाइयणया तओ परिणामणया य तओ परियारणया ततो विउव्वणया ? हंता गोयमा ! तं चेव जाव परियारणया, णो चेव णं विउव्वणया । २०३६. एवं जाव चउरिंदिया । णवरं वाउक्काइया पंचेदियतिरिक्खजोणिया मणुस्सा य जहा णेरइया (सु. २०३३) । २०३७. वाणमंतर-जोतिसिय-वेमाणिया जहा असुरकुमारा (सु. २०३४) । [सुत्ताइं २०३८-३९. चउवीसदंडएसु २ आहाराभोगणादारं] २०३८. णेरइयाणं भंते ! आहारे किं आभोगणिव्वत्तिए अणाभोगणिव्वत्तिए ? गोयमा ! आभोगणिव्वत्तिए वि अणाभोगणिव्वत्तिए वि । २०३९. एवं असुरकुमाराणं जाव वेमाणियाणं । णवरं एगिंदियाणं णो आभोगणिव्वत्तिए, अणाभोगणिव्वत्तिए । [सुत्ताइं २०४०-४६. चउवीसदंडएसु ३ पोगलजाणणादारं] २०४०. णेरइया णं भंते ! जे पोगले आहारत्ताए गेण्हंति ते किं जाणंति पासंति आहारेंति ? उयाहु ण जाणंति ण पासंति आहारेंति ? गोयमा ! ण जाणंति ण पासंति, आहारेंति । २०४१. एवं जाव तेइंदिया । २०४२. चउरिंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! अत्थेगइया ण जाणंति पासंति आहारेंति, अत्थेगइया ण जाणंति ण पासंति आहारेंति । २०४३. पंचेदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! अत्थेगइया जाणंति पासंति आहारेंति १ अत्थेगइया जाणंति न पासंति आहारेंति २ अत्थेगइया ण याणंति पासंति आहारेंति ३ अत्थेगइया ण याणंति ण पासंति आहारेंति ४ । २०४४. एवं मणूसाण वि । २०४५. वाणमंतर-जोतिसिया जहा णेरइया (सु. २०४०) । २०४६. वेमाणियाणं पुच्छा । गोयमा ! अत्थेगइया जाणंति पासंति आहारेंति १ अत्थेगइया ण याणंति ण पासंति आहारेंति २ । से केणट्ठेण भंते ! एवं वुच्चति अत्थेगइया जाणंति पासंति आहारेंति अत्थेगइया ण जाणंति ण पासंति आहारेंति ? गोयमा ! वेमाणिया दुविहा पणत्ता, तं जहा—माइमिच्छदिट्ठिउ-ववण्णगा य अमाइसम्मदिट्ठिउववण्णगा य, एवं जहा इंदियउदेसए बढमे भणियं (सु. ९९८) तहा भाणियव्वं जाव सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति० । [सुत्ताइं २०४७-४८. चउवीसदंडएसु ४ अज्झवसाणदारं] २०४७. णेरइयाणं भंते ! केवतिया अज्झावसाणा पणत्ता ? गोयमा ! असंखेज्जा अज्झवसाणा पणत्ता । ते णं भंते ! किं पसत्था अप्पसत्था ? गोयमा ! पसत्था वि अप्पसत्था वि । २०४८. एवं जाव वेमाणियाणं । [सुत्ताइं २०४९-५०. चउवीसदंडएसु ५ सम्मत्ताभिगमदारं] २०४९. णेरइया णं भंते ! किं सम्मत्ताभिगमी मिच्छत्ताभिगमी सम्मामिच्छत्ताभिगमी ? गोयमा ! सम्मत्ताभिगमी वि मिच्छत्ताभिगमी वि सम्मामिच्छत्ताभिगमी वि । २०५०. एवं जाव वेमाणिया । णवरं एगिंदिय-विगलिंदिया णो समत्ताभिगमी, भिच्छत्ताभिगमी, णो सम्मामिच्छत्ताभिगमी । [सुत्ताइं २०५१-५३. ६ परियारणादारं] २०५१. देवा णं भंते ! किं सदेवीया सपरियारा सदेवीया अपरियारा अदेवीया सपरियारा अदेवीया अपरियारा ? गोयमा ! अत्थेगइया देवा सदेवीया सपरियारा १ अत्थेगइया देवा अदेवीया सपरियारा २ अत्थेगइया देवा अदेवीया अपरियारा ३ णो चेव णं देवा सदेवीया अपरियारा । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति अत्थेगइया देवा सदेवीया सपरियारा तं चेव जाव णो चेव णं देवा सदेवीया अपरियारा ? गोयमा ! भवणवति-वाणमंतर-जोतिस-सोहम्मीसाणेसु कप्पेसु देवा सदेवीया सपरियारा, सणंकुमार-माहिंद-बंभलोग-लंतग-महासुक्क-सहस्सार-आणय-पाणय-आरणअअचुएसु कप्पेसु देवा अदेवीया सपरियारा, गेवेज्जऽणुत्तरोववाइयदेवा अदेवीया अपरियारा, णो चेव णं देवा सदेवीया अपरियारा, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति अत्थेगइया देवा सदेवीया सपरियारा तं चेव जाव णो चेव णं देवा सदेवीया अपरियारा । २०५२. १ कतिविहा णं भंते ! परियारणा पणत्ता ? गोयमा ! पंचविहा पणत्ता । तं जहा-कायपरियारणा १ फासपरियारणा २ रूवपरियारणा ३ सहपरियारणा ४ मणपरियारणा ५ । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति पंचविहा परियारणा पणत्ता तं जहाकायपरियारणा जाव मणपरियारणा ? गोयमा ! भवणवति-वाणमंतर-जोइस-सोहम्मीसाणेसु कप्पेसु देवा कायपरियारणा, सणंकुमार-माहिंदेसु कप्पेसु देवा

फासपरियारणा, बंभलोय-लंतगेसु कप्पेसु देवा रूवपरियारणा, महासुक्क-सहस्सारेसु देवा सद्दपरियारणा, आणय-पाणय-आरण-अच्चुएसु कप्पेसु देवा मणपरियारणा, गेवेज्जअणुत्तरोववाइया देवा अपरियारणा, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! तं चेव जाव मणपरियारणा । २ तत्थ णं जे ते कायपरियारणा देवा तेसिं णं इच्छामणे समुप्पज्जइ— इच्छामो णं अच्छराहिं सद्धिं कायपरियारणं करेत्तए, तए णं तेहिं देवेहिं एवं मणसीकए समाणे खिप्पामेव ताओ अच्छराओ ओरालाइं सिंगाराइं मणुण्णाइं मणोहराइं मणोरमाइं उत्तरवेउव्वियाइं रूवाइं विउव्वंति, विउव्वित्ता तेसिं देवाणं अंतियं पादुभ्वंति, तए णं देवा ताहिं अच्छराहिं सद्धिं कायपरियारणं करेत्ति, से जहाणामए सीया पोग्गला सीयं पप्पा सीयं चेव अतिवत्तिता णं चिट्ठंति, उसिणा वा पोग्गला उसिणं पप्पा उसिणं चेव अइवइत्ता णं चिट्ठंति, उसिणा वा पोग्गला उसिणं पप्पा उसिणं चेव अइवइत्ता णं चिट्ठंति एवामेव तेहिं देवेहिं ताहिं अच्छराहिं सद्धिं कायपरियारणे कते समाणे से इच्छामणे खिप्पामेवावेति । अत्थि णं भंते ! तेसिं देवाणं सुक्कपोग्गला ? हंता अत्थि । ते णं भंते ! तासिं अच्छराणं कीसत्ताए भुज्जो २ परिणमंति ? गोयमा ! सोइंदियत्ताए चक्खिदियत्ताए घाणिंदियत्ताए रसिंदियत्ताए फासिंदियत्ता, इट्ठत्ताए कंतत्ताए मणुणत्ताए मणामत्ताए सुभगत्ताए सोहग्ग-रूव-जोव्वण-गुणलायणत्ताए ते तासिं भुज्जो २ परिणमंति । ३ तत्थ णं जे ते फासपरियारणा देवा तेसिं णं इच्छामणे समुप्पज्जइ, एवं जहेव कायपरियारणा तहेव निरवसेसं भाणिव्वं । ४ तत्थ णं जे ते रूवपरियारणा देवा तेसिं णं इच्छामणे समुप्पज्जइच्छामो णं अचउराइं सद्धिं रूवपरियारणं करेत्तए, तए णं तेहिं देवेहिं एवं मणसीकए समाणे तहेव जाव उत्तरवेउव्वियाइं रूवाइं विउव्वंति, विउव्वित्ता जेणामेव ते देवा तेणामेव उवागच्छंति, तेणामेव उवागच्छित्ता तेसिं देवाणं अदूरसामंते ठिच्चा ताइं ओरालाइं जाव मणोरमाइं उत्तरवेउव्वियाइं रूवाइं उवदंसेमाणीओ २ चिट्ठंति, तए णं ते देवा ताहिं अच्छराहिं सद्धिं रूवपरियारणं करेत्ति, सेसं तं चेव जाव भुज्जो २ परिणमंति । ५ तत्थ णं जे ते सद्दपरियारणा देवा तेसिं णं इच्छामणे समुप्पज्जइच्छामो णं अच्छराहिं सद्धिं सद्दपरियारणं करेत्तए, तए णं तेहिं देवेहिं एवं मणसीकए समाणे तहेव जाव उत्तरवेउव्वियाइं रूवाइं विउव्वंति, विउव्वित्ता जेणामेव ते देवा तेणामेव उवागच्छंति, तेणामेव उवागच्छित्ता तेसिं देवाणं अदूरसामंते ठिच्चा अणुत्तराइं उच्चावयाइं सद्दाइं समुदीरेमाणीओ २ चिट्ठंति, तए णं ते देवा ताहिं अच्छराहिं सद्धिं सद्दपरियारणं करेत्ति, सेसं तं चेव जाव भुज्जो २ परिणमंति । ६ तत्थ णं जे ते मणपरियारणा देवा तेसिं णं इच्छामणे समुप्पज्जइ-इच्छामो णं अच्छराहिं सद्धिं मणपरियारणं करेत्तए, तए णं तेहिं देवेहिं एवं मणसीकए समाणे खिप्पामेव ताओ अच्छराओ तत्थगताओ चेव समाणीओ अणुत्तराइं उच्चावयाइं मणाइं प्हारेमाणीओ २ चिट्ठंति, तए णं ते देवा ताहिं अच्छराहिं सद्धिं मणपरियारणं करेत्ति, सेसं णिरवसेसं तं चेव जाव भुज्जो २ परिणमंति । २०५३. एतेसिं णं भंते ! देवाणं कायपरियारणाणं जाव मणपरियारणाणं अपरियारणाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा देवा अपरियारणा, मणपरियारणा संखेज्जगुणा, सद्दपरियारणा असंखेज्जगुणा, रूवपरियारणा असंखेज्जगुणा, फासपरियारणा असंखेज्जगुणा, कायपरियारणा असंखेज्जगुणा । ★★ ★ ॥ पणवणाए भगवतीए चउतीसइमं पवियारणापयं समत्तं ॥ ★★ ★ ३५. पंचतीसइमं वेयणापयं सुत्ताइं ★★ ★ [२०५४. पणतीसइमपयस्स अत्थाहिगारपरूवणं] २०५४. सीता १ य दव्व २ सारीर ३ सात ४ तह वेदणा हवति दुक्खा ५ । अब्भुवगमोवक्कमिया ६ णिदा य अणिदा य ७ णायव्वा ॥ २२५ ॥ सातमसातं सव्वे सुहं च दुक्खं अदुक्खमसुहं च । माणसरहियं विगलिंदिया उ सेसा दुविहमेव ॥ २२६ ॥ [सुत्ताइं २०५५-५९. चउवीसदंडएसु १ सीताइवेदणादारं] २०५५. कतिविहा णं भंते ! वेदणा पणत्ता ? गोयमा ! तिविहा वेदणा पणत्ता । तं जहा— सीता १ उसिणा २ सीतोसिणा ३ । २०५६. णेरइया णं भंते ! किं सीतं वेदणं वेदंति उसिणं वेदणं वेदंति सीतोसिणं वेदणं वेदंति ? गोयमा ! सीयं पि वेदणं वेदंति उसिणं पि वेदणं वेदंति, णो सीतोसिणं वेदणं वेदंति । २०५७. १ केइ एक्केकीए पुढवीए वेदणाओ भणंति— २ रयणप्पभापुढविणेरइया णं भंते ! ०पुच्छा । गोयमा ! णो सीयं वेदणं वेदंति, उसिणं वेदणं वेदंति, णो सीतोसिणं वेदणं वेदंति । एवं जाव वालुयप्पभापुढविणेरइया । ३ पंकप्पभापुढविणेरइयाणं पुच्छा । गोयमा ! सीयं पि वेदणं वेदंति, उसिणं पि वेदणं वेदंति, णो सीओसिणं वेदणं वेदंति । ते बहुयतरागा जे उसिणं वेदणं वेदंति, ते थोवतरागा जे सीयं वेदणं वेदंति । ४ धूमप्पभाए एवं चेव दुविहा । नवरं ते बहुयतरागा जे सीयं वेदणं वेदंति, ते थोवतरागा जे उसिणं वेयणं वेदंति । ५ तमाए तमतमाए य सीयं वेदणं वेदंति, णो उसिणं वेदणं वेदंति, णो सीओसिणं वेदणं वेदंति । २०५८. असुरकुमाराणं पुच्छा । गोयमा !

सीयं पि वेदणं वेदेति, उसिणं पि वेदणं वेदेति, सीतोसिणं पि वेदणं वेदेति । २०५९. एवं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं २०६०-६२. चउवीसदंडएसु २ दव्वाइवेदणादारं] २०६०. कतिविहा णं भंते ! वेदणा पणत्ता ? गोयमा ! चउविहा वेदणा पणत्ता । तं जहा-दव्वओ खेतओ कालओ भावतो । २०६१. णेरइया णं भंते ! किं दव्वओ वेदणं वेदेति जाव किं भावओ वेदणं वेदेति ? गोयमा ! दव्वओ वि वेदणं वेदेति जाव भावओ वि वेदणं वेदेति । २०६२. एवं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं २०६३-६५. चउवीसदंडएसु ३ सारीराइवेदणादारं] २०६३. कतिविहा णं भंते ! वेयणा पणत्ता ? गोयमा ! तिविहा वेदणा पणत्ता । तं जहा—सारीरा १ माणसा २ सारीरमाणसा ३ । २०६४. णेरइया णं भंते ! किं सारीरं वेदणं वेदेति माणसं वेदणं वेदेति सारीरमाणसं वेदणं वेदेति ? गोयमा ! सारीरं पि वेयणं वेदेति, माणसं पि वेदणं वेदेति, सारीरमाणसं पि वेदणं वेदेति । २०६५. एवं जाव वेमाणिया । णवरं एगिंदिय-विगलिंदिया सारीरं वेदणं वेदेति, णो माणसं वेदणं वेदेति णो सारीरमाणसं वेयणं वेदेति । [सुत्ताइं २०६६-६८. चउवीसदंडएसु ४ साताइवेदणादारं] २०६६. कतिविहा णं भंते ! वेयणा पणत्ता ? गोयमा ! तिविहा वेयणा पणत्ता । तं जहा—साता १ असाया २ सायासाया ३ । २०६७. णेरइया णं भंते ! किं सायं वेदणं वेदेति असायं वेदणं वेदेति सातासायं वेदणं वेदेति ? गोयमा ! तिविहं पि वेयणं वेदेति । २०६८. एवं सव्वजीवा जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं २०६९-७१. चउवीसदंडएसु ५ दुक्खाइवेदणादारं] २०६९. कतिविहा णं भंते ! वेयणा पणत्ता ? गोयमा ! तिविहा वेयणा पणत्ता । तं जहा—दुक्खा सुहा अदुक्खमसुहा । २०७०. णेरइया णं भंते ! किं दुक्खं वेदणं वेदेति० पुच्छा । गोयमा ! दुक्खं पि वेदणं वेदेति, सुहं पि वेदणं वेदेति, अदुक्खमसुहं पि वेदणं वेदेति । २०७१. एवं जाव वेमाणिया । [सुत्ताइं २०७२-७६. चउवीसदंडएसु ६ अब्भोवगमियाइवेयणादारं] २०७२. कतिविहा णं भंते ! वेदणा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा वेदणा पणत्ता । तं जहा—अब्भोवगमिया य ओवक्कमिया य । २०७३. णेरइया णं भंते ! किं अब्भोवगमियं वेदणं वेदेति ओवक्कमियं वेदणं वेदेति ? गोयमा ! णो अब्भोवगमियं वेदणं वेदेति, ओवक्कमियं वेदणं वेदेति । २०७४. एवं जाव चउरिंदिया । २०७५. पंचेदियतिरिक्खजोणिया मणूसा य दुविहं पि वेदणं वेदेति । २०७६. वाणमंतर-जोइसिय-वेमाणिया जहा णेरइया (सु. २०७३) । [सुत्ताइं २०७७-८४. चउवीसदंडएसु ७ णिदाइवेदणादारं] २०७७. कतिविहा णं भंते ! वेदणा पणत्ता ? गोयमा ! दुविहा वेयणा पणत्ता । तं जहा—णिदा य अणिदा य । २०७८. णेरइया णं भंते ! किं णिदायं वेदणं वेदेति अणिदायं वेदणं वेदेति ? गोयमा ! णिदायं पि वेदणं वेदेति अणिदायं पि वेदणं वेदेति । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति णेरइया णिदायं पि वेदणं वेदेति अणिदायं पि वेदणं वेदेति ? गोयमा ! णेरइया दुविहा पणत्ता । तं जहा—सण्णिभूया य असण्णिभूया य । तत्थ णं जे ते सण्णिभूया ते णं निदायं वेदणं वेदेति, तत्थ णं जे ते असण्णिभूया ते णं अणिदायं वेदणं वेदेति, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति णेरइया निदायं पि वेदणं वेदेति अणिदायं पि वेदणं वेदेति । २०७९. एवं जाव थणियकुमारा । २०८०. पुढविकाइयाणं पुच्छा । गोयमा ! णो निदायं वेदणं वेदेति, अणिदायं वेदणं वेदेति । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति पुढविकाइया णो णिदायं वेदणं वेदेति अणिदायं वेयणं वेदेति ? गोयमा ! पुढविकाइया सव्वे असण्णी असण्णिभूतं अणिदायं वेदणं वेदेति, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति पुढविकाइया णो णिदायं वेयणं वेदेति, अणिदायं वेदणं वेदेति । २०८१. एवं जाव चउरिंदिया । २०८२. पंचेदियतिरिक्खजोणिया मणूसा वाणमंतरा जहा णेरइया (सु. २०७८) । २०८३. जोइसियाणं पुच्छा । गोयमा ! णिदायं पि वेदणं वेदेति अणिदायं पि वेदणं वेदेति । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति जोइसिया णिदायं पि वेदणं वेदेति अणिदायं पि वेदणं वेदेति ? गोयमा ! जोतिसिया दुविहा पणत्ता । तं जहा—माइमिच्छदिट्ठिउववण्णगा य अमाइसम्महिट्ठिउववण्णगा य, तत्थ णं जे ते माइमिच्छदिट्ठिउववण्णगा ते णं अणिदायं वेदणं वेदेति, तत्थ णं जे ते अमाइसम्महिट्ठिउववण्णगा ते णं णिदायं वेदणं वेदेति, सेतेणट्ठेणं गोयमा ! वं वुच्चति जोतिसिया दुविहं पि वेदणं वेदेति । २०८४. एवं वेमाणिया वि । ☆☆☆॥ पणवणाए भगवतीए पंचतीसइमं वेयणापयं समत्तं ॥ ☆☆☆ ३६. छत्तीसइमं समुग्घायपयं सुत्ताइं ☆☆☆ [२०८५-८६. समुग्घायभेयपरूवणं] २०८५. वेयण १ कसाय २ मरणे ३ वेउव्विय ४ तेयए य ५ आहारे ६ । केवलिए चैव भवे ७ जीव मणुस्साण सत्तेव ॥ २२७॥ २०८६. कति णं भंते ! समुग्घाया पणत्ता ? गोयमा ! सत्तसमुग्घाए पणत्ता । तं जहा—वेदणासत्तसमुग्घाए १ कसायसमुग्घाए २ मारणंतियसमुग्घाए

३ वेउव्वियसमुघाए ४ तेयासमुघाए ५ आहारगसमुघाए ६ केवलिसमुघाए ७ । [सुत्ताइं २०८७-८८. समुघायकालपरूवणं] २०८७. १ वेदणासमुघाए णठ भंते ! कतिसमइए पणत्ते ? गोयमा ! असंखेज्जमसइए पणत्ते । २ एवं जाव आहारसमुघाए । २०८८. केवलिसमुघाए णं भंते ! कतिसमइए पणत्ते ? गोयमा ! अट्ठसमइए पणत्ते । [सुत्ताइं २०८९-९२. चउवीसदंडएसु समुघायपरूवणं] २०८९. णेरइयाणं भंते ! कति समुघाया पणत्ता ? गोयमा ! चत्तारि समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ । २०९०. १ असुरकुमाराणं भंते ! कति समुघाया पणत्ता ? गोयमा ! पंच समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ तेयासमुघाए ५ । २ एवं जाव थणियकुमाराणं । २०९१. १ पुढविक्काइयाणं भंते ! कति समुघाया पणत्ता ? गोयमा ! तिण्णि समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ । २ एवं जाव चउरिंदियाणं । णवरं वाउक्काइयाणं चत्तारि समुघाया पणत्ता, तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ । २०९२. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं जाव वेमाणियाणं भंते ! कति समुघाया पणत्ता ? गोयमा ! पंच समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ तेयासमुघाए ५ । णवरं मणूसाणं सत्तविहे समुघाए पणत्ते, तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ तेयासमुघाए ५ आहारगसमुघाए ६ केवलिसमुघाए ७ । [सुत्ताइं २०९३-९६. चउवीसदंडएसु एगत्तेणं अतीताइसमुघायपरूवणं] २०९३. १ एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स केवतिया वेदणी समुघाया अतीता ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अत्थि कस्सइ कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । २ एवं असुरकुमारस्स वि, णिरंतरं जाव वेमाणियस्स । २०९४. १ एवं जाव तेयगसमुघाए । २ एवं एते पंच चउवीसा दंडगा । २०९५. १ एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स केवतिया आहारगसमुघाया अतीता ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा, उक्कोसेणं तिण्णि । केवतिया पुरेक्खडा ? कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं चत्तारि । २ एवं णिरंतरं जाव वेमाणियस्स । नवरं मणूसस्स अतीता वि पुरेक्खडा वि जहा णेरइयस्स पुरेक्खडा । २०९६. १ एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स केवतिया केवलिसमुघाया अतीता ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि एक्को । २ एवं जाव वेमाणियस्स । णवरं मणूसस्स अतीता कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि एक्को । एवं पुरेक्खडा वि । [सुत्ताइं २०९७-२१००. चउवीसदंडएसु पुहत्तेणं अतीताइसमुघायपरूवणं] २०९७. १ णेरइयाणं भंते ! केवतिया वेदणासमुघाया अतीता ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अणंता । २ एवं जाव वेमाणियाणं । २०९८. १ एवं जाव तेयगसमुघाए । २ एवं एते वि पंच चउवीसा दंडगा । २०९९. १ णेरइयाणं भंते ! केवतिया आहारगसमुघाया अतीता ? गोयमा ! असंखेज्जा । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! असंखेज्जा । २ एवं जाव वेमाणियाणं । णवरं वणप्फइकाइयाणं मणूसाण य इमं णाणत्तं— वणप्फइकाइयाणं भंते ! केवतिया आहारगसमुघाया अतीता ? गोयमा ! अणंता । मणूसाणं भंते ! केवतिया आहारगसमुघाया अतीता ? गोयमा ! सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा । एवं पुरेक्खडा वि । २१००. १ णेरइयाणं भंते ! केवतिया केवलिसमुघाया अतीता ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! असंखेज्जा । २ एवं जाव वेमाणियाणं । णवरं वणप्फइकाइय-मणूसेसु इमं णाणत्तंवणप्फइकाइयाणं भंते ! केवतिया केवलिसमुघाया अतीता ? [ग्रन्थाग्रम् ७६००] गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अणंता । मणूसाणं भंते ! केवतिया केवलिसमुघाया अतीता ? गोयमा ! सिय अत्थि सिय णत्थि । जदि अत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं सतपुहत्तं । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा । [सुत्ताइं २१०१-२०. चउवीसदंडयाणं २४ दंडएसु एगत्तेणं अतीताइसमुघायपरूवणं] २१०१. १ एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स णेरइयत्ते केवतिया वेदणासमुघाया अतीता ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि

जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । २ एवं असुरकुमारस्ते जाव वेमाणियत्ते । २१०२. एगमेगस्स णं भंते ! असुरकुमारस्स णेरइयत्ते केवतिया वयणासमुघाया अतीता ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि तस्स सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा सिय असंखेज्जा सिय अणंता । २१०३. १ एगमेगस्स णं भंते ! असुरकुमारस्स असुरकुमारस्ते केवतिया वेदणासमुघाया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । २ एवं णागकुमारस्ते वि जाव वेमाणियत्ते । २१०४. १ एवं जहा वेदणासमुघाएणं असुरकुमारे णेरइयादिवेमाणियपज्जवसाणेसु भणिए तहा णागकुमारादीया अवसेसेसु सट्ठाण-परट्ठाणेसु भाणियव्वा जाव वेमाणियस्स वेमाणियत्ते । २ एवमेते चउवीसं चउवीसा दंडगा भवन्ति । २१०५. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स णेरइयत्ते केवतिया कसायसमुघाया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा सिय अणंता । २१०७. एवं जाव णेरइयस्स थणियकुमारस्ते । पुढविकाइयत्ते एगुत्तरियाए जाव अणंता । २१०६. एगमेगस्स णं भंते ! नेरइयस्स असुरकुमारस्ते केवतिया कसायसमुघाया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा सिय अणंता । २१०७. एवं जाव णेरइयस्स थणियकुमारस्ते । पुढविकाइयत्ते एगुत्तरियाए णेयव्वं, एवं जाव मणूसत्ते । वाणमंतरत्ते जहा असुरकुमारस्ते (सु. २१०६) । जोतिसियत्ते अतीया अणंता, पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि सिय असंखेज्जा सिय अणंता । एवं वेमाणियत्ते वि सिय असंखेज्जा सिय अणंता । २१०८. असुरकुमारस्स णेरइयत्ते अतीता अणंता । पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा सिय अणंता । २१०९. असुरकुमारस्स असुरकुमारस्ते अतीया अणंता । पुरेक्खडा एगुत्तरिया । २११०. एवं नागकुमारस्स निरंतरं जाव वेमाणियत्ते जहा णेरइयस्स भणियं (सु. २१०७) तहेव भाणियव्वं । २१११. एवं जाव थणियकुमारस्स वि जाव वेमाणियत्ते । णवरं सव्वेसिं सट्ठाणे एगुत्तरिए परट्ठाणे जहेव असुरकुमारस्स (सु. २१०८-१०) । २११२. पुढविकाइयस्स णेरइयत्ते जाव थणियकुमारस्ते अतीता अणंता । पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा सिय अणंता । २११३. पुढविकाइयस्स पुढविकाइयत्ते जाव मणूसत्ते अतीता अणंता । पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि एगुत्तरिया । वाणमंतरत्ते जहा णेरइयत्ते (सु. २११२) । जोतिसिय-वेमाणियते अतीया अणंता, पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि सिय असंखेज्जा सिय अणंता । २११४. एवं जाव मणूसे वि णेयव्वं । २११५. १ वाणमंतर - जोतिसिय - वेमाणिया जहा असुरकुमारे (सु. २१०८-१०) । णवरं सट्ठाणे एगुत्तरियाए भाणियव्वा जाव वेमाणियस्स वेमाणियत्ते । २ एवमेते चउवीसं चउवीसा दंडगा । २११६. १ मारणंतिय समुघाओ सट्ठाणे पि परट्ठाणे वि एगुत्तरियाए नेयव्वो जाव वेमाणियस्स वेमाणियत्ते २ एवमंते चउवीसं चउवीसा दंडगा भाणियव्वा । २११७. १ वेउव्वियसमुघाओ जहा कसायसमुघाओ (सु. २१०५-१५) तहा निरवसेसो २ एत्थ वि चउवीसं चउवीसा दंडगा भाणियव्वा । २११८. १ तेयगसमुघाओ जहा मारणंतियसमुघाओ (सु. २११६) । णवरं जस्स अत्थि । २ एवं एते वि चउवीसं चउवीसा दंडगा भाणियव्वा । २११९. १ एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स णेरइयत्ते केवतिया आहारगसमुघाया अतीया ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! णत्थि । २ एवं जाव वेमाणियते । णवरं मणूसत्ते अतीया कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा, उक्कोसेणं तिण्णि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं चत्तारि । ३ एवं सव्वजीवाणं मणूसेसु भाणियव्वं । ४ मणूसस्स मणूसत्ते अतीया कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं चत्तारि । एवं पुरेक्खडा वि । ५ एवमेते वि चउवीसं चउवीसा दंडगा जाव वेमाणियस्स वेमाणियत्ते । २१२०. १ एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स णेरइयत्ते केवतिया केवलिसमुघाया अतीया ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! णत्थि । २ एवं जाव वेमाणियत्ते । णवरं मणूसत्ते अतीया णत्थि, पुरेक्खडा कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि एक्को । ३ मणूसस्स मणूसत्ते अतीया कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि, जस्सइत्थि एक्को । एवं पुरेक्खडा वि । ४ एवमेते चउवीसं चउवीसा दंडगा । [सुत्ताइं २१२१-२४. चउवीसदंडयाणं चउवीसदंडएसु पुहत्तेणं

अतीताइसमुघायपरूवणं] २१२१. १ गेरइयाणं भंते ! गेरइयत्ते केवतिया वेदणासमुघाया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अणंता । एवं जाव वेमाणियत्ते । २ एवं सब्वजीवाणं भाणियव्वं जाव वेमाणियाण वेमाणियत्ते । २१२२. एवं जाव तेयगसमुघाओ । णवरं उवउज्जिऊण णेयव्वं जस्सऽत्थि वेउव्विय-तेयगा । २१२३. १ गेरइयाणं भंते ! गेरइयत्ते केवतिया आहारगसमुघाता अतीया ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! नत्थि । २ एवं जाव वेमाणियत्ते । णवरं मणूसत्ते अतीया असंखेज्जा, पुरेक्खडा असंखेज्जा । ३ एवं जाव वेमाणियाणं । णवरं वणस्सइकाइयाणं मणूसत्ते अतीया अणंता, पुरेक्खडा अणंता । मणूसाणं मणूसत्ते अतीया सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा, एवं पुरेक्खडा वि । सेसा सब्वे जहा गेरइया । ४ एवं एते चउव्वीसं चउव्वीसा दंडगा । २१२४. १ गेरइयाणं भंते ! गेरइयत्ते केवतिया केवलिसमुघाया अतीया ? गोयमा ! णत्थि । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! णत्थि । २ एवं जाव वेमाणियत्ते । णवरं मणूसत्ते अतीया णत्थि, पुरेक्खडा असंखेज्जा । ३ एवं जाव वेमाणिया । णवरं वणप्फइकाइयाणं मणूसत्ते अतीया णत्थि, पुरेक्खडा अणंता । मणूसाणं मणूसत्ते अतीया सिय अत्थि सिय णत्थि । जदि अत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं सत्तपुहुत्तं । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! सिय संखेज्जा सिय असंखेज्जा । ४ एवं एते चउव्वीसं चउव्वीसा दंडगा सब्वे पुच्छाए भाणियव्वा जाव वेमाणियाणं वेमाणियत्ते । **[सुत्ताइं २१२५-३२. समुघायसमोहयासमोहयाणं जीवाईणमप्पाबहुयं]** २१२५. एतेसि णं भंते ! जीवाणं वेयणासमुघाएणं कसायसमुघाएणं मारणंतियसमुघाएणं वेउव्विसमुघाएणं तेयगसमुघाएणं आहारगसमुघाएणं केवलिसमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सब्वत्थोवा जीवा आहारगसमुघाएणं समोहया, केवलिसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, तेयगसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, वेउव्विसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, मारणंतियसमुघाएणं समोहया अणंतगुणा, कसायसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, वेदणासमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, असमोहया असंखेज्जगुणा । २१२६. एतेसि णं भंते ! गेरइयाणं वेदणासमुघाएणं कसायसमुघाएणं मारणंतियसमुघाएणं वेउव्विसमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा गोयमा ! सब्वत्थोवा गेरइया मारणंतियसमुघाएणं समोहया, वेउव्विसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, कसायसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, वेदणासमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, असमोहया संखेज्जगुणा । २१२७. १ एतेसि णं भंते ! असुरकुमाराणं वेदणासमुघाएणं कसायसमुघाएणं मारणंतियसमुघाएणं वेउव्विसमुघाएणं तेयगसमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा बहुया वा तुल्ला वा विसेसाहिया वा ? गोयमा ! सब्वत्थोवा असुरकुमारा तेयगसमुघाएणं समोहया, मारणंतियसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, वेयणासमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, कसायसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, वेउव्विसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, असमोहया असंखेज्जगुणा । २ एवं जाव थणियकुमारा । २१२८. १ एतेसि णं भंते ! पुढविक्काइयाणं वेदणासमुघाएणं कसायसमुघाएणं मारणंतियसमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कयरे० ? गोयमा ! सब्वत्थोवा पुढविक्काइया मारणंतियसमुघाएणं समोहया, कसायसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, वेदणासमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, असमोहया असंखेज्जगुणा । २ एवं जाव वणप्फइकाइया । णवरं सब्वत्थोवा वाउक्काइया वेउव्विसमुघाएणं समोहया, मारणंतियसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, कसायसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, वेदणासमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, असमोहया असंखेज्जगुणा । २१२९. १ बेइंदियाणं भंते ! वेयणासमुघाएणं कसायसमुघाएणं मारणंतियसमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सब्वत्थोवा बेइंदिया मारणंतियसमुघाएणं समोहया, वेदणासमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, कसायसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, असमोहया संखेज्जगुणा । २ एवं जाव चउरिंदिया । २१३०. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं भंते ! वेदणासमुघाएणं कसायसमुघाएणं मारणंतियसमुघाएणं वेउव्विसमुघाएणं तेयासमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सब्वत्थोवा पंचेंदियतिरिक्खजोणिया तेयासमुघाएणं समोहया, वेउव्विसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, मारणंतियसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, वेदणासमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, कसायसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, असमोहया संखेज्जगुणा ।

२१३१. मणुस्साणं भंते ! वेदणासमुघाएणं कसायसमुघाएणं मारणंतियसमुघाएणं वेउव्वियसमुघाएणं तेयगसमुघाएणं आहारगसमुघाएणं केवलिसमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा मणूसा आहारगसमुघाएणं समोहया, केवलिसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, तेयगसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, वेउव्वियसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, मारणंतियसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा, वेयणासमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा कसायसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, असमोहया असंखेज्जगुणा । २१३२. वाणमंतर-जोतिसिय -वेमाणिया जहा असुरकुमारा । [सुत्ताइं २१३३-४६. कसायसमुघायवत्तव्वया] २१३३. कति णं भंते ! कसायसमुघाया पणत्ता ? गोयमा ! चत्तारि कसायसमुघाया पणत्ता । तं जहा— कोहसमुघाए १ माणसमुघाए २ मायासमुघाए ३ लोभसमुघाए ४ । २१३४. १ णेरइयाणं भंते ! कति कसायसमुघाया पणत्ता ? गोयमा ! चत्तारि कसायसमुघाया पणत्ता । २ एवं जाव वेमाणियाणं । २१३५. १ एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स केवइया कोहसमुघाया अतीता ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! कस्सइ अत्थि कस्सइ णत्थि । जस्सइत्थि जहण्णेणं एक्को वा दो वा तिण्णि वा, उक्कोसेणं संखेज्जा वा असंखेज्जा वा अणंता वा । २ एवं जाव वेमाणियस्स । २१३६. एवं जाव लोभसमुघाए । एते चत्तारि दंडगा । २१३७. १ णेरइयाणं भंते ! केवतिया कोहसमुघाया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अणंता । २ एवं जाव वेमाणियाणं । २१३८. एवं जाव लोभसमुघाए । एए वि चत्तातर दंडगा । २१३९. एगमेगस्स णं भंते ! णेरइयस्स णेरइयत्ते केवतिया कोहसमुघाया अतीया ? गोयमा ! अणंता, एवं जहा वेदणासमुघाओ भणिओ (सु. २१०१-४) तहा कोहसमुघाओ वि भाणियव्वो णिरवसेसं जाव वेमाणियत्ते । माणसमुघाओ मायासमुघातो य णिरवसेसं जहा मारणंतियसमुघाओ (सु. २११६) । लोभसमुघाओ जहा कसायसमुघाओ (सु. २१०५-१५) । णवरं सव्वजीवा असुरादी णेरइएसु लोभकसाएणं एगुत्तरिया णेयव्वा । २१४०. १ णेरइयाणं भंते ! णेरइयत्ते केवतिया कोहसमुघाया अतीया ? गोयमा ! अणंता । केवतिया पुरेक्खडा ? गोयमा ! अणंता । २ एवं जाव वेमाणियत्ते । २१४१. एवं सट्ठाण-परट्ठाणेषु सव्वत्थ वि भाणियव्वा सव्वजीवाणं चत्तारि समुघाया जाव लोभसमुघातो जाव वेमाणियाणं वेमाणियत्ते । २१४२. एतेसि णं भंते ! जीवाणं कोहसमुघाएणं साणसमुघाएणं मायासमुघाएणं लोभसमुघाएणं य समोहयाणं अकसायसमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थो वा जीवा अकसायसमुघाएणं समोहया, माणसमुघाएणं समोहया अणंतगुणा, कोहसमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, मायासमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, लोभसमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, असमोहया संखेज्जगुणा । २१४३. एतेसि णं भंते ! णेरइयाणं कोहसमुघाएणं माणसमुघाएणं मायासमुघाएणं लोभसमुघाएणं समोहयाणं असमोहयाणं य कतरे कतरेहिंतो अप्पा वा ४ ? गोयमा ! सव्वत्थोवा णेरइया लोभसमुघाएणं समोहया, मायासमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, माणसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, कोहसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, असमोहया संखेज्जगुणा । २१४४. १ असुरकुमाराणं पुच्छा । गोयमा ! सव्वत्थोवा असुरकुमारा कोहसमुघाएणं समोहया, माणसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, मायासमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा, लोभसमुघाएणं समोहया संखेज्जगुणा असमोहया संखेज्जगुणा २ एवं सव्वदेवा जाव वेमाणिया । २१४५. १ पुढविक्काइयाणं पुच्छा । गोयमा ! सव्वत्थोवा पुढविक्काइया माणसमुघाएणं समोहया, कोहसमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, मायासमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, लोभसमुघाएणं समोहया विसेसाहिया, असमोहया संखेज्जगुणा । २ एवं जाव पंचेंदियतिरिक्खजोणिया । २१४६. मणुस्सा जहा जीवा (सु. २१४२) । णवरं माणसमुघाएणं समोहया असंखेज्जगुणा । [सुत्ताइं २१४७-५२. चउवीसदंडएसु छाउमत्थियसमुघायपरूवणं] २१४७. कति णं भंते ! छाउमत्थिया समुघाया पणत्ता ? गोयमा ! छाउमत्थिया छ समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ तेयगसमुघाए ५ आहारगसमुघाए ६ । २१४८. णेरइयाणं भंते ! कति छाउमत्थिया समुघाया पणत्ता ? गोयमा ! चत्तारि छाउमत्थिया समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ । २१४९. असुरकुमाराणं पुच्छा । गोयमा ! पंच छाउमत्थिया समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १

कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ तेयगसमुघाए ५ । २१५०. एगिंदिय-विगलिंदियाणं पुच्छा । गोयमा ! तिण्णि छाउमत्थिया समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ । णवरं वाउक्काइयाणं चत्तारि समुघाया पणत्ता, तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ । २१५१. पंचेंदियतिरिक्खजोणियाणं पुच्छा । गोयमा ! पंच समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ तेयगसमुघाए ५ । २१५२ मणूसाणं भंते ! कति छाउमत्थिया समुघाया पणत्ता ? गोयमा ! छ छाउमत्थिया समुघाया पणत्ता । तं जहा— वेदणासमुघाए १ कसायसमुघाए २ मारणंतियसमुघाए ३ वेउव्वियसमुघाए ४ तेयगसमुघाए ५ आहारगसमुघाए ६ । [सुत्ताइं २१५३-५४. वेयणासमुघायसमोहयजीवाईणं] ओगाहफासाइपरूवणं २१५३. १ जीवे णं भंते ! वेदणासमुघाएणं समोहए समोहणित्ता जे पोग्गले णिच्छुभति तेहि णं भंते ! पोग्गलेहिं केवतिए खेत्ते अफुण्णे ? केवतिए खेत्ते फुडे ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ते विक्खंभ-बाहल्लेणं णियमा छद्दिसिं एवइए खेत्ते अफुण्णे एवइए खेत्ते फुडे । २ से णं भंते ! खेत्ते केवइकालस्स अफुण्णे केवइकालस्स फुडे ? गोयमा ! एगसमइएण वा दुसमइएण वा तिसमइएण वा विग्गहेण वा एवइकालस्स अफुण्णे एवइकालस्स फुडे । ३ ते णं भंते ! पोग्गला केवइकालस्स णिच्छुभति ? गोयमा ! जहण्णेणं अंतोमुहुत्तस्स, उक्कोसेणं वि अंतोमुहुत्तस्स । ४ ते णं भंते ! पोग्गला णिच्छूढा समाणा जाइं तत्थ पाणाइं भूयाइं जीवाइं सत्ताइं अभिहणंति वत्तेति लेसेंति संघाएंति संघट्ठेतिं परियावेतिं किलावेतिं उद्द्वेतिं तेहिंतो णं भंते ! से जीवे कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पंचकिरिए । ५ ते णं भंते ! जीवा ताओ जीवाओ कतिकिरिया ? गोयमा ! सिय तिकिरिया सिय चउकिरिया सिय पंचकिरिया । ६ से णं भंते ! जीवे ते य जीवा अण्णेसिं जीवाणं परंपराघाएणं कतिकिरिया ? गोयमा ! तिकिरिया वि चउकिरिया वि पंचकिरिया वि । २१५४. १ णेरइए णं भंते ! वेदणासमुघाएणं समोहए० एवं जहेव जीवे (सु. २१५३) । णवरं णेरइयाभिलावो । २ एवं णिरवसेसं जाव वेमाणिए । [सुत्तां २१५५. कसायसमुघायसमोहयजीवाईणं ओगाहफासाइपरूवणं] २१५५. एवं कसायसमुघातो वि भाणियव्वो । [सुत्ताइं २१५६-५८. मारणंतियसमुघायसमोहयजीवाईणं ओगाहफासाइपरूवणं] २१५६. १ जीवे णं भंते ! मारणंतियसमुघाएणं समोहए समोहणित्ता जे पोग्गले णिच्छुभति तेहि णं भंते ! पोग्गलेहिं केवतिए खेत्ते अफुण्णे केवतिए खेत्ते फुडे ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ते विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं, उक्कोसेणं असंखेज्जाइं जोयणाइं एगदिसिं एवइए खेत्ते अफुण्णे एवतिए खेत्ते फुडे । २ से णं भंते ! खेत्ते केवतिकालस्स अफुण्णे केवतिकालस्स फुडे ? गोयमा ! एगसमइएण वा दुसमइएण वा तिसमइएण वा चउसमइएण वा विग्गहेणं एवतिकालस्स अफुण्णे एवतिकालस्स फुडे । सेसं तं चेव जाव पंचकिरिया । २१५७. एवं णेरइए वि । णवरं आयामेणं जहण्णेणं सातिरेणं जोयणसहस्सं उक्कोसेणं असंखेज्जाइं जोयणाइं एगदिसिं एवतिए खेत्ते अफुण्णे एवतिए खेत्ते फुडे; विग्गहेणं एगसमइएण वा दुसमइएण वा तिसमइएण वा, णवरं चउसमइएण ण भण्णति । सेसं तं चेव जाव पंचकिरिया वि । २१५८. १ असुरकुमारस्स जहा जीवपए (सु. २१५६) । णवरं विग्गहो तिसमइओ जहा णेरइयस्स (सु. २१५७) । सेसं तं चेव । २ जहा असुरकुमारे एवं जाव वेमाणिए । णवरं एगिंदिए जहा जीवे णिरवसेसं । [सुत्ताइं २१५९-६४. वेउव्वियसमुघायसमोहयजीवाईणं ओगाहफासाइपरूवणं] २१५९. १ जीवे णं भंते ! वेउव्वियसमुघाएणं समोहए समोहणित्ता जे पोग्गले णिच्छुभति तेहि णं भंते ! पोग्गलेहिं केवतिए खेत्ते अफुण्णे केवतिए खेत्ते फुडे ? गोयमा ! सरीरपमाणमेत्ते विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं उक्कोसेणं संखेज्जाइं जोयणाइं एगदिसिं विदिसिं वा एवतिए खेत्ते अफुण्णे एवतिए खेत्ते फुडे । २ से णं भंते ! खेत्ते केवतिकालस्स अफुण्णे केवतिकालस्स फुडे ? गोयमा ! एगसमइएण वा दुसमइएण वा तिसमइएण वा विग्गहेणं एवतिकालस्स अफुण्णे एवतिकालस्स फुडे । सेसं तं चेव जाव पंचकिरिया वि । २१६०. एवं णेरइए वि । णवरं आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स संखेज्जभागं, उक्कोसेणं संखेज्जाइं जोयणाइं एगदिसिं एवतिए खेत्ते० । केवतिकालस्स ० तं चेव जहा जीवपए (सु. २१५९) । २१६१. एवं जहा णेरइयस्स (सु. २१६०) तहा असुरकुमारस्स । णवरं एगदिसिं विदिसिं वा । एवं जाव थणियकुमारस्स । २१६२. वाउक्काइयस्स जहा

जीवपदे (सु. २१५९) । णवरं एगदिसिं । २१६३. पंचेंदियतिरिक्खजोणियस्स णिरवसेसं जहा णेरइयस्स (सु. २१६०) । २१६४. मणूस-वाणमंतर-जोतिसिय-वेमाणियस्स णिरवसेसं जहा असुरकुमारस्स (सु. २१६१) । [सुत्तं २१६५. तेयगसमुघायसमोहयजीवाईणं ओगाहफासाइपरूवणं] २१६५. जीवे णं भंते ! तेयगसमुघाएणं समोहए समोहणित्ता जे पोग्गले णिच्छुभइ तेहि णं भंते ! पोग्गलेहिं केवतिए खेत्ते अफुण्णे० ? एवं जहेव वेउव्वियसमुघाए (सु. २१५९-६४) तहेव । णवरं आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं, सेसं तं चेव । एवं जाव वेमाणियस्स, णवरं पंचेंदियतिरिक्खजोणियस्स एगदिसिं एवतिए खेत्ते अफुण्णे० । [सुत्ताइं २१६६-६७. आहारगसमुघायसमोहयजीवाईणं ओगाहफासापरूवणं] २१६६. १ जीवे णं भंते ! आहारगसमुघाएणं समोहए समोहणित्ता जे पोग्गले णिच्छुभइ तेहि णं भंते पोग्गलेहिं केवतिए खेत्ते अफुण्णे केवतिए खेत्ते फुडे ? गोयमा ! सरीरपमाणमेते विक्खंभ-बाहल्लेणं, आयामेणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखेज्जतिभागं उक्कोसेणं संखेज्जाइं जोयणाइं एगदिसिं एवइए खेत्ते० । एगसमइएण वा दुसमइएण वा तिसमइएण वा विग्गहेणं एवतिकालस्स अफुण्णे एवतिकालस्स फुडे । २ ते णं भंते ! पोग्गला केवतिकालस्स णिच्छुभति ? गोयमा ! जहण्णेणं वि उक्कोसेणं वि अंतोमुहुत्तस्स । ३ ते णं भंते ! पोग्गला णिच्छूढा समाणा जाइं तत्थ पाणाइं भूयाइं जीवाईं सत्ताइं अभिहणंति जाव उद्वेति तओ णं भंते ! जीवे कतिकिरिए ? गोयमा ! सिय तिकिरिए सिय चउकिरिए सिय पंचकिरिए । ते णं भंते ! जीवा तातो जीवाओ कतिकिरिया ? गोयमा ! एवं चेव । ४ से णं भंते ! जीवे ते य जीवा अण्णेसिं जीवाणं परंपराघाएणं कतिकिरिया ? गोयमा ! तिकिरिया वि चउकिरिया वि पंचकिरिया वि । २१६७. एवं मणूसे वि । [सुत्ताइं २१६८-७५. केवलिसमुघायवत्तव्वया] २१६८. अणगारस्स णं भंते ! भावियप्पणो केवलिसमुघाएणं समोहयस्स जे चरिमा णिज्जरापोग्गला सुहुमा णं ते पोग्गला पणत्ता समणाउसो ! सव्वलोगं पि य णं ते फुसित्ता णं चिट्ठंति ? हंता गोयमा ! अणगारस्स भावियप्पणो केवलिसमुघाएणं समोहयस्स जे चरिमा णिज्जरापोग्गला सुहुमा णं ते पोग्गला पणत्ता समणाउसो सव्वलोगं पि य णं ते फुसित्ता णं चिट्ठंति । २१६९. छउमत्थे णं भंते ! मणूसे तेसिं णिज्जरापोग्गलाणं किंचि वण्णेणं वण्णं गंधेणं गंधं रसेणं रसं फासेण वा फासं जाणति पासति ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे । से केणट्ठेणं भंते ! एवं वुच्चति छउमत्थे णं मणूसे तेसिं विज्जरापोग्गलाणं णो किंचि वि वण्णेणं वण्णं गंधेणं गंधं रसेणं रसं फासेणं फासं जाणति पासति ? गोयमा ! अयण्णं जंबुदीवे दीवे सव्वदीव-समुद्दाणं सव्वभंतराए सव्वखुड्डाए वट्ठे तेल्लापूयसंठाणसंठिए वट्ठे रहचक्कवालसंठाणसंठिए वट्ठे पुक्खरकणियासंठाणसंठिते वट्ठे पडिपुण्णचंदसंठाणसंठिए एणं जोयणसयसहस्सं आयाम-विक्खंभेणं, तिण्णि य जोयणसयसहस्साइं सोलस य सहस्साइं दोण्णि य सत्तावीसे जोयणसते तिण्णि य कोसे अट्ठावीसं च धुणसतं तेरस य अंगुलाइं अब्बंगुलं च किंचि विसेसाहिए परिकखेवेणं पणत्ते । देवे णं महिड्डीए जाव महासोक्खे एणं महं सविलेवणं गंधसमुग्गयं गहाय तं अवदालेति, तं मह एणं सविलेवणं गंधसमुग्गयं अवदालेत्ता इणामेव कट्ठु केवलकप्पं जंबुदीवं दीवं तिहिं अच्छराणिवातेहिं तिसत्तखुत्तो अणुपरियट्ठित्ता णं हव्वमागच्छेज्जा, से णूणं गोयमा ! से केपलकप्पे जंबुदीवे दीवे तेहिं घाणपोग्गलेहिं कुडे ? हंतो कुडे । छउमन्ये णं गोतमा ! मणूसे तेसिं घाणपोग्गलाणं किंचि वण्णेणं वण्णं गंधेणं गंधं रसेणं रसं फासेणं फासं जाणति पासति ? भगवं ! णो इणट्ठे समट्ठे । सेतेणट्ठेणं गोयमा ! एवं वुच्चति छउमत्थे णं मणूसे तेसिं णिज्जरापोग्गलाणं णो किंचि वण्णेणं वण्णं गंधेणं गंधं रसेणं रसं फासेणं फासं जाणति पासति, एसुहुमा णं ते पोग्गला पणत्ता समणाउसो ! सव्वलोगं पि य णं फुसित्ता णं चिट्ठंति । २१७०. १ कम्हा णं भंते ! केवली समुघायं गच्छति ? गोयमा ! केवलस्स चत्तारि कम्मसा अक्खीणा अवेदिया अणिज्जिण्णा भवंति । तं जहा— वेयणिज्जे १ आउए २ णामे ३ गोए ४ । सव्वबहुप्पएसे से वेदणिज्जे कम्मे भवति, सव्वत्थोवे से आउए कम्मे भवति । विसमं समं करेति बंधणेहिं ठितीहि य । विसमसमीकरणयाए बंधणेहिं ठितीहि य ॥२२८॥ एवं खलु केवली समोहणति, एवं खलु समुघायं गच्छति । २ सव्वे वि णं भंते ! केवली समोहणंति ? सव्वे वि णं भंते ! केवली समुघायं गच्छंति ? गोयमा ! णो इणट्ठे समट्ठे, जस्साऽऽएण तुल्लाइं बंधणेहिं ठितीहि य । भवोवग्गहकम्माइं समुघायं से ण गच्छति ॥२२९॥ अंगंतूणं समुघायं अणंता केवली जिणा । जर-मरणविप्पमुक्का सिद्धिं वरगतिं गता । २३०॥ २१७१. कतिसमइए णं भंते ! आउज्जीकरणे पणत्ते ? गोयमा ! असंखेज्जसमइए अंतोमुहुत्तिए आउज्जीकरणे पणत्ते । २११२. कतिसमइए णं भंते : केवलिसमुघाए पणत्ते ? गोयमा ! अट्ठसमइए पणत्ते । तं जहा— पढमे समए

[illegible]